

ÚVOD

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „MK SR“) predkladá Návrh záverečného účtu kapitoly za rok 2021 podľa § 29 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh záverečného účtu kapitoly za rok 2021 je vypracovaný v zmysle Smernice Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/005553/2022-312 zo dňa 24. januára 2022 na vypracovanie záverečných účtov kapitol štátneho rozpočtu a štátnych fondov za rok 2021.

1. SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ KAPITOLY

1.1. SÚHRNNÁ CHARAKTERISTIKA KAPITOLY A JEJ HOSPODÁRENIA V HODNOTENOM ROZPOČTOVOM ROKU

1.1.1. CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI KAPITOLY

Ministerstvo plnilo v roku 2021 úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024 (ďalej len „program vlády na roky 2020 – 2024“), Plánu práce vlády Slovenskej republiky na rok 2021 (ďalej len „plán práce vlády“), Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2021 (ďalej len „plán legislatívnych úloh vlády“), uznesení vlády Slovenskej republiky (ďalej len „uznesenie vlády“) a úlohy vyplývajúce z poradných orgánov vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“), ako aj viaceré operatívne úlohy súvisiace s pôsobnosťou a výkonom štátnej správy v rezorte kultúry a riešením mimoriadnej situácie spôsobenej vznikom a šírením prenosného ochorenia COVID-19.

Zámerom rozpočtovej politiky kapitoly v roku 2021 bolo finančne zabezpečiť plnenie rozhodujúcich úloh v oblastiach svojej pôsobnosti, bežných prevádzkových potrieb rozpočtových organizácií (ďalej len „RO“) a príspevkových organizácií (ďalej len „PO“), schválených priorit rezortu, ako aj eliminovať finančné dopady súvisiace s prijatými opatreniami slúžiacimi na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia COVID-19 v rezorte kultúry.

A. LEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

• Tvorba zákonov v pôsobnosti ministerstva v rámci Plánu legislatívnych úloh:

➤ **Zákon č. 71/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov**

Rokovanie LRV SR: 26. 10. 2021. Rokovanie vlády SR: 3. 11. 2021, uznesenie vlády SR č. 629/2021. NR SR: tlač 761 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 1270 zo dňa 16. 2. 2022. Zbierka zákonov: 71/2022 Z. z.

Cieľom zákona je najmä transponovať do právneho poriadku Slovenskej republiky dve nové smernice Európskej únie, a to smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES a smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/789 zo 17. apríla 2019, ktorou sa stanovujú pravidlá výkonu autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom uplatniteľné na niektoré on-line vysielania vysielateľov a retransmisie televíznych a rozhlasových programov a ktorou sa mení smernica Rady 93/83/EHS.

➤ **Návrh zákona o mediálnych službách**

Materiál nebol prerokovaný LRV. Rokovanie vlády SR: 3. 11. 2021, uznesenie vlády SR č. 643/2021. NR SR: vládný návrh zákona (tlač 762) bol prerokovaný v NR SR v prvom čítaní,

uznesenie číslo 1101 zo dňa 24. 11. 2021. Ďalšie prerokovanie vládneho návrhu zákona v parlamente prebieha.

Cieľom vládneho návrhu zákona je príprava novej komplexnej právnej úpravy v oblasti audiovizuálnych mediálnych služieb, ktorá nahradí zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov a zákon č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) v znení neskorších predpisov.

Primárnym dôvodom na predloženie predmetného návrhu zákona je potreba transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu do slovenského právneho poriadku. Okrem toho z výsledkov dlhodobých príprav a pretrvávajúcich odborných diskusií v rámci rezortnej pracovnej skupiny zriadenej na prípravu novej právnej úpravy zároveň vzišla potreba rozsiahlej rekodifikácie oblasti audiovizuálnych mediálnych služieb, v rámci ktorej sa zohľadnia poznatky z aplikačnej praxe pri výkone ustanovení zákona o vysielaní a retransmisii a zákona o digitálnom vysielaní.

➤ **Zákon č. 103/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti**

Rokovanie LRV SR: 13. 12. 2021. Rokovanie vlády SR: 22. 12. 2021, uznesenie vlády SR č. 779/2021. NR SR: tlač 823 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 1305 zo dňa 16. 3. 2022. Zbierka zákonov: 103/2022 Z. z.

Zákon dopĺňa spôsob výberu a odvolania štatutárnych orgánov a vedúcich zamestnancov riadiacich kultúrno-osvetové zariadenie a stanovuje sa dĺžka ich funkčného obdobia, ktoré v platnom znení zákona absentuje. Zároveň sa vypúšťa uvedenie názvu a sídla kultúrno-osvetového zariadenia so všeobecným zameraním (Národné osvetové centrum so sídlom v Bratislave) a kultúrno-osvetového zariadenia so špecializovaným zameraním (Slovenská ústredná hviezdáreň so sídlom v Hurbanove), ktoré zriaďuje MK SR za účelom umožnenia flexibility pri úprave názvu organizácie bez nutnosti predchádzajúcej legislatívnej zmeny. Cieľom zákona je ďalej doplnenie kompetencií pre kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so všeobecným zameraním a kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so špecializovaným zameraním, ktorých zriaďovateľom je MK SR, vyhlasovať, odborne a metodicky riadiť, koordinovať a financovať realizáciu celoštátneho systému postupových súťaží a prehliadok v oblasti záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby a v oblasti astronómie a príbuzných vied.

• **Tvorba zákonov v pôsobnosti ministerstva, mimo Plánu legislatívnych úloh:**

➤ **Zákon č. 262/2021, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty a o doplnení zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

Rokovanie LRV: 23. 2. 2021. Rokovanie vlády: 12. 3. 2021, uznesenie vlády SR 129/2021. Rokovanie NR SR: tlač 469 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 807 zo dňa 18. 6. 2021. Zbierka zákonov: 262/2021 Z. z.

Cieľom je zabezpečenie implementácie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/880 zo 17. apríla 2019 o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty a zapracovanie niektorých poznatkov vyplývajúcich z požiadaviek z aplikačnej praxe doteraz platného znenia zákona č. 207/2009 Z. z. vo vzťahu k povinnostiam predajcov a príležitostných predajcov (nepodnikateľské subjekty) predmetov kultúrnej hodnoty, najmä stanovením odradzujúcich sankcií pri realizácii nelegálneho predaja predmetov kultúrnej hodnoty, najmä vo vzťahu k javu nelegálnej archeológie a obchodovania s

nelegálnymi archeologickými nálezmi, bez ohľadu na to, kto s nimi obchoduje, a bez ohľadu na pôvod, provenienciu a spôsob nelegálneho nadobudnutia týchto náleзов. Na základe aplikačnej praxe v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva sa definuje aj príležitostný predajca predmetov kultúrnej hodnoty.

➤ **Zákon č. 504/2021 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v súvislosti s treťou vlnou pandémie ochorenia COVID-19**

Rokovanie LRV SR: 14. 09. 2021. Rokovanie vlády: 29. 9. 2021, uznesenie vlády SR č. 542/2021. Rokovanie NR SR: tlač 701 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 1103 zo dňa 24. 11. 2021. Zbierka zákonov: 504/2021 Z. z.

Zákon dočasne predlžuje opatrenia prijaté zákonom č. 129/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti MK SR v súvislosti s ochorením COVID-19 a zákonom č. 300/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti MK SR v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19, vzhľadom na pretrvávajúce dôsledky pandémie spôsobenej ochorením COVID-19, ktoré majú značný dopad na osoby pôsobiace v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu. Primárnym cieľom zákona je vytvorenie podmienok pre zmiernenie následkov tretej vlny pandémie.

➤ **Zákon č. 505/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov**

Rokovanie LRV SR: 21. 9. 2021. Rokovanie vlády SR: 29. 9. 2021, uznesenie vlády SR č. 543/2021. Rokovanie NR SR: tlač 702 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 1104 zo dňa 24. 11. 2021. Zbierka zákonov: 505/2021 Z. z.

Cieľom zákona je prechod Múzea Slovenského národného povstania zo zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR do zriaďovateľskej pôsobnosti MO SR a zvýšenie kvality plnenia úloh Múzea Slovenského národného povstania v oblasti jeho špecializácie. Ďalej sa dopĺňa doposiaľ absentujúca právna úprava dĺžky funkčného obdobia štatutárnych orgánov a vedúcich zamestnancov riadiacich múzeá a galérie.

➤ **Zákon č. 40/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 402/2000 Z. z. o zásluhách Milana Rastislava Štefánika o Slovensko**

Rokovanie LRV SR: 19. 10. 2021. Rokovanie vlády SR: 27. 10. 2021, uznesenie vlády SR č. 617/2021. Rokovanie NR SR: tlač 753 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 1212 zo dňa 2. 2. 2022. Zbierka zákonov: 40/2022 Z. z.

Základným cieľom zákona je vytvoriť mechanizmus trvalého spolufinancovania základnej ochrany (udržateľnosti) areálu mohyly Milana Rastislava Štefánika na Bradle. Navrhovaný finančný mechanizmus predstavuje účelovú dotáciu územným samosprávam, na katastrálnom území ktorých sa areál nachádza: mesto Brezová pod Bradlom, obec Prieipasné a obec Košariská. MK SR poskytne účelovú dotáciu zo svojej rozpočtovej kapitoly v rámci schváleného limitu výdavkov na príslušný rozpočtový rok.

➤ **Návrh zákona o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách)**

Materiál prerokovaný LRV SR: 13. 12. 2021 a opakovane 11. 1. 2022. Rokovanie vlády SR: 16. 2. 2022. NR SR: tlač 898, prebieha prerokovanie návrhu zákona.

Proces odovzdávania deponátov periodických publikácií a neperiodických publikácií zákonom určeným právnickým osobám, tzv. depozitárom, predstavuje významnú a neoddeliteľnú súčasť vytvárania a udržiavania kultúrneho dedičstva. Súčasne platný a účinný mechanizmus je však vzhľadom na neustály technologický a spoločenský vývoj potrebné aktualizovať a prispôbiť novým požiadavkám.

Navrhovaná právna úprava reaguje na potrebu po takmer 25 rokoch účinnosti zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov aktualizovať povinnosti v ňom upravené. Návrh zákona zároveň reflektuje potrebu prispôsobenia v súčasnosti platného zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) meniacim sa podmienkam trhu a tiež pripravovanej novej právnej úprave v oblasti mediálnych služieb.

Predkladaný návrh zákona predstavuje zlúčenie aktuálne platného zákona č. 212/1997 Z. z. s tlačovým zákonom, čím sa predmetná oblasť úpravy zjednocuje, sprehľadňuje, čo vytvára možnosť rozšírenia pôsobnosti návrhu zákona a priestor pre úpravu nových užitočných inštitútov.

- **Vykonávacie právne predpisy v pôsobnosti ministerstva:**

- **Opatrenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 27. septembra 2021 č. MK-6705/2021-110/19567, ktorým sa dopĺňa opatrenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 28. januára 2016 č. MK-845/2016-110/1201 o spôsobe a rozsahu úhrady odmeny nositeľom práv za rozširovanie predmetov ochrany vypožičaním**

Oznámenie o vydaní opatrenia bolo v Zbierke zákonov uverejnené pod číslom 348/2021 Z. z.

Opatrením sa vylučuje použitie ustanovení § 2 ods. 2 a 3 opatrenia v roku, v ktorom je vyhlásená mimoriadna situácia, výnimočný stav alebo núdzový stav, v roku, v ktorom trvá vyhlásená mimoriadna situácia, výnimočný stav alebo núdzový stav a v prvých dvoch rokoch nasledujúcich po roku, v ktorom je odvolaná mimoriadna situácia, skončí výnimočný stav alebo núdzový stav.

- **Opatrenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 19. januára 2022 č. MK-8898/2021-110/28396, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 19. novembra 2020 č. MK-5782/2020-110/19273 o podrobnostiach poskytovania dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky**

MPK: 16. 12. 2021 – 7. 1. 2022. Oznámenie o vydaní opatrenia bolo v Zbierke zákonov uverejnené pod číslom 28/2022 Z. z.

Z opatrenia sa vypúšťa vzor žiadosti o poskytnutie dotácie, pretože žiadosť o poskytnutie dotácie bude vygenerovaná po vyplnení formulára elektronickej registrácie žiadosti o poskytnutie dotácie. Súčasne sa z opatrenia vypúšťajú aj prílohy č. 2 a 3 upravujúce štruktúru povinných príloh k žiadosti o poskytnutie dotácie, ktorými sú popis projektu a rozpočet projektu, keďže štruktúra týchto príloh bude určená vo výzve na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie. Novela opatrenia ďalej precizuje jednotlivé ustanovenia upravujúce prílohy žiadosti o poskytnutie dotácie, čím reaguje na požiadavky aplikačnej praxe. Cieľom zmien je zvýšenie transparentnosti procesu a eliminácia možného konfliktu záujmov.

- **Vypracovanie stanovísk k poslaneckým návrhom zákonov v oblasti pôsobnosti ministerstva:**

- **Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Petra POLLÁKA, Vladimíry MARCINKOVEJ, Ondreja DOSTÁLA, Jána HERÁKA a Romana FOLTINA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 507)**

Materiál prerokovaný LRV SR: 8. 6. 2021. Materiál prerokovaný vládou SR: 9. 6. 2021, uznesenie vlády SR č. 313/2021. NR SR: tlač 507 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 874 zo dňa 2. 7. 2021. Zbierka zákonov: 297/2021 Z. z.

Poslaneckým návrhom zákona sa zmenili podmienky, ktoré musí splniť organizácia príslušnej národnostnej menšiny, aby bola oprávnená navrhovať svojho zástupcu, ktorý sa zúčastní na zhromaždení organizácií príslušnej národnostnej menšiny, na ktorom sa volia členovia jednotlivých odborných rád. Podmienkou účasti navrhnutého zástupcu na zhromaždení organizácií príslušnej národnostnej menšiny je zápis organizácie, ktorá ho navrhla, v evidencii kultúrnych organizácií národnostných menšín.

Podľa predchádzajúcej právnej úpravy sa na zhromaždení organizácií príslušných národnostných menšín mohli zúčastniť zástupcovia organizácií národnostných menšín, ktorí sa prihlásili na výzvu riaditeľa Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a spĺňali zákonom určené podmienky, aj keď reálne nevykonávali žiadne aktivity. Zákomom sa docielilo to, že svojho zástupcu na zhromaždenie organizácií príslušnej národnostnej menšiny bude oprávnená navrhnúť len organizácia spĺňajúca podmienky, zapísaná v evidencii kultúrnych organizácií národnostných menšín, ktorá vyvíja aktívnu činnosť v oblasti svojho pôsobenia. MK SR podporilo poslanecký návrh zákona.

➤ **Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Romana FOLTINA, Mariána VISKUPIČA, Jany ŽITŇANSKEJ a Vladimíry MARCINKOVEJ na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (tlač 386)**

NR SR: tlač 386 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 644 zo dňa 18. 3. 2021. Zbierka zákonov: 126/2021.

Poslaneckým návrhom zákona sa zaviedlo automatické zasielanie údajov potrebných na vznik a trvanie povinnosti platiť úhrady za služby verejnosti zamestnávateľmi (tzv. koncesionárske poplatky) Sociálnou poisťovňou priamo vyberateľovi úhrady za služby verejnosti, ktorým je Rozhlas a televízia Slovenska a zrušila sa povinnosť pre podnikateľské subjekty preukazovať vyberateľovi úhrady počet zamestnancov.

Podľa predchádzajúcej právnej úpravy boli podnikateľské subjekty povinné platiť tzv. koncesionárske poplatky vo výške odstupňovanej podľa počtu zamestnancov. Oslobodení boli iba pri počte menšom ako traja zamestnanci. Administratívna záťaž vznikala pri poklese pod troch zamestnancov a náraste nad troch zamestnancov, kedy tieto počty museli preukazovať vyberateľovi úhrady. Prijatým zákonom sa táto administratívna záťaž odbúrava.

MK SR podporilo poslanecký návrh zákona.

➤ **Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (tlač 593)**

Materiál prerokovaný LRV SR: 7. 9. 2021. Materiál prerokovaný vládou SR: 8. 9. 2021, uznesenie vlády SR č. 485/2021. NR SR: tlač 593 prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 983 dňa 6. 10. 2021. Zbierka zákonov: 389/2021 Z. z..

Primárnym cieľom poslaneckého návrhu zákona bolo využitie lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a pozemkov tvoriacich ostatný majetok vo vlastníctve štátu na verejnoprospešný účel, ktorým je obnova národných kultúrnych pamiatok a hradov a torzálnej architektúry, ktoré nie sú národnou kultúrnou pamiatkou.

MK SR podporilo poslanecký návrh zákona, nakoľko navrhovanú úpravu považovalo za účelnú a dôvodnú.

➤ **Návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Györgya GYIMESIHO na vydanie zákona o finančnej podpore pre Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku - Csemadok (tlač 734)**

Materiál prerokovaný LRV SR: 13. 12. 2021. Materiál prerokovaný vládou SR: 14. 12. 2021, uznesenie vlády SR č. 755/2021. NR SR: poslanecký návrh zákona (tlač 734) prešiel prvým čítaním a legislatívny proces ďalej pokračuje.

Cieľom poslaneckého návrhu zákona bolo vytvoriť právny rámec garancie pravidelného finančného príspevku, ktorý bude každoročne poskytovaný z rozpočtovej kapitoly ministerstva pre Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku – Csemadok. Vláda vzala poslanecký návrh zákona na vedomie s pripomienkami prijatými na rokovaní vlády.

➤ **Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Dušana Jarjabka a Jozefa Habánika na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia a o zmene a doplnení zákona č. 434/2021 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR v znení zákona č. 79/2021 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 771)**

MPK: 23. 12. 2021 – 3. 1. 2022. Materiál prerokovaný LRV: 25. 1. 2022. Materiál prerokovaný vládou SR: materiál nebol zaradený na rokovanie vlády SR. NR SR: poslanecký návrh zákona (tlač 771) prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 1216 zo dňa 2. 2. 2022. Zbierka zákonov: 41/2022.

Cieľom poslaneckého návrhu zákona podľa dôvodovej správy bolo zlepšenie prístupu verejných vysokých škôl k finančným prostriedkom poskytovaným prostredníctvom Fondu na podporu umenia.

MK SR vypracovalo k poslaneckému návrhu zákona stanovisko, ktorým upozornilo na skutočnosť, že navrhovaná právna úprava predstavuje nesystémový a diskriminačný zásah do platného zákona č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia a o zmene a doplnení zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov, a z uvedeného dôvodu odporučilo vláde vysloviť nesúhlas s poslaneckým návrhom zákona.

➤ **Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Ondreja Dostála, Zity Pleštinskej, Petra Osuského, Vladimíry Marcinkovej a Petra Polláka na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 776)**

Materiál prerokovaný LRV SR: 1. 2. 2022. Materiál prerokovaný vládou SR: 2. 2. 2022, uznesenie vlády SR č. 71/2022. NR SR: poslanecký návrh zákona (tlač 776) prerokovaný v NR SR, uznesenie číslo 1380 zo dňa 24.3.2022. Zbierka zákonov: 126/2022 Z. z.

Cieľom poslaneckého návrhu zákona bolo zabezpečiť dostatočné finančné zdroje na pokrytie personálnych a materiálnych kapacít pre úplné, systematické a včasné plnenie úloh Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, a tým zefektívniť a skvalitniť jeho fungovanie. Vzhľadom na akútnu potrebu riešiť tento problém bolo navrhnuté zvýšiť podiel prostriedkov, ktoré je fond oprávnený použiť na vlastnú prevádzku, z 5 % na 6 % z príspevku zo štátneho rozpočtu.

MK SR sa stotožnilo s cieľmi poslaneckého návrhu zákona a odporučilo vláde vysloviť súhlas s poslaneckým návrhom zákona.

Okrem vyššie uvedenej legislatívnej činnosti, v ktorej Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky vystupovalo v pozícii predkladateľa legislatívneho materiálu, sa ďalej zúčastňovalo medzirezortného pripomienkového konania v pozícii povinne pripomienkujúceho subjektu.

B. NELEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

- Akčný plán na roky 2021 – 2022 k Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022

Ministerstvo predložilo na rokovanie vlády SR Akčný plán na roky 2021 – 2022 k Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022. Materiál schválila vláda SR 7. apríla 2021 (uznesenie vlády č. 5435/2021). V Akčnom pláne sú zadané opatrenia a konkrétne úlohy na riešenie jednotlivých strategických okruhov definovaných v Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022. Niektoré z opatrení sú už v súčasnosti plnené priebežne a je potrebné v ich plnení naďalej pokračovať. Akčný plán je kontinuálnym pokračovaním Akčného plánu na roky 2018 – 2020 a je finálnym naplnením obdobia účinnosti Stratégie ochrany pamiatkového fondu.

- Správa o stave plnenia úloh vyplývajúcich z Koncepcie starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru do roku 2020 za obdobie od 2. polroka 2017 do 2020

Ministerstvo predložilo k termínu 31. marca 2021 na základe úlohy B.2. z uznesenia vlády SR č. 12 zo 7. januára 2015 na rokovanie vlády SR informatívny materiál – Správu o stave plnenia úloh vyplývajúcich z Koncepcie starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru do roku 2020 za obdobie 2. polrok

2017 – 2020. Predkladaný materiál obsahoval odpočet úloh realizovaných v sledovanom období, ktoré boli definované v koncepcii v rámci šiestich strategických cieľov. Z hľadiska obsahu koncepcia nadviazala na predošlý programový dokument Koncepcia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru, ktorý bol schválený vládou SR v roku 2007 a na odpočet plnenia úloh za obdobie od 2015 do 1. polroka 2017. Správu vzala vláda SR na vedomie na svojom rokovaní 7. apríla 2021.

- Informácia o príprave periodickej Hodnotiacej správy o implementácii Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO

Ministerstvo v zmysle úlohy B. 1. z uznesenia vlády č. 543/2019 v termíne do 31. októbra 2021 predložilo na rokovanie vlády Informáciu o príprave periodickej Hodnotiacej správy o implementácii Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO. Vláda vzala predložený materiál na vedomie na svojom rokovaní 3. novembra 2021. Predmetný dokument mapuje mieru implementácie Dohovoru z pohľadu spolupracujúcich ústredných orgánov štátnej správy – MDV SR, MH SR, MPRV SR, MŠVVŠ SR, MZVEZ SR a MŽP SR.

C. ĎALŠIE VÝZNAMNÉ ÚLOHY A AKTIVITY MINISTERSTVA

C.1. OBLASŤ MÉDIÍ, AUDIOVÍZIE A AUTORSKÉHO PRÁVA

Evidovanie periodickej tlače a povinné výtlačky

V súvislosti s príslušnými ustanoveniami zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo zabezpečovalo aj v roku 2021 úkony spojené s evidovaním periodickej tlače a vedením zoznamu v zmysle § 11 tlačového zákona. K 31. 12. 2021 bolo zaevidovaných 1637 titulov periodickej tlače.

Priebežne boli prijímané a uchovávané povinné výtlačky periodickej tlače, ktoré v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín a audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov zasielajú vydavatelia periodickej tlače ministerstvu.

Správne konania

Výkon dohľadu v zmysle zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Správne konanie, ktoré bolo začaté v 1. polroku 2020 vo veci porušenia povinnosti distributéra audiovizuálneho diela určiť vekovú vhodnosť distribuovaného audiovizuálneho diela podľa jednotného systému označovania podľa § 13 ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pokračovalo aj v priebehu 2. polroka 2021. Odvolací orgán na základe doručeného rozkladu účastníka konania (rozhodnutím č. k. MK-2612/2021-110/2854) zrušil napadnuté rozhodnutie o uložení pokuty a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Prvostupňový správny orgán v súčasnosti vec opätovne prejednáva a následne vo veci rozhodne.

Kolektívna správa práv

Ministerstvo v roku 2021 viedlo správne konanie voči organizácii kolektívnej správy OZIS (Ochranné združenie interpretov Slovenska) vo vzťahu k povinnému zverejňovaniu údajov na webovom sídle a uložilo sankciu. Ministerstvo začalo aj správne konanie vo veci udelenia (resp. rozšírenia) oprávnenia na výkon kolektívnej správy práv vo vzťahu k organizácii kolektívnej správy SOZA (Slovenský ochranný zväz autorský pre práva k hudobným dielam).

Informačný portál duševné vlastníctvo

V roku 2021 ministerstvo naďalej spravovalo slovenskú aj anglickú verziu obsahu portálu Duševné vlastníctvo www.dusevnevlastnictvo.gov.sk a dopĺňalo ich novým obsahom.

Portál Agorateka Slovakia

Národný portál Agorateka Slovakia, fungujúci od júla 2018 a vytvorený s pomocou Európskeho úradu pre duševné vlastníctvo (EUIPO), zhromažďuje webové stránky ponúkajúce legálny on-line obsah. Portál Agorateka Slovakia je verejne dostupný na internete a ministerstvo sa jeho vznikom zapojilo do európskeho projektu Agorateka, ktorý realizuje EUIPO. Ministerstvo portál Agorateka Slovakia spravuje a pravidelne aktualizuje a dopĺňa novými poskytovateľmi obsahu. Ministerstvo naďalej spolupracuje s EUIPO na zlepšení viacerých funkcionalít portálu Agorateka Slovakia, ktoré by mali portál spraviť ešte prístupnejší pre používateľov (napr. uľahčenie vyhľadávania webových stránok s legálnym obsahom na portáli alebo zlepšenie kategorizácie obsahu).

Agenda Európskej únie

➤ Závery Rady „Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie“.

V rámci 1. polroka 2021 bol počas portugalského predsedníctva (PT PRES) predmetom rokovaní pracovnej skupiny pre audiovizíu AUDIO návrh Záverov Rady „Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie“ (ďalej ako „návrh“).

Návrh definoval aktuálne problémy sektora, ako fragmentácia trhu, výrazné straty príjmov z reklamy, zatvorenia kín, nárast internetového pirátstva, problematický prístup k fondom podpory a súčasne vyjadril snahu podporiť členské štáty (ČŠ) ku konštruktívnemu dialógu za účelom podpory investícií do sektora, či už v podobe MEDIA INVEST, iniciatívy NEWS alebo prostredníctvom iných možností zameraných na podporu produkčných a distribučných spoločností. Rovnako zdôraznil potrebu spolupráce s ERGA (Skupinou európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby), rozvoja nástrojov na podporu mediálnej gramotnosti, vytvorenie mediálneho dátového priestoru ako spoločnej európskej infraštruktúry na podporu vydavateľov správ a vyzval ČŠ k plneniu záväzku k ekologickému prechodu priemyslu. Za mimoriadne dôležité v kontexte ozdravenia sektora označil ostatné politické aktivity Komisie a relevantnosť jej aktuálnych nástrojov, akými sú Akčný plán zameraný na urýchlenie obnovy a transformácie spravodajského a audiovizuálneho sektora, Akčný plán Komisie pre európsku demokraciu, ako aj potrebu zo strany ČŠ vykonávať revidovanú smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách (smernica o AVMS), smernicu o satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii a smernicu o autorskom práve. SR podporovala hlavné tematické okruhy materiálu hneď od jeho zverejnenia a následne podporila aj kompromisné znenie návrhu.

PT PRES dňa 17. apríla 2021 zverejnilo kompromisné znenie návrhu a následne zahájilo schvaľovací proces finálnej verzie návrhu formou tichej procedúry, prostredníctvom ktorej bola 22. apríla 2021 oficiálne potvrdená jednomyselnosť ČŠ. PT PRES predložilo materiál na rokovanie Výboru stálych predstaviteľov (COREPER 1) a následne Rade EYCS, ktorá 18. mája 2021 predmetný návrh schválila.

➤ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/818 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013.

V máji 2021 bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/818, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013. Program nadväzuje na program Kreatívna Európa (2014 – 2020), ktorý bol ustanovený nariadením č. 1295/2013, pričom zachováva pôvodné delenie programu na tri podprogramy – podprogram Kultúra, podprogram Médiá a Medzisektorový podprogram.

➤ Závery Rady o zvýšení dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu

V rámci 2. polroka 2021 bol počas slovinského predsedníctva (SI PRES) predmetom rokovaní pracovnej skupiny pre audiovizíu a médiá (ďalej len „PS AUDIO a Médiá“) návrh Záverov Rady o zvýšení dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu (ďalej ako „návrh“). SI PRES v návrhu vychádza z Akčného plánu na podporu a obnovu médií, ktorého cieľom je posilnenie udržateľného rozvoja audiovizuálneho a mediálneho sektora. Vyzýva EK a ČŠ

k vypracovaniu aktuálnych politík a nástrojov na udržateľné financovanie tvorby, produkcie a distribúcie kvalitného európskeho obsahu, pričom cieľom by malo byť vytváranie nových obchodných modelov na podporu distribúcie v digitálnom priestore. V danej súvislosti návrh vyzýva ČŠ k urýchlenému transponovaniu smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, ktorej efektívna implementácia zabezpečí lepší prístup k európskym audiovizuálnym dielam v digitálnom priestore. V neposlednom rade návrh vyzýva EK, aby pokračovala v podpore sietí nezávislých poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie prostredníctvom programu Kreatívna Európa MEDIA a vyzdvihla najmä platformy s vysokým podielom európskeho obsahu.

SR podporovala hlavné tematické okruhy materiálu hneď od jeho zverejnenia. Počas preskúmania a revidovania materiálu odporúčala v bode, ktorý špecificky súvisí s oblasťou autorských práv, používať zaužívanú terminológiu týkajúcu sa autorských práv. SI PRES zapracovalo predmetnú pripomienku do finálneho znenia textu. SR podporila kompromisné znenie návrhu.

SI PRES dňa 22. októbra zahájilo tichú schvaľovaciu procedúru, prostredníctvom ktorej bola 25. októbra oficiálne potvrdená jednomyselnosť ČŠ. SI PRES predložilo materiál na rokovanie Výboru stálych predstaviteľov (COREPER 1) a následne Rade EYCS, ktorá v dňoch 29. – 30. novembra 2021 predmetný návrh schválila.

➤ PS Copyright

Zasadnutia Pracovnej skupiny Rady EÚ pre autorské právo sa kvôli pandemickej situácii naďalej konali v on-line forme. Práca PT PRES sa sústredila najmä na proces transpozície smerníc 2019/789/EÚ a 2019/790/EÚ, ktoré vo väčšine ČŠ zbrzdila pandemická situácia, ale najmä meškajúce usmernenie (tzv. guidance) KOM vo vzťahu k čl. 17 smernice 2019/790/EÚ. Práca SI PRES sa okrem toho sústredila aj na diskusie o riešení dopadov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-265/19.

Agenda EÚ vo vzťahu k WIPO

Vo vzťahu k medzinárodnej agende duševného vlastníctva, ktorou sa SR z dôvodu členstva vo WIPO tiež zaoberá, sa kvôli pandémie COVID-19 a s ňou spojenými obmedzeniami v sídle WIPO v Ženeve neuskutočnilo žiadne zasadnutie, na ktorom by boli fyzicky prítomní delegáti členských štátov WIPO. Väčšina plánovaných zasadnutí výborov WIPO v roku 2021 bola posunutá, resp. zrušená. Konalo sa však virtuálne zasadnutie Výboru WIPO pre autorské právo a práva súvisiace s autorským právom (SCCR), na ktorom sa zosumarizovali aktuálne pozície členských štátov a regionálnych skupín WIPO v rôznych autorskoprávnych otázkach podľa agendy. Na úrovni EÚ sa uskutočnilo niekoľko on-line koordinácií, ktoré mali za cieľ dohodnúť jednotný postup členských štátov EÚ počas SCCR, ako aj posúdiť možnosti obnovenia zasadnutí výborov WIPO v roku 2022.

C.2. OBLASŤ KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Oblasť kultúrneho dedičstva, múzeí, galérií a knižníc

Ministerstvo plnilo úlohy vyplývajúce Slovenskej republike resp. ministerstvu z členstva v medzinárodnej organizácii **The International Holocaust Remembrance Alliance** (ďalej len „IHRA“). Administratívne a organizačne zabezpečovalo všetky náležitosti potrebné k realizácii zahraničných pracovných ciest PhDr. Martina Korčoka, PhD., experta za Ministerstvo kultúry SR, vedúceho Múzea holokaustu v Seredi – organizačného útvaru SNM – Múzea židovskej kultúry v Bratislave (ďalej len M. Korčok). V roku 2021 sa však v dôsledku pandémie zasadnutia IHRA neuskutočnili fyzicky, ale konali sa formou web-meetingov.

V roku 2021, počas gréckeho predsedníctva, zastával M. Korčok v IHRA post podpredsedu Komisie pre genocídu Rómov (The IHRA Committee on the Genocide of the Roma – CGR). V I. polroku 2021 sa zúčastnil plenárneho zasadnutia Medzinárodnej aliancie pre pripomínanie holokaustu IHRA v Aténach. Zasadnutie sa konalo v dňoch 31. mája – 10. júna 2021 online formou. V dňoch 4. a 8. novembra 2021 sa zúčastnil stretnutí expertov pracovných skupín a komisií IHRA, ktoré boli vedené zo stálej kancelárie v Berlíne a z mesta Thessaloniki v Grécku. Stretnutia sa uskutočnili formou web-meetingov. Na stretnutí 4. novembra 2021 mala Komisia pre genocídu Rómov niekoľko významných prezentácií, medzi nimi aj prezentáciu putovnej výstavy SNM-MŽK-Múzea holokaustu v Seredi s názvom Prenasledovanie Rómov v období slovenského štátu.

Stretnutie Pracovnej skupiny pre múzeá a pamätníky (Museums and Memorials Working Group – MMWG), ktoré sa konalo 8. novembra 2021, bolo rozdelené na 4 hlavné časti.

1. ochrana a uchovávanie pamätných miest spojených s holokaustom.

2. správy o múzeách a pamätníkoch.

3. monitorovanie prístupu k zbierkovým predmetom spojených s holokaustom. (Táto časť stretnutia bola venovaná digitálnej podpore v múzeách a pamätníkoch holokaustu, s ohľadom na čo najpresnejšiu geolokalizáciu bývalých miest nacistického prenasledovania. V súčasnosti MMWG monitoruje, zbiera informácie a vyhodnocuje nakoľko virtuálna a rozšírená realita pomáhajú uchovávať a prezentovať spomienky na nacistické zločiny a holokaust).

4. komunikácia a dosah činnosti IHRA.

Pre IHRA a pre M. Korčoka, ako reprezentanta delegácie Slovenskej republiky bolo veľmi dôležité Fórum na vysokej úrovni k pripomínaniu holokaustu a boju proti antisemitizmu, ktoré sa konalo z iniciatívy švédskej vlády v Malmö dňa 13. októbra 2021. Išlo o jedno z najdôležitejších medzinárodných podujatí na túto tému od prijatia Štokholmskej deklarácie v roku 2000. Podujatie sa pôvodne malo konať v roku 2020 ako pripomenutie 75. výročia oslobodenia nacistického koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau a 20. výročia vzniku Medzinárodnej aliancie pre pripomínanie holokaustu IHRA. Pre pandémiu Covid-19 však muselo byť preložené a formát osobnej účasti bol limitovaný. Hlavným výstupom podujatia sú národné dobrovoľné prísľuby a záväzky zúčastnených krajín v oblasti pripomínania holokaustu a boja proti antisemitizmu a ďalším formám rasovej neznášanlivosti. Sledovaniu napĺňania záväzkov krajín sa plánuje venovať Švédsko počas svojho predsedníctva v Medzinárodnej aliancii pre pripomínanie holokaustu IHRA (marec 2022 – marec 2023). Slovenskú republiku na podujatí zastupoval predseda vlády SR, ktorý pripomenul potrebu venovať sa aj tienistým stránkam vlastnej histórie, vrátane hriechov ako bolo prijatie Židovského kódexu pred 80 rokmi. Informoval o ospravedlnení vlády SR pri tejto príležitosti. Predseda vlády SR prezentoval záväzok dobudovať múzeum holokaustu v Seredi a vybudovať v ňom pamätník obetiam holokaustu a posilniť vzdelávanie mladej generácie v tejto oblasti.

Ministerstvo v súlade so štatútom Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky zabezpečilo organizáciu a kompletnú administráciu nominačného procesu výberu nominanta na udelenie uvedenej ceny v oblasti kultúrneho dedičstva – knižnice a udelenie titulu Knižnica roka. Odborná porota hodnotila zaslané prihlášky v zmysle Pravidiel výberu nominanta na udelenie Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v oblasti kultúrneho dedičstva – knižnice. Cena ministra kultúry Slovenskej republiky a titul Knižnica roka boli slávnostne udelené Krajskej knižnici v Žiline 6. júla v priestoroch Divadla Astorka Korzo '90 v Bratislave.

Ministerstvo v súlade so štatútom Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky zabezpečilo organizáciu a kompletnú administráciu nominačného procesu výberu nominanta na udelenie uvedenej ceny v oblasti kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie. Odborná porota hodnotila zaslané prihlášky v zmysle Pravidiel výberu nominanta na udelenie Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v oblasti kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie, ktoré sú Prílohou k Štatútu Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v kategórii b). Keďže vzhľadom na pandemickú situáciu v roku 2020 nebolo možné uskutočniť vyhodnotenie prihlášok do súťaže Múzeum roka/Galéria roka za rok 2019, podľa čl. 9 uvedených pravidiel boli všetky prihlášky zaevidované v roku 2020 a 2021 hodnotené spoločne. Víťazom súťaže a nositeľom Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v oblasti kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie sa za hodnotené obdobie rokov 2019 a 2020 stala Stredoslovenská galéria, ktorej bol súčasne udelený aj titul Galéria roka 2019. Prvý ročník slávnostného odovzdávania Ceny ministerky kultúry SR sa uskutočnil v utorok 6. júla o 14.00 h v priestoroch Divadla Astorka Korzo '90 na Námestí SNP 33 v Bratislave.

Ministerstvo v súvislosti s plnením úlohy č. 16 Programového vyhlásenia vlády SR zorganizovalo v roku 2021 tri stretnutia dočasnej pracovnej skupiny pre tvorbu nového múzejného zákona a koordinovalo proces tvorby textového znenia zákona. Plnenie úlohy bude pokračovať aj v roku 2022 podľa stanoveného harmonogramu.

V súvislosti s úlohou č. 15.1 Programového vyhlásenia vlády SR spracovávalo analytické podklady k tvorbe nového múzejného zákona, ktorý má reagovať na súčasné výzvy a trendy v múzejníctve, s odkazom na medzinárodné štandardy a hodnotiace kritériá kvality činnosti múzeí. Úloha trvá aj v roku 2022.

Ministerstvo vedie k 31. decembru 2021 v Registri múzeí a galérií Slovenskej republiky 94 múzeí a 25 galérií, jeden zriaďovateľ / zakladateľ požiadal v roku 2021 o zápis ním zriadeného alebo založeného múzea a jeden zriaďovateľ / zakladateľ požiadal v roku 2021 o zápis ním zriadenej alebo založenej galérie do Registra múzeí a galérií Slovenskej republiky.

Ministerstvo z dôvodu prechodu zriaďovateľskej pôsobnosti Múzea SNP na Ministerstvo obrany SR v rámci delimitácie majetku tohto múzea k 31. 12. 2021 vykonalo komplexnú inventarizáciu jeho majetku, pre ktorú bola zriadená zvláštna zmiešaná mimoriadna kontrolno-inventarizačná komisia zo zástupcov oboch ministerstiev.

Ministerstvo vykonávalo zaevidovanie nových žiadostí a aktualizáciu údajov v Zozname knižníc SR, ktoré vedie ministerstvo; v roku 2021 sa zaevidovalo 14 nových knižníc a údaje boli aktualizované u 44 knižníc; k 31. decembru je v zozname evidovaných 5 286 záznamov; zoznam je priebežne v aktualizovanej verzii uverejnený na webovom sídle ministerstva.

Plnením úlohy č. 8.2 Programového vyhlásenia vlády SR bol v k 31. 12. 2021 vykonaný odborom múzeí, galérií a knižníc štátny odborný dohľad v zmysle zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách v štyroch múzeách. Dohľad bol zameraný na odborné revízie zbierkových predmetov a vyradovanie zbierkových predmetov v období rokov 2014 – 2020.

Ministerstvo v súvislosti s vedením a prerokovaním agendy sankcií (priestupkov a iných správnych deliktov) v zmysle zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách začalo v prvom stupni 30 správnych konaní, z ktorých bolo do konca roku 2021 vydané rozhodnutie v 27 správnych konaniach (24 – udelenie pokuty, 3 – rozhodnutie o zastavení konania). Dvaja účastníci podali proti rozhodnutiu rozklad.

Ministerstvo podporilo priamu spoluprácu odborných inštitúcií v oblasti mobility a prezentácie vzácných zbierok, k mimoriadnemu výstavnému projektu realizovanému na Slovensku spracovalo pre múzejnú a galerijnú inštitúcie viaceré podporné stanoviská k imunite zapožičaných zbierok; podobne aj pre viaceré štátne inštitúcie v Českej republike pripravilo doklady o rešpektovaní imunity zapožičaných zbierkových predmetov, ktoré boli nevyhnutné pre ich zapožičanie na Slovensko a sprístupnenie vo viacerých výstavných projektoch. Vydalo doklady potvrdenia o rešpektovaní imunity proti zadržaniu (tzv. „immunity from seizure“) pre 3 zbierkové predmety Národného technického múzea z Prahy, ktoré sa zúčastnili na Slovensku tradičnej spomienkovej jazdy historických vozidiel „1000 míľ československých“ a pre 3 zbierkové predmety Národného múzea v Prahe – numizmatické predmety, ktoré boli zapožičané pre výstavný projekt „Rimania a Slovensko“ realizovaný Historickým múzeom SNM na Bratislavskom hrade.

V priebehu roku 2021 posudzovalo splnenie podmienok k vydaniu povolenia na dočasný vývoz pre organizácie v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, ktoré dočasne vyvážali svoje zbierkové predmety pre realizáciu výstavných, či iných prezentačných projektov v zahraničí v rámci EÚ a vydalo súhlasy s dočasným vývozom zbierkových predmetov - vlastníctva štátu v správe uvedených inštitúcií, a to konkrétne pre: 51 zbierkových predmetov Historického múzea SNM do Českej republiky; 1 zbierkový predmet SNG do Českej republiky a následne do Nemecka; 5 zbierkových predmetov SNM – Prírodovedného múzea v Bratislave – olejomalieb Zdeňka Buriana z rokov 1952 – 1954 do Zlína; 1 zbierkový predmet SNG – dielo Evy Kmentovej pre výstavný projekt do Českej republiky do Brna na Hrad Špilberg; 18 zbierkových predmetov zo zbierkového fondu SNM – Múzea Červený kameň do Zámku Kinských vo Valašskom Meziříčí pre výstavný projekt do Múzea regiónu Vlaško; 5 zbierkových predmetov SNG – autorských fotografií Martina Martinčka do Litvy do Národnej galérie vo Vilniuse; 7 zbierkových predmetov SNG do Holandska pre výstavný projekt v Museum MORE; 1 zbierkový predmet SNG – autorské dielo Adrieny Šimotovej do Slovinska pre výstavný projekt v Medzinárodnom centre grafiky v Ľubláne, 12 zbierkových predmetov pre výstavný projekt v Prahe vo výstavných priestoroch MeetFactory, o.p.s.

Ministerstvo riešilo aj povolenia na dočasný vývoz zbierkových predmetov Slovenskej národnej galérie aj pre výstavné a prezentačné účely na zastupiteľských úradoch a misiách Slovenskej republiky v zahraničí v rámci EÚ a vydalo súhlas s dočasným vývozom týchto zbierkových predmetov do Nemecka (9 do Berlína), Slovinska (22 do Lubľany) a pre výstavný projekt v Rakúsku, organizovaný Slovenským inštitútom vo Viedni v zámku Schlosshof (pre 117 zbierkových predmetov ÚEUV a 1 zbierkový predmet Múzea dizajnu v Bratislave).

V rámci zriaďovateľskej pôsobnosti udelilo súhlas zriaďovateľa s dočasným vývozom 125 zbierkových predmetov Slovenského národného múzea – Historického múzea na prezentačné účely do USA pre uskutočnenie výstavného projektu s názvom „Poklady zo Slovenska / Treasures from Slovakia“, ktorý sa od septembra 2021 uskutočňuje v „National Czech & Slovak Museum & Library“ v meste Cedar Rapids v štáte Iowa a následne aj v ďalších mestách USA. Následne ministerstvo pre týchto 125 zbierkových predmetov v zmysle Nariadenia (ES) č. 116/2009 udelilo aj vývozné licencie pre dočasný vývoz PKH mimo colné územie EÚ.

Z titulu zriaďovateľskej pôsobnosti vydalo súhlas na dočasný vývoz 45 predmetov kultúrnej hodnoty, ktoré sú zbierkovými predmetmi ÚEUV na prezentačný účel do Japonska a v zmysle Nariadenia (ES) č. 116/2009 vydalo aj povolenie na dočasný vývoz týchto predmetov ako tovaru kultúrneho charakteru vyvázaného mimo colné územie EÚ.

V zmysle Nariadenia (ES) č. 116/2009 vydalo 2 súhlasy s dočasným vývozom predmetov kultúrnej hodnoty – archeologických nálezov, ktoré sú majetkom štátu a sú v správe a evidencii Archeologického ústavu SAV v Nitre, na prezentačný účel: - 8 predmetov na výstavu do Rakúska a 1 predmet na výstavu do Švajčiarska.

Ministerstvo v zmysle Nariadenia (ES) č. 116/2009 vydalo aj 1 povolenie aj na trvalý vývoz jedného predmetu kultúrnej hodnoty (olejomalby ruského autora z 2. polovice 19. storočia vo vlastníctve zahraničnej fyzickej osoby) do Ruskej federácie, ktorý sa však tiež kvôli pandemickým opatreniam neuskutočnil.

V zmysle Nariadenia (ES) č. 116/2009 ministerstvo vydalo povolenie na dočasný vývoz jedného predmetu kultúrnej hodnoty - historického nábytku zo 17. stor. vo vlastníctve fyzickej osoby do Rakúska; vývoz sa však kvôli opatreniam v súvislosti s pandémiou COVID v stanovenom čase neuskutočnil.

V zmysle uplatňovania zákona č. 416/2002 Z. z. o navrátení nelegálne vyvezených kultúrnych predmetov sa podieľalo spolu s policajnými orgánmi na úspešnom navrátení nezákonne vyvezeného oltárneho obrazu sv. Klimenta, ktorý bol z rímskokatolíckeho kostola v Rožňave odcudzený ešte v roku 1993.

V súčinnosti s MZVEZ SR sa administratívne spolupodieľalo na plánovaní fyzického návratu zbierky 44 predmetov kultúrnej hodnoty (antických mincí) z Nórskeho kráľovstva do Slovenskej republiky, ktoré boli v roku 2017 zadržané nóorskymi úradmi. Oznámenie tohto zadržania bolo ministerstvu nóorskou stranou zaslané v zmysle článku 5 bodu 2 a 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/60/EÚ z 15. mája 2014 o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty. Prevzatie v mene SR sa uskutočnilo v Oslo dňa 23. júna 2021 prostredníctvom diplomatickej misie SR v Nórsku v zmysle aplikácie Dohovoru UNESCO 1970.

Zástupcovia OMGK sa zúčastňovali na odborných podujatiach organizovaných ICOM a UNESCO formou on-line webinárov zameraných na múzejnú prax, predovšetkým z pohľadu aplikácie odporúčaní UNESCO pre múzejnú oblasť v SR a na napĺňanie záväzkov vyplývajúcich z dohovoru UNESCO 1970 a UNIDROIT v súvislosti s opatreniami na zamedzenie nedovoleného obchodovania s tovarmi kultúrneho charakteru a otázok spojených právnym rámcom vývozov i a dovozov predmetov kultúrneho dedičstva.

Ministerstvo priebežne komunikovalo s Národnou ústredňou Interpol v Bratislave, príslušnými policajnými a colnými orgánmi pri riešení preverovania pôvodu zadržaných predmetov kultúrnej hodnoty u nás alebo v zahraničí, prípadne o predmetoch kultúrnej hodnoty, o ktorých odcudzení

informovali iné štáty informačnej platformy systému IMI, poskytovalo rôznym policajným zložkám v SR konzultácie a stanoviská k vývozom, dovozom, resp. transferom predmetov kultúrnej hodnoty.

Pre potreby trestného konania poskytovalo policajným zložkám viaceré vyjadrenia, predovšetkým lustrácie z evidencie predmetov kultúrnej hodnoty, ktoré ministerstvo vedie podľa §16 zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V roku 2021 do evidencie pribudol jeden predmet kultúrnej hodnoty.

Ministerstvo v roku 2021 vydalo rozhodnutie v rámci správneho konania o vyhlásení 536 vzácných tlačí z fondov Šarišskej galérie v Prešove, Podtatranského múzea v Poprade, Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici a Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach za historický knižničný dokument. V súčasnosti je vyhlásených za historický knižničný dokument, resp. historický knižničný fond 45 895 knižničných dokumentov.

OMGK participoval s ostatnými odbormi ministerstva na príprave strategického materiálu pre kultúru v SR s výhľadom do roku 2030 (časti vo vecnej pôsobnosti odboru múzeí, galérií a knižníc; prezentácie kultúrneho dedičstva v rámci vecného pôsobenia odboru v rámci projektu Slovakiana a Europeana).

Ministerstvo v spolupráci s Národným osvetovým centrom spustilo proces obnovy prispievania do obsahu európskej digitálnej kultúrnej platformy Europeana. Hlavným zámerom obnovy tohto procesu je rozširovanie a skvalitňovanie dátového priestoru pre kultúrne dedičstvo na národnej a predovšetkým na európskej úrovni a to v súlade s Odporúčaním komisie (EÚ) č. 2021/1970 (ďalej len „odporúčanie“) z 10. novembra 2021, ktoré je súčasťou programu Európskej únie „Cesta k digitálnemu desaťročiu - Digitálna Európa“.

Oblasť ochrany pamiatkového fondu

- Pri plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu spolupracuje ministerstvo s ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré sa zúčastňujú na plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu, s orgánmi územnej samosprávy, s odbornými a vedeckými inštitúciami.

- Ministerstvo:

- pripravilo Akčný plán na roky 2021 – 2022 k Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022. Materiál schválila vláda 7. apríla 2021 (uznesenie vlády č. 5435/2021),

- zabezpečovalo výkon štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv, vytváralo iniciatívy smerujúce k tvorbe strategických dokumentov a participovalo na ich príprave,

- v rámci výkonu štátnej správy pripravovalo odborné stanoviská a metodické usmernenia pre orgány štátnej správy a územnej a miestnej samosprávy, spolupracovalo s ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, medzinárodnými organizáciami, odbornými a vedeckými inštitúciami, občianskymi združeniami, individuálnymi vlastníkmi národných kultúrnych pamiatok a nehnuteľností v pamiatkových územiach, so Snemom historických miest a obcí Slovenska na riešení tém miest a obcí, súvisiacich s ochranou pamiatkového fondu,

- pripravovalo správy, vyjadrenia, stanoviská k problematike ochrany pamiatkového fondu pre iné ústredné orgány štátnej správy a iné orgány štátnej správy; vyjadrenia pre občanov na základe ich žiadostí a podnetov a poskytovalo súčinnosť pri poskytovaní informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov, vyjadrovalo sa k materiálom vo vnútornom pripomienkovom konaní, medzirezortnom pripomienkovom konaní, zabezpečilo prípravu odpovedí na poslanecké otázky,

- v rámci výkonu štátnej správy preskúmavalo rozhodnutia Pamiatkového úradu Slovenskej republiky vydané v správnom konaní, viedlo správne konania vo veciach odvolaní proti rozhodnutiam Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, ktorými ten vyhlásil alebo zamietol vyhlásenie vecí za národné kultúrne pamiatky, viedlo správne konania vo veciach odvolaní proti rozhodnutiam

Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, ktorými ten vyhlásil ochranné pásma pamiatkových území a národných kultúrnych pamiatok,

- ako odvolací orgán sa vyjadrilo k 20 žiadostiam Pamiatkového úradu Slovenskej republiky o predĺženie lehoty pre vydanie rozhodnutia v správnom konaní,

- pripravovalo vyjadrenia a stanoviská k územno-plánovacej dokumentácii a strategickým plánom (programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja) vyšších územných celkov,

- realizovalo 24. júna 2021 a 11. novembra 2021 odborné skúšky na overenie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkových výskumov. Na základe výsledkov odborných skúšok vydalo ministerstvo 9 osvedčení na vykonávanie pamiatkového výskumu,

- v rámci výkonu štátnej správy ministerstvo vydalo celkom 19 osvedčení o predĺžení platnosti osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu vo všetkých odboroch pamiatkového výskumu (archeologický výskum, architektonicko-historický výskum, umelecko-historický výskum a urbanisticko-historický výskum),

- v správnom konaní vydalo 2 rozhodnutia o udelení oprávnenia pre právnickú osobu na vykonávanie archeologického výskumu a jedno rozhodnutie o odňatí oprávnenia pre právnickú osobu na vykonávanie archeologického výskumu,

- v správnom konaní vydalo jedno rozhodnutie o dočasnom vývoze národnej kultúrnej pamiatky do zahraničia,

- spolupodieľalo sa na dlhodobom medzirezortnom projekte ohľadne vysporiadania pozemkov pod zrúcaninami hradov. Na pôde Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) sa od novembra 2019 konajú pracovné stretnutia zástupcov Ministerstva kultúry SR (MK SR), Lesov SR, š .p., Pamiatkového úradu SR, Združenia Zachráňme hrady so zástupcami MPRV SR. Zasadnutia pracovnej skupiny boli ukončené z dôvodu vypracovania legislatívneho návrhu,

- vydalo 303 vyjadrení k predkupnému právu štátu v zmysle § 23 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, súbežne spracovalo, priebežne aktualizovalo a zverejňovalo zoznam národných kultúrnych pamiatok ponúknutých na predkupné právo štátu v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, a zároveň ho využívalo pre získanie informácií o zmluvných záväzkoch prijímateľov dotácií z dotačného systému ministerstva a ďalších 34 vyjadrení súvisiacich s predkupným právom štátu (darovanie, vysporiadanie podielového vlastníctva, prevod správy, iné),

- pravidelne spracovávalo, aktualizovalo a zverejňovalo na webovom sídle ministerstva zoznamy fyzických osôb, ktoré sú držiteľmi osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkových výskumov a aktualizovalo zoznam právnických osôb oprávnených na vykonávanie archeologického výskumu na webovom sídle ministerstva,

- aktualizovalo zoznam remeselníkov na webovom sídle ministerstva,

- zabezpečovalo podklady na rokovania poradných orgánov ministerstva a administratívnu agendu Pamiatkovej rady, Archeologickej rady a Komisie na overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu,

- zorganizovalo pracovné stretnutie vlastníkov/správcoov národných kultúrnych pamiatok, ktoré sú súčasťou kultúrnej trasy Rady Európy Transromanica. Stretnutia sa zúčastnili aj zástupcovia VÚC, Pamiatkového úradu SR a MDaV SR,

- spolupodieľalo sa na príprave podujatia Dni európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku (v rámci iniciatívy Rady Európy). Témou podujatia v roku 2021 bolo „Dedičstvo pre všetkých“. Cieľom podujatia je propagovať kultúrne dedičstvo a sprístupniť bežne nedostupné pamiatky širokej odbornej aj laickej verejnosti. Na území Slovenska sa podujatie Dní európskeho kultúrneho dedičstva uskutočnilo tradične v mesiaci september 2021. Host'ujúcim mestom bolo Spišské Podhradie, v ktorom sa konal 9. septembra 2021 na Mariánskom námestí otvárací ceremoniál podujatia,

- zahájilo komunikáciu a prípravu ďalšieho ročníka podujatia Dni európskeho kultúrneho dedičstva. Hostujúcim mestom v roku 2022 bude mesto Skalica,
- schválilo jedno dopravné označenie kultúrnych cieľov a atraktivít cestovného ruchu na pozemných komunikáciách,
- spoločne s partnermi súťaže – Nadáciou SPP, spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel, a. s. a mediálnym partnerom RTVS vyhlásilo 14. ročník celoštátnej súťaže Fénix – kultúrna pamiatka roka pre kategórie: komplexná obnova a reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky, čiastková obnova a reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky, špeciálna cena za výnimočný počin záchrany národnej kultúrnej pamiatky a dve čestné uznania. Poslaním súťaže Fénix – Kultúrna pamiatka roka je podporovať zodpovedný prístup vlastníkov národných kultúrnych pamiatok k ochrane kultúrneho dedičstva Slovenska. Zároveň je jej cieľom aj zvýšenie záujmu verejnosti o kultúrne pamiatky. Laureáti a laureátky na slávnostnom odovzdávaní cien získali osvedčenia o udelení a užívaní titulu Kultúrna pamiatka roka 2018/2019, artefakt súťaže – sošku bájneho vtáka Fénixa, finančnú odmenu 10-tisíc eur od Nadácie SPP a čestný diplom. Výsledky súťaže odvysielala RTVS 8. mája 2021,
- zabezpečovalo agendu dotačného programu Obnovme si svoj dom po vecnej stránke a to v podprograme 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok, podprograme 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva, podprograme 1.3 Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu, podprograme 1.4 Obnova historických parkov a architektonických areálov v kritickom stavebno-technickom stave, podprograme 1.5 Komplexná obnova národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy. V dotačnom programe Obnovme si svoj dom bolo podporených celkom 533 žiadostí a do projektu "Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva v roku 2021" bolo v roku 2021 zapojených na obnove 38 národných kultúrnych pamiatok celkom 240 uchádzačov o zamestnanie (z toho 121 pomocných zamestnancov, 119 odborných zamestnancov),
- priebežne vykonávalo kontrolu vyúčtovania dotácií vrátane vecných vyhodnotení projektov (zároveň žiadalo doplnenie chýbajúcich dokumentov) podporených v rámci programu OSSD,
- realizovalo kontrolu vybraných podporených projektov v podprogramoch OSSD 1.4 a 1.5 (24. – 29. augusta 2021),
- vyjadrovalo sa k žiadostiam o zaradenie NKP do zoznamu NKP s prioritou ochrany a obnovy a viedlo evidenciu žiadostí,
- zúčastnilo sa na medzinárodnej on-line konferencii Ochrana a obnova pamiatok v urbanistickom kontexte – obnova identity – Kontinuita Stavebnej kultúry, ktorú zorganizovala SvF STU v Bratislave, Pamiatkový úrad SR, v spolupráci s MZVEZ SR v Bratislave v rámci DEKD 2021. Termín (on-line): 27. septembra 2021,
- zúčastnilo sa on-line medzinárodnej konferencie Building Europe – Conference in Graz – Maribor, v rámci členstva národných expertov v pracovnej skupine Open method of Coordination (OMC) - „Kvalitná architektúra a budovanie prostredia pre všetkých“ v rámci pracovného plánu Rady pre kultúru 2019-2022, v prioritnej oblasti B: Súdržnosť a pohoda (6. – 8. októbra 2021),
- pripravovalo podklady pre komunikačný odbor ministerstva,
- zúčastnilo sa na on-line konferencii k Haagskemu dohovoru o ochrane kultúrnych hodnôt v prípade ozbrojeného konfliktu z roku 1954 (december 2021),
- spolupodieľalo sa na priebehu obnovy hradu Krásna Hôrka, Slovenskej národnej galérie a Spišského hradu,
- participovalo na posudzovaní projektov uchádzajúcich sa o podporu z Nórskeho finančného mechanizmu, v gescii riadiaceho orgánu, ktorým je MIRRI SR,
- spolupracovalo s MIRRI SR na príprave nového programového obdobia eurofondov,
- podieľalo sa na monitoringu slovenských lokalít zapísaných v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO,

- zabezpečilo účasť vo Výbore pre medzinárodné humanitárne právo,
- participovalo na príprave projektu PAMIS - Pamiatkový informačný systém, prostredníctvom ktorého bude Pamiatkový úrad SR poskytovať elektronické služby pre občanov a podnikateľov, automatizovane publikovať komplexné data-sets a informácie na svojom portáli a zároveň aj prostredníctvom Úradu vlády SR (data.gov.sk),
- zabezpečilo participáciu svojich zamestnancov a expertov na zasadnutiach a činnosti pracovných skupín súvisiacich s implementáciou záväzkov SR vyplývajúcich z medzinárodných dohôd v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva (napr. v rámci UNESCO, UNIDROIT a pod.),
- zabezpečilo účasť na online zasadnutí OMC group vo februári a apríli 2021. Pracovná skupina pripravovala materiál - manuál pre členské krajiny, predmetom ktorého je nastavenie národných, regionálnych a komunálnych politík v oblasti zlepšovania verejného priestoru (aj v súvislosti s pandemickou situáciou vo svete),
- zabezpečilo účasť na online zasadnutiach k Dohovoru UNESCO 1970. Cieľom zasadnutí v apríli a máji 2021 bola príprava/pripomienkovanie záväzného materiálu s cieľom zamedziť nedovolené obchodovanie a vývoz predmetov kultúrnej hodnoty a národných kultúrnych pamiatok,
- zabezpečilo aktívnu účasť na - Third regional seminar "Faro Convention for culture" s prednáškou – „Community mobilization on castle ruin renovation“. Seminár organizovala Rada Európy online 11. júna 2021,
- zabezpečilo účasť na dvoch online rokovaníach Expert group on cultural heritage (expertná skupina Európskej komisie), kde je jeho zamestnanec riadnym členom.

Oblasť nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva

Ministerstvo

- v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv zabezpečovalo výkon štátnej správy v oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti a v zmysle svojich kompetencií rozvíjalo iniciatívy smerujúce k tvorbe legislatívnych opatrení a strategických vládnych dokumentov zameraných na rozvoj nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti, spolupracovalo s ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, pripravilo podkladové materiály k plneniu úloh vyplývajúcich rezortu kultúry z vládnych i medzinárodných dokumentov na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti,
- zabezpečilo agendu k dotačnému programu Kultúra znevýhodnených skupín, ktorý je zameraný na kultúrne aktivity zdravotne alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva, podporuje rozvoj ich kultúrnych práv, odstraňuje fyzické, mentálne a informačné bariéry. Podporu mohli získať aj projekty pre ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, ako aj projekty zamerané na témy rovnosti príležitostí, prevencie a eliminácie všetkých foriem násillia, diskriminácie, rasizmu, xenofóbie a extrémizmu. V neposlednom rade mohli získať podporu aj projekty venované výchove k tolerancii, posilneniu sociálnej a rodinnej súdržnosti a rozvoju medzikultúrneho dialógu,
- v spolupráci s Ústredím ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) udelilo tituly Majster/Majsterka ľudovej umeleckej výroby piatim výrobcom prostredníctvom slávnostného podujatia 10. septembra 2021 v sídle ÚĽUV,
- zabezpečilo účasť zástupcu ministerstva na 41. Generálnej konferencii UNESCO – sekcia kultúra v termíne 17. – 19. novembra 2021 v Paríži,
- zabezpečilo účasť zástupcov ministerstva 13. až 18. decembra 2021 na 16. zasadnutí Medzivládneho výboru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO, ktoré sa konalo online formou a v rámci neho bolo Slovensko oficiálne pridané k medzinárodnej nominácii prvku Sokolarstvo – živé dedičstvo ľudstva do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO,

- zabezpečovalo plnenie Koncepcie udržateľného rozvoja nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičnej ľudovej kultúry na roky 2020 – 2025,
- prostredníctvom ministerky kultúry 3. decembra 2021 oficiálne zapísalo do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska ďalších 6 prvkov – Skalický trdelník, Jánošíkovskú tradíciu, Tance s vyhadzovaním v myjavsko-trenčianskej oblasti, Črpkáky, Goralskú kultúru a Karičku z Parchovian,
- zabezpečilo účasť zástupcu ministerstva 4. septembra 2021 na online webinári „Živé dedičstvo a vzdelávanie“, ktorý organizovalo Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru pri SLUK v spolupráci s Oddelením živého dedičstva, UNESCO. Webinár vychádzal z pilotného projektu UNESCO a EÚ s názvom „Zapojenie mládeže do inkluzívnej a udržateľnej Európy: Zvyšovanie povedomia o nehmotnom kultúrnom dedičstve a učenie sa o ňom na európskych školách“,
- zabezpečilo v zmysle Štatútu Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky zasadnutie odbornej poroty nominačného procesu na výber nominanta na udelenie ceny za výnimočný prínos inštitúcií v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2020, ktoré sa konalo on-line formou 17. marca 2021,
- 29. apríla 2021 vyhlásilo výzvu na predkladanie nominácií na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku a zabezpečilo on-line rokovanie odbornej komisie na posudzovanie nominácií na zápis do predmetných zoznamov za predchádzajúci cyklus,
- 8. júna 2021 zabezpečilo on-line rokovanie novo vymenovanej Rady na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva – poradného orgánu ministerky kultúry,
- úzko spolupracovalo s Centrom pre tradičnú ľudovú kultúru, ktoré je súčasťou Slovenského ľudového umeleckého kolektívu, v oblasti implementácie Dohovoru UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a vytváralo podmienky pre implementáciu predmetného dohovoru,
- v rámci agendy nehmotného kultúrneho dedičstva, kultúrno-osvetovej činnosti a kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva participovalo na činnosti viacerých/rôznych medzirezortných komisií a pracovných skupín (cca 30),
- zabezpečovalo agendu k dotačnému programu Miestna a regionálna kultúra – administráciu vecných vyhodnotení projektov,
- plnilo úlohy v rámci Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a v orgánoch rady (päť zo siedmich výborov, ktoré zasadať spravidla kvartálne) - jednotlivé výbory sú zamerané na ochranu práv detí a mládeže, osôb so zdravotným postihnutím, na podporu rodovej rovnosti, výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a ochranu práv LGBTI; zástupcovia ministerstva sa aktívne zúčastňovali na práci výborov a nimi zriadených pracovných skupín - pripomienkovali strategické dokumenty na zasadnutia výborov, predkladali a prezentovali výstupy zo strategických dokumentov súvisiacich s činnosťou ministerstva na zasadnutiach jednotlivých výborov, prezentovali stanoviská rezortu v pracovných skupinách,
- pripravilo odpočet plnenia opatrení vyplývajúcich z rôznych strategických vládnych materiálov týkajúcich sa plnenia prierezových opatrení v oblasti ľudských práv, napr. kultúry osôb so zdravotným postihnutím, práv detí a ochrany detí pred násilím, rodovej rovnosti, ďalej prevencie látkových a nelátkových závislostí, kriminality, extrémizmu, všetkých foriem násillia a intolerancie, štátnej politiky mládeže a taktiež pripravilo podklady za svoj rezort pri príprave materiálov v gescii iných rezortov (napr. v gescii MZ SR, MŠVVŠ SR, MPSVR SR),
- v roku 2021 pokračovalo v rozvíjaní kultúrnych práv zraniteľných skupín v zmysle princípov humanizmu, rovnosti príležitostí, prechádzania diskriminácií a eliminácie všetkých foriem násillia - prevencie extrémizmu, rasizmu, antisemitizmu a ďalších foriem intolerancie, podporovalo a vytváralo vhodné právne, inštitucionálne, personálne a finančné prostredie na ochranu a rozvoj kultúry skupín obyvateľstva a prispievalo tak k zmierneniu sociálnych rozdielov v spoločnosti, k prevencii sociálneho vylúčenia, izolácie a marginalizácie znevýhodnených skupín obyvateľstva.

C.3. OBLASŤ UMENIA A KULTÚRNEHO A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU

OBLASŤ UMENIA

Ministerstvo v súlade so svojou pôsobnosťou zabezpečovalo podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv výkon štátnej správy na úseku umenia. Ministerstvo sa podieľalo na vytváraní podmienok na rozvoj a prezentáciu kultúry vo všetkých oblastiach profesionálneho umenia. Ministerstvo v súlade so svojou pôsobnosťou koordinovalo prípravu odvetvových stratégií, akčných plánov, návrhov právnych predpisov týkajúcich sa rozvoja kultúry a podporu a rozvoja kultúry s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy a orgánmi územnej samosprávy.

Prostredníctvom oddelenia umenia a umeleckých inštitúcií ministerstvo v oblasti profesionálneho umenia zabezpečovalo, koordinovalo a vytváralo podmienky pre činnosť 13 štátnych umeleckých inštitúcií a informačno-dokumentačných centier: Slovenského národného divadla (SND), Slovenskej filharmónie (SF), Štátneho divadla Košice (ŠDK), Štátnej filharmónie Košice (ŠFK), Štátnej opery (ŠO), Divadla Nová scéna (DNS), Štátneho komorného orchestra Žilina (ŠKO Žilina), Divadelného ústavu (DÚ), Hudobného centra (HC), Literárneho informačného centra (LIC), BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti (BIBIANA), Slovenského centra dizajnu (SCD) a Kunsthalle Bratislava (KHB). Z predložených návrhov organizácií posúdilo návrhy na podporu RO a PO v rámci jednotlivých prvkov programovej štruktúry, vypracovalo súhrn hlavných úloh a činností na rok 2021 jednotlivých organizácií ako súčasť rozpisu rozpočtu, spracovalo vyhodnotenie merateľných ukazovateľov programového rozpočtovania organizácií a spolupracovalo na vyhodnotení štatistických zisťovaní v príslušných oblastiach umenia.

S ohľadom na mimoriadnu situáciu a prijaté opatrenia vydané ÚVZ SR organizácie pokračovali v roku 2021 vo svojej činnosti prostredníctvom streamovaných prenosov cez internet. V obmedzenom režime, v čase uvoľnenia opatrení, organizovali verejné podujatia v súlade so schváleným kultúrnym semaforom pre obmedzený počet návštevníkov. Viaceré organizácie pokračovali v ponúkaní projektov (divadelné predstavenia, koncerty) v online priestore – v záujme udržať si kontakty so svojím publikom, prípadne osloviť nové skupiny záujemcov.

V zmysle zákona NR SR č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov uskutočnilo ministerstvo výberové konania a proces verejného vypočutia na post štatutárnych zástupcov umeleckých organizácií. Procesy výberových konaní a proces verejného vypočutia sa realizovali v súlade so *Smernicou č. 8/ 2021 o výberovom konaní na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a 9/2021 o procese verejného vypočutia na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky*, ktorej zámerom je zvýšiť dôveru vo výberové konania v očiach verejnosti, aj v očiach uchádzačov.

- 29. októbra 2020 vyhlásilo na svojom webovom sídle oznámenie o výberovom konaní na obsadenie funkcie generálneho riaditeľa Divadla Nová scéna, ale pre zhoršenú situáciu spôsobenou pandemiou koronavírusu a v zmysle celoštátnych opatrení (lockdown) rozhodla ministerka kultúry posunúť výberové konanie na rok 2021. Verejné vypočutie uchádzačov 7-člennou výberovou komisiou sa uskutočnilo 30. marca 2021 v priestoroch ministerstva. Na základe výsledkov výberového konania a odporúčania výberovej komisie vymenovala ministerka kultúry Ingrid Fašiangová, ktorá nastúpila do funkcie generálnej riaditeľky DNS od 20. mája 2021.

- 2. marca 2021 vyhlásilo ministerstvo na svojom webe výberové konanie na nové vedenie Slovenského centra dizajnu v súlade so *Smernicou č. 1 /2021 o výberovom konaní na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky*. Do 30. marca 2021 MK SR dostalo jednu prihlášku, a to konkrétne od Maroša Schmidta, ktorý bol v tom čase poverený riadením SCD. Z tohto dôvodu sa podľa predmetnej smernice pristúpilo priamo k tretiemu kolu, ktoré zahŕňa neverejnú a verejnú vypočutie uchádzača. O výsledku výberového konania rozhodla

v pondelok 28. júna 2021 po verejnom vypočutí výberová 7-členná komisia, ktorá na základe bodového hodnotenia odporučila ministerke kultúry vymenovať Maroša Schmidta za nového riaditeľa SCD, ktorý nastúpil do funkcie 1. júla 2021.

- 30. apríla 2021 vyhlásilo MK SR na svojom webovom sídle oznámenie o výberovom konaní na obsadenie funkcie riaditeľa Literárneho informačného centra (LIC). Verejné vypočutie uchádzačov 7-člennou výberovou komisiou sa uskutočnilo 1. júla 2021 v priestoroch ministerstva. Na základe výsledkov výberového konania komisia neodporučila žiadneho kandidáta, a preto v zmysle smernice č. 8/2021 vypísalo MK SR 25. 8. 2021 ďalšie výberové konanie na štatutára LIC. 3. novembra 2021 sa konalo neverejné a 5. Novembra 2021 verejné vypočutie uchádzačov. Na základe bodového vyjadrenia a odporúčania výberovej komisie vymenovala ministerka kultúry do funkcie riaditeľa LIC Pavla Sibylu.

- 13. septembra 2021 vyhlásilo na svojom webovom sídle oznámenie o procese verejného vypočutia na obsadenie funkcie generálneho riaditeľa/generálnej riaditeľky Slovenskej filharmónie. Verejné vypočutie uchádzačov 7-členným poradným orgánom sa uskutočnilo 15. decembra 2021 v priestoroch ministerstva. Na základe výsledkov procesu verejného vypočutia a odporúčania poradného orgánu vymenovala ministerka kultúry Mariána Turnera, ktorý nastúpil do funkcie generálneho riaditeľa SF v januári 2022.

Ministerstvo v zmysle § 3 a zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíii a o zmene a doplnení niektorých zákonov viedlo evidenciu profesionálnych divadiel a hudobných inštitúcií a evidenciu slovenských zvukových záznamov umeleckých výkonov. V roku 2021 bolo do evidencie slovenských zvukových záznamov zaradených 54 záznamov umeleckých výkonov, spolu je evidovaných 714 hudobných, resp. slovesných zvukových titulov – nosičov. Všetky tri evidencie sú zverejnené na webovom sídle ministerstva.

Ministerstvo koordinovalo činnosť hodnotiacej komisie, ktorá posudzovala návrhy na udelenie Ceny ministerky kultúry Slovenskej republiky v oblastiach profesionálneho umenia za rok 2020. Laureátmi sa stalo 9 osobností: Ľubica Čekovská (hudobná skladateľka), Sláva Daubnerová (herečka, režisérka, autorka a performerka), Vladimír Predmerský (historik a kritik bábkového divadla, dramaturg a režisér), Dušan Mitana (in memoriam, spisovateľ), Jana Bahurinská (evidencia a dokumentácia galerijných zbierok), Edita Gruberová (sopranistka), Stredoslovenská galéria v Banskej Bystrici, Hornozemplínske osvetové stredisko vo Vranove nad Topľou a Krajská knižnica v Žiline. Slávnostné odovzdanie cien sa uskutočnilo 6. júla 2021 v Divadle Astorka.

Ministerstvo kultúry v spolupráci so Slovenským centrom dizajnu vyhlásilo Rok slovenského dizajnu 2021. Rok slovenského dizajnu bola príležitosť na lepšie a adresnejšie prepojenie jednotlivých inštitúcií, významných osobností a aktérov pôsobiacich v tejto oblasti, na realizáciu významných projektov, ako aj otestovanie ohlasu na predmetné aktivity v širokej verejnosti. Inšpiráciou bolo 30. výročie založenia Slovenského centra dizajnu (1. január 1991). Hlavným cieľom Roka slovenského dizajnu 2021 bolo využiť túto príležitosť na propagáciu dizajnu a špeciálne slovenského dizajnu pred čo najširšou verejnosťou doma i v zahraničí. V rámci projektu boli naplánované 3 typy aktivít, ktoré boli organizované Slovenským centrom dizajnu, nezávislým prostredím z celého Slovenska a školami v Slovenskej republike, ktoré sa venujú dizajnu. Domáce a zahraničné prezentácie slovenského dizajnu a NCD sa niesli v nestabilnom pandemickom prostredí.

Národná cena za dizajn je už desiatky rokov ideálnou platformou na pritiahnutie pozornosti médií a verejnosti k téme súčasného dizajnu, ale aj najuznávanejšou selekciou najlepšieho slovenského dizajnu za posledné 2 roky. V roku 2021 bola venovaná produktovému dizajnu. V Roku slovenského dizajnu 2021 bol vyhlásený 18. ročník súťaže, ktorý bol zameraný na hodnotenie a oceňovanie produktového dizajnu. Súťaž bola určená pre profesionálnych produktových dizajnérov, študentov produktového dizajnu a súvisiacich odborných disciplín, iných odborníkov pracujúcich vo sfére produktového dizajnu, firmy a klientov spolupracujúcich s produktovými dizajnérm. Počet prihlásených prác bol doposiaľ najvyšší v rámci NCD za produktový dizajn. Súťaž bola vyhlásená 22. apríla 2021. Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo 8. októbra 2021 v Mestskom divadle Pavla Országha Hviezdoslava a odovzdalo sa 8 hlavných cien, 4 ceny pre osobnosti dizajnu a

6 špeciálnych uznaní. V roku 2021 boli ocenenia o to výnimočnejšie, že boli udelené práve v Roku slovenského dizajnu 2021. Ocenené, nominované, ale aj porotou vybrané diela bolo možné vidieť na webovej stránke ncd.scd.sk a tiež na výstave v Hurbanových kasárňach, kde boli sprístupnené od 26. septembra do 24. novembra 2021.

Uskutočnila sa celoslovenská súťaž Najkrajšie knihy Slovenska hodnotiaca výtvarnú úroveň a kvalitu polygrafického spracovania knižnej produkcie za uplynulý rok. Vyvrcholením súťaže bolo slávnostné odovzdávanie ocenení tvorcom 20 víťazných titulov označených ako Najkrajšie knihy Slovenska. V tomto ročníku bolo zaradených do súťaže 137 kníh, za predsedu poroty bol zvolený ilustrátor Igor Piačka. Do kolekcie Najkrajšie knihy Slovenska 2020 vybrala 20 kníh a 9 študentských prác, taktiež určila nositeľov 8 hlavných cien. Vernisáž výstavy Najkrajšie knihy Slovenska 2020 sa uskutočnila vo výstavnej sieni Univerzitnej knižnice v Bratislave.

Ku kľúčovým aktivitám smerom do zahraničia patrí podpora prekladov diel slovenských autorov a autoriek do cudzích jazykov. Podpora sa realizuje prostredníctvom dotačného systému SLOLIA (Slovak Literature Abroad). V priebehu roku 2021 bolo v zahraničí vydaných 56 diel slovenských autorov a autoriek vďaka dotáciám, ktoré v minulých rokoch LIC v rámci systému SLOLIA schválilo.

Ministerstvo kultúry SR pokračovalo v príprave Návrhu Zákona o reforme umeleckých fondov (predbežná informácia zverejnená na SloVlex 24. júla 2020 – 3. augusta 2020, č. 2020/159). V marci 2021 pokračovali konzultácie dočasnej pracovnej skupiny (zloženej zo zástupcov ministerstva, umeleckej obce a umeleckých fondov) k novému návrhu zákona vrátane zástupcov umeleckých fondov. Rokovania pokračovali v apríli 2021, kedy sa uskutočnili štyri verejné konzultácie len so zástupcami širšej umeleckej obce v rámci štyroch pracovných skupín – 1. oblasť hudby, 2. oblasť scénického umenia, 3. oblasť literatúry, médií a audiovizie a 4. oblasť vizuálneho umenia. Cieľom týchto spoločných konzultácií bolo predstaviť návrh transformácie umeleckých fondov na spoločnú podpornú inštitúciu a poznať názory zástupcov širšej umeleckej obce.

Ministerstvo v súvislosti s protipandemickými opatreniami usmerňovalo prostredníctvom webovej stránky kulturnysemafor.sk činnosť subjektov a jednotlivcov spadajúcich do rezortu kultúry. Stránka slúžila na prehľadné informovanie o jednotlivých pandemických opatreniach vo vybranom regióne a pri rôznych „fARBÁCH“ platného covid automatu. V období uzatvorenia hromadných podujatí ministerstvo monitorovalo požiadavky sektora a v pravidelných intervaloch ich prerokovávalo na platformách na to určených (krízový štáb, konzílium odborníkov a pod.). K veľkej zmene režimu prišlo so zmenou a nástupom vírusového variantu delta na konci augusta. Pri tejto príležitosti sa ministerstvo zúčastnilo prerokovania nových pravidiel na Ministerstve zdravotníctva Slovenskej republiky. Na základe zmeny a odsúhlasenia nového covid automatu ministerstvo upravilo aj tzv. kultúrny semafor, ktorý aj naďalej slúžil ako pomôcka pre usporiadateľov a organizátorov hromadných kultúrnych podujatí.

OBLASŤ ROZVOJA KULTÚRNEHO A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU (KKP)

Ministerstvo v prvom kvartáli 2021 ukončilo Hodnotenie Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020 – Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej iba „IROP PO3“) realizovaného v rámci Akčného plánu projektu CREADIS3. Výstupom je analýza zameraná na finálne zhodnotenie realizácie a implementácie IROP PO3 vrátane identifikácie problémových oblastí a návrhov odporúčaní efektívnejšej implementácie programov zameraných na podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu (ďalej len „KKP“) v budúcnosti.

Ministerstvo v marci 2021 zverejnilo na svojom webovom sídle *Zhrnutie výsledkov satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR za roky 2013 – 2018*. Je to druhý oficiálne prístupný výstup, ktorý ministerstvo mohlo po ukončení experimentálnej fázy satelitného účtu sprístupniť širokej verejnosti, a to v súlade so zmluvou o spolupráci pri zostavovaní satelitného účtu kultúrneho a kreatívneho priemyslu SR uzatvorenej medzi ministerstvom a Štatistickým úradom.

V rámci aktivít projektu CREADIS3 za účasti všetkých partnerov projektu a zahraničných expertov sa 22. apríla 2021 zástupca ministerstva zúčastnil na Záverečnej konferencii predmetného projektu. Na konferencii odprezentoval každý partner doterajšie výsledky z projektového akčného plánu, pričom ministerstvo sa zameralo predovšetkým na prezentáciu novovzniknutej Platformy pre

kultúrny a kreatívny priemysel. Následne koncom roka 2021 po úspešnom zrealizovaní prvej aj druhej fázy ukončilo ministerstvo implementáciu predmetného medzinárodného projektu.

V rámci aktivít nedávno vzniknutej Platformy pre kultúrny a kreatívny priemysel (ďalej len „Platforma“) ministerstvo zorganizovalo 29. apríla 2021 prvú online konferenciu Platformy o strategickej podpore KKP na úrovni rezortov a samospráv. Prvým bodom programu bola moderovaná medzirezortná diskusia, do ktorej prijali pozvanie zástupcovia rezortov hospodárstva, zahraničných vecí a európskych záležitostí, dopravy a výstavby, či životného prostredia. Jej cieľom bolo poukázať na nevyhnutnosť medzirezortnej spolupráce v tejto oblasti, ako aj zdôrazniť prínos KKP v kontexte hospodárstva, sociálnych vecí, environmentálnej stability či trvalo udržateľného rozvoja. Na diskusiu nadviazala prednáška zahraničného experta Ragnara Siila z Estónska o strategickom prístupe ku KKP na úrovni miestnej a regionálnej samosprávy a prezentácia dvoch príkladov dobrej praxe z európskeho prostredia (od partnerov projektu CREADIS3). Záver konferencie bol venovaný druhej moderovanej diskusii o strategickom prístupe miestnej a regionálnej samosprávy ku kultúrnemu a kreatívnemu priemyslu v praxi. Pozvanie do nej prijali zástupcovia slovenských a českých samospráv. Konkrétne išlo o zástupcov Trnavského samosprávneho kraja, miest Nitra, Trnava, Trenčín, Košice, Žilina, Ostrava, Plzeň a Brno. Konferencia bola vysielaná prostredníctvom webovej stránky YouTube.

V spolupráci s členmi Platformy ministerstvo pripravilo tzv. Manifest Platformy (ďalej len „manifest“). Manifest predstavuje ideové východiská pre činnosť, ktorej cieľom je systematicky koordinovať koncepčné a strategické smerovanie kultúrneho a kreatívneho priemyslu vo vertikálnych a horizontálnych súvislostiach. Dokument definuje medzirezortné tematické oblasti spolupráce, na ktoré sa vo svojej činnosti bude Platforma zameriavať v kontexte KKP a princípy v oblasti tvorby a implementácie modernej kultúrnej politiky, z ktorých bude vychádzať.

V neposlednom rade začalo ministerstvo vydávať newsletter Platformy, jeho prvé číslo bolo zverejnené v októbri, pričom ďalšie sú zverejňované v dvojmesačných intervaloch. Newsletter predstavuje výber noviniek a záujmových aktivít z oblastí podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu realizovaných členmi Platformy z oblastí štátnej správy, jednotlivých sektorov, regiónov a univerzít. Newsletter umožňuje nielen ministerstvu, ale aj ostatným členom Platformy prezentovať svoje aktivity a navzájom sa informovať o zaujímavých podporných činnostiach v oblasti KKP. Na jeho odber sa môže prihlásiť ktokoľvek, a preto predstavuje efektívny nástroj pozitívnej komunikácie rezortu smerom k verejnosti.

V súlade s plánom práce vlády na rok 2021 bolo predložené na rokovanie vlády v druhej polovici júna 2021 Vyhodnotenie Stratégie rozvoja kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike (ďalej aj „vyhodnotenie“). Išlo o informatívny materiál vyplývajúci z vládou SR schváleného uznesenia č. 32 z 21. januára 2015, ktorým bola prijatá Stratégia rozvoja kreatívneho priemyslu v SR. Predmetný dokument bol v súlade s ustanoveniami Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov schválenej uznesením vlády SR č. 24/2015 predložený na konzultácie s podnikateľskými subjektmi, v rámci ktorých neboli vznesené žiadne pripomienky. Materiál sa skladal z troch častí: 1. Odpočet plnenia jednotlivých úloh; 2. Stručné zhodnotenie plnenia zámerov stratégie; 3. Ďalší postup strategického smerovania problematiky v podmienkach rezortu kultúry. Vláda SR vzala predmetné vyhodnotenie 23. 6. 2021 na svojom 18. rokovaní vlády na vedomie.

Ministerstvo v rámci opatrenia Podpora tvorby regionálnych politík v oblasti KKP, ktorého výstupom bude vytvorenie jednotnej metodiky zameranej na efektívnu tvorbu regionálnych/lokálnych politík v oblasti podpory KKP, nadviazalo spoluprácu s medzinárodnou organizáciou OECD. OECD v sledovanom období pripravilo webinár na tému tvorby kultúrnych politík na miestnej a regionálnej úrovni za účasti medzinárodných expertov. Webinár predstavoval jeden z pôvodne plánovaných workshopov, ktoré sa mali uskutočniť na jeseň 2021, ich fyzické prevedenie však nebolo v dôsledku pretrvávajúcej pandémie COVID-19 možné. Webinár prebehol zo záznamu v online forme, vysielaný bol na facebookovom profile Platformy 21. decembra 2021 od 10:00 do 14:00 hod. Do konca roka 2021 bol vytvorený prvý návrh metodiky zameranej na efektívnu tvorbu regionálnych/lokálnych politík v oblasti podpory KKP. Ten bude v priebehu prvého pol roka 2022 ešte pripomienkovaný zo strany vybraných aktérov z regionálnej/miestnej samosprávy a akademického prostredia tak, aby

v druhom polroku 2022 mohla byť metodika aj po jazykovej korektúre zverejnená na webovej stránke ministerstva.

Ministerstvo ukončilo prvú fázu implementácie medzinárodného projektu Animation League for Increasing Cooperation in Europe (v skratke A.L.I.C.E) vytvorením a následným schválením projektového akčného plánu, ktorého úlohy budú realizované v priebehu roka 2022.

Ministerstvo realizovalo plnenie úlohy vyplývajúcej z Revízie výdavkov na kultúru, a to zadefinovanie cieľov a merateľných ukazovateľov kultúrnych politík, medzi ktoré boli zaradené aj sektorové politiky všetkých odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu a politiky vzdelávania profesionálov pôsobiacich v oblasti kultúry.

C.4. OBLASŤ CIRKEVNEJ POLITIKY

Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci

V rámci elektronizácie štátnej správy poskytovalo ministerstvo súčinnosť Štatistickému úradu SR na projekte Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO), ktorého cieľom je vytvorenie jednotného a dátovo konzistentného zdroja údajov o všetkých právnických osobách, podnikateľoch, orgánoch verejnej moci, ktoré budú použiteľné pre potreby štátnej správy, ale i pre potreby podnikateľskej sféry a obyvateľov.

Ministerstvo zapisovalo do predmetného registra údaje z evidencie registrovaných cirkví a náboženských spoločností (18 subjektov) a právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a náboženských spoločností (cca. 3000 subjektov ako sú napr. biskupstvá, farnosti, rehole, cirkevné zbory a pod). Ministerstvo zverejnilo 7. januára 2022 na svojej internetovej stránke rozsiahly zoznam evidovaných cirkevných právnických osôb, vrátane všetkých relevantných údajov o nich (2948 subjektov).

Financovanie cirkví

NR SR schválila 16. októbra 2019 zákon č. 370/2019 Z. z. o finančnej podpore činnosti cirkví a náboženských spoločností. Zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2020 a nahradil tak obsahovo a ideovo už nevyhovujúci zákon č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom.

V súvislosti s implementáciou zákona č. 370/2019 Z. z. ministerstvo pripravilo a zaslalo písomné oznámenie 14 cirkevným ústrediam o výške štátneho príspevku a spôsobe jeho možného využitia a následného vyúčtovania. Ministerstvo zároveň zabezpečovalo metodiku o novej právnej úprave. Príspevok štátu bol v roku 2021 v celkovej sume 51 976 838 € a bol rozdelený pre 14 cirkevných ústredí. Ministerstvo zverejnilo 28. mája 2021 po prvýkrát na svojej internetovej stránke správy cirkví o hospodárení s príspevkom štátu. Zverejnenie správ je povinnosť ministerstva v zmysle predmetného zákona. Ministerstvo zároveň zabezpečovalo metodiku k aktuálnej právnej úprave.

Prieskum stavu fyzickej a informačnej debarierizácie v cirkvách a náboženských spoločnostiach.

Ministerstvo pripravilo rozsiahly dotazník o stave fyzickej a informačnej debarierizácie v cirkvách a náboženských spoločnostiach. Tento dotazník bol zaslaný na 34 cirkevných ústredí. Účelom prieskumu je oboznámiť sa so stavom debarierizácie v cirkvách a náboženských spoločnostiach. Výsledkom je informatívna štatistická správa poskytujúca základné informácie o fyzickej a informačnej debarierizácii, ktoré v súčasnosti absentujú. Unikátne údaje z prieskumu sú k dispozícii a budú publikované a prezentované spolu s možnosťami podporných schém na pripravovanom podujatí pre všetky zainteresované strany.

Medzirezortná pracovná skupina v záujme ochrany detí pred manipulátívnymi svetonázorovými a spirituálnymi skupinami

Ministerstvo pripravilo vytvorenie medzirezortnej pracovnej skupiny v záujme ochrany detí pred manipulátívnymi svetonázorovými a spirituálnymi skupinami. Ide o úlohu ministerstva vyplývajúcu z Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím na roky 2020 – 2022. Členmi komisie sú odborní

zástupcovia MŠVVŠ SR, MZ SR, MPSVR SR, MS SR, MV SR, Úradu komisára pre deti, Generálnej prokuratúry SR a Slovenskej informačnej služby. Zasadnutia medzirezortnej pracovnej skupiny sa uskutočnili 23. júna 2021 a 21. septembra 2021. Záverom posledného stretnutia bolo aj naplánovanie vydania informačného letáka s názvom „Nebezpečné spoločenstvá – zoznam kritických príznakov“ v slovenskom jazyku, vrátane jazykov najväčších národnostných menšín. V súčasnosti sa pripravuje jeho znenie. Následne bude v elektronickej aj tlačenej podobe distribuovaný do školských, vzdelávacích a osvetových zariadení.

Evidencia cirkevných právnických osôb

Predmetná evidencia je kľúčovým administratívnym nástrojom ministerstva pri výkone štátnej správy na úseku cirkví a náboženských spoločností. V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov a Opatrenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky k evidencii právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a/alebo náboženských spoločností, do evidencie právnických osôb bolo zaradených 67 nových subjektov a 4 boli z evidencie vyradené. Zaevidovaných bolo 138 zmien v názvoch, sídlach, alebo štatútoch evidovaných subjektov. Ministerstvo vydalo spolu 484 potvrdení o právnej subjektivite, resp. výpisov z predmetnej evidencie, z toho 34 v súvislosti s udelením pobytu pre cudzincov v Slovenskej republike. K 31. decembru 2021 v predmetnej evidencii bolo evidovaných 2948 subjektov osemnástich registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

Predmetná evidencia je od 1. januára 2022 upravená podľa *Smernice č. 13/2021 o evidencii právnických osôb podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov*. Túto smernicu pripravilo ministerstvo a nadobudla účinnosť od 1. januára 2022.

Štatistické zisťovanie o cirkvách a náboženských spoločnostiach, výsledky zo sčítania obyvateľstva

Ministerstvo je gestorom i spracovateľom štatistického zisťovania o cirkvách a náboženských spoločnostiach prostredníctvom ročného štatistického výkazu KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti. Ministerstvo spracovalo údaje od cirkví a náboženských spoločností za rok 2020. Spravodajskými jednotkami je 32 ústredí registrovaných cirkví a náboženských spoločností. Každoročne vyzbierané štatistické údaje slúžia ako detailný zdroj informácií o vybraných ukazovateľoch a doplnkový zdroj údajov k štatistickým údajom zisteným z oficiálneho Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB), ktoré realizuje Štatistický úrad SR v 10 ročnom intervale.

Oficiálne údaje zo SODB 2021 majú podstatný vplyv z hľadiska plánovania rozpočtu cirkví v nadväznosti na § 4 ods. 2 zákona č. 370/2019 Z. z. o finančnej podpore činnosti cirkví a náboženských spoločností. Podľa tohto ustanovenia zákona má pokles alebo nárast celkovej religiozity registrovaných cirkví zistenej zo SODB 2021 priamy vplyv na výšku ich dotácie zo štátneho rozpočtu. Na spoločnom stretnutí so zástupcami štatistického úradu 7. septembra 2021 bola dohodnutá metodika spracovania relevantných údajov zo sčítania o náboženskej príslušnosti. Predmetné údaje boli oficiálne zverejnené 20. januára 2022. Rozdelenie dotácie pre cirkvi bude na základe údajov zo sčítania zohľadnené v roku 2023.

Návšteva pápeža Františka na Slovensku

Od 12. do 15. septembra 2021 sa uskutočnila apoštolská cesta hlavy katolíckej cirkvi pápeža Františka na Slovensku. Mala oficiálny a pastoračný charakter. Súčasťou programu boli aj stretnutia pápeža s najvyššími ústavnými činiteľmi a predstaviteľmi Ekumenickej rady cirkví v SR. Vyvrcholením návštevy bola bohoslužba a pápežova homília na otvorenom priestranstve pri Národnej svätyni v Šaštíne. Ministerstvo sa podieľalo na finančnom a organizačnom zabezpečení tlačového centra v Bratislave pre 600 akreditovaných novinárov z celého sveta.

Analytická, konzultačná a prednášková činnosť v oblasti tradičnej i netradičnej religiozity

Ministerstvo vykonávalo analytickú činnosť a poskytovalo konzultačné služby o rôznych formách religiozity, náboženskom terorizme a problematike extrémizmu, xenofóbie, rasovej neznášanlivosti a antisemitizmu.

Ministerstvo vypracovalo stanoviská pre orgány štátnej správy a ďalšie inštitúcie. Táto činnosť spočívala aj v príprave materiálov a podkladov pre ústredné orgány štátnej správy: MV SR (žiadosti o registráciu občianskych združení – posudzovanie ich príp. náboženského charakteru), MZVEZ SR, Kanceláriu prezidenta SR, ÚV SR, PPZ SR, NAKA, Slovenskú akadémiu vied, zahraničné ambasády v SR a iné inštitúcie.

Pracovníčka ministerstva lektorovala od januára do marca 2021 šesť webinárov na tému „Negatívne pôsobenie náboženských skupín“ pre Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva v Prešove pre cieľovú skupinu školských psychológov, pedagógov a iných odborných zamestnancov. Ministerstvo sa podieľalo na organizovaní on-line semináru Prevencia vybraných sociálno-patologických javov (prevencia v oblasti radikálnej religiozity) uskutočneného 15. apríla 2021. Ministerstvo sa tiež podieľalo na organizovaní semináru Rozvoj sociálnych a komunikačných zručností pracovníkov rezortu kultúry, na ktorom sa zúčastnili aj pracovníci cirkví a náboženských spoločností uskutočneného 9. septembra 2021.

Pracovníci ministerstva vypracovali odborné články a rozhovory na tému nových náboženských hnutí, financovania cirkví a náboženských spoločností, ktoré uverejnili masmédiá.

C.5. OBLASŤ SLOVENSKEHO JAZYKA

Ministerstvo bolo počas marca až decembra 2021 aktívne zapojené do prípravy novej zmluvy o združení prostriedkov na tvorbu a rozvoj Slovenského národného korpusu. Počas celého druhého polroka 2021 koordinovalo proces prípravy znenia finálnej verzie novej zmluvy o Slovenskom národnom korpuse - 5. etapy projektu (2022 – 2026) s cieľom efektívne zabezpečiť ďalšie pokračovanie tohto projektu, a to spoločne so zástupcami MŠVVŠ SR, Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied a Predsedníctva Slovenskej akadémie vied, aby tým zabezpečilo plnenie úlohy č. 44/5 vyplývajúcej z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020 – 2024. Štvrtá etapa projektu sa uskutočňovala na základe Zmluvy o združení prostriedkov na tvorbu a rozvoj Slovenského národného korpusu č. 0323/2017 platnej do konca roka 2021. Podstatou tohto projektu, ktorý vznikol v roku 2002, je tvorba a rozširovanie elektronickej databázy textov súčasného slovenského jazyka určenej na vyhľadávanie slov, slovných spojení a jazykových prostriedkov pre profesionálnych používateľov slovenského jazyka i laickú verejnosť. Ročná finančná podpora projektu Slovenský národný korpus zo strany MK SR predstavuje 75-tisíc eur poskytovaných formou rozpočtového opatrenia. Výsledné znenie zmluvy o Slovenskom národnom korpuse – 5. etapy projektu (2022 – 2026) so štyrmi prílohami (1. špecifikácia predmetu zmluvy, 2. časový harmonogram úloh na obdobie rokov 2022 – 2026, 3. rozpočet projektu, 4. finančné plnenie zmluvných strán) bolo v desiatich rovnopisoch vyhotovené v 4. štvrtroku 2021. Ministerstvo očakávalo podpísanie zmluvy všetkými zmluvnými stranami a následne jej zverejnenie v CRZ, čím nadobudne nová zmluva o Slovenskom národnom korpuse účinnosť, do konca 1. štvrtroku 2022. (pozn. zmluva č. MK-5/2022/M bola 24. februára 2022 zverejnená v CRZ).

Dňa 21. februára 2021 ministerstvo upozornilo na význam materinského jazyka v živote jednotlivca i spoločnosti pri príležitosti Medzinárodného dňa materinského jazyka, ktorý si svet pripomína už viac ako dvadsať rokov. Ministerstvo propagovalo tento deň využitím rôznych komunikačných nástrojov: tlačovej správy, informácií na webovej stránke ministerstva a sociálnych sieťach, ako aj spoluprácou s verejnoprávnymi inštitúciami TASR a RTVS. Ministerstvo tak poukázalo na nezastupiteľnú úlohu materinského jazyka v živote človeka ako hodnoty kultúrneho dedičstva.

V marci 2021 ministerstvo podľa zákona o štátnom jazyku schválilo a zverejnilo novú kodifikačnú príručku – 5. vydanie Krátkeho slovníka slovenského jazyka na svojom webovom sídle. Následne aktualizovalo dve metodické usmernenia: 1. pre obce (pravidlá tvorby názvov ulíc a iných verejných priestranstiev) a 2. pre reklamné agentúry. Vydanie novej kodifikačnej príručky propagovalo na

svojom webovom sídle, sociálnych sieťach a v médiách prostredníctvom tlačovej správy. Široká verejnosť má tak k dispozícii aktuálne informácie o platných kodifikačných príručkách, ktoré sú základnými dokumentmi a pomáhajú pri tvorbe spisovných jazykových prejavov.

Ministerstvo 15. marca 2021 podpísaním vymenovacích dekrétov členom a členkám Ústrednej jazykovej rady ukončilo kreovanie nového zloženia poradného orgánu ministerky kultúry v oblasti štátneho jazyka.

Zástupcovia ministerstva sa 16. marca 2021 zúčastnili na online stretnutí – odpočte priebežného plnenia úloh týkajúcich sa tvorby a rozvoja Slovenského národného korpusu v roku 2020, ktoré vyplynuli pre Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied (ďalej len „JÚLŠ SAV“) z časového harmonogramu úloh k Zmluve č. 0323/2017 o združení prostriedkov na tvorbu a rozvoj Slovenského národného korpusu.

Ministerstvo sa 16. apríla 2021 ako spoluorganizátor celoslovenskej súťaže s medzinárodnou účasťou Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko zúčastnilo na online zasadnutí jej organizačného výboru, ktoré hlavný organizátor – Štátny pedagogický ústav – usporiadal k zabezpečeniu úloh súvisiacich s aktuálnym 29. ročníkom podujatia. Napriek obmedzeniam v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 bolo do súťaže prihlásených vyše 300 prác žiakov a študentov základných a stredných škôl z celého Slovenska i od krajanov v zahraničí, čo svedčí o úspešnej realizácii poslania tohto podujatia – pestovať hrdosť na materinský jazyk a učiť deti už od útleho veku, aké dôležité je starať sa o materinský jazyk a chrániť ho.

Dňa 25. mája 2021 ministerstvo pripravilo a zorganizovalo v Bratislave ustanovujúce zasadnutie Ústrednej jazykovej rady, stáleho poradného orgánu ministerky kultúry pre oblasť štátneho jazyka.

Ministerstvo v júni 2021 v súčinnosti s členmi Ústrednej jazykovej rady novelizovalo jej štatút a následne 23. júna 2021 pripravilo a usporiadalo online zasadnutie Ústrednej jazykovej rady, na ktorom bola zvolená nová predsedníčka poradného orgánu ministerky kultúry pre oblasť štátneho jazyka.

Dňa 24. júna 2021 ministerstvo pripravilo a usporiadalo 10. zasadnutie Kalendárovej komisie pri MK SR, ktoré sa zaoberalo 26 žiadosťami občanov o zaradenie nových krstných mien do oficiálneho kalendária. Kalendárová komisia vyhovelá jednej z podaných žiadostí, rozhodla o zaradení mena Nikoleta do oficiálneho kalendária a jeho priradení k dátumu 29. august. V súvislosti s činnosťou kalendárovej komisie bolo v roku 2021 vybavených 42 žiadostí. Z nich bolo 21 žiadostí o zaradenie nového mena do oficiálneho kalendária, 2 žiadosti o preradenie mena na iný deň v kalendári, 5 žiadostí vysvetľujúcich postup pri zaradení mena do oficiálneho kalendária a 14 žiadostí týkajúcich sa problému so zverejnením rovnakého krstného mena uvedeného v slovenských kalendároch pri dvoch rôznych dátumoch.

Ministerstvo v júni 2021 v súlade s uznesením vlády SR č. 238/2014 z 21. mája 2014 oslovilo ústredné orgány štátnej správy s cieľom aktualizovať adresár kontaktných osôb terminologických komisií, ktorých úlohou je sledovať, zjednocovať a ustaľovať odbornú terminológiu v pôsobnosti jednotlivých rezortov; s rovnakým zámerom sfunkčniť činnosť terminologickej komisie ministerstva, ktorá je poradným orgánom ministerky pri ustaľovaní odbornej terminológie v oblasti kultúry, boli oslovené aj odborné útvary ministerstva.

Dňa 7. septembra 2021 ministerstvo usporiadalo zasadnutie organizačného výboru súťaže Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko z dôvodu zabezpečenia úloh súvisiacich s nadchádzajúcim jubilejným 30. ročníkom súťaže a pripravilo zoznam okrúhlych výročí významných osobností a udalostí viažucich sa na 30. ročník súťaže z hľadiska jej ďalšieho zamerania.

V októbri 2021 ministerstvo oficiálne vyhlásilo jubilejný 30. ročník súťaže Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko na svojej webovej stránke a zároveň redakčne zostavilo zborník víťazných prác 29. ročníka súťaže.

Ministerstvo zabezpečilo v novembri 2021 tlač zborníka 29. ročníka súťaže. Elektronickú verziu zborníka zverejnilo na svojej webovej stránke, o čom informovalo všetkých členov organizačného výboru a spolupracovníkov.

Prostredníctvom zástupkyne terminologickej komisie pôsobiacej na ministerstve kultúry sa 11. novembra 2021 spoločne so zástupcami slovenských prekladateľských služieb inštitúcií EÚ a terminologických komisií pôsobiacich v ústredných orgánoch štátnej správy SR zúčastnilo na 17. konferencii Slovenskej terminologickej siete. Konferenciu usporiadal odbor slovenského jazyka Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre preklad a uskutočnila sa elektronickou formou. Ústrednou témou konferencie bola téma „COVID-19 a jeho dosah na jazyk, terminológiu a prácu prekladateľa“.

V novembri 2021 ministerstvo vypracovalo odborné stanovisko za oblasť štátneho jazyka k Hodnotiacej správe Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o podpore kultúr národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2019 – 2020.

V mesiacoch november a december 2021 sa ministerstvo ako jeden z hlavných organizátorov celoslovenskej súťaže žiakov a študentov základných a stredných škôl s medzinárodnou účasťou Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko podieľalo na jej propagácii. Pripravilo a zabezpečilo vydanie článkov o tomto jedinečnom podujatí v médiách: v Obecných novinách (v tlačenej aj elektronickej forme) a zverejnenie informácií o súťaži na svojom webovom sídle, ale aj na webových stránkach Štátneho pedagogického ústavu a Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.

Ministerstvo v decembri 2021 vypracovalo odborné stanovisko za oblasť štátneho jazyka k príprave zápisnice na XV. zasadnutie Zmiešanej slovensko-maďarskej komisie pre záležitosti menšín a zúčastnilo sa na online rokovaní organizovanom MZVEZ SR k výslednému textu zápisnice.

Počas druhého polroku 2021 ministerstvo pokračovalo v plnení úlohy vyplývajúcej z § 10 ods. 1 zákona NR SR č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov – príprave Šiestej správy o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky, a to odoslaním žiadostí o podklady adresovaných všetkým ministerstvám, ostatným ústredným orgánom štátnej správy, orgánom verejnej správy a ďalším subjektom (z oblastí médií a reklamy, kontrolným orgánom a i.).

Ministerstvo v zmysle § 18 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov pokračovalo v spolupráci v oblasti štandardizácie názvov sídelných a nesídelných geografických objektov na území SR s Názvoslovnou komisiou Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. Počas celého roku 2021 posúdilo vyše 3-tisíc názvov geografických objektov v katastrálnych územiach okresov Kežmarok, Gelnica a Spišská Nová Ves a k návrhom na ich štandardizáciu poskytlo Úradu geodézie, kartografie a katastra SR odborné stanovisko.

V priebehu celého roka 2021 ministerstvo odpovedalo na podnety a žiadosti týkajúce sa uplatňovania zákona NR SR č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v úradnom a verejnom styku. Za rok 2021 bolo v súvislosti so štátnym jazykom vybavených 14 podnetov a sťažností od fyzických a právnických osôb, 24 žiadostí od občanov, zástupcov samosprávy a štátnej správy a 5 odpovedí týkajúcich sa štátneho jazyka v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. Dlhodobým cieľom v tejto oblasti je dosiahnuť nielen nápravu pri preukázaných konkrétnych pochybeniach, ale aj prijatie opatrení na strane dotknutých subjektov, ktoré zabránia opakovaniu zistených nedostatkov.

C.6. OBLASŤ KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

Ministerstvo počas roka 2021:

- prispelo podkladovými materiálmi za oblasť kultúry národnostných menšín do Správy o členstve Slovenskej republiky v Rade OSN pre ľudské práva v období rokov 2018 – 2020, ktoré následne MZVEZ SR zapracovalo,
- poskytlo podkladové informácie do správy pre Úrad vysokej komisárky OSN pre ľudské práva v súvislosti s rezolúciou zameranou na príklady dobrej praxe pri budovaní normatívneho právneho rámca, ktorý posilňuje prístup k informáciám,

- zástupca ministerstva sa zúčastnil na online rokovaní pracovnej skupiny, ktorá bola zriadená pri Úrade splnomocnenkyne vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity v súvislosti s prípravou revízie a aktualizácie Stratégie rovnosti inklúzie a participácie Rómov do roku 2030,
- spolupracovalo s Fondom na podporu kultúry národnostných menšín na medzirezortnom pripomienkovom konaní s cieľom zabezpečiť doterajšie plynulé čerpanie dotácií pre národnostné menšiny v Slovenskej republike,
- poskytlo podkladové materiály Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny v súvislosti s prípravou Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za roky 2019 – 2020,
- zorganizovalo stretnutie so zástupcami Štatistického úradu Slovenskej republiky venované kreovaniu pracovnej skupiny na interpretáciu výsledkov týkajúcich sa národnosti zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021,
- vypracovalo stanovisko k správe veľvyslanca Slovenskej republiky v Maďarsku upozorňujúcej na export a podporu šovinistických myšlienok na území južného Slovenska a šírenie dokumentárnej snímky Genocída v Petržalke, ktorá dezinterpretuje historické udalosti z konca druhej svetovej vojny,
- pripravilo prehľad plnenia Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 v oblasti kultúry za ukazovatele, v ktorých vystupuje ako zodpovedný rezort,
- začalo štatistické zisťovanie za oblasť kultúry národnostných menšín za uplynulý rok. Prostredníctvom referátu kultúry národnostných menšín poskytovalo súčinnosť jednotlivým spravodajským jednotkám, ktoré vykonávali aktivity v oblasti kultúry národnostných menšín v danom roku, zabezpečovalo ich koordináciu a spolupracovalo na kompletizácii výsledkov,
- pripravilo sériu koordinačných stretnutí venovaných príprave akčného plánu k Stratégií rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 vyplývajúceho z uznesenia vlády SR č. 181 zo 7. apríla 2021, ktoré ukladá ministerstvu vypracovať víziu rozvoja rómskej kultúry, jazyka a podpory identity a akčný plán,
- vyjadrilo sa k zásadnému materiálu týkajúcemu sa Slovákov žijúcich v zahraničí predloženému do medzirezortného pripomienkového konania, k Správe o štátnej politike vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore Slovákom žijúcim v zahraničí za rok 2020 a návrhu programu štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na rok 2022,
- zúčastňovalo sa prostredníctvom svojich zástupcov v rámci tematických pracovných skupín na koordinačných stretnutiach Úradu splnomocnenkyne vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity k príprave Akčných plánov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 a taktiež pracovnej skupiny Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny k príprave Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025,
- pripravilo participatívne stretnutie k príprave Vízie rozvoja rómskej kultúry, jazyka a podpory identity a akčného plánu vyplývajúceho z uznesenia vlády SR č. 181 zo 7. apríla 2021 s odborníkmi, ktorí sa venujú podpore menšinovej kultúry Rómov v mediálnej oblasti a v oblasti rozvoja rómskeho jazyka. Hlavnou témou stretnutia bolo spoločné zadefinovanie cieľov skupiny médií s prívlastkom rómske, budovanie nových vedeckých kapacít a podpora štandardizovaného rómskeho jazyka,
- iniciovalo a uskutočnilo regionálne participatívne stretnutia k príprave Vízie rozvoja rómskej kultúry, jazyka a podpory identity a akčného plánu vyplývajúceho z uznesenia vlády SR č. 181 zo 7. apríla 2021 so zástupcami organizácií, ktoré sa venujú podpore a rozvoju menšinovej kultúry Rómov. Stretnutia sa uskutočnili za prítomnosti štátnej tajomníčky a zástupcov referátu kultúry národnostných menšín v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach. Hlavnou témou stretnutia bolo definovanie potrieb pre lokálne a regionálne organizácie, zefektívnenie fungovania podporných mechanizmov a finančných nástrojov pre rozvoj kultúry Rómov,
- v rámci agendy kultúry Slovákov žijúcich v zahraničí prevzalo záštitu nad odbornou konferenciou Okrúhly stôl, ktorá sa uskutočnila v dňoch 27. - 28. septembra 2021 v Belehrade a Kovačici, zapojilo sa do iniciatívy vlády Srbskej republiky nominovať v roku 2022 slovenské

insitné maliarstvo v Srbsku na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO,

- spolupracovalo s Fondom na podporu kultúry národnostných menšín pri signovaní dodatku č. 1 k zmluve č. MK-88/2020/M o poskytnutí príspevku štátu zo štátneho rozpočtu na rok 2021 pre Fond na podporu kultúry národnostných menšín,
- zúčastnilo sa prostredníctvom svojho zástupcu dňa 24. novembra 2021 online konferencie O krajanoch s krajanmi: Nový zákon o Slovákoch žijúcich v zahraničí, ktorej 3. novembra 2021 predchádzala účasť na zasadnutí medzirezortnej pracovnej skupiny na účely prípravy návrhu tohto zákona,
- spolupracovalo s Fondom na podporu kultúry národnostných menšín na vypracovaní zmluvy o poskytnutí príspevku štátu zo štátneho rozpočtu na rok 2022 uzatvorenej podľa § 21 ods. 1 zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov medzi Fondom na podporu kultúry národnostných menšín a poskytovateľom, ktorým je ministerstvo,
- pripravilo koordinačné stretnutie so splnomocnenkyňou vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity a splnomocnencom vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny za účelom plnenia ukazovateľov akčných plánov Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2030, v ktorých ministerstvo vystupuje ako zodpovedný rezort,
- v súčinnosti s MZVEZ SR identifikovalo sektorové priority rezortu kultúry pre potreby návrhu téz programu slovenského predsedníctva 2022/2023 vo Vyšehradskej skupine SK V4 PRES,
- poskytlo stanovisko v procese prípravy zápisnice z XV. zasadnutia Zmiešanej slovensko-maďarskej komisie pre záležitosti menšín za oblasť kultúry národnostných menšín a kultúry Slovákov žijúcich v zahraničí a následne sa zúčastnilo na online rokovaní s predstaviteľmi MZVEZ SR.

Počas celého roka 2021 ministerstvo spolupracovalo s MZVEZ SR, Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny, Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity, Výborom pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a s Úradom pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Ministerstvo týmto odberateľom výstupov ústredného orgánu štátnej správy, resp. organizácie spolupracujúcej na prierezových otázkach poskytovalo na požiadanie alebo z vlastnej iniciatívy podkladové materiály, informácie, odborné stanoviská alebo iný druh súčinnosti v otázkach týkajúcich sa národnostných menšín a Slovákov žijúcich v zahraničí, ktoré sú vo vecnej pôsobnosti ministerstva. Prostredníctvom svojich zástupcov sa ministerstvo počas celého roka 2021 zúčastňovalo na zasadnutiach medzivládnych komisií, medzirezortných pracovných skupín a výborov.

C.7. OBLASŤ MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE

Agenda EÚ

Počas portugalského a slovinského predsedníctva v Rade EÚ (ďalej len „PT PRES“ a „SI PRES“) boli v roku 2021 z pohľadu vecnej pôsobnosti MK SR určujúcimi Rada pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (ďalej len „Rada EYCS“) v časti kultúra a audiovizia a Rada pre konkurencieschopnosť (ďalej len „Rada COMPET“) v časti vnútorný trh a priemysel, nakoľko jeho súčasťou je aj oblasť autorského práva. V uvedených formáciách Rady EÚ rezort kultúry aktívne spolupracoval na činnosti Výboru pre kultúrne záležitosti (ďalej len „výbor CAC“) a Pracovnej skupiny pre audioviziu (ďalej len „PS AUDIO“) Rady EYCS, ako aj na zasadnutiach Pracovnej skupiny pre autorské právo (ďalej len „PS COPYRIGHT“) Rady COMPET.

V oblasti kultúry a audiovizie bol v prvom polroku 2021 počas PT PRES predmetom diskusie vo výbore CAC návrh Záverov Rady o oživení, odolnosti a udržateľnosti kultúrnych a kreatívnych sektorov. Predmetom rokovaní PS AUDIO bol návrh Záverov Rady „Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie. SR počas rokovaní pracovných skupín a Výboru stálych predstaviteľov (ďalej len „COREPER1“) vyjadrila podporu ku všetkým návrhom PT PRES.

Na zasadnutí Rady EYCS dňa 18. mája 2021 tak za účasti slovenskej delegácie vedenej zástupkyňou stálej predstaviteľky SR pri EÚ, pani veľvyslankyňou Máriou Malovou, boli v oblasti kultúry a audiovizízie prijaté nelegislatívne dokumenty:

Závery Rady k Akčnému plánu na podporu obnovy a transformácie mediálneho sektora, ktoré zadefinovali aktuálne výzvy ako fragmentáciu trhu, straty príjmov z reklamy, výpadky príjmov spôsobené zastavením produkcie a zatvorením kín, nárast on-line distribúcie audiovizuálnych diel prostredníctvom služieb na požiadanie, prístup k podpore z dotácií, ale aj rastúci trend šírenia dezinformácií a problémy s tým spojené.

Závery Rady o oživení, odolnosti a udržateľnosti kultúrnych a kreatívnych sektorov, ktoré identifikovali a akcentovali spoločné efektívne mechanizmy na ozdravenie a dlhodobé posilnenie kultúrneho a kreatívneho priemyslu (ďalej len „KKP“) a reagovali tak na súčasnú krízu, ktorá odhalila štrukturálne výzvy v KKP a zároveň si vyžiadala implementáciu prezieravých opatrení na ich riešenie.

Na zasadnutí Rady EYCS sa zároveň uskutočnila politická diskusia na tému Diverzifikácie zdrojov a mechanizmov financovania na zachovanie a ochranu európskeho kultúrneho dedičstva

V druhom polroku 2021 počas SI PRES bol v oblasti kultúry a audiovizízie predmetom diskusie vo výbore CAC návrh Záverov Rady o kultúre, kvalitnej architektúre a stavbe životného prostredia ako kľúčových prvkov nového európskeho Bauhausu. Predmetom rokovaní PS AUDIO bol návrh Záverov Rady o dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu. SR počas rokovaní pracovných skupín a Výboru stálych predstaviteľov (ďalej len „COREPER1“) vyjadrila podporu ku všetkým návrhom SI PRES.

Na zasadnutí Rady EYCS dňa 30. novembra 2021 tak za účasti slovenskej delegácie vedenej zástupkyňou stálej predstaviteľky SR pri EÚ, pani veľvyslankyňou Máriou Malovou, boli v oblasti kultúry a audiovizízie prijaté nelegislatívne dokumenty:

Závery Rady o zvýšení dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu, ktoré vyzvali EK a ČS k vypracovaniu aktuálnych politik a nástrojov na udržateľné financovanie tvorby, produkcie a distribúcie kvalitného európskeho obsahu, pričom cieľom by malo byť vytváranie nových obchodných modelov na podporu distribúcie v digitálnom priestore.

Závery Rady o kultúre, vysokokvalitnej architektúre a zastavanom prostredí ako kľúčových prvkoch iniciatívy nový európsky Bauhaus, ktoré potvrdili kľúčovú úlohu kultúry v zastavanom prostredí v korelácii s vytváraním kvalitného životného prostredia a vyzývajú členské štáty na potrebu posilnenia priaznivého právneho prostredia, vrátane postupov verejného obstarávania a relevantných súdržných politik na podporu holistického participatívneho riadenia výstavby so zapojením všetkých zainteresovaných strán.

Na zasadnutí Rady EYCS sa zároveň uskutočnila politická diskusia na tému Kultúrne dedičstvo a práva v oblasti dedičstva v kontexte udržateľného rozvoja a budúcnosti Európy.

V roku 2021 MK SR taktiež sledovalo postup dvoch návrhov týkajúcich sa digitálneho trhu – Digital Services Act (COM(2020)825 final 2020/0361 (COD)) a Digital Markets Act (COM(2020)842 final 2020/0374 (COD)) a poskytovalo na požiadanie súčinnosť gestorovi týchto návrhov (MH SR) v prierezových otázkach.

Pre podporu kultúry v SR bol dôležitý aj fakt, že Európsky parlament dňa 19. mája schválil v druhom čítaní Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013, s celkovým rozpočtom 2,442 miliardy EUR.

V záležitostiach EÚ plnila príslušné úlohy rezortná koordinačná skupina (ďalej len „RKS MK SR“) ministerstva pre európske záležitosti, ktorá na základe zvolania OMS a v zmysle platného Štatútu RKS MK SR pre európske záležitosti a Systému tvorby stanovísk k návrhom aktov EÚ a stavu koordinácie realizácie politik EÚ (ďalej len „Systém tvorby stanovísk“) formou *per rollam* prerokovala a schválila:

- Návrh stanoviska MK SR k zasadnutiu Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (časť Kultúra a Audiovizia), ktoré sa uskutočnilo v Bruseli 18. mája 2021.

- Návrh stanoviska MK SR k zasadnutiu Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (časť Kultúra a Audiovizia), ktoré sa uskutočnilo v Bruseli 30. novembra 2021.

V súlade so Systémom tvorby stanovísk MK SR zaslalo na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVEZ SR“) inštrukcie k II. bodom zasadnutí Výboru stálych predstaviteľov I (ďalej len „COREPER I“). Išlo o inštrukcie k nasledovným právnym aktom EÚ:

- návrh Záverov Rady o oživení, odolnosti a udržateľnosti kultúrnych a kreatívnych sektorov,
- návrh Záverov Rady „Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie“,

- politická diskusia na Rade EYCS na tému Diverzifikácia zdrojov a mechanizmov financovania na zachovanie a ochranu európskeho kultúrneho dedičstva,

- program Rady EYCS (časť Kultúra a Audiovizia) dňa 18. mája 2021,

- návrh Záverov Rady o kultúre, vysokokvalitnej architektúre a zastavanom prostredí ako kľúčových prvkoch iniciatívy nový európsky Bauhaus,

- návrh Záverov Rady o zlepšovaní dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu,

- Kultúrne dedičstvo a právo na dedičstvo v kontexte udržateľného rozvoja a budúcnosti Európy – politická diskusia,

- program Rady EYCS (časť Kultúra a Audiovizia) dňa 30. novembra 2021.

V súvislosti s medzirezortnou spoluprácou ministerstvo v hodnotenom období poskytovalo súčinnosť MZVEZ SR pri riešení európskych záležitostí. Zástupcovia MK SR participovali na zasadnutí Komisie pre európske záležitosti (ďalej len „KEÚ“) dňa 18. mája 2021. Štátna tajomníčka MK SR Zuzana Kumanová a štátny tajomník MK SR Radoslav Kutaš sa zúčastnili v uvedenom poradí na zasadnutí strategickej úrovne KEÚ 17. júna 2021 a 20. septembra 2021, kde štátni tajomníci ministerstiev SR diskutovali o aktuálnych témach zasadnutí Európskej Rady.

V rámci problematiky Brexitu MK SR poskytovalo súčinnosť MZVEZ SR. V apríli 2021 zaslalo na MZVEZ SR podkladový materiál Ministerstva kultúry SR do Správy o výsledkoch rokovaní o budúcich vzťahoch Európskej únie so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska.

V priebehu roka 2021 MK SR nominovalo dvoch zástupcov do expertnej skupiny otvorenej metódy koordinácie (OMC) v rámci Pracovného programu pre kultúru na roky 2019 – 2022 s názvom Diverzita a konkurencieschopnosť v hudobnom sektore a do Expertnej skupiny Európskej komisie pre spoločný digitálny priestor pre kultúrne dedičstvo.

Oblasť medzinárodnej kultúrnej spolupráce – bilaterálna a multilaterálna úroveň

Bilaterálna spolupráca

V oblasti bilaterálnej spolupráce MK SR realizovalo nasledovné aktivity:

V dňoch 30. júna až 1. júla 2021 navštívila pani ministerka Natália Milanová s delegáciou zástupcov Ministerstva kultúry SR a predstaviteľov kultúrnych inštitúcií SR Francúzsko. Účelom tejto ZPC bola pomoc kultúrno-kreatívnemu priemyslu v čase pandémie a plánovaná podpora v post covidovom období a príprava programu bilaterálnej spolupráce v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Francúzskej republiky.

Dňa 17. decembra 2021 bol na Ministerstve kultúry SR podpísaný „Program bilaterálnej spolupráce v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu Medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Francúzskej republiky.“

Dňa 23. marca 2021 sa uskutočnilo prijatie ministerkou kultúry dezignovanej veľvyslankyne pre Taliansko, Maltu a San Maríno pani Karly Wursterovej.

Dňa 11. mája 2021 prijala ministerka kultúry mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Rumunsku v Slovenskej republike J. E. Steluťu ARHIRE.

Dňa 27. mája 2021 sa uskutočnilo prijatie ministerkou kultúry japonského veľvyslancu v Slovenskej republike J. E. Makota NAKAGAWU.

Dňa 20. júla 2021 štátny tajomník MK SR Radoslav Kutaš prijal veľvyslancu Iránskej islamskej republiky pre SR pána Abbasa BAGHERPOUR ARDEKANI.

Dňa 25. októbra 2021 Ministerka kultúry Natália Milanová prijala novú veľvyslankyňu Talianska Catherine Flumiani a nového veľvyslancu Francúzska na Slovensku Pascala Le Deunff. Témou oboch stretnutí boli priority vzájomných vzťahov krajín so Slovenskou republikou v oblasti kultúry.

V roku 2021 prebiehalo pripomienkovanie Dohody medzi Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky o spolupráci pri zabezpečovaní úloh kultúrnej diplomacie a prezentácii slovenského umenia a kultúry v zahraničí.

V zmysle uzavretých bilaterálnych zmlúv sa uskutočnili:

Bulharská republika

Vystúpenie speváckeho zboru „Ortodoxia“ pri príležitosti výročia bulharskej azbuky a slovanskej literatúry, miesto konania: hrad Devín, termín: 23. máj 2021,

Srbská republika

V dňoch 27. septembra až 3. októbra sa uskutočnilo podujatie „Dni slovenskej kultúry v Srbsku“. Návštevníci podujatia si mohli pozrieť výstavy 100. rokov slovenskej kinematografie a 100. výročie narodenia Alexandra Dubčeka.

V dňoch 8. – 19. septembra 2021 sa v Galérii ULUS v Belehrade uskutočnila výstava diel umeleckého sklára Jána Zoričáka.

Ruska federácia

V dňoch 11. - 12. novembra sa uskutočnilo 21. zasadnutie Medzivládnej komisie pre hospodársku, vedecko-technickú a kultúrnu spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Ruskou federáciou. Strany veľmi pozitívne ohodnotili vzájomnú spoluprácu v oblasti kultúry a umenia, rozvoj priamej spolupráce a realizáciu spoločných projektov medzi organizáciami a tvorivými kolektívami dvoch krajín na štátnej a regionálnej úrovni.

Česká republika

Dňa 17. novembra 2021 uviedlo štátne divadlo Košice v pražskom Obecním domě multižánrovú inscenáciu *MILADA HORÁKOVÁ* režiséra a choreografa, súčasného generálneho riaditeľa košického divadla Ondreja Šotha.

Francúzsko

Od 5. júna do 1. októbra 2021 uskutočnilo Slovenské centrum dizajnu vo francúzskom Marseille výstavu s názvom Krehký betón pri príležitosti pri príležitosti Roku slovenského dizajnu 2021.

Multilaterálna spolupráca

Agenda OECD

Na základe výzvy na predkladanie návrhov spoločných projektov SR a OECD na rok 2021 bol schválený projekt MK SR – Metodika pre tvorbu územných stratégií rozvoja kultúry, kultúrneho a kreatívneho priemyslu, ktorý vypracoval a realizuje OKV MK SR.

Rada Európy

Transromanica

Dňa 9. mája 2021 sa ministerstvo prostredníctvom PÚ SR aktívne zapojilo do osláv tzv. Transromanica Day.

V dňoch 23. – 25. septembra 2021 Ministerstvo kultúry v spolupráci s agentúrou Transromanica a PÚ SR zorganizovalo trojdňovú návštevu blogerky Tea Gudek Snajdar, ktorá písala články, fotografovala a pripravila krátke videá o románskych pamiatkach na Slovensku.

CDCPP

V máji až decembri 2021 sa MK SR v spolupráci so SNG zapojilo do Digitálnej výstavy “Free to Create, Create to be Free”.

OSN

V marci 2021 MK SR pripravilo podkladové materiály pre MZVEZ SR k stave implementácie jednotlivých odporúčaní adresovaných Slovenskej republike Radou OSN pre ľudské práva počas tretieho kola univerzálneho periodického hodnotenia.

Na základe požiadavky MZVEZ SR o zaslanie vstupov o plnení rezolúcie VZ OSN 74/165 - Deklarácie práv osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským alebo jazykovým menšinám, z 18. decembra 2019, MK SR zaslalo na MZVEZ SR 9. marca 2021 potrebné podklady.

V júni a októbri 2021 MK SR pripravilo podkladové materiály na predkladanie návrhov k tematickej správe „Rešpektovanie, ochrana a plnenie práva na slobodu myslenia“, ktorá bola predložená na 76. zasadaní Valného zhromaždenia OSN v októbri 2021.

UNESCO

Počas roka 2021 MK SR vyvíjalo aktivity na presadzovanie kandidatúry SR do Medzivládneho výboru pre nehmotné kultúrne dedičstvo (ICH).

V januári 2021 MK SR zaslalo do spoločných osláv historických udalostí a výročí významných osobností, ktoré oslavujú členské štáty, návrh na oslavu 200. výročia narodenia Janka Kráľa a Jána Palárika.

Na základe požiadavky zástupcu generálnej riaditeľky UNESCO pre kultúru MK SR pripravilo podkladové materiály správe generálneho tajomníka OSN o vykonávaní rezolúcie 74/230.

V dňoch 1. až 4. júna 2021 sa zástupca ministerstva zúčastnil na online 8. Valnom zhromaždení zmluvných strán Dohovoru o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov.

V dňoch 9. – 24. novembra 2021 sa zástupca ministerstva zúčastnil v Paríži na 41. generálnej konferencii UNESCO.

V decembri 2021 ministerstvo na základe požiadavky zástupcu generálnej riaditeľky UNESCO pre kultúru pripravilo podkladové materiály správe Osobitného spravodajcu OSN pre slobodu náboženstva alebo viery na 49. zasadnutie Rady OSN.

Vyšehradská skupina (V4)

V apríli 2021 sa uskutočnilo rokovanie ministrov krajín V4 v online forme, počas poľského predsedníctva, za MK SR sa zúčastnila ministerka kultúry.

V súvislosti s predsedníctvom SR vo V4 (SK V4 PRES, júl 2022 – jún 2023) MK SR

na základe žiadosti MZVEZ SR v decembri definovalo dve tematické priority rezortu kultúry počas SK V4 PRES, a to „Spoluprácu krajín V4 v audiovizuálnom priemysle“ a „Manažment kultúrneho dedičstva v krajinách V4“.

C.8. OBLASŤ INTEGROVANÉHO REGIONÁLNEHO OPERAČNÉHO PROGRAMU PRE PRIORITNÚ OS 3 – MOBILIZÁCIA KREATÍVNEHO POTENCIÁLU V REGIÓNOCH A PRIORITNÚ OS 7 (REACT-EÚ)

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) bolo určené uznesením vlády č. 232 zo 14. mája 2014 v súlade s § 4 písm. a) bod 2 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) ako sprostredkovateľský orgán pre Integrovaný regionálny operačný program pre Prioritnú os 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej aj „SO“) v rozsahu celej alokácie určenej pre prioritnú os. Dňa 17. novembra 2015 nadobudla účinnosť Zmluva o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podpísaná medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a ministerstvom. V zmysle dodatku č. 2 k Zmluve o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podpísaného dňa 22. júla 2021 implementuje ministerstvo v rámci IROP aj Prioritnú os č. 7 REACT-EÚ, špecifický cieľ č. 7.7: Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií (ďalej len „PO7“).

Prioritná os 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej aj „PO3“) prispieva k tematickému cieľu Spoločného strategického rámca č. 8 Podpora udržateľnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily. Na tento tematický cieľ nadväzuje investičná priorita *3.1 Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasťou územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov*. Z tejto investičnej priority vychádza aj špecifický cieľ prioritnej osi *3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu*.

Práve tvorba pracovných miest je kľúčovým aspektom a zároveň výsledkovým ukazovateľom špecifického cieľa 3.1. Projekty implementované prostredníctvom tohto špecifického cieľa prispievajú k definovanému výsledkovému ukazovateľu špecifického cieľa 3.1, ktorým je celkový počet pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle (ďalej aj „KKP“). Špecifický cieľ 3.1 je napĺňaný aktivitami zameranými na stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v KKP prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií.

Alokácia PO3 podľa poslednej schválenej verzie IROP (9.0) je 122,12 mil. eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“ alebo „zdroj EÚ“), národné spolufinancovanie je vo výške 36,99 mil.eur, celkové financovanie PO3 vrátane vlastných zdrojov žiadateľa je vo výške 159,13 mil. eur.

SO počas implementácie PO3 vyhlásil dve výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadost“ alebo „ŽoNFP“):

- decentralizovanú výzvu a
- centralizovanú výzvu.

Decentralizovaná podpora

Dopytovo orientovaná výzva č. IROP-PO3-SC31-2016-5 pre aktivitu č. 3 *Umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore na účely tvorby pracovných miest (decentralizovaná podpora)* uvedenú v PO3 bola vyhlásená 17. októbra 2016 a bola zverejnená na webovom sídle: <https://www.culture.gov.sk/operacne-programy-strukturalne-fondy/irop-po3-mobilizacia-kreativneho-potencialu-v-regionoch/vyzva-decentralizovana-podpora/>. Indikatívna výška finančných prostriedkov z ERDF vyčlenených na výzvu je 67,86 mil. eur (zdroj EÚ). K výške zdrojov EÚ je vyčlenená príslušná výška finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

Podpora sa v rámci výzvy realizuje prostredníctvom Schémy [minimálnej pomoci na umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore pre účely tvorby](#)

[pracovných miest \(č. schémy DM-6/2016\) v znení dodatku č. 1](#), ktorá bola dňa 22.02.2017 zverejnená v Obchodnom vestníku č. 37. Cieľom pomoci de minimis je podpora malých a stredných podnikov v oblasti KKP formou uľahčenia prístupu k hmotným a nehmotným aktívam, a to s cieľom ich rastu a tvorby pracovných miest a stimulovaním podpory udržateľnej zamestnanosti v sektore KKP prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií.

Do termínu ukončenia výzvy – 11. apríl 2017, bolo predložených 619 ŽoNFP s celkovou výškou žiadaného nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „NFP“) viac ako 93 mil. eur.

Ide o problematickú výzvu, ktorej implementácia bola pozastavená kvôli identifikovaným nedostatkom v procese odborného hodnotenia projektov. Nedostatky spôsobili opakovanie celého procesu odborného hodnotenia, čo malo za následok, že implementácia tejto výzvy začala zazmluvnením projektov v januári 2020. Ku koncu II. polroka 2021 bolo celkovo zazmluvnených 235 projektov v objeme 32,1 mil. eur (zdroj EÚ).

K 31. decembru 2021 bolo z decentralizovanej výzvy za rok 2021 vyčerpaných za zdroj EÚ 8,44 mil. eur. Celkovo bolo z decentralizovanej výzvy vyčerpaných za zdroj EÚ 10,78 mil. eur.

Centralizovaná podpora

SO vyhlásil dňa 4. júla 2019 výzvu č. IROP-PO3-SC31-2019-49 na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP. Výzva bola vyhlásená pre aktivity uvedené v PO3, a to pre aktivitu č. 1 Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií a pre aktivitu č. 2 Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (emerging talents). Výzva je zverejnená na webovom sídle ministerstva: https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2019/12/Vyzva_IROP-PO3-SC31-2019-49.pdf. Indikatívna výška finančných prostriedkov z ERDF vyčlenených na výzvu predstavuje 87,8 mil. eur. Dňa 29. októbra 2020 bola aktualizáciou výzvy č. 2 znížená alokácia finančných prostriedkov na 72 mil. eur (zdroj EÚ). K výške zdrojov EÚ je vyčlenená príslušná výška finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

Pomoc je smerovaná subjektom verejnej správ za účelom vybudovania účelovej infraštruktúry (kultúrno-kreatívne centrá) s cieľom ich následného prevádzkovania a poskytovania špecifických služieb v oblasti KKP. Podpora pre súkromný sektor sa v rámci výzvy realizuje prostredníctvom Schémy pomoci de minimis na podporu kreatívneho a kultúrneho priemyslu. Predmetom pomoci je zabezpečiť stimulovanie udržania a tvorby pracovných miest v sektore prostredníctvom sprístupnenia infraštruktúry a poskytovania špecifických služieb cieľovým skupinám. Cieľom pomoci je vytvoriť priaznivé prostredie pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií. K poskytovaniu pomoci na základe schémy minimálnej pomoci bude dochádzať nepriamou formou a to poskytovaním poradenstva, konzultácií a podporných služieb za účelom rozvoja záujmu o podnikanie, podpory vstupu do podnikania a rozvoja aktivít začínajúcich podnikateľských subjektov v oblasti KKP.

Do termínu ukončenia výzvy - 9. december 2019 bolo predložených 15 žiadostí o NFP s celkovou výškou požadovaných finančných prostriedkov NFP vyše 126,7 mil. Eur. Po ukončení procesu odborného hodnotenia pristúpilo ministerstvo v zmysle riadiacej dokumentácie a v súlade s ustanoveniami zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o príspevku z EŠIF“) k vydávaniu rozhodnutí. Pôvodne bolo vydaných 7 rozhodnutí o schválení ŽoNFP vo výške 63 mil. EUR. Na základe dodatočnej voľnej alokácie získanej presunom nevyužitých finančných prostriedkov zo Slovak Investment Holding, ktoré boli pôvodne poskytnuté na realizáciu finančných nástrojov, boli koncom júna 2021 vydané ďalšie tri rozhodnutia o schválení žiadostí o NFP (pôvodne tzv. zásobníkové projekty v celkovom objeme 10,9 mil. eur). Rozhodnutia o schválení zásobníkových projektov boli vydané po uzatvorení dodatku ku zmluve o poskytnutí NFP medzi MIRRI a SIH v júni 2021. Rozhodnutia o schválení ŽoNFP zásobníkových projektov boli podpísané koncom júna 2021. V súčasnosti sú všetky projekty z centralizovanej podpory zazmluvnené. Projekty schválené v konaní o ŽoNFP boli zazmluvnené v decembri 2020 a v januári 2021, projekty schválené zo zásobníka

projektov boli zazmluvnené v júli 2021. Celkové zazmluvnenie výzvy je 10 projektov v sume 72,6 mil. eur (zdroj EÚ). V týchto projektoch prebiehajú intenzívne verejné obstarávania, pričom jednotlivé zákazky sa nachádzajú v rôznych štádiách prípravy a realizácie zo strany prijímateľov a následnej kontroly zo strany SO. Prijatými opatreniami sa podarilo zvýšiť počet podporených projektov a zvýšiť tak možnosť čerpania finančných prostriedkov.

Vzhľadom na skutočnosť, že projekty boli zazmluvnené koncom roka 2020 a projekty zo zásobníka projektov v júli 2021, ako aj vzhľadom na to, že súčasnej dobe prebiehajú vo všetkých projektoch verejné obstarávania na jednotlivé aktivity projektov, implementácia stavebných častí projektov začala v priebehu roku 2021. Poskytovanie služieb jednotlivými kreatívnymi centrami sa rozbehne v priebehu roku 2022. V druhej polovici roku 2021 ministerstvo priebežne realizovalo množstvo zmenových konaní k jednotlivým projektom, ktoré sa týkali zmien časových harmonogramov, aktualizácie podkladov k stavebným častiam rozpočtov ako aj jednotlivých personálnych výdavkov. Hlavný nárast čerpania pri tejto výzve sa predpokladá v rokoch 2022 a 2023, pričom v roku 2022 predpokladáme čerpanie finančných prostriedkov vo výške 17,9 mil. eur.

K 31. decembru 2021 bolo z centralizovanej výzvy vyčerpaných za zdroj EÚ celkovo 659,79-tis. eur. Čerpanie v predchádzajúcich rokoch nebolo.

Využitie finančných nástrojov

Prostriedky alokované na PO3 sú sčasti realizované aj prostredníctvom finančných nástrojov implementovaných prostredníctvom Slovak Investment Holding (ďalej len "SIH"). Tieto finančné prostriedky majú za úlohu prispieť k realizácii investičných projektov v rámci priorit SR a podporiť tak ekonomický rast prostredníctvom investícií bez dodatočného zaťažovania štátneho rozpočtu.

V rámci využitia finančných nástrojov boli vyhlásené 2 vyzvania k predloženiu ŽoNFP na finančné nástroje:

- dňa 9. novembra 2015 - Písomné vyzvanie k predloženiu žiadosti o NFP v rámci implementácie finančných nástrojov v celkovej výške alokácie finančných prostriedkov 5 mil. eur (zdroj EÚ).
- dňa 29. novembra 2018 - Financovanie výdavkov spojených s realizáciou finančného nástroja zameraného na oblasť podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu v celkovej výške alokácie finančných prostriedkov 40,75 mil. eur (zdroj EÚ).

V rámci finančných nástrojov bude Slovak Investment Holding (SIH) realizovať dva projekty, a to Kúpele Grössling (prijímateľ mesto Bratislava) a Prvé slovenské gymnázium Revúca (prijímateľ Banskobystrický samosprávny kraj). Vzhľadom na to, že SIH už nebude realizovať ďalšie projekty na území menej rozvinutého regiónu, prišlo v roku 2021 k presunu nevyužitých finančných prostriedkov do PO3 vo výške 8,25 mil. eur. Tieto prostriedky boli použité na financovanie troch zásobníkových projektov z centralizovanej výzvy. V rámci projektu Kúpele Grössling došlo koncom roka 2021 k založeniu spoločnosti MKK Grössling s.r.o. a k prvotnému vkladu do imania zo strany SIH.

K 31. decembru 2021 nebola v rámci finančných nástrojov za rok 2021 vyčerpaná žiadna suma za zdroj EÚ. Celkovo bolo z finančných nástrojov vyčerpaných 11,43 mil. eur.

Prioritná os 7 REACT-EÚ (ďalej len „PO7“), bola v rámci IROP vytvorená za účelom zmiernenia dopadov pandémie COVID-19 a predchádzaniu zväčšovania regionálnych disparít v rámci Slovenska. V rámci špecifického cieľa č. 7.7: **Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií** budú finančné prostriedky použité na obnovu kultúrnych inštitúcií po kríze spojenej s pandemiou COVID-19. Alokácia na podporu týchto aktivít podľa poslednej schválenej verzie IROP (9.0) je vo výške 14,85 mil. eur (zdroj EÚ). SO počas implementácie PO7, špecifického cieľa 7.7, vyhlásil jednu výzvu na predkladanie ŽoNFP.

Vláda SR sa zaviazala, že v spolupráci s EK zabezpečí použitie zdrojov z EŠIF na minimalizovanie negatívnych dopadov na zdravotníctvo v SR, ekonomických dopadov a iných následkov v súvislosti s ochorením COVID-19. Tento záväzok sa podarilo naplniť aj v oblasti kultúry, a to prostredníctvom revízie IROP v máji 2021, kedy bola vytvorená nová Prioritná os č. 7 „REACT-EÚ“, do ktorej sa za aktívneho pôsobenia ministerstva podarilo zakomponovať aj špecifický cieľ 7.7

„Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií“. Špecifickým cieľom podpory z IROP je lepšie pripraviť kultúrne inštitúcie na prípady podobné pandémie COVID-19.

V rámci PO7 a jej špecifického cieľa 7.7 dôjde k podpore konkrétnych kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti miest, obcí a VÚC, resp. nimi zriadených rozpočtových a príspevkových organizácií, v ktorých sa zmodernizujú vnútorné priestory, vybaví sa novou svetelnou, zvukovou technikou, dovybavia sa novým zariadením, zabezpečia sa hygienické opatrenia na predchádzanie šíreniu infekcie (napr. dôjde k obnove hygienických zariadení, vzduchotechniky, zakúpia sa dezinfekčné prístroje a pod.). Zámerom SO je podporiť malé infraštruktúrne investície a drobné stavebné úpravy kultúrnych objektov. Medzi podporované kultúrne inštitúcie patrí obnova kultúrnych zariadení, knižníc, múzeí, galérií, divadiel, hvezdární a planetárií, pričom podpora smeruje nielen k zvyšovaniu hygienických štandardov kultúrnych inštitúcií v súvislosti s ochorením COVID-19, ale aj k obnove materiálno-technického vybavenia kultúrnych inštitúcií s cieľom zvýšenia kvality ich služieb a zvýšenia ich atraktivity pre návštevníkov.

Výzva na predkladanie ŽoNFP č. IROP-PO7-SC77-2021-75 bola vyhlásená 10. augusta 2021 v plnej výške pridelennej finančnej alokácie (14,85 mil. eur) a bola ukončená 25. novembra 2021. Výzva je zverejnená na webovom sídle ministerstva: <https://www.culture.gov.sk/operacne-programy-strukturalne-fondy/irop-po7-react-eu/vyzva-react-eu/>. Do termínu uzávierky výzvy bolo doručených 450 ŽoNFP v sume 67,43 mil. eur. Možnosti výzvy sú tak prekročené o 354 %.

V súčasnosti prebieha štandardný proces konania o žiadosti v zmysle zákona o podpore z EŠIF. V rámci tohto procesu sa vykonáva overenie pravdivosti a úplnosti doručených ŽoNFP a následne k ŽoNFP, ktoré spĺnia podmienky administratívneho overenia, bude vykonané odborné hodnotenie. Na základe odborného hodnotenia a aplikácie rozlišovacích kritérií bude vytvorené poradie ŽoNFP, pričom ŽoNFP budú schvaľované do dostupnej výšky finančnej alokácie na výzvu. Po uzatvorení zmlúv o poskytnutí NFP k úspešným projektom začne proces ich implementácie, pričom všetky projekty musia byť ukončené do 31. 12. 2023.

V súlade s pôvodným zameraním výziev PO3 sa očakáva rast zamestnanosti v sektoroch KKP, zvyšovanie odborných a podnikateľských zručností aktérov KKP a vybudovanie novej infraštruktúry prostredníctvom vytvárania kreatívnych centier. Aktivity v rámci všetkých podporných schém IROP PO3 majú v konečnom dôsledku napomôcť rýchlejšiemu rozvoju kreatívnych ekosystémov v regiónoch a zvyšovať ich konkurencieschopnosť. V súčasnosti prebieha plynulá implementácia decentralizovanej podpory a rozbieha sa implementácia centralizovanej podpory.

V rámci PO7 a jej špecifického cieľa 7.7 sa očakáva modernizácia kultúrnych inštitúcií a zvýšenie ich hygienických štandardov, čím sa čiastočne odstráni vysoký modernizačný dlh voči týmto inštitúciám a súčasne sa tieto inštitúcie pripravujú na situácie podobné pandémie COVID-19.

K 31. decembru 2021 bolo v rámci PO3 za rok 2021 vyčerpaných za zdroj EÚ 9,09 mil. eur. Celkovo bolo z PO3 vyčerpaných za zdroj EÚ 11,44 mil. eur. V rámci PO7, špecifický cieľ 7.7, neboli k 31. decembru 2021 vyčerpané žiadne finančné prostriedky.

C.9. OBLASŤ PROJEKTOVÉHO RIADENIA

Názov národného projektu: Budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy

Operačný program: Efektívna verejná správa.

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Výška nenávratného finančného príspevku (hlavný partner): 13 864 905,02 eur.

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera MK SR): 989 085,95 eur.

Trvanie projektu: jún 2017 – jún 2021. K 30. 6. 2021 bol projekt ukončený.

Cieľ a realizácia projektu: V súlade s cieľom projektu bol v rezorte kultúry v júli 2017 zriadený analytický útvar s názvom Inštitút kultúrnej politiky (ďalej len „IKP“). V 1. polroku 2021 bol prijatý posledný zo šiestich analytikov, čo znamená naplnenie merateľného ukazovateľa na 100 %. IKP ďalej pracovalo na ad-hoc analytických úlohách pre ministerstvo, úlohy v tomto období mali predovšetkým

charakter prípravy opatrení v dôsledku pandémie Covid-19 na kultúrny a kreatívny priemysel, spolupráca na príprave podkladov pre budúce čerpanie financií z európskych zdrojov (investičný plán, príprava podkladov Plán obnovy a odolnosti).

Národný projekt: Špičkové vzdelávanie pre zamestnancov analytických útvarov

Operačný program: Efektívna verejná správa.

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Ministerstvo financií Slovenskej republiky, MK SR partner projektu.

Celkové oprávnené výdavky po zmene (pre partnera MK SR): 28 437,6 eur.

Trvanie projektu: máj 2016 - december 2021. Projekt ukončený k decembru 2021.

Cieľ a realizácia projektu: Cieľom projektu je posilnenie analytických kapacít jednotlivých inštitúcií verejnej správy, ktoré prispievajú k tvorbe verejných politík a zabezpečenie účasti na vzdelávacích podujatiach/vzdelávacích sťažích pre analytických zamestnancov týchto inštitúcií. V monitorovanom období sa zamestnanci inštitútu nezúčastnili zahraničnej stáže z dôvodu COVID-19.

Národný projekt: Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy

Operačný program: Efektívna verejná správa.

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR.

Výška nenávratného finančného príspevku (hlavný partner): 7 600 000,00 eur.

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera MK SR): 239 807,56 eur.

Trvanie projektu: september 2018 – apríl 2022.

Cieľ a realizácia projektu: Národný projekt Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy sa na MK SR začal realizovať od 09/2020, trvanie projektu 20 mesiacov, do 04/2022. Cieľom projektu je prispieť k zvýšeniu efektivity a kvality riadenia činností organizácií verejnej správy.

V prvej fáze projektu bol preškolený garant a metodik modelu CAF, bol nastavený harmonogramu prác a úloh a komunikačný plán o samohodnotení. Zároveň boli nastavené kritériá a výber členov CAF tímu. Následne boli vymenovaní členovia CAF tímu.

V druhej fáze projektu sa uskutočnilo školenie členov CAF tímu. Zároveň sa vypracovala samohodnotiacia správa. Uskutočnilo sa interné pripomienkovanie samohodnotiacej správy. Na základe konsenzus mítingu sa vytvorila finálna verzia samohodnotiacej správy, ktorú schválil manažment organizácie. Následne sa uskutočnilo posúdenie na mieste vrátane doručenia spätnej správy zo strany externých expertov. Práca na projekte prebiehala pravidelne, každý mesiac. Aktuálne sa realizuje príprava podkladov za 10/2021 potrebných pre vytvorenie žiadosti o platbu na refundáciu miezd. Termín je vždy do 20-teho dňa v mesiaci. Do 10. 11. 2021 bol termín na odovzdanie pracovných výkazov na schválenie na ÚNMS. Termín odovzdania výkazov je vždy k 10-temu dňu v mesiaci. Prebieha pravidelná komunikácia s ÚNMS k projektu, poskytovanie supportu CAF tímu.

Medzinárodný projekt: Smart Specialisation Creative Districts (CREADIS3)

Operačný program: Interreg Europe.

Vedúci partner projektu: Baskická regionálna vláda, Španielsko.

Celkový rozpočet projektu: 1 462 706 eur.

Rozpočet partnera MK SR: 158 042 eur (134 335,70 EFRR + 23 706,30 ŠR).

Dĺžka trvania projektu: 5 rokov (1. január 2017 – 21. december 2021).

Cieľom projektu je nastavenie územných verejných politík takým spôsobom, aby podporovali rozvoj účinnejších KKP politík na územiach s predpokladom generovania inovácií a ekonomického rozvoja v európskych regiónoch. MK SR je zodpovedné za plnenie cieľa 1a) podporovať/rozvíjať viacúrovňovú spoluprácu na celom území SR, a tým umožniť lepšiu súčinnosť medzi rôznymi orgánmi pôsobiacimi v priestore KKP. Príspeje k spolupráci skúmaním „best practices“ v inštitucionálnych

modeloch spolupráce (študijné návštevy), ako aj vytvorením akčného plánu pre KKP (cieľom je podpora medzisektorovej spolupráce, internacionalizácie a implementácie nových prístupov a opatrení).

V monitorovanom období sa realizovali viaceré aktivity súvisiace s medzinárodným projektom CREADIS3, predovšetkým s cieľom finalizácie hlavného výstupu projektu - Akčného plánu rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu 2020 – 2021. Na základe záverov zo stretnutí pracovnej skupiny stakeholderov, ako aj na základe inšpirácie skúsenosťami získanými počas projektových študijných návštev, predovšetkým návštevy projektových partnerov v regióne Emilia-Romagna a vo Valónsku, ministerstvo vyhotovilo akčný plán obsahujúci nasledovné opatrenia:

1. Zlepšiť kvalitu intervencií vo vzťahu ku kultúrnemu a kreatívnemu priemyslu na národnej úrovni:

a) Priebežné hodnotenie nástrojov európskych štrukturálnych a investičných fondov 2014 – 2020 na podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

b) Vytvorenie nového komunikačného nástroja Fórum pre kultúrny a kreatívny priemysel.

2. Podpora tvorby regionálnych politík v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

3. Tvorba nového strategického dokumentu rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

Akčný plán bol predložený na schválenie ministerke kultúry SR, ktorá ho dňa 11. 12. 2019 na porade vedenia schválila. Tento proces schvaľovania je v súlade s usmernením Regionálnej vlády Baskicka (hlavného partnera projektu zodpovedného za usmerňovanie všetkých procesov v rámci realizácie projektu) schváleným sekretariátom programu Interreg Europe. Implementačné obdobie je plánované na roky 2020 až 2021. Po tomto období bude Akčný plán vyhodnotený a výsledky sa využijú ako podklad pre budúce strategické dokumenty.

Medzinárodný projekt: *Animation League for Increasing Cooperation in Europe (A.L.I.C.E)*

Operačný program: Interreg Europe.

Vedúci partner projektu: Regionálny audiovizuálny fond Wallimage (Belgicko).

Celkový rozpočet projektu: 1 144 715,00 eur.

Rozpočet partnera MK SR: 133 420,00 eur (113 407,00 EFRR + 20 013,00 ŠR).

Dĺžka trvania projektu: trvanie projektu bolo predĺžené (1. augusta 2019 – 31. júla 2022).

MK SR na projekte spolupracuje s piatimi partnermi. Okrem hlavného partnera, ktorým je regionálny audiovizuálny fond Wallimage (Belgicko), ďalšími partnermi projektu sú región Puglia (Taliansko), regionálny audiovizuálny fond Pictanovo (Francúzsko), federácia audiovizuálnych producentov PROA - Producers Audiovisuals Federats (Španielsko) a regionálna rozvojová agentúra Rzeszow (Poľsko).

Cieľom projektu A.L.I.C.E. je predovšetkým vytvoriť lepšie podmienky pre rozvoj animovaného priemyslu v partnerských krajinách. Medzi výstupy projektu budú patriť najmä akčný plán pre animáciu, komplexné zmapovanie prostredia slovenskej animácie a jej potenciálu, či zdieľanie skúseností a výmenné návštevy medzi projektovými partnermi počas celého trvania projektu. Uvedené výstupy projektu budú základným východiskovým podkladom pre stimuláciu animovaného priemyslu na Slovensku. Začiatkom septembra 2019 sa v rámci projektu konalo aj prvé stretnutie všetkých partnerov projektu v belgickom meste Mons.

C.10. OBLASŤ KONTROLY A INŠPEKCIE MINISTERSTVA

Vzhľadom na prijaté Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia, ktorými boli vyhlásené obmedzenia vo verejnom živote v súvislosti so šírením ochorenia Covid-19, na ktoré nadviazalo Uznesenie vlády SR č. 115 z 18. marca 2020 k návrhu na rozšírenie núdzového stavu a ďalšie opatrenia priamo nadväzujúce na vývoj epidemiologickej situácie v krajine, kontrolná činnosť nebola vykonávaná v súlade s plánom činnosti na rok 2021.

Činnosť odboru kontroly a inšpekcie bola v roku 2021 zameraná:

- na výkon finančnej kontroly na mieste v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z.

- na výkon kontroly plnenia úloh štátnej správy v zmysle zákona č. 10/1996 Z. z.
- na výkon štátneho odborného dohľadu podľa zákona č. 206/2009 Z. z. a o zmene zákona č. 372/1990 Z. z.
- na výkon štátneho pamiatkového dohľadu podľa zákona č. 49/2002 Z. z.

Finančné kontroly na mieste (hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu) boli vykonané v týchto subjektoch:

- vecne príslušné organizačné útvary ministerstva – cestovné náhrady pri tuzemských pracovných cestách a pri prevádzke služobných motorových vozidiel,
- Slovenská národná knižnica v Martine – verejné obstarávanie Kaštieľ Brodzany,
- Fond na podporu umenia,
- zahájená finančná kontrola na mieste v Štátnom divadle Košice, ktorá stále prebieha.

Evidencia sťažností, petícií a iných podaní

Prešetrených:

- 28 sťažností (z toho 1 v riešení),
- 30 iných podaní - podnety, žiadosti o kontroly a prešetrenie, postupy, vrátane pamiatkovej inšpekcie (z toho 5 v riešení),
- 8 oznámení (žiadosti, upozornenia, súčinnosť),
- 1 petícia.

Štátny odborný dohľad vo vzťahu k múzeám, galériám a knižniciam

Kontrola výkonu základných odborných činností bola vykonaná v subjekte:

- Slovenské národné múzeum v Martine,

Zahájená v roku 2021 a v súčasnosti stále prebieha v subjekte:

- Slovenské centrum dizajnu.

Štátny pamiatkový dohľad

Činnosť pamiatkovej inšpekcie ministerstva bola zameraná na dodržiavanie zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Podľa plánu vykonala dohľad v troch pamiatkových zónach a to:

- Pamiatková zóna Lokomotívne depo Rača Východné,
- Pamiatková zóna Modra,
- Pamiatková zóna Kopčany.

Z vlastného podnetu vykonala Pamiatková inšpekcia štátne pamiatkové dohľady v pamiatkových zónach a na národných kultúrnych pamiatkach a to:

- Skalica,
- Brodzany,
- Svätý Jur,
- Sobotište,
- Komárno.

Na základe došlých oznámení a podnetov fyzických osôb a právnických osôb bol štátny pamiatkový dohľad nad stavom kultúrnych pamiatok a konaním príslušných krajských pamiatkových úradov vykonaný v týchto prípadoch:

- podnet na preskúmanie postupu Pamiatkového úradu SR v súvislosti so správnym konaním vo veci vyhlásenia objektu bývalej továrne Merina v Trenčíne za NKP – štátny pamiatkový dohľad v súčine s konaním vedeným na Sekcii kultúrneho dedičstva MK SR,

- podnet spoločenstva vlastníkov bytov v bytovom dome Eurovea v súvislosti s obnovou národnej kultúrnej pamiatky Skladu č. 7 v Bratislave.

Na základe došlých oznámení a podnetov fyzických osôb a právnických osôb Pamiatková inšpekcia šetrila 28 podnetov (z toho 4 v riešení) poukazujúcich na možné porušovanie zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

C.11. OBLASŤ PRÁVA A VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

Právna oblasť

Odbor práva zaevidoval v roku 2021 - 96 ministerských zmlúv vrátane dodatkov.

V procese schvaľovania boli návrhy zmlúv konzultované vždy s dotknutými organizačnými útvarmi ministerstva, ako aj s druhou zmluvnou stranou. Odbor práva zabezpečoval celý proces prípravy zmlúv, ktorý sa končí ich zverejnením v Centrálnom registri zmlúv. Obdobným spôsobom bola zabezpečovaná aj administrácia zmlúv predložených druhou zmluvnou stranou.

Ministerstvo zabezpečovalo v roku 2021 schvaľovací proces rezortných zmlúv (organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry Slovenskej republiky), na platnosť ktorých sa v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov vyžaduje súhlas ministerstva. Taktiež zabezpečovalo predkladanie zmlúv organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva na schválenie Ministerstvu financií Slovenskej republiky.

Ministerstvo priebežne eviduje a navrhuje výkon právoplatných rozhodnutí súdov alebo správnych orgánov, pričom priebežne spolupracuje s exekútormi.

Odbor práva udeľoval predbežné vyjadrenia na zmluvy podriadených organizácií ministerstva.

V roku 2021 zastupovali ministerstvo pred súdom a vyšetrovateľom Policajného zboru Slovenskej republiky zamestnanci odboru práva – na základe poverenia ministerky kultúry. Poverení zamestnanci sa aktívne podieľali na príprave pojednávaní, účasti na pojednávaniach, vypracúvali vyjadrenia k žalobám pre súd a rokovali s druhou stranou sporu. Ku koncu hodnoteného obdobia je evidovaných 31 právoplatne neskončených súdnych sporov.

Oblasť verejného obstarávania

Ministerstvo, ako ústredný orgán štátnej správy, ktorý má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie, využíva na základe aktuálnych požiadaviek inštitút centrálného rezortného verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní a centrálnne obstaráva vybrané predmety zákaziek aj prostredníctvom Elektronického trhoviska na webovom portáli Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "ET"), s dodržaním základných princípov verejného obstarávania zameraných na efektívne, hospodárne a účelné nakladanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v rezorte kultúry.

Ministerstvo zabezpečovalo všetky úkony súvisiace s verejným obstarávaním tovarov, služieb a stavebných prác pre ministerstvo v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a príslušnou legislatívou Európskej únie (zverejňovalo oznámenia o verejnom obstarávaní a súťažné podklady, aktualizovalo informácie na Profile ministerstva, na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie, napr. správy o zákazkách; zverejňovalo referencie a iné povinné údaje vyplývajúce zo zákona o verejnom obstarávaní).

Snahou odboru verejného obstarávania a správy majetku je okrem uplatnenia základných princípov verejného obstarávania, ako je princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti, zabezpečiť čo najhospodárnejšie využívanie verejných prostriedkov, ktoré predpokladajú získať ekonomicky najvýhodnejšie ponuky, čomu zodpovedá prirodzená snaha ministerstva dosiahnuť čo najširšiu hospodársku súťaž.

Odbor verejného obstarávania a správy majetku v roku 2021 realizoval v závislosti od finančných limitov verejné obstarávanie pre zákazky na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác primárne pre zabezpečenie plynulého chodu ministerstva, a to prostredníctvom ET alebo zverejnením zákaziek na webe ministerstva. V tomto roku ministerstvo zahájilo a ukončilo procesy verejného obstarávania pre nadlimitné zákazky: Sieťové úložisko pre datacentrá Ministerstva kultúry SR; Poskytovanie strážnej služby v objektoch Ministerstva kultúry SR; Zriadenie a prevádzkovanie rezortnej virtuálnej privátnej siete WAN.

Bolo ukončené rezortné verejné obstarávanie na projekt Pamiatkový informačný systém pre Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. Predmet zákazky má byť financovaný zo štátneho rozpočtu a zo štrukturálnych fondov Európskej únie, a to z prostriedkov Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, Prioritná os 7.

Snahou ministerstva je čo najviac znížiť administratívnu záťaž spojenú s verejným obstarávaním a umožniť organizáciám, aby sa venovali prioritne tým činnostiam, na ktoré sú primárne zriadené, t. j. napr. umeleckým činnostiam.

Odbor verejného obstarávania a správy majetku poskytoval v roku 2021 predbežné vyjadrenia a metodické usmernenie na základe posúdenia postupov pri nadobúdaní tovarov, služieb a stavebných prác podľa zákona o verejnom obstarávaní navrhnutých zo strany prijímateľa vybraných dotácií pridelených v súlade so zákonom č.299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ako aj dotácií v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytnutej v podprograme 1.6 Modernizácia a komplexná rekonštrukcia kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy.

Odbor verejného obstarávania a správy majetku poskytoval v roku 2021 metodickú súčinnosť v oblasti centrálného verejného obstarávania pre vybrané organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva pre projekty: Obnova hradu Krásna Hôrka a revitalizácia bezprostredného okolia hradu, Prípravné práce k obnove hradu Krásna Hôrka a Rekonštrukcia Spišského hradu pre Slovenské národné múzeum.

D. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI

D.1.HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V OBLASTI MÉDIÍ, AUDIOVÍZIE A AUTORSKEHO PRAVA

- **Slovenský filmový ústav (SFÚ)**

SFÚ je príspevková organizácia štátu finančnými vzťahmi zapojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva pôsobiaca v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej súčasťou je filmový archív, ktorý je v zmysle rozhodnutia MV SR špecializovaným verejným archívom. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a sprostredkovane aj súčasťou európskeho audiovizuálneho dedičstva. Svojimi činnosťami SFÚ tieto zbierky odborne spracováva, ošetruje, renovuje, katalogizuje a sprístupňuje, čím napĺňa svoje základné poslanie a vytvára odborné zázemie pre ďalšie vedecké, výskumné a osvetové činnosti. Ako jediná štátna inštitúcia v oblasti kinematografie a audiovizuálnej kultúry v SR má SFÚ zároveň nezastupiteľné miesto vo verejnej prezentácii, popularizácii a propagácii súčasnej slovenskej kinematografie a jej hodnôt na Slovensku aj v zahraničí, pričom toto svoje poslanie vykonáva najmä prostredníctvom prezentačných a informačných aktivít, edičnej činnosti a poradenských aj podporných aktivít. V roku 2014 sa súčasťou odborných pracovísk SFÚ stalo moderné digitalizačné pracovisko, ktorého vybudovaním a vybavením modernými technológiami získal SFÚ technické, technologické a personálne zázemie na konverziu kinematografických diel do digitálnych formátov. Od roku 2001 je SFÚ členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAF), od roku 2006 je členom medzinárodnej organizácie European Film Promotion so zameraním najmä na prezentáciu audiovizuálnej kultúry a priemyslu Slovenskej republiky a zároveň pôsobí ako servisné pracovisko pre kinematografický fond Rady Európy Eurimages a Európske audiovizuálne observatórium (EAO), kde je zároveň členom pracovnej skupiny EFARN (European Film Agencies Research Network) zo zameraním na skúmanie problematiky štatistického vykazovania údajov z oblasti audiovizie v členských krajinách EÚ. Kino Lumière, ktoré od roku 2011 prevádzkuje, je členom medzinárodnej siete kín Europa Cinemas. Základnou organizačnou zložkou SFÚ pre oblasť ochrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva je Národný filmový archív (NFA) a pre oblasť verejného prístupu ku kinematografickému umeniu a audiovizuálnemu dedičstvu je Národné kinematografické centrum (NKC), osobitnou zložkou SFÚ je

od 1. januára 2014 kancelária Creative Europe Desk Slovakia. V zmysle zákona č. 40/2015 o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú orgánmi SFÚ generálny riaditeľ, Rada SFÚ a Komisia pre audiovizuálne dedičstvo. Od roku 2017 má SFÚ osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj, vedecko-výskumnú činnosť SFÚ garantuje a usmerňuje Vedecká a edičná rada SFÚ (VaER SFÚ). V SFÚ sa nachádza aj jediná filmologická knižnica na Slovensku, ktorá aktuálne vlastní 15 551 knižných jednotiek.

Slovenský filmový ústav v období roku 2021 napriek pandemickej situácii aktívne naplnil poslanie a úlohy, ktoré mu vyplynuli zo zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z plánu činnosti a kontraktu so zriaďovateľom. Tak ako to vyplýva z hodnotenia činnosti jednotlivých organizačných zložiek a oddelení, SFÚ dospel k mnohým pozitívnym výsledkom, plneniu ukazovateľov plánu a rozpočtu, pokračoval v procese systematickej obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovania, zorganizoval rad podujatí v oblasti kinematografie, vydával časopis Film.sk, odborné knižné publikácie, DVD, blu-ray nosiče, realizoval prezentáciu a propagáciu slovenskej kinematografie a jej tvorcov doma i v zahraničí, zabezpečil ochranu a zveľadenie zvereného majetku, zabezpečoval prevádzku Kina Lumière, realizoval národný projekt Digitálna audiovizia v udržateľnosti, zintenzívil vedeckovýskumnú činnosť a iné. SFÚ aktívne rozšíril a ošetril filmové materiály a zbierky a efektívne ich zhodnocoval.

SFÚ napriek náročnému roku poznamenanému pandémiou koronavírusu splnil v roku 2021 záväzné ukazovatele plánu činnosti a rozpočtu a opakovane dosiahol zlepšený výsledok hospodárenia. SFÚ splnil všetky merateľné ukazovatele stanovené kontraktom na rok 2021, ako i všetky merateľné ukazovatele viažuce sa k prioritným projektom. Súčasne intenzívne a efektívne zabezpečoval správu majetku štátu v súlade s príslušnými osobitnými predpismi. Zároveň zabezpečoval kontinuálny výkon všetkých svojich hlavných činností a úloh, ktoré sú nevyhnutné a nezastupiteľné z hľadiska uchovávanía audiovizuálneho dedičstva, ako aj z hľadiska rozvoja a prezentácie nových hodnôt kinematografickej a audiovizuálnej kultúry Slovenskej republiky.

Dlhodobé projekty SFÚ zamerané na obnovu a záchranu audiovizuálneho dedičstva pokračovali aj napriek pandémie bez prerušenia.

SFÚ zabezpečoval všetky kontinuálne činnosti v dvoch hlavných oblastiach svojho pôsobenia – odborná archivácia, obnova, katalogizácia a na druhej strane sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva a prezentácia slovenskej filmovej kultúry. SFÚ súčasne zabezpečoval edičné činnosti, výkon práv k slovenským filmom a ich obchodné zhodnocovanie, sústreďovanie a zverejňovanie informácií a štatistík o slovenskom filme, prevádzkovanie predajne Klapka.sk, Kina Lumière a iné. Súčasťou činností SFÚ je aj poskytovanie metodologickej pomoci a koordinácia aktivít súvisiaca so získavaním podpory z európskych zdrojov prostredníctvom Creative Europe Desk.

K novším úlohám vyplývajúcim zo zákona o audiovizii patrili vedenie zoznamu slovenských audiovizuálnych diel, vedenie zoznamu osôb pôsobiacich v audiovizii a vykonávanie vedeckej a výskumnej činnosti. Udržateľnosť projektu Digitálna audiovizia skončila 22. 6. 2021, ale aktivity spojené s digitalizáciou audiovizuálneho dedičstva sa realizujú aj naďalej. Dlhodobou prioritou činností SFÚ je v zmysle zákona o audiovizii výkon štátnej správy v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva a zabezpečovanie úloh zákonného depozitára audiovizuálnych diel.

Rok 2021 sa celý niesol v znamení storočnice slovenskej kinematografie, nakoľko uplynulo sto rokov od vzniku prvého slovenského dlhometrážneho filmu Jánošík z roku 1921 v réžii Jaroslava Siakela. Túto skutočnosť si SFÚ počas celého roka pripomínal množstvom podujatí na špeciálnych projekciách po celom Slovensku. V súvislosti so storočnicou slovenskej kinematografie SFÚ vydal film Jánošík (1921/1975) na DVD s anglickými titulkami, so slovenskými titulkami pre sluchovo postihnutých a s audiokomentárom pre zrakovo postihnutých. SFÚ v spolupráci so Štátnym komorným orchestrom Žilina vydal tiež publikáciu Jánošík a 100 rokov slovenskej filmovej kultúry. Ide o súbor textov významných predstaviteľov audiovizuálnej kultúry, ktoré sú venované prvému slovenskému hranému filmu, ako aj opakovaným návratom k téme Jánošíka v priebehu celých dejín slovenskej kinematografie i spoločnosti. Pri príležitosti 100. výročia slovenskej kinematografie vznikol aj projekt Abecedár slovenského filmu, ktorý ako celoročná prehliadka predstavuje dejiny slovenskej kinematografie prostredníctvom hesiel zoradených podľa písmen abecedy a rezignuje tak na

kanonizovaný výklad dejín cez slávnych tvorcov a majstrovské diela. Oslavy storočnice SFÚ zavŕšil v závere roka zorganizovaním ankety FILM.SK – SLOVENSKÝ FILM STOROČIA, ktorá je vyvrcholením týchto aktivít. Na čele rebríčka Film.sk – Slovenský film storočia je ako víťazný film ankety snímka 322 režiséra Dušana Hanáka.

V roku 2021 oslavovalo 10. výročie aj kino SFÚ – Kino Lumière, ktoré otvorilo svoje brány verejnosti presne 5. septembra 2011. Jeho názov reprezentuje návrat k podstate kinematografie a zároveň vyjadruje hold zakladateľom filmu. Kino denne uvádza 10 až 12 projekcií v 4 digitalizovaných kinosálach na úrovni 2K, v kinosále K1 od leta 2021 premieta vďaka novému projektoru v rozlíšení 4K. Ešte v roku 2020 v období pandémie spustilo online projekcie Kino doma, no zároveň je unikátne tým, že ako jediné kino na Slovensku ešte stále denne premieta z 35 mm filmových nosičov. Pripravené boli aj špeciálne projekcie pre deti s workshopom či besedami. V roku 2021 bolo Kino Lumière zatvorené v nadväznosti na vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR 177 dní, v prevádzke fungovalo len 188 dní. V čase uvoľnených opatrení premietalo v obmedzenom režime pri zníženej kapacite kinosál i predstavení a pri dodržaní prísnych hygienických opatrení. Kino zrealizovalo 1 874 predstavení, ktoré navštívilo 36 934 divákov. Virtuálne Kino doma odohralo 273 predstavení, ktoré videlo 9 264 divákov. Napriek pandémie dokázalo Kino Lumière dosiahnuť celkovú návštevnosť predstavení 46 198 divákov, plus návštevnosť pri iných podujatiach (diskusie, prednášky) spolu 46 955 divákov.

Slovenská kinematografia bola v roku 2021 prezentovaná na 106 podujatiach v 47 krajinách sveta. Najviac uvádzaným filmom zo zbierok SFÚ doma a v zahraničí bola v roku 2021 snímka *Jánošík* (1921) Jaroslava Siakeľa. Medzi súčasnými slovenskými filmami viedol v počte projekcií doma i v zahraničí film *Biela na bielej* (2020) Viery Čákanyovej, nasledovala ho *Cenzorka* (2021) Petra Kerekesa a animované filmy *Myši patria do neba* (2021) Denisy Grimmovej a Jana Bubeníčka a *Moja afganská rodina* (2021) Michaely Pavlátovej.

Vďaka spolupráci s platformou DAFilms medzi zásadne udalosti DFÚ v roku 2021 nepochybne patrí skutočnosť, že táto streamovacia služba ponúkla divákovi retrospektívu tvorby jedného z najvýznamnejších slovenských režisérov – Dušana Hanáka. Dostupná je nielen na slovenskej lokálnej platforme DAFilms.sk, ale aj na medzinárodných stránkach DAFilms Europe, DAFilms Asia a DAFilms Americas. Sedem jeho dlhometrážnych a sedem krátkometrážnych digitálne reštaurovaných filmov predstavuje prvú komplexnú a celosvetovo dostupnú online retrospektívu tohto zásadného autora. Streamovacia platforma DAFilms ponúkla v závere roka 2021 aj štyri celovečerné a päť krátkometrážnych filmov pod názvom *Peter Solan: Retrospektíva*. Slovenský režisér Peter Solan patrí rovnako k najvýraznejším osobnostiam slovenskej povojnovej kinematografie, od januára 2022 je Solanova tvorba dostupná aj na českej a medzinárodnej platforme tejto služby. Všetky filmy v Solanovej retrospektíve sú zo zbierok SFÚ a boli digitálne reštaurované, zároveň ide o prvé online uvedenie Solanovej tvorby. Solanov film *Kým sa skončí táto noc* v roku 2021 vyšiel aj na blu-ray nosiči v prestížnom britskom vydavateľstve Second Run, určenom pre zahraničný trh.

D.2. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V OBLASTI KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

OCHRANA PAMIATKOVÉHO FONDU

- **Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (PÚ)**

PÚ a krajské pamiatkové úrady (ďalej len „KPÚ“) boli zriadené zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „pamiatkový zákon“).

PÚ je právnickou osobou a je špecializovaným orgánom štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu. Vykonáva štátnu správu s celoslovenskou pôsobnosťou v rozsahu §10 pamiatkového zákona. Sídлом PÚ je Bratislava, jeho pôsobnosťou je územie Slovenskej republiky. PÚ je štátna rozpočtová organizácia napojená finančnými vzťahmi na rozpočet rozpočtovej kapitoly MK SR, ktorá na základe Splnomocnenia č. MK-1345/2004-1 riadi a zabezpečuje financovanie a vecné prostriedky KPÚ ako aj oblastným reštaurátorským ateliérom. Je zamestnávateľom aj tých zamestnancov, ktorí pracujú v KPÚ a oblastných reštaurátorských ateliéroch.

KPÚ sú preddavkovými organizáciami PÚ SR bez právnej subjektivity. Vykonávajú štátnu správu na úseku ochrany pamiatkového fondu v rozsahu §11 pamiatkového zákona vo svojom územnom obvode, ktorým je územný obvod kraja. KPÚ konajú a rozhodujú v administratívnoprávnych veciach samostatne. Sídlnami jednotlivých KPÚ sú: Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina. Jednotlivé úrady majú zriadené svoje pracoviská.

Napriek dopadom celosvetovej pandémie COVID-19 a plošných škrtov vo výške 10 %, PÚ a jednotlivé KPÚ vykonávali v priebehu celého roku 2021 svoje základné úlohy v zmysle ustanovení pamiatkového zákona ako aj v zmysle Plánu hlavných úloh (ďalej len „PHU“). Prioritou v činnosti od začiatku roka 2021 bol výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle platných zákonov. Pokračovala realizácia dlhodobých úloh, najmä Revízia ÚZPF, príprava Súpisu národných kultúrnych pamiatok SR a revízia pamiatkových území. PÚ aktívne pracoval na realizácii dlhodobého projektu Digitálny pamiatkový fond. V priebehu sledovaného obdobia pokračoval v realizácii projektu Pro Monumenta - prevencia údržbou.

Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS), pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII na obdobie rokov 2014 – 2020, bol schválený vo februári 2019. Jeho realizácia začala 1. 6. 2019. Po podpísaní dodatku s MIRRI SR projekt pokračoval s oneskorením aj v roku 2021. V roku 2021 bolo prostredníctvom MK SR zrealizované verejné obstarávanie dodávateľskej firmy (predpokladaný dátum podpisu zmlúv s dodávateľom v prvom štvrtroku 2022).

V roku 2021 začala príprava PÚ na zapojenie sa do Plánu obnovy a odolnosti prostredníctvom projektu pasportizácie 1000 NKP vo vlastníctve SR (v spolupráci so Slovenským národným múzeom) a ďalšieho projektu orientovaného na transparentnenie vnútorných procesov PÚ (spolu tri metodiky). Intenzívna príprava realizácie projektu začala vlastnými kapacitami organizácie v poslednom štvrtroku 2021.

Ťažisko prác v roku 2021 bolo sústredené predovšetkým na zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle pamiatkového zákona, vydávaním rozhodnutí, záväzných stanovísk, odborných vyjadrení a stanovísk k jednotlivým požiadavkám oprávnených osôb. V sledovanom období vydal PÚ spolu s KPÚ celkovo 4856 rozhodnutí v 1. a 2. stupni výkonu štátnej správy, 12 642 záväzných stanovísk a 6672 vyjadrení a stanovísk.

Základný výskum pamiatkového fondu a revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu je od roku 2000 nosnou úlohou PÚ. Jej harmonogram je postavený na postupnom spracovávaní aktualizáčnych listov jednotlivých nehnuteľných aj hnuteľných NKP s aktualizáciou údajov z katastra, opisom stavu, vyhotovením fotodokumentácie, podrobným rozpisom objektovej skladby, dôkladným poznaním a špecifikáciou pamiatkových hodnôt NKP v rámci jedného okresu a kraja. V roku 2021 bola spracovaná revízia 218 nehnuteľných NKP a 205 hnuteľných NKP. Súčasne sa spracováva aktualizácia revízie pamiatok po ukončenej obnove a reštaurovaní, ako aj opravy a doplnenie už spracovaných a odovzdaných aktualizáčnych listov pred elektronickým spracovaním (kontrola tlačných foriem, elektronických podkladov, fotografií a kvality spracovania, napĺňanie, konsolidácia a harmonizácia dát v registroch ÚZPF a ďalších databáz PÚ, opravy chybných záznamov pri dátumoch vyhlásenia, nesprávnych číslach rozhodnutia, údajmi o vlastníkoch). Realizovalo sa vkladanie grafických a fotografických príloh evidenčných listov a spisovej agendy do AIS OP, úprava, aktualizácia a harmonizácia dát vo všetkých registroch ÚZPF. Bolo zavedených 2534 záznamov aktualizáčnych listov a podkladov hnuteľných NKP a 355 záznamov (NNKP a PO) aktualizáčnych listov a podkladov nehnuteľných NKP a 177 záznamov nových zápisov (NNKP a PO) do databáz ÚZPF. Všetky digitálne mapové podklady vyhlásených pamiatkových zón, pamiatkových rezervácií a ich ochranných pásiem boli pripravené pre zverejnenie na webovej stránke PÚ.

V priebehu roka 2021 bolo vedených 115 správnych konaní (ukončené a prebiehajúce) vo veci vyhlásenia, zmeny a zrušenia vyhlásenia veci za národnú kultúrnu pamiatku podľa harmonogramu s prioritou industriálnych objektov a podľa aktuálnych podaní oprávnených účastníkov konania. V rámci týchto správnych konaní bolo pripravených 402 odborných materiálov a procesných podkladových dokumentov.

PÚ pokračoval v roku 2021 v revízii pamiatkových území, ktorá bola v tejto etape zameraná najmä na realizáciu výsledkov revízie pamiatkových zón, vypracovanie návrhov a začatie konaní o vyhlásení ochranných pásiem nehnuteľných NKP a vytipovaných pamiatkových území, ako aj spracovávanie zásad ochrany pamiatkových území. Pokračovalo sa v príprave návrhu na vyhlásenie PZ Pukanec (materiál bol prepracovaný a doplnený). Zozbierali sa všetky podklady k príprave návrhu a urobila sa revízia aktuálneho stavu krajinskej PZ Kultúrnej krajiny Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia. Pripravovali sa zápisy do katastra a zjednodušený operát geometrického plánu pamiatkových území a ochranných pásiem, u ktorých tak nebolo urobené. Boli spracované zápisy chránených skutočností do Katastra nehnuteľností SR pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, prípadne ochranných pásiem NKP alebo pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón (celkom 15).

V roku 2021 pokračovali autorské kolektívy na príprave ďalších dielov Súpisu - okresy Trenčín, Hlohovec. Miera rozpracovania jednotlivých dielov je rozdielna. Súpis NKP okr. Hlohovec je vo vysokej miere rozpracovaný, pričom podstatná časť textov hesiel a kapitol je spracovaných. Všeobecným problémom je ukončenie Revízie ÚZPF v zmysle spracovania podnetov a podkladov na vyhlásenie, zrušenie, prípadne zmenu vyhlásenia vecí za NKP a najmä začatie a ukončenie správnych konaní (Trenčín, Hlohovec). PÚ pokračoval v spracovaní textov hesiel jednotlivých NKP, ako aj textov stavebného vývoja, urbanizmu a histórie obcí (Hlohovec).

Súčasťou zabezpečenia výkonu štátnej správy bola na úrovni PÚ aj činnosť odborných komisií. V roku 2021 Odborno-metodická komisia PÚ zasadala celom 11-krát. Posúdených bolo 85 dokumentácií k pamiatkovým výskumom, 4 dokumentácie Návrhov na ochranné pásma, resp. ich zmenu, 1 žiadosť na udelenie osobitnej odbornej spôsobilosti a 2 žiadosti na predĺženie platnosti osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na výkon pamiatkového výskumu. Subkomisia Odborno-metodickej komisie pre archeológiu prerokovala 492 archeologických výskumov, vydala 2 posudky k udeleniu osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkových výskumov v odbore archeologický výskum a 18 stanovísk k predĺženiu platnosti osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkových výskumov v odbore archeologický výskum. Komisia pre posudzovanie pamiatkového fondu prerokovala 81 podnetov a podklady na vyhlásenie vecí za NKP, 18 podnetov a podkladov na zmenu vyhlásenia vecí za NKP, 5 podnetov a podkladov na zrušenie vyhlásenia vecí za NKP. Osobitne sa komisia venovala problematike vyhlasovania oceľových mostných konštrukcií. Krajská pamiatková komisia riešila celkom 11 vecí.

Za účelom skvalitnenia výkonu služby na úseku ochrany pamiatkového fondu pripravovali PÚ a KPÚ metodické usmernenia a ďalšie informatívne a hodnotiace podklady a materiály odborného alebo metodického charakteru (napr. Metodické usmernenie k spracovaniu podnetu na vyhlásenie nehnuteľnej veci za NKP a zmenu vyhlásenia nehnuteľnej veci za NKP, Metodické usmernenie k spracovaniu podnetu na vyhlásenie hnutelnej veci za NKP a na zmenu vyhlásenia hnutelnej veci za NKP, Usmernenie PÚ pre poskytovanie náležného, Zosúladenie a návrh na doplnenie Katalógu tried objektov ZBGIS Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky s názvami, používanými v informačnom systéme PÚ).

V pravidelnom dvojročnom cykle monitoringu svetového kultúrneho dedičstva (ďalej len „SKD“), ktorého účelom je posúdenie stavu zachovania jedinečnej svetovej hodnoty, autenticity a integrity a uplatnenie účinných nástrojov pri ochrane lokalít SKD, pokračovali KPÚ v roku 2021 realizáciou hodnotenia stavebno-technického stavu 1196 pamiatkových objektov vo všetkých lokalitách SKD na Slovensku (Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia, Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia, Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec, Historické jadro mesta Bardejov, Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka). Pre hodnotiacu komisiu dotačného systému MK SR Obnovme si svoj dom, podprogram 1.2 bola spracovaná aktualizácia monitoringu stavebno-technického stavu a stavu zachovania NKP, ktorých vlastníci požiadali o poskytnutie dotácie z OSSD. Špecializovaný monitoring vybraných NKP v lokalitách SKD a prostredníctvom služby Pro Monumenta (zameraný na detailnú diagnostiku stavebno-technického stavu, odstraňovanie drobných porúch, praktické ukážky a informovanie vlastníkov o vhodných postupoch priebežnej údržby objektov) bol v priebehu roka 2021 doplnený o podujatia „Deň čistenia odkvapov“ (Skalica, Banská Štiavnica, Levoča a Kežmarok).

V rámci aktuálneho III. cyklu periodického reportingu o stave zachovania lokalít SKD finalizoval PÚ v roku 2021 definície jednotlivých atribútov pre všetky slovenské lokality svetového kultúrneho dedičstva.

30. júla 2021 Výbor svetového dedičstva prijal rozhodnutie o zapísaní lokality Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes (západná časť) do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO v rozsahu zahŕňajúcom celkom 77 pamiatok rímskych hraníc na území Nemecka, Rakúska a Slovenska. Na území Slovenska sú súčasťou novej lokality Svetového dedičstva UNESCO dve NKP: Rímsky vojenský tábor (kastel) Gerulata v Bratislave-Rusovciach a Rímsky vojenský tábor (kastel) v Iži. Nominačný projekt a zápis Dunajského Limesu na prestížny Zoznam svetového dedičstva UNESCO sú výsledkom viac ako 14 rokov spolupráce partnerských inštitúcií zo všetkých zainteresovaných krajín. V SR tento projekt koordinoval PÚ v spolupráci s Múzeom mesta Bratislava, Podunajským múzeom v Komárne, Archeologickým ústavom SAV, Hlavným mestom SR Bratislava, mestská časť Rusovce a obcou Iža.

KPÚ vykonávali v priebehu roka 2021 kontrolu stavu a využitia kaštieľov na Slovensku.

PÚ v súlade s pamiatkovým zákonom vedie archív v oblasti pamiatkového fondu. V roku 2021 zabezpečoval predarchívnu starostlivosť v registratúrach PÚ a KPÚ (školiaca, metodická a kontrolná činnosť), odborné archívne činnosti (klasifikácia, systemizácia a inventarizácia archívnych dokumentov, editácia inventárnych záznamov a tvorba archívnych pomôcok v elektronickom systéme), sprístupňoval archívne a knižničné dokumenty bádateľskej verejnosti, vykonával odborné knižničné činnosti (katalogizácia knižničných jednotiek a tvorba knižničnej databázy, bibliografická a rešeršná činnosť, pokračoval v digitalizácii archívnych dokumentov a tvorbe digitálneho pamiatkového archívu na stránke www.pamiatky.sk. Spolu bolo zdigitalizovaných 2 221 inventárnych jednotiek, v rámci ktorých je 8 440 digitálnych objektov. Z archívnych fondov bolo zdigitalizovaných 74 inventárnych jednotiek, v rámci ktorých je 3 929 digitálnych objektov. Systematicky sa pokračovalo v digitalizácii fondu Pamiatkové orgány na Slovensku 1919 – 1951. V rámci revízie a aktualizácie ÚZPF, tvorby aktualizáčnych listov, návrhov na vyhlásenie veci za kultúrne pamiatky, ako aj na základe objednávok Oblastného reštaurátorského ateliéru Bratislava a Chemicko-technologického oddelenia sa vyhotovovala digitálna fotodokumentácia. PÚ sa naďalej venoval aj akvizičnej činnosť archívu a knižnice.

V ÚZPF k 31. 12. 2021 PÚ eviduje: 15 330 hnutelných NKP (ktoré tvorí 37 020 PO/PP), 10 122 nehnuteľných NKP (ktoré tvorí 17 438 objektov), 28 pamiatkových rezervácií (z toho: 17 mestských pamiatkových rezervácií, 1 pamiatková rezervácia technických diel a 10 pamiatkových rezervácií ľudovej architektúry) a 82 pamiatkových zón (z toho: 51 mestských, 21 vidieckych, 4 krajinné, 6 špeciálnych).

Projekt pamiatkové výskumy sa realizoval vykonávaním základného výskumu pamiatkového fondu, pamiatkovými výskumami a inými špecializovanými výskumami a prieskumami realizovanými PÚ a KPÚ. V rámci projektu sa vypracovávali výskumné dokumentácie, povrchové prieskumy a obhliadky archeologických nálezísk, vykonávali sa terénne prospekcie, vypracovali sa návrhy na ochranné pásma pamiatkových zón (Kopčany, NKP Kaštieľ s areálom v Holíči, Pukanec, Osturňa, Stará a Nová pevnosť Komárno, nominačný projekt „Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes“,..), terénna inventarizácia, dokumentácia a následné odborné vyhodnotenie a katalogizácia historického mobiliáru a zbierkových predmetov (Kaštieľ v Topoľčiankach), pripravovali sa správy o náhodných nálezoch, dokumentácie k nahláseným nálezom. V roku 2021 sa realizoval výskum historických mlynov na Slovensku. Výskum sa zamerl na identifikovanie a čiastočne aj lokalizovanie cca 3500 ks mlynov na vodný pohon na celom Slovensku z 30. rokov a identifikovanie archíválií k mlynom v archíve PÚ a v Štátnom archíve v Košiciach. 14. decembra 2021 sa uskutočnil on-line odborný seminár k vodným mlynom. V II. etape pokračoval medziodborový výskum a digitalizácia barokových oltárov a kazateľníc z oblasti Gemera a drevenej sakrálnej mikroarchitektúry 18. a zač. 19. storočia.

V rámci kontraktu evidencia pamiatkového fondu sa pokračovalo v spracovávaní a aktualizácii zásad ochrany pamiatkových území.

Po ukončení projektu OPIS 2 - Projekt: Digitálny pamiatkový fond - Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry a ukončení nasledujúceho 5 ročného obdobia udržateľnosti projektu k 31. marcu 2021 pokračoval PÚ v digitalizácii pamiatkového fondu (NKP - pamiatkové objekty a pamiatkové predmety). 1. apríla 2021 bola odovzdaná plánovaná 5. následná monitorovacia správa projektu Digitálny pamiatkový fond. Spolu bolo digitálne zameraných 75 pamiatkových objektov. Do CDA bolo vložených 117 SIP-ov a na portál Slovakiana.sk 209 pamiatkových objektov.

V rámci reštaurátorských činností vykonávaných oblastnými reštaurátorskými ateliérmi (ORA) v roku 2021 spočívala reštaurátorská činnosť v dokončovaní rozpracovaných akcií výlučne podľa už uzavretých zmlúv o reštaurovaní s investormi, ktorých vznik bol datovaný pred 11. februára. 2019.

Na podujatiach Dní európskeho kultúrneho dedičstva, ktorého otvárací ceremoniál sa uskutočnil 9. septembra 2021 v Spišskom Podhradí, sa PÚ a KPÚ spolupodieľali viacerými aktivitami; napr.: celodenný program a moderovaná diskusia v STM - Múzeu dopravy - Železničné dedičstvo v 21. storočí; príspevok do zborníka ku konferencii k Židovskému stavebnému dedičstvu na území Bratislavskej župy; prednášková činnosť - na konferencii k Židovskému stavebnému dedičstvu na území Bratislavskej župy prezentácia; Hrašovický zvon a zvonári - obnova ručného zvonenia (workshop, slávnosť, prezentácie v Obci Hrašovík); Príbehy evanjelického cintorína v Košiciach (Živá záhrada pamäte/Pocta maj. Galikovi) - prezentácie, zážitkové vyučovanie, brigáda; Otvorený židovský cintorín na Tatranskej v Košiciach (Dedičstvo za plotom) - prezentácia, sprevádzanie; aktívna účasť na konferencii „Ochrana a obnova pamiatok v urbanistickom kontexte - obnova identity - kontinuita stavebnej kultúry“ (organizované STU Bratislava na MZVEZ SR).

V roku 2021 PÚ spolupracoval pri prezentácii a sprístupnení pamiatok. Usporiadali sa viaceré výstavy (niektoré v spolupráci, resp. niektorým boli poskytnuté dokumenty); napr.:

- Výstava k 70. výročiu založenia Pamiatkového ústavu v Bratislave bola realizovaná v online forme ako samostatná webová stránka,
- Výstava svetové dedičstvo UNESCO - Dunajský Limes na Slovensku (v spolupráci s Múzeom mesta Bratislava - Múzeum Antická Gerulata a Archeologickým ústavom SAV; nainštalovaná 7. decembra 2021 na námestí v Rusovciach).

Organizovali sa odborné konferencie a podujatia (niektoré v spolupráci). Z dôvodu pretrvávajúcej pandemickej situácie sa v roku 2021 konali online formou:

- Medzinárodná konferencia „Max Dvořák“ (13. októbra 2022) organizovaná pri príležitosti 100. výročia úmrtia významnej osobnosti v odboroch dejín umenia a ochrany pamiatok,
- 52. medzinárodná konferencia archeológie stredoveku - Archeologia historica (20. - 23. septembra 2022). Nosnou témou bolo „ČLOVEK A JEHO ŽIVOTNÝ PRIESTOR“, ktorá v najširšom slova zmysle zahŕňa v sebe od sídliskovej až po hrobovú archeológiu všetky charakterizujúce komponenty. Referáty konferencie budú dopracované do podoby článkov a publikované v tradičnom periodiku ARCHAEOLOGIA HISTORICA,
- Medzinárodná konferencia „problematika mestských pamiatkových centier – Bardkontakt 2021“ (téma: Ochrana a perspektívy historických kúpeľných areálov – hodnoty, kontexty, perspektívy, limity ochrany pamiatok v kontexte odolnosti a rozvoja miest a regiónov),
- Vedecká konferencia Pálffyovci v Smoleniciach (online, 29. júna 2021).

V roku 2021 boli pripravované, ale z pandemických dôvodov presunuté na rok 2022, tieto aktivity:

- Odborno-metodický deň Pamiatkového úradu SR a Národného pamiatkového ústavu Praha,
- Pracovný seminár „Monitoring a manažment svetového kultúrneho dedičstva,
- Letná škola Akadémie dedičstva: Manažment SKD v krajinách V4 - rozvoj odborných kapacít prostredníctvom medzinárodnej výmeny skúseností pri riešení širokospektrálnych problémov dotýkajúcich sa zabezpečenia ochrany svetového kultúrneho dedičstva krajín V4.

PÚ sa ako člen Pracovnej skupiny expertov V4 na kultúrne dedičstvo zúčastnil medzinárodnej konferencie 6th Heritage Forum of Central Europe (online, 16. - 18. júna 2021; téma: analýza prepojení medzi kultúrnym dedičstvom, hmotným i nehmotným a udržateľným rozvojom) zameranej na kultúrne dedičstvo strednej Európy a konanej pod záštitou Medzinárodného centra kultúry v Krakove.

V rámci edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti PÚ pripravoval niekoľko publikácií, najmä:

- Revue pre kultúrne dedičstvo Pamiatky a múzeá,
- príprava 3. zväzku publikácie rukopisu Václava Mencla: „Dejiny európskej architektúry“ v spolupráci s NPÚ,
- Publikácia „Svetové dedičstvo na Slovensku - World Heritage in Slovakia“,
- Pokračovalo sa v príprave publikácií „Národné kultúrne pamiatky na Slovensku“ - okresy Trenčín a Hlohovec,
- pokračovalo sa v príprave publikácie a výstavy „Frontové a lazaretné cintoríny z I. svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska“,
- Zborník z konferencie „Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja“,
- Zborník „Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste II. Zborník Gotická cesta 3/2018 (zost.: Michaela Kalinová, Občianske združenie Gotická cesta – PÚ SR),
- Články publikované na webovom sídle PÚ.

Realizoval sa ďalší ročník podujatia „Pamiatkovo“ deň otvorených dverí PÚ pre rodiny s deťmi, zameraný na propagáciu ochrany pamiatkového fondu (2. októbra 2021).

PÚ sa podieľal na dopracovaní nominácie - Stredoveké nástenné maľby v Gemi a Malohonte na udelenie Značky Európske dedičstvo (ďalej len „EHL“) v súlade s požiadavkami medzinárodného hodnotiaceho procesu. Finálna dokumentácia bola spracovaná v slovenskom a anglickom jazyku a k 1. marcu 2021 predložená Sekretariátu Značky ED na odborné posúdenie. Výročné stretnutie koordinátorov značky EHL pod názvom European Heritage Label Days sa konalo online formou (26. november 2021). Ťažiskom programu bolo zhodnotiť aktuálne prebiehajúci výberový proces, skúsenosti jednotlivých koordinátorov s prípravou kandidátúr, resp. manažmentom lokalít EHL v ich domovských krajinách a tiež možnosti ďalšieho rozvoja a smerovania iniciatívy EHL v ďalšej dekáde jej existencie.

PÚ sa zúčastnil online formou na zasadnutí pracovnej skupiny EHHF pre ekonómiu a štatistiku (1. apríla. a 20. septembra 2021). V roku 2021 sa program orientoval najmä na nový projekt s názvom HERIWELL. Projekt sa zameriava na možnosti štatistického mapovania prínosu hmotného kultúrneho dedičstva ku kvalite života.

PÚ v spolupráci s Direction du développement culturel et de la communication INRAP Paris koordinoval podujatie Európske dni archeológie 2021 na Slovensku (18. - 20. júna 2021).

PÚ pracoval na implementácii medzinárodného projektu s Riksantikvaren „PRO MONUMENTA II.“ a „Červený kláštor - znovuzrodený“ v spolupráci s Norsk Kulturvav a National Trust of Norway, financovaných z EEA Grants.

V rámci zahraničnej spolupráce a medzinárodných vzťahov sa PÚ zúčastňoval na viacerých odborných konferenciách, seminároch a metodických dňoch v zahraničí (niektoré realizované z pandemických dôvodov online); spolupracoval s Národným pamiatkovým ústavom (ČR); aktívne sa zúčastnil na Metodickom dni PÚ SR a NPÚ v Ostrave.

V rámci projektu Pro Monumenta - prevencia údržbou, zložka v činnosti PÚ, ktorá do systému pamiatkovej starostlivosti v SR zaviedla kontinuálne zisťovanie stavebno-technického stavu nehnuteľného pamiatkového fondu; bolo uskutočnených spolu 104 inšpekcii NKP (z toho 64 pre účely dotačného programu MK SR Obnovme si svoj dom; 40 vlastníkom/správcom vyžiadaných inšpekcii, prípadne opakovaných obhliadok). K 31. decembru 2021 bolo spracovaných 120 technických správ o kultúrnej pamiatke.

Vyhodnotenie činnosti múzea Červený Kláštor v roku 2021 (Prevádzkovateľ: CYPRIAN, n. o., Pod lipami 20, 059 06 Červený Kláštor):

V období od začiatku roka do 18. apríla 2021 a od 22. novembra 2021 do konca roka bolo múzeum pre verejnosť zatvorené. V tomto období pracovníci múzea vyrábali suveníry a dekorácie, ktoré sa v sezóne predávajú v obchode so suvenírmi. Po znovuotvorení múzea bola návštevnosť vzhľadom na zatvorené hranice a dlhodobo pretrvávajúcu pandemickú situáciu najnižšia za posledných 10 rokov. Tradičné podujatia ako Otvorenie sezóny a Kláštorne dni boli zrušené. Kláštorne kultúrne leto sa v spolupráci s Ramagu realizovalo. Na tomto podujatí bola naopak návštevnosť za posledné roky najvyššia. V roku 2021 bola vydaná nová zberateľská bankovka - Legenda o lietajúcom Cypriánovi. Na začiatku jesene sa v areáli kláštora začali stavebné práce v rámci projektu „Znovuzrodený“. V národnej kultúrnej pamiatke by tak mali byť obnovené vybrané pôvodné funkcie kláštora (výroba piva a medoviny, produktov z liečivých rastlín, výchovno-vzdelávacie aktivity určené deťom v prostredí Kláštornej školy a zrekonštruovaný priestor pre hlbšiu meditáciu bez významnejších zásahov civilizácie). Aktívne sa pracovalo na novej múzejnej expozícii, ktorá by mala byť spustená v roku 2022.

KNIŽNICE A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti knižničného systému, ochrany historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov. V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR sú Slovenská národná knižnica v Martine, univerzálne vedecké knižnice – Univerzitná knižnica v Bratislave, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Štátna vedecká knižnica v Košiciach, Štátna vedecká knižnica v Prešove a špeciálna knižnica – Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

• Slovenská národná knižnica v Martine (SNK)

SNK systematicky realizovala všetky úlohy, ktoré jej vyplývali z kontraktu na rok 2021, uzavretého medzi MK SR a SNK. V súvislosti s pretrvávajúcim pandémie COVID-19 a vyhlásením mimoriadnej situácie na území SR boli služby v sídelnej budove SNK, Literárne múzeum SNK v Martine, Slovanské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch a Aponiovská knižnica v Oponiciach pre verejnosť značnú časť roka zatvorené alebo poskytovali svoje služby v obmedzenom režime a ťažisko pôsobenia bolo presunuté do virtuálneho priestoru.

Celkový prírastok neperiodických a periodických dokumentov za rok 2021 bol 20 229 knižničných jednotiek. K 31. 12. 2021 bolo zaevidovaných 8 927 aktívnych používateľov a zaznamenaných 149 409 výpožičiek. Počet návštevníkov spolu predstavoval 30 038 osôb. Konzultačné a referenčné služby sa v roku 2021 zameriavali predovšetkým na poskytovanie bibliografických a faktografických informácií používateľom, a to osobne, telefonicky alebo písomne. V rámci osobných a telefonických konzultácií bolo používateľom poskytnutých celkovo 16 598 bibliografických a faktografických informácií. SNK v roku 2021 vypracovala 4 672 rešerší.

Od 1. 3. 2018 SNK administratívne spravovala a sprístupňovala v rámci národnej licencie elektronických zdrojov (NL EIZ) tri multiodborové databázy. Do NL EIZ bolo k 31. 12. 2021 zapojených 105 knižníc. Databázy od spoločnosti Gale v NL EIZ boli od začiatku roka 2021 vzhľadom na situáciu súvisiacu so šírením ochorenia COVID-19 voľne dostupné verejnosti aj mimo priestorov knižnice. Od októbra 2021 mala SNK k dispozícii skúšobný prístup do databázy Gale Reference Complete. Národná licencia EIZ bola k 31. 12. 2021 ukončená. Digitálna knižnica SNK (onk.snk.sk) zaznamenala výrazný nárast počtu zobrazených dokumentov (49 061), ako aj počtu registrovaných používateľov (12 670). Katalóg digitálnej knižnice (dikda.snk.sk) zaznamenal 121 655 vstupov.

Národná agentúra ISBN a ISMN vykonávala funkciu sprostredkovateľa medzi vydavateľským, knižným a knižničným prostredím. V roku 2021 sa do systému medzinárodného štandardného číslovania kníh (ISBN) prihlásilo 333 nových vydavateľov (medzi nimi sú organizácie, ale aj súkromné osoby). Z celkového počtu vydavateľov registrovaných v Národnej agentúre bolo v uplynulom roku aktívnych 1 959 vydavateľov (vydavatelia, ktorí požiadali o pridelenie čísla ISBN). Informácie o nahlásených tituloch sa mesačne zverejňovali na webovej stránke SNK. Správnosť čísel ISBN a ISMN

bola skontrolovaná pri 7 196 tituloch (tlačené dokumenty, elektronické zdroje on-line, offline). Počet urgencií titulov s prideleným číslom ISBN bol 468.

Národná bibliografia SNK priebežne odborne spracovávala knižničné dokumenty rôznych typov – monografie, špeciálne druhy dokumentov, články a seriály. Aktívne pracovala na budovaní a správe databázy obchodne nedostupných diel (OND), pričom svoju činnosť koordinovala s Úradom Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO). Národná bibliografia SNK naďalej spolupracuje s organizáciou kolektívnej správy LITA pri implementácii a optimalizácii sprístupňovania OND a osirelých diel.

Pracovisko správy a spracovania HKD a HKF zabezpečovalo detailnú pasportizáciu v prostredí všetkých typov vlastníkov v rámci programu komplexnej ochrany HKD a HKF v Slovenskej republike. K 31. 12. 2021 bolo spaspportizovaných 5 385 zväzkov starých tlačí z rímskokatolíckej (farský úrad Horné Orešany) a z evanjelickej cirkvi a. v. (časť seniorátnej knižnice v Revúcej) a zo Šarišskej galérie v Prešove. Elektronicky bolo zaevidovaných všetkých 5 385 záznamov. Pri revízii fondov v správe SNK boli nájdené aj také zväzky, ktoré doteraz neboli elektronicky zaevidované. Z revízie kláštorných knižníc vyplynula o. i. úloha vytvorenia elektronického katalógu jednotlivých knižníc. V roku 2021 bolo elektronicky zaevidovaných 14 449 záznamov v správe SNK. Celkovo bolo vytvorených 19 834 nových elektronických záznamov. Na základe odbornej dokumentácie vypracovanej v SNK bolo v roku 2021 v Ústrednej evidencii HKD a HKF zapísaných 30 vzácných tlačí z fondu Podtatranského múzea v Poprade, 92 najvzácnejších tlačí z fondu Šarišskej galérie v Prešove, 392 najvzácnejších titulov z fondu ŠVK v Banskej Bystrici, 4 inkunábuly a 15 tlačí 16. storočia z fondu ŠVK v Košiciach. SNK zároveň pripravuje na zapísanie do Ústrednej evidencie HKD a HKF ďalšie dokumenty a najvzácnejšie tlače zo Záhorského múzea v Skalici, ako aj tlače 16. storočia z knižnice františkánov v SNK, fond Dessewffyovcov z Múzea v Hanušovciach nad Topľou. Pracovisko zrealizovalo aj viacero odborných a popularizujúcich prednášok a výstav, podieľalo sa na vzniku troch z desiatich krátkych televíznych dokumentov SNK.

Zamestnanci SNK pracovali na 8 vedeckovýskumných úlohách. Výsledky ukončených úloh boli zverejnené v odborných publikáciách. V rámci nadnárodných aktivít sa SNK zapojila do 3 medzinárodných projektov. Metodickú činnosť zamerala v roku 2021 najmä na aktivity súvisiace s pretrvávajúcou pandémiou a on-line vzdelávanie. Pravidelne knižnice usmerňovala a koordinovala najmä prostredníctvom svojho webového sídla a pre knihovníkov pripravila 25 vzdelávacích podujatí. Nová stránka dikda.eu ponúkla verejnosti novinku – 2 on-line výstavy: P. O. Hviezdoslav – Cestou života a Najstaršie učebnice a učebné texty do roku 1777. Literárne múzeum SNK pre svojich návštevníkov pripravilo 3 výstavy.

Na zabezpečenie udržateľnosti NP DIKDA OPIS PO – 2 pracovisko Digitalizačné centrum rutinne zabezpečovala procesy, ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov NP DIKDA, t. j. k bibliografickému spracovaniu, konverzii, správe, uchovávaniu a sprístupňovaniu písomného kultúrneho dedičstva. Pracovisko Národná bibliografia SNK (NB) zabezpečovalo tvorbu a manažment bibliografických metadát dokumentov vstupujúcich do procesu digitalizácie, koordinovala ich export na spracovanie v registroch CAIR a spolupracovala na ich konsolidácii. V zmysle indikatívneho digitalizačného plánu SNK na rok 2021 prešlo procesom skenovania v Digitalizačnom centre 14 107 objektov typu monografie, 25 019 objektov typu seriály (čísla seriálov), 2 077 objektov typu pohľadnice, 2 094 historických tlačí, 800 archívnych dokumentov. Tieto objekty sa aj priebežne spracovávajú v rámci post-processingu. V roku 2021 bolo naskenovaných celkovo 44 097 objektov.

Múzejné činnosti zabezpečujú dve detašované pracoviská – Literárne múzeum SNK (LM SNK) v Martine a Slovanské múzeum Alexandra Sergejeviča Puškina v Brodzanoch (SMASP). Celkovo bolo do fondu múzeí SNK získaných 460 zbierkových predmetov.

Najrozsiahlejšou akciou roka 2021 bola sanácia základov a obvodového muriva proti vlhkosti na vonkajších i vnútorných stenách budovy kaštieľa v Brodzanoch, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou SR. Na príľahlej Friesenhofovej knižnici sa podarilo opraviť krov a položiť novú strešnú krytinu.

• Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB)

UKB ako vedecká knižnica a multifunkčné kultúrne centrum je vrcholnou štátnou kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej a kultúrnej činnosti. Jej základným poslaním je zabezpečiť prostredníctvom knižnično-informačných služieb a informačných technológií slobodný prístup k informáciám na všetkých druhoch nosičov s cieľom uspokojovať kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby verejnosti a podporovať ich celoživotné vzdelávanie, nezávislé rozhodovanie a duchovný rozvoj.

V oblasti výkonu odborných knižničných činností UKB pokračovala v dopĺňovaní, odbornej evidencii, spracovávaní, ochrane a uchovávaní konzervačného fondu SR a ďalších knižničných fondov. V roku 2021 pribudlo do knižničných fondov UKB 20 116 knižničných dokumentov, z toho kníh bolo 13 725 kn. j. (kúpou sa získalo 3 832 kn. j.). Okrem toho knižnica získala aj 2 496 titulov periodík, z toho bolo 2 051 slovenských a 445 zahraničných titulov. K 31. 12. 2021 obsahoval knižničný fond UKB 2 883 162 kn. j. Akvizícia fondu bola realizovaná aj na úrovni dopĺňovania profilových multiplikátov a retrospektívneho dopĺňovania knižničných fondov UKB monografickými, seriálovými a špeciálnymi publikáciami. Formou kúpy sa získalo 4 755 kn. j., z toho bolo 3 837 kníh, 804 periodík, 35 hudobní, 3 špeciálne dokumenty, 75 zvukových dokumentov a 1 elektronický dokument. Prírastok za rok 2021 predstavoval 20 116 kn. j. V procese odbornej evidencie a spracovania bolo menšie skatalogizovaných 17 468 a vecne 16 400 dokumentov. UKB súčasne tvorí, udržiava a sprístupňuje Súborný katalóg periodík. Okrem nákupu knižných dokumentov oddelenie dopĺňovania kníh opätovne zabezpečilo kontinuálne pokračovanie 19 licencovaných databázových produktov, ktorým sa prolongovalo predplatné na on-line vstup na ďalší kalendárny rok.

V roku 2021 mala UKB 12 322 aktívnych používateľov, zaregistrovalo 2 774 nových používateľov a 3 146 používateľov si členstvo prolongovalo. Navštívilo ju 61 458 návštevníkov, ktorí zrealizovali 117 360 absenčných a 74 803 prezenčných výpožičiek. Nízky počet výpožičiek bol dôsledkom protipandemických opatrení. Pre používateľov sa z katalógov UKB, bibliografických a plnotextových domácich i zahraničných databáz vypracovalo 1 405 rešerší a poskytlo sa 25 770 bibliografických, faktografických a lokačných informácií.

UKB je zároveň Depozitnou knižnicou Organizácie Severoatlantickej zmluvy (DK NATO) pre Slovenskú republiku. Je súčasťou medzinárodnej knižničnej siete NATO, aktívne spolupracuje s Multimediálnou knižnicou NATO v Bruseli a s ďalšími zahraničnými partnermi.

Úlohu depozitnej knižnice Organizácie spojených národov (OSN) a Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO) plní UKB prostredníctvom Informačného a dokumentačného strediska UNESCO (IDS UNESCO). Pracovisko je kľúčovým poskytovateľom aktuálnych informácií o činnosti, programoch a projektoch UNESCO pre širokú verejnosť, národným koordinátorom Pridružených škôl UNESCO v SR a Klubov UNESCO on-line, ako aj sprostredkovateľom prístupov do elektronických platforiem knižníc UNESCO a OSN. Súčasne plní funkciu sekretariátu Slovenského výboru pre program UNESCO „Pamäť sveta“.

V súlade so zriaďovacou listinou plnilo UKB aj funkciu Národnej agentúry pre medzinárodné štandardné číslovanie seriálov (ISSN) a medzinárodnú identifikáciu dokumentov (EAN) v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov.

Digitálna knižnica UKB (DK UKB) mala počas roka vyše 18 000 používateľov, ktorí ju navštívili viac ako 52 000-krát a prezreli si viac ako milión strán dokumentov. DK UKB je voľne prístupná a jej používatelia majú k dispozícii viac ako 1 537 000 strán zdigitalizovaných dokumentov. Ponúka zároveň široké možnosti nastavenia zobrazenia digitalizovaného obsahu, pričom podporuje všetky mobilné zariadenia.

V oblasti vedeckovýskumnej činnosti pracovníci UKB v roku 2021 priebežne pracovali na viacerých vedeckovýskumných projektoch a úlohách z dejín knižnej kultúry, dlhodobej ochrany analógových a digitálnych dokumentov, spracovania, uchovávaní a sprístupňovania znalostí a kultúrneho dedičstva. Bolo zabezpečené kontinuálne plnenie 2 dlhodobých výskumných úloh ako súčasť celoslovenskej výskumnej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území

Slovenska. Ďalej troch úloh ako súčasť celoslovenskej výskumnej úlohy Výskum dejín knižnej kultúry so zameraním na bibliografické spracovanie všetkých typov nepravých periodík; pracovníci odboru Národná agentúra ISSN a Depozit digitálnych prameňov riešili dve úlohy v rámci vedeckovýskumných projektov UKB. V rámci úlohy UAI-DDP-01 Analýza a vyhodnotenie akvizičnej politiky webových zberov pripravili pracovníci oddelenia DDP podrobnú Analýzu celoplošného zberu webového archívu Digitálnych prameňov 2020 a porovnanie realizovaných celoplošných zberov za roky 2016 – 2020. Príspevok bol prezentovaný na 40. knižnično-informačnom sympóziu INFOS 2021 V rámci druhej úlohy UAI-ISSN-01 Výskum publikačných formátov e-Born seriálových publikácií sa pokračovalo v identifikovaní ďalších typov e-Born seriálov z databázy ISSN. Postupne boli archivované ďalšie tituly s prideleným ISSN, nezistil sa žiaden nový typ publikačného formátu. V roku 2021 sa pokračovalo na redakčnej príprave 2. zväzku Katalógu tlačí 16. storočia Univerzitnej knižnice v Bratislave do tlače. Pracovalo sa na registroch, metodickom úvode, vedeckej štúdiu a zozname použitej literatúry. V dôsledku pandémie nebolo v roku 2021 zorganizované žiadne vedecké podujatie. V roku 2021 vyšiel nový ročník recenzovaného zborníka Studia Bibliographica Posoniensia 2021.

V rámci expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti v roku 2021 bolo realizovaných 148 odborných a kultúrno-vzdelávacích podujatí, z toho bolo 58 výstav a výstaviek, 36 prednášok a prezentácií, 8 seminárov a workshopov, 5 konferencií, 3 koncerty a 24 exkurzií a 14 podujatí venovaných informačnej výchove. Kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia navštívilo 10 235 návštevníkov.

V oblasti udržateľnosti projektov v Operačnom programe Informatizácia spoločnosti – PO2 UKB boli v roku 2021 zabezpečené ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku Centrálneho dátového archívu a na dôveryhodnú dlhodobú archiváciu kópií digitalizovaných objektov. Rovnako boli zabezpečené všetky ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku, optimalizáciu a obnovu informačného systému Digitálne pramene a boli zrealizované celoplošné, výberové i tematické zbery webových prameňov. Realizoval sa 1 celoplošný zber domény .sk, 25 výberových zberov (zbery webových stránok podľa kategórií Konspektu a stránok, na ktoré sú podpísané zmluvy so spolupracujúcimi inštitúciami, resp. vydavateľmi) a 13 tematických zberov. V rámci IS DIP sa budovali dve čiastkové databázy – databáza Archív webových stránok, ktorú tvorí archív zozbieraného webového obsahu a databáza Archív elektronických publikácií (e-Born), ktorý obsahuje archivované pôvodné elektronické pramene – elektronické seriály a monografie.

Vzácná návšteva prezidentky Slovenskej republiky Zuzany Čaputovej a prezidenta Nemeckej spolkovéj republiky Franka-Waltera Steinmeiera v UKB sa konala pri príležitosti oficiálnej návštevy prezidenta na Slovensku. Na jeho počesť bol usporiadaný jazzový koncert Sisy Fehér v Lisztovej záhrade dňa 2. 9. 2021 za účasti vysokých štátnych predstaviteľov a vzácnych hostí.

V rámci zahraničnej spolupráce je potrebné spomenúť najmä významné medzinárodné nominácie generálnej riaditeľky UKB do orgánov IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions/Medzinárodnej federácie knižničných asociácií a inštitúcií a úspešné zvolenie/- najväčšieho a najvýznamnejšieho celosvetového knižničného združenia, menovanie generálnej riaditeľky UKB zo strany medzinárodnej knižničnej komunity do nasledujúcich pozícií, ktorých funkčné obdobie začalo plynúť od augusta 2021:

➤ členka poradného výboru IFLA pre kultúrne dedičstvo – IFLA's Advisory Committee on Cultural Heritage na volebné obdobie 2021 – 2023,

➤ členka európskeho výboru IFLA – Regional Division Committee Europe na volebné obdobie 2021 – 2023 (od 25. augusta 2021) na základe výsledkov medzinárodných volieb – ide o najvyššiu dosiahnutú zvolenú pozíciu reprezentanta slovenského knihovníctva v doterajšej histórii slovenského knihovníctva na pôde IFLA.

- **Štátna vedecká knižnica v Košiciach (ŠVK KE)**

ŠVK KE je kultúrna, informačná, vedecká a vzdelávacia inštitúcia, ktorá dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje, využíva a sprístupňuje svoj knižničný fond.

Knižničný fond k 31. 12. 2021 dosiahol 1 840 495 knižničných jednotiek. Fond je profilovaný obsahovo ako multitematický; druhovo ho tvoria knihy a periodiká, mapy, hudobniny, audiovizuálne a multimediálne dokumenty, špeciálne technické dokumenty – normy, čiastočne firemná literatúra. Fond obsahuje aj staré a vzácne tlače a historický knižný fond. Prírastok knižničného fondu v roku 2021 predstavoval 7 620 k. j. Úbytok knižničného fondu tvoril 319 441 k. j.

Používatelia knižnice prichádzali najmä z košických univerzít a stredných škôl, vedeckých a výskumných ústavov. Tvorili ich študenti všetkých typov škôl, pedagógovia, vedecí pracovníci, zamestnanci štátnej správy i podnikateľských subjektov, ale aj odborná a laická verejnosť. K 31. 12. 2021 bolo v databáze používateľov registrovaných celkom 11 441 používateľov. Z celkového počtu evidovaných používateľov bolo 3 502 aktívnych. Z počtu aktívnych používateľov bolo 1 572 nových a 1 930 používateľov s prolongovaným členstvom.

V sledovanom období knižnica pripravila 161 podujatí, ktoré navštívilo 1 560 návštevníkov z toho 118 podujatí sa uskutočnilo formou webinárov s účasťou 1 252 návštevníkov. Knižnicu fyzicky navštívilo 44 974 registrovaných používateľov a neregistrovaných návštevníkov. Napriek nižšiemu počtu fyzických návštev počas mimoriadnej situácie stúpila virtuálna návštevnosť webovej stránky a on-line katalógu na 494 538 prístupov.

S ochranou a správou knižničného fondu súvisia aj kníhviazačské, reštaurátorské a konzervátorské činnosti. V roku 2021 sa tvrdou väzbou a preväzbou opravilo 58 kníh, 2 318 zväzkov novín a časopisov a mäkkou väzbou zviazalo 199 dokumentov. Pre potreby pracovísk knižnice bolo vyhotovených 55 obalov. Hlavnou činnosťou pri súčasnom stave depozitárov knižnice boli procesy odplesnenia, dezinfekcie, náročnej očisty a konzervovania napadnutých tlačí, príp. menšie opravy u 167 dokumentov z historického fondu. Súčasne boli čistené knižné väzby cca 1 tis. tlačí 16. storočia vyčlenených do vitrín novej expozičnej miestnosti. V sledovanom období súbežne prebiehali aj reštaurátorské práce na viacerých tlačiach, z nich 3 boli ukončené. Pri 8 dokumentoch bola na základe nefunkčnej, resp. chýbajúcej väzby zrealizovaná ich preväzba.

Digitalizačné pracovisko spracovalo 29 715 skenov veľkoformátových novín, starých tlačí, obalov a obsahov kníh, náhrad dokumentov z dôvodu straty alebo poškodenia a skenovanie na vyžiadanie.

ŠVK je od roku 2009 držiteľom Osvedčenia o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj vydaným MŠVVŠ SR. Dňa 27. 9. 2021 bolo Osvedčenie opätovne vydané na obdobie ďalších šiestich rokov. Základnú výskumnú činnosť predstavuje bibliograficko-analytické spracovanie historického fondu a inorečových novín regionálnej proveniencie z pohľadu historických a biografických aspektov, výskum dejín knižnej kultúry a biografický výskum. Zamestnanci prezentujú výsledky výskumnej práce prostredníctvom publikačnej činnosti a aktívnou účasťou na odborných podujatiach. V sledovanom období bolo spracovaných 428 bibliografických záznamov o starých tlačiach a 269 bibliografických záznamov retrospektívnej článkovej bibliografie. Pozornosť bola zameraná predovšetkým na slovacikálne (územne a jazykovo) dokumenty s vročením do 1918 a tlače 18. storočia neslovacikálneho charakteru.

Knižnica je riešiteľom celoslovenskej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska. V roku 2021 prebiehali práce na zostavovaní tlačeného katalógu s príslušnými registrami, tieto však boli spomalené z dôvodu uprednostnenia úloh na cezhraničnom projekte „Unikát maďarskej literatúry - Vizsolyská Biblia“. Knižnice otvorila novú stálu expozíciu Vizsolyskej Biblie a tlačí 16. storočia.

V roku 2021 bola spracovaná nová „Smernica o revízii knižničného fondu a vyradovaní knižničných dokumentov z knižničného fondu Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach“ s účinnosťou od 15. 6. 2021. Jej súčasťou je aj aktualizovaný 15-ročný plán komplexnej revízie knižničného fondu na roky 2016 – 2030 a nový spôsob vedenia úbytkového zoznamu.

- **Štátna vedecká knižnica v Prešove (ŠVK PO)**

ŠVK PO plní verejné funkcie a realizuje verejnoprospešné činnosti. To sa prejavuje plnením úloh pri zabezpečovaní prístupu k poznatkom a informáciám, pri podpore rozvoja vedy, výskumu a vzdelávania, v ochrane kultúrneho dedičstva a vytvorení optimálnych podmienok na jeho využívanie.

K 31.12.2021 evidovala v knižničnom fonde 643 830 kn. j. V roku 2021 bolo do fondu knižnice zaradených celkom 9 115 kn. j., a to hlavne domáce a zahraničné knihy a časopisy a v menšom objeme aj špeciálne audiovizuálne, elektronické a digitálne dokumenty a historické tlače. V snahe rozširovať historický knižničný fond o ďalšie vzácne dokumenty bol realizovaný výber titulov pre akvizíciu 35 historických tlačí.

Používateľské zázemie knižnice tvorili študenti stredných a vysokých škôl a odborníci rozličného zamerania, a to pedagogickí zamestnanci vysokých škôl, odborníci z vedy a výskumu, orgány štátnej správy a samosprávy, podnikateľské subjekty, rôzne marginalizované skupiny obyvateľstva aj tretí sektor. V roku 2021 bol dosiahnutý počet 4 494 registrovaných používateľov, z toho 3 061 používateľov boli noví a tí, ktorí si členstvo opätovne predĺžili. Počet aktívnych používateľov, ktorí za kalendárny rok vykonali aspoň jednu transakciu, bol 3 220 používateľov. Knižnicu navštívilo spolu 330 254 návštevníkov.

Knižnica evidovala spolu 183 812 výpožičiek. Z uvedeného počtu bolo 165 633 absenčných výpožičiek a počas celého roka bolo uskutočnených 107 975 prolongácií. V čase obmedzenia pohybu občanov, resp. zatvorenia knižnice sa knižnica sústredila na poskytovanie iba niektorých, najmä on-line služieb ako napríklad spracovanie rešerší, vyhotovovanie skenov článkov, prístup k elektronickým informačným zdrojom, tiež prolongovanie a obnovenie výpožičiek. Na základe zhoršenej epidemiologickej situácie bola zavedená nová služba zasielania objednaných dokumentov poštou formou dobierky všetkým registrovaným používateľom, ktorí mali platné členstvo, nemali žiadne podlžnosti voči knižnici. Počas 14-tich pracovných dní, kedy bola táto služba aktívna, bolo odoslaných 52 zásielok a poskytnutých spolu 240 výpožičiek. Dňom otvorenia knižnice dňa 17. 12. 2021, v dôsledku postupného uvoľňovania opatrení súvisiacich s pandémiou COVID-19, bolo poskytovanie tejto služby ukončené. Za rok 2021 bolo prostredníctvom návratového automatu vrátených až 29 048 dokumentov.

Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj štátna vedecká knižnica získala po prvýkrát v roku 2016 na základe rozhodnutia MŠVVŠ SR s platnosťou na 6 rokov do 10. 2. 2022. Knižnica môže plynule pokračovať vo vedecko-výskumnej činnosti bez prerušenia platného osvedčenia. Vedecko-výskumná činnosť v oblasti dejín knižnej kultúry sa realizuje dvoma smermi: riešením konkrétnych vedecko-výskumných úloh a realizáciou heuristiky, spracovania a analýzy dokumentov pri príprave a realizácii viacerých odborných činností, napríklad pri aktívnej účasti zamestnancov na konferenciách (prednášky a referáty), v publikačnej oblasti (príspevky a štúdie do odborných periodík) a v edičnej činnosti pri príprave publikácií na vydanie. V uplynulom období sa pracovalo nie len s vlastným historickým fondom, ale v rámci možností, ktoré dovoľovala epidemiologická situácia, bol realizovaný výskum v iných inštitúciách, napríklad Archív Gréckokatolíckeho arcibiskupstva v Prešove, Štátny archív v Prešove, Kolegiálna knižnica v Prešove, atď.

Organizované boli vedecké konferencie najmä z oblasti výskumu dejín knižnej a duchovnej kultúry, ktoré každoročne tematicky venuje príslušným historickým medzníkom, výročiam či jubileám a odborné výstavy, panelové alebo virtuálne, ktoré zaujímavou grafickou formou cez ukážky dokumentov HKF približujú dejinné udalosti a osobnosti. Okrem nich knižnica uskutočnila ďalšie výstavy, ktoré mali skôr popularizačný charakter a ich cieľom bolo prijateľnou a zrozumiteľnou formou predstaviť históriu fotografiami k určitej historickej téme alebo regiónu. Boli sprístupnené vo Window Gallery sídelnej budovy knižnice (napr.: Hľa, Boží stánok je medzi ľuďmi, Ľutina – mariánske pútnické miesto, Slovensko a Šariš na starých mapách)

V rámci zahraničnej spolupráce na odbornej úrovni sa udržiavala pracovná komunikácia so Slovenským inštitútom vo Varšave, Slovanskou knižnicou v Prahe, Národnou knižnicou v Prahe, Zakarpatskou oblastnou všeobecnou vedeckou knižnicou v Užhorode a Országos Széchényi Könyvtár v Budapešti. Z akademického prostredia sa spolupracovalo s Pedagogickou univerzitou.

Národnému projektu Dokumentačno-informačné centrum rómskej kultúry v roku 2021 definitívne skončila povinná 5-ročná udržateľnosť, ktorú si vyžaduje Európska únia pri poskytnutí nenávratných finančných prostriedkov. Ťažiskovou činnosťou dokumentačno-informačného centra rómskej kultúry (ďalej len „DICRK“) bola tvorba digitálneho obsahu a následná prezentácia s cieľom jeho využitia na rôzne účely a pre rôzne cieľové skupiny. V roku 2021 bolo vytvorených 115 digitálnych objektov, z

toho 55 videí, 14 audií, 25 fotografií a 21 skenov kresieb a malieb. Výstupy centra boli prezentované hlavne prostredníctvom vlastného webového priestoru www.portalsvk.sk, portálu www.slovakiana.sk, ale aj prostredníctvom KIS Virtua. Na prezentácie rómskej kultúry bola využívaná aj sociálna sieť Facebook, kde v rámci rubriky Rómska kultúra digitálna knižnica zverejšňovala nielen najnovšie digitálne kultúrne objekty, ale akékoľvek informácie z oblasti rómskej kultúry, či aktivity, na ktorých participovala. Aktívne sa zapája najmä do podujatí pre verejnosť, príkladom čoho sú fyzické alebo digitálne výstavy, virtuálne prezentovanie a televízne vysielanie digitálneho obsahu (napr.: Digitálna výstava 30 fotografií z archívu ŠVK, Milo Suchomel Orchestra – Jazz in the city 1. a 2. časť, Neznáme farby svetových osobností...). Odborné podujatia pre užšie skupiny odborníkov v pedagogickej oblasti a študentov so špecifickou tematikou sa postupne etablujú v činnosti DICRK a tretí rok za sebou centrum pripravilo odbornú konferenciu Aktuálny stav rómskych štúdií na Slovensku II., ktorá sa konala on-line.

- **Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici (ŠVK BB)**

ŠVK BB je príspevkovou organizáciou v priamom riadení MK SR. Plní úlohy celoslovenského a regionálneho charakteru. Je kultúrnou, informačnou, zberateľskou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, literárno-múzejnej, hudobno-múzejnej, kultúrno-vzdelávacej a vydavateľskej činnosti.

Organizačnou súčasťou knižnice je Literárne a hudobné múzeum (ďalej len „LHM“). Jeho poslaním je zhromažďovať, zhodnocovať a odborne spracovávať zbierkové predmety ako súčasť kultúrneho dedičstva. Vo svojej činnosti sa múzeum zameriava na dokumentáciu literárneho a hudobného života na Slovensku a tiež bábkarských tradícií v banskobystrickom regióne, dokumentuje výrobu a uplatňovanie ľudových hudobných nástrojov na území Slovenska.

ŠVK BB k 31. 12. 2021 evidovala vo svojom knižničnom fonde 1 755 766 knižničných jednotiek. Do knižničného fondu bolo v priebehu roka spracovaných 7 511 knižničných jednotiek, vyradených bolo 2 224 knižničných jednotiek. Z typologického hľadiska tvoria fond knižnice knihy, periodiká, kartografické dokumenty, normy, patenty, pohľadnice, exlibrisy, hudobniny, audiovizuálne dokumenty, mikrofily, mikrofiše a elektronické dokumenty.

Celkovo bolo realizovaných 129 668 výpožičiek, 117 516 absenčných výpožičiek, prezenčných výpožičiek bolo evidovaných 12 152. Z finančných dôvodov na rok 2021 nemohol byť zabezpečený prístup k databáze ProQuest Ebook Central so vzdialeným prístupom, ktorú používatelia knižnice využívali niekoľko rokov, nepriaznivo sa to odzrkadlilo v ukazovateľoch elektronických výpožičiek. Používatelia knižnice mali prístup k digitálnej databáze slovenských technických noriem STN-online a EZB Elektronische Zeitschriftenbibliothek. Formou národnej licencie bol zabezpečený prístup do databáz Naviga a článkovej databázy GALE. Na základe dohody o spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva je používateľom služieb k dispozícii prístup do patentovej databázy ESPACE. Jazykové centrá poskytovali prístup do databáz Shanghai Library a eLibraryUSA. Pre záujemcov o informácie a dejiny regiónu je sprístupňovaná vlastná bibliografická databáza Pamäť mesta Banská Bystrica.

Služby knižnice využívalo 5 232 aktívnych používateľov. Registrovaných používateľov bolo 3 176, z toho nových používateľov bolo 1 455. Počet nových čitateľov ovplyvnili aj protipandemické opatrenia. Celkový počet návštevníkov knižnice, vrátane návštevníkov podujatí bol 86 130. Z uvedeného počtu bolo 44 503 návštevníkov využívajúcich knižnično-informačné služby. Z toho počet návštevníkov využívajúcich tradičné knižnično-informačné služby bol 37 244 (požičovňa, katalógy, študovne), elektronické služby využilo 7 259 používateľov.

ŠVK BB uskutočnila 441 podujatí, z toho Literárne a hudobné múzeum zorganizovalo 287 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí a aktivít. Realizované boli prednášky, besedy, špecializované interaktívne, tematické hodiny a programy pre žiakov a študentov zamerané na jazyky a kultúry iných národov, literárnu a hudobnú kultúru, tvorivé dielne, voľnočasové kultúrne a vzdelávacie aktivity pre verejnosť, špecializované aktivity pre znevýhodnené skupiny spoluobčanov, filmové projekcie, audiovizuálne výstavy, informačné stretnutia o možnosti štúdia v zahraničí, koncerty. Uskutočnil sa jubilejný XX. ročník odborného seminára pre knihovníkov a informačných špecialistov s medzinárodnou účasťou TLib 2021 – Knižnica ako báza neformálneho vzdelávania. Súčasťou

podujatia bol aj 5. ročník fóra mladých knižnično-informačných špecialistov Knižničný inkubátor s témou Knižnica a jej edukačné aktivity. Ďalej boli zrealizované podujatia venované vzdelávaniu sa v cudzích jazykoch v rámci Európskeho dňa jazykov, letné aktivity pre rodiny s deťmi Prázdninové stredy v knižnici a múzeu, podujatia Dni európskeho kultúrneho dedičstva a Dni mesta Banská Bystrica, podujatia v rámci Cestovateľského klubu ŠVK BB, návštevy stálej interaktívnej výstavy Veda v hračkách, stretnutia v rámci Klubu (ne)zábudlivcov. V dňoch 18. – 19. 6. 2021 sa ŠVK BB zapojila do programu Dní mesta Banská Bystrica komentovanou prehliadkou NKP (sídla knižnice) Župný dom a jeho genius loci a burzou kníh. Súčasťou prehliadky boli: výstava zakázaných kníh, výstava k 525. výročiu založenia Thurzovsko-Fuggerovskej spoločnosti – Banskobystrický mediarsky podnik a Ján Dernschwam a výstava ocenených prác – Najkrajší kalendár a najkrajšia kniha o Slovensku.

Celkovo sa uskutočnilo 41 výstav (40 vo výstavných priestoroch ŠVK BB a 1 putovná výstava mimo ŠVK BB). Najvýznamnejšie výstavy boli prezentované v Galérii v podkroví (v počte 6), ktorú navštívilo 454 návštevníkov. Uskutočnili sa 2 vernisáže. V átriu knižnice sa uskutočnilo 7 výstav, z toho 2 s vernisážou. Na 1. poschodí sa sprístupnilo 8 výstav. Vo vitrínach na prízemí, 1. a 2. poschodí sa uskutočnilo 8 výstav. V iných priestoroch sa konalo 11 výstav. Tematické výstavky dokumentov z knižničného fondu boli sprístupňované aj v priestoroch požičovne a študovni.

Odborní zamestnanci vykonávali výskumnú činnosť na základe Osvedčenia o spôsobilosti pracoviska vykonávať výskum a vývoj, ktoré bolo ŠVK BB na základe konania v roku 2016 opätovne udelené MŠVVŠ SR na obdobie ďalších šiestich rokov. Úlohy plánovanej vedeckovýskumnej činnosti plnili zamestnanci oddelenia výskumu a bibliografie a Literárneho a hudobného múzea. Celkovo pracovali na 14 úlohách. ŠVK BB spolupracuje na APVV projekte Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov (číslo projektu: APVV-19-0456) vypracovaný v spolupráci s Filozofickou fakultou UMB. Niekoľkoročný projekt je rozdelený do štyroch etáp s plánovaným ukončením v roku 2024. Projekt nadväzuje na úspešný európsky vedecký projekt READ (2016 – 2019) s cieľom aplikovať na Slovensku výsledky najnovších technologických inovácií a poznatkov o efektívnom prístupe k písanému dedičstvu. Základný výskum prebieha prostredníctvom platformy Transkribus založenej na metódach umelej inteligencie a strojového učenia. Našou snahou je manuálnu transkripciu dokumentov nahradiť automatickým textovým rozpoznávaním.

Vo veci vyhlásenia starých tlačí z fondu starých a vzácných dokumentov za historický knižný fond bolo vyselektovaných 392 najvzácnejších dokumentov. MK SR rozhodlo dňa 18. júna 2021 o ich vyhlásení za historické knižničné dokumenty.

Literárne a hudobné múzeum vykonalo digitalizáciu 1647 jednotiek. Pokračovala digitalizácia knižničných dokumentov fondu starých a vzácných tlačí (knihy a periodiká) a dobových pohľadníc, ktorú zabezpečovalo oddelenie dopĺňovania a spracovania knižničných fondov v spolupráci s oddelením výskumu a bibliografie. Zdigitalizovaných bolo 178 dokumentov, väčšina z obdobia 18. a 19. storočia s dôrazom na slovaciká a dokumenty obsahovo súvisiace s územím Slovenska (Uhorska). Pre pracoviská ŠVK BB, ale aj na objednávky z iných inštitúcií (Múzeum SNP, UMB, Mesto Banská Bystrica) bolo v požadovaných formátoch poskytnutých 835 skenov a 175 kópií.

- **Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (SKN)**

SKN ako celoštátna špeciálna knižnica poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby. SKN má výhradné postavenie v oblasti zabezpečovania prístupnosti k informáciám pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania v Slovenskej republike. Knižničný fond SKN v prístupných formátoch predstavuje jedinečný zdroj pre šírenie literatúry, poézie, filmov, učebníc a ďalších relevantných informácií v celej svojej rozmanitosti pre túto skupinu obyvateľstva.

K 31. 12. 2021 SKN evidovala vo svojom knižničnom fonde 63 238 knižničných jednotiek, z toho 42 026 kn. j. zvukových dokumentov a 21 212 kn. j. dokumentov v Braillovom písme. Do knižničného

fondu bolo v priebehu roka doplnených 4 762 kn. j., z dôvodu poškodenia, zastaranosti a duplicity bolo vyradených 1 770 kn. j.

Používatelia mali k dispozícii 7 474 titulov zvukových dokumentov a 3 714 titulov v Braillovom písme. Prostredníctvom digitálnej knižnice si mohli vybrať z 8 250 on-line zvukových kníh a časopisov. Okrem produkcie SKN boli ponúknuté čitateľom v digitálnej knižnici filmy s audiokomentárom pre nevidiacich z videoarchívu RTVS – Dokorán. Digitálna knižnica bola v roku 2021 rozšírená o službu e-Braille, ktorá umožňuje sťahovanie kníh v Braillovom písme.

Doplňovanie knižničného fondu bolo realizované formami – vlastná výroba dokumentov vo zvukovom vyhotovení a v Braillovom písme, kúpa, povinný výtlačok a dar. K 31. 12. 2021 bol knižničný fond doplnený o 4 762 knižničných jednotiek. Zvukové dokumenty tvorili 3 908 kn. j. a dokumenty v Braillovom písme tvorili 854 kn. j. Spravidla SKN vyhotovuje 18 kópií z 1 titulu zvukovej knihy na CD vo formáte MP3 a 1 kópiu on-line vo formáte MP3 so zvukovou pečiatkou. Braillovske dokumenty sú vyhotovované v 2 exemplároch.

SKN sa v oblasti metodologickej činnosti orientovala najmä na zabezpečenie metodických funkcií vo vnútri knižnice, na vzájomnú spoluprácu s odbornými oddeleniami a na riešenie koncepčných a operatívnych otázok. K 31. 12. 2021 bolo vykonaných 44 metodických návštev zameraných na využívanie poskytnutého knižničného fondu a prácu so zdravotne postihnutými používateľmi. Prostredníctvom putovných súborov bolo knižniciam dodaných 5 925 kn. j. zvukových dokumentov, čo je porovnateľné s minulým rokom. Výmena súborov sa uskutočňuje v pravidelných štvrtročných intervaloch. Na základe požiadaviek knižníc boli operatívne pripravované aj mimoriadne súbory podľa požiadaviek verejných knižníc. Pracoviská pre zdravotne postihnutých používateľov evidovali 794 používateľov a zrealizovali celkovo 21 422 výpožičiek.

SKN k 31. 12. 2021 registrovala 1 182 aktívnych používateľov (z toho 132 používateľov do 15 rokov). Zaregistrovaných bolo 78 nových používateľov. Služby digitálnej knižnice aktívne využívalo 492 používateľov.

Knižnica poskytuje základné aj špeciálne knižnično-informačné služby z vlastných knižničných fondov všetkým vekovým skupinám podľa ich potrieb. Knižnica k 31. 12. 2021 vypožičala 16 784 zvukových dokumentov, 36 230 elektronických dokumentov z digitálnej knižnice SKN a 8 454 braillovske dokumentov, 5 925 zvukových dokumentov pracoviskám pre ZP vo verejných knižniciach a 19 periodík. Knižnica celkovo zrealizovala 67 412 výpožičiek. SKN vykonala 31 182 výpožičných transakcií, z toho 23 206 tvorili absenčné výpožičky a 7 976 predĺženie výpožičnej lehoty. Vrátených bolo 21 100 dokumentov. Zásielkovou službou, prostredníctvom ktorej sa zvukové a braillovske dokumenty dostanú k používateľom na celom Slovensku a do zahraničia bolo zaslaných 5 113 zásielok (z toho 3 991 zásielok zvukových dokumentov a 1 202 zásielok braillovske dokumentov). Zvukové dokumenty sú zasielané v polyetylénových vreckách, pričom každé takéto vrecko obsahuje spravidla 3 zvukové knihy. V roku 2021 bolo poštou odoslaných viac ako 13 700 zvukových kníh. Braillovske dokumenty sú zasielané v špeciálnych brašniach, v hodnotenom období bolo používateľom odoslaných takmer 4 300 zväzkov braillovske kníh. Donáškovou službou, ktorá sa realizuje spravidla raz týždenne, bolo levočským používateľom dodaných 465 kníh v Braillovom písme v počte 1 935 zväzkov a 244 zvukových kníh.

Návštevnosť pozostáva z fyzickej a virtuálnej návštevnosti knižnice. SKN evidovala spolu 34 166 návštevníkov, z toho 1 423 návštevníkov osobne navštívilo jej pracoviská, 8 707 využilo služby prostredníctvom KIS Virtua, webovú stránku si prezrelo 23 816 návštevníkov a 220 účastníkov sa zúčastnilo kultúrno-výchovných podujatí.

Každým rokom sa kladie väčší dôraz na využívanie vzdialeného prístupu k informačným zdrojom a databázam SKN. Medzi najvyužívanejšie služby patrí sprístupňovanie zvukových kníh a časopisov v digitálnej forme prostredníctvom webového sídla knižnice a mobilnej aplikácie SKN Corvus. Digitálna knižnica je navrhnutá tak, aby spĺňala všetky štandardy na sprístupnenie informácií a aplikácií pre zrakovo postihnutých.

Začiatkom roka 2021 knižnica v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií v Bratislave sprístupnila na webovej stránke knižnice 253 učebníc, pracovných zošitov a odporúčaní

literatúru pre základné školy. Cieľom bolo sprístupniť digitálne dokumenty pre zdravotne znevýhodnené deti, ktoré navštevujú špeciálne základné školy alebo študujú integrovane v bežných základných školách. Odporúčaná literatúra bola sprístupnená aj vo zvukovej podobe pomocou syntetickej reči. V sprístupňovaní digitálnych učebníc je plán pokračovať aj v budúcnosti. V tejto súvislosti boli oslovení zástupcovia Edičného portálu MŠVVŠ SR s požiadavkou na sprístupnenie ďalších digitálnych učebníc.

Digitálna knižnica SKN bola v roku 2021 rozšírená aj o službu e-Braille, ktorá ponúka čitateľom možnosť sťahovania kníh v Braillovom písme. V hodnotenom období knižnica rozšírila ponuku digitálnej knižnice o ďalších 614 zvukových kníh a časopisov. K 31. 12. 2021 digitálna knižnica obsahovala 8 250 zvukových kníh a časopisov. V roku 2021 si stiahli čitatelia z webovej stránky knižnice 36 230 zvukových súborov.

Pokračovalo sa v budovaní archívu časopisov SKN v textovej forme s fulltextovým vyhľadávaním. Na webovej stránke SKN bolo sprístupnených 12 druhov časopisov vydávaných SKN, ktoré obsahovali 20 698 článkov s plnotextovým vyhľadávaním. V hodnotenom období bol archív rozšírený o 957 článkov. Počas roka 2021 využívalo digitálnu knižnicu SKN 492 aktívnych používateľov.

Knižnica okrem odborných činností a služieb pripravila pre svojich používateľov a verejnosť rôzne kultúrno-spoločenské aktivity. V roku 2021 bolo zorganizovaných 9 podujatí. Zúčastnilo sa ich 220 návštevníkov. Plánované podujatia, ktoré neboli zrealizované pre prijaté opatrenia súvisiace s pandemiou choroby Covid-19 sa uskutočnia v náhradných termínoch.

SKN v roku 2021 vydávala 18 titulov časopisov v šiestich formátoch prístupných vnímaniu osôb so zrakovým a iným zdravotným postihnutím. Jednotlivé časopisy vychádzajú s periodicitou dvojtýždenníka, mesačníkov, dvojmesačníkov a štvrťročníkov, niektoré tituly súčasne vo viacerých formátoch (v Braillovom písme, vo zvukovom zázname, aj vo zväčšenom type písma). Časopisy si predplatilo celkom 464 predplatieľov. Knižnica zostavuje a zadáva do tlače kalendáre na príslušný kalendárny rok. Na rok 2022 SKN vydala tieto kalendáre: stolový kombinovaný s motivačnými citátmi - stolový čiernotlačový s motivačnými citátmi, nástenný reliéfny s názvom „Rukami k poznaniu“ o histórii a vývoji Braillovho písma, veľký braillovský, cirkevný, jednolistový. Nástenný reliéfny kalendár na rok 2020 s témou Zvony, zvonky, zvonice získal v roku 2021 ocenenie na 29. ročníku súťaže Najkrajší kalendár Slovenska v kategórii Firemné reprodukcie umeleckých diel.

MÚZEÁ A GALÉRIE

Ministerstvo je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť múzeí a galérií. V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR sú Slovenské národné múzeum, Slovenské technické múzeum, Slovenská národná galéria a do 31. decembra 2021 bolo ministerstvo zriaďovateľom aj Múzea Slovenského národného povstania, ktoré od 1. januára 2022 prešlo pod zriaďovateľskú pôsobnosť Ministerstva obrany Slovenskej republiky. Uvedené múzeá a galéria sú vrcholné zbierkotvorné, vedecko-výskumné, metodické a kultúrno-vzdelávacie inštitúcie s celoštátnou pôsobnosťou, ktorých poslaním je nadobúdať, odborne spravovať, ochraňovať a prezentovať zbierkové predmety tvoriace významnú súčasť kultúrneho dedičstva. Popri výkone základných odborných múzejných a galerijných činností zabezpečujú aj výkon metodickej činnosti pre sústavu múzeí a galérií v SR.

• Slovenské národné múzeum (SNM)

SNM je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou, metodickou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou s celoštátnou pôsobnosťou pre oblasť základných múzejných odborných činností, ktorej poslanie a predmet činnosti ustanovuje zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a zriaďovacia listina Slovenského národného múzea.

V roku 2021 SNM nadobudlo 16 085 ks zbierkových predmetov (z toho darom 1 524 ks, kúpou 11 065 ks, vlastným výskumom 2 906 ks a prevodom 1 872 ks), ktoré boli v prvostupňovej odbornej evidencii SNM zaevidované pod 1 060 prírastkovými číslami. V odbornej evidencii SNM vzrástol

počet kusov skatalogizovaných zbierkových predmetov na 4 183 622 ks (čo predstavuje 905 368 evidenčných čísel).

V prvom stupni evidencie bolo zaevidovaných 16 085 zbierkových predmetov a v druhom stupni 18 400 ks zbierkových predmetov.

V priebehu roka kurátori SNM celkovo vytvorili 18 082 nových druhostupňových (katalogizačných) záznamov v ESEZ 4G o zbierkových predmetoch. Celkovo špecializované múzea SNM vytvorili k 31. 12. 2021 v 1. stupni 370 033 evidenčných záznamov, čo predstavuje 3 893 662 ks zbierkových predmetov. Katalogizačných (druhostupňových) záznamov je 398 593, čo je 619 906 ks zbierkových predmetov.

K 31. 12. 2021 bolo v informačnom systéme ESEZ 4G evidovaných 1 377 128 prvostupňových záznamov, 1 466 903 druhostupňových záznamov a 74 674 autoritných záznamov.

Zabezpečením EPS a EZS je celkovo pokrytých 372 935,70 m².

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov (konzervovaním, reštaurovaním, preparovaním) bolo realizované v prípade 5 392 ks predmetov (z toho 5 282 vlastnými prostriedkami). Konzervovaním bolo ošetrovaných 4 023 ks zbierkových predmetov, reštaurovaním to bolo spolu 242 ks zbierkových predmetov a preparovaním 1 127 ks zbierkových predmetov.

V roku 2021 bolo spravovaných a verejnosti sprístupňovaných 63 expozícií, z toho 45 spoločenskovedných, 6 prírodovedných, 2 expozície v prírode, 5 pamätných izieb, 5 hradných a zámockých expozícií. Z toho boli sprístupnené 4 nové expozície. SNM pripravilo 102 výstav (z toho 47 vlastných, 12 prevzatých, 4 privezených zo zahraničia, 1 realizovaná v zahraničí, 7 repríz a 31 výstav realizovaných v spolupráci s inými inštitúciami).

SNM v priebehu roka pripravilo 28 edičných titulov, z toho 4 bulletiny, 10 zborníkov, 6 katalógov, 5 monografií a 3 periodiká. Zároveň vydalo spolu 457 publikácií, z toho 2 vedecké monografie, 46 vedeckých prác (štúdií a článkov), 14 odborných knižných publikácií, 118 odborných prác, 2 heslá v odborných slovníkoch a encyklopédiách, 22 recenzií a anotácií, 261 popularizačných článkov a iných drobných prác.

V roku 2021 bol celkový počet kultúrno-vzdelávacích podujatí 1 396, z toho 348 vzdelávacích programov, 755 lektorátov, 48 prednášok a besied, 93 kultúrnych podujatí, 85 špecializovaných akcií a 67 iných podujatí. SNM výrazne rozšírilo online programy a aktivity, pripravilo produkty využiteľné pri dištančnom vzdelávaní, zverejňovalo podcasty – rozhovory s odbornými zamestnancami – kurátormi múzea.

Centrum múzejnej komunikácie bolo aj v roku 2021 koordinátorom marketingu a komunikácie s verejnosťou a médiami. Zabezpečovalo komunikáciu na centrálnej úrovni a má v gescii aj webovú stránku SNM.

V roku 2021 boli podpísané zmluvy s novými mediálnymi partnermi SNM – Historická revue, Aktuality.sk a Pravé slovenské. Vďaka tomu sa zväčšil mediálny priestor na inzerciu, PR články a reportáže.

Múzeum bolo v roku 2021 propagované 765-krát v tlači, 501-krát v rozhlase, 330-krát v televízii, 15 211-krát na internete, 1 344-krát formou exteriérovej reklamy a 68 115-krát cez direct mailing.

Väčšina špecializovaných múzeí SNM používa na propagáciu a prezentáciu múzeí a ich činností aj sociálne siete.

Muzeologický kabinet ako metodické pracovisko sústavy múzeí Slovenskej republiky vykonával aj v priebehu roka 2021 svoje aktivity v oblasti metodickej, vzdelávacej, odborného-poradenskej a analytickej činnosti.

V období roka 2021 boli realizované školenia k informačnému systému ESEZ 4G. Školenia určené na katalogizáciu zbierkových predmetov a prácu s konzervátorským modulom informačného systému prebiehali individuálne – online formou. Na prácu s katalogizačným modulom bolo

vyškolených 18 odborných zamestnancov a na prácu s konzervátorským modulom 5 odborných zamestnancov z múzeí SR.

Muzeologický kabinet koordinuje akreditovaný kurz Múzejná pedagogika, ktorý opätovne získal potvrdenie o akreditácii MŠVVŠ SR dňa 10. 9. 2021 na ďalších 5 rokov. Do 5. ročníka sa prihlásilo 15 záujemcov.

Muzeologický kabinet v rámci svojej odborno-poradenskej pôsobnosti poskytoval verejnosti konzultácie, sprostredkoval kontakty a potrebné informácie. Za hodnotené obdobie metodici kabinetu evidujú celkovo 442 konzultácií.

Zamestnanci kabinetu vytvorili v roku 2021 tieto metodické materiály:

1. Metodická príručka k zriadeniu, správe a zrušeniu múzejných zariadení (materiál pre múzejné zariadenia a verejnosť, pripravený v spolupráci s Archívom SNM, zverejnený na <https://www.snm.sk/?muzejne-zariadenia>),

2. Zaradenie odborného zamestnanca v múzeu alebo galérii. Pomôcka ku Katalógu pracovných činností v oblasti kultúry (materiál pre múzeá SR, zverejnená na <https://www.snm.sk/?odborne-vystupy-kabinetu>),

3. Smernica na správu pomocného múzejného materiálu v Slovenskom národnom múzeu (interný predpis SNM, zverejnený na Intranete SNM).

Muzeologický kabinet v roku 2021 zabezpečoval správu a prevádzku informačného systému na elektronické spracovanie evidencie zbierkových predmetov ESEZ 4G. Počet aktívnych užívateľov systému k 31. 12. 2021 je 616. Systém využíva 80 múzeí (vrátane múzeí SNM), ktoré spracovávajú pramene v 83 databázach, využívaný je aj jedným múzejným zariadením (Múzeum prvého slovenského gymnázia v Revúcej).

V systéme ESEZ 4G sa k 31. 12. 2021 nachádza nasledovný počet záznamov riadenej terminológie Múzejného tezaura (múzejné authority): 10 249 pojmov, 2 476 predmetov, 8 123 geografických mien, 46 296 osobných mien, 7 530 korporácií.

Pre potrebu vybudovania nového informačného systému Muzeologický kabinet v spolupráci s externou firmou vytvoril dokument Opis predmetu zákazky: Informačný systém – elektronické spracovanie evidencie zbierok. Po spracovaní aktualizovanej verzie opisu predmetu zákazky boli zverejnené nové prípravné trhové konzultácie. SNM realizovalo v prvom polroku 2021 3 prípravné trhové konzultácie.

Muzeologický kabinet s MK SR, MIRRI a externými spolupracovníkmi realizovalo tvorbu projektovej dokumentácie, ktorá disponuje významným potenciálom zefektívniť realizovanie nadlimitnej verejnej súťaže. V rámci tejto aktivity sa Muzeologickému kabinetu podarilo vypracovať nasledujúce strategické dokumenty:

1. Prístup k projektu – detailný: Identifikovanie požiadaviek na technickú časť riešenia.

2. Projektový zámer – detailný: Identifikovanie požiadaviek na funkčnú časť riešenia.

3. BCR analýza projektu – Benefits to Cost Ratio, pomer medzi diskontovanými ekonomickými prínosmi a nákladmi.

4. CBA analýza projektu – Cost Benefit Analysis, analýza nákladov a prínosov.

Muzeologický kabinet na podnet sekcie kultúrneho dedičstva MK SR realizoval činnosti vedúce k potenciálnemu zvýšeniu kvality sprístupnených dát nachádzajúcich sa v databáze CEMUZ. Výsledkom toho bolo technologické zabezpečenie možnosti importovania digitálnych obrazových záznamov zbierkových predmetov (vytvorených mimo národných a dopytových digitalizačných projektov) k existujúcim záznamom, ako aj fyzické dodanie týchto dát. Hromadný import týchto obrazových záznamov bol plánovaný na prvý kvartál roku 2022.

Muzeologický kabinet vyvinul aj mnohé aktivity vedúce k osвете CEMUZ, čoho výsledkom bol výrazný nárast jeho používateľov. K 31. 12. 2021 je počet záznamov centrálnej evidencie 1 629 744, počet aktívnych užívateľských kont je 249.

Muzeologický kabinet participuje aj na spolupráci SNM a sústavy múzeí v období udržateľnosti projektov OPIS PO2 – Digitálne múzeum a CAIR-Slovakiana. S prihliadnutím na udalosti týkajúce sa zmeny zriaďovateľa Digitalizačného centra bol oslovený zástupca Muzeologického kabinetu, ktorý ako člen pracovnej skupiny poskytuje odbornú súčinnosť pri delimitácii budúcich digitalizačných procesov, tvorbe stratégie selekcie zbierkových predmetov určených na digitalizáciu, spoločne s ich kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti (KPI). V dôsledku tejto činnosti vznikol pracovný dokument s názvom Digitalizácia najvýznamnejších múzejných zbierok z fondov Slovenského národného múzea v rokoch 2022 – 2027, ktorý je v súčasnosti predmetom diskusií a pripomienkovania.

Celkový počet evidovaných múzejných zariadení k 31. 12. 2021 je 154.

Muzeologický kabinet zabezpečuje aj zbery štatistických údajov o múzeách, ktoré sú ďalej spracovávané, vyhodnocované a poskytované verejnosti.

Archív Slovenského národného múzea vykonával odborné archívne činnosti, predarchívnu starostlivosť a práce súvisiace so správou registratúry v SNM v súlade s právnymi predpismi. Archív SNM sa organizačne člení na ústredie a päť pobočiek, jeho referátom je aj Registratúrne stredisko SNM, vrátane jeho pobočiek v špecializovaných múzeách SNM.

V rámci odborných archívnych činností sa vykonávali evidencia, spracúvanie, sprístupňovanie, vyhotovovanie inventárnych súpisov k archívnym fondom, archívnym zbierkam alebo ich častiam, ako aj k pripravovaným akvizíciám. Archivári sa venovali aj publikačnej a recenznej činnosti (5 štúdií, 6 odborných článkov, 1 anotácia a 34 článkov informatívneho a propagačného charakteru).

Do Archívu SNM v Bratislave boli prevedené zo Múzea židovskej kultúry v Bratislave viaceré súbory archívnych dokumentov – judaík.

Bádatelia počas 94 prezenčných bádateľských návštev preštudovali 24,21 bm archívnych dokumentov. Konzultácie pre bádateľov o archívnych fondoch SNM a špecializovaných problémoch z oblasti archívniectva a múzejníctva prebiehali priebežne počas celého sledovaného obdobia.

Ústredie Registratúrneho strediska SNM vykonalo 5 odborných školení pre 8 zamestnancov. V oblasti správy registratúry s elektronickou evidenciou registratúry prostredníctvom elektronického informačného systému NUNTIO boli vykonávané pravidelné odborné prieskumy (13) vo všetkých organizačných zložkách SNM, poskytované konzultácie a riešenia.

Do Registratúrneho strediska SNM v Bratislave bolo tento rok prevzaté len obmedzené množstvo registratúrnych záznamov a spisov z dôvodu nedostatočných úložných kapacít a protipandemických opatrení (11,08 bm).

Počas roka 2021 prebehla likvidácia vyradených registratúrnych záznamov SNM bez dokumentárnej hodnoty (42 bm).

Knižnica Slovenského národného múzea získala akvizíciou klasických dokumentov 759 kn. j. Z toho kúpou bolo získaných 133, darom 235 a výmenou 391 kn. j. V oblasti medzinárodnej a vnútroštátnej výmeny publikácií sa kompletne zasielala celá vydavateľská produkcia SNM (zborníky SNM, časopisy Múzeum a Pamiatky a múzeá, monografie a katalógy, okrem produkcie národnostných a mimobratislavských múzeí). K 31. 12. 2021 z celkového počtu 104 729 kn. j. bolo elektronicky spracovaných v súbežnej a retrospektívnej katalogizácii a sprístupnených v online katalógu 81 633 kn. j., čo predstavuje 78,02 % z celkového fondu. Okrem budovania vlastného katalógu knižnica aktívne prispievala aj do Súborného katalógu periodík knižníc v SR, ktorý je súčasťou databáz Kis3g VIRTUA, ale tvorí samostatný vstup a databázu.

Knižnica evidovala k 31. 12. 2021 celkom 305 aktívnych používateľov s platným čitateľským preukazom, ktorí počas roka realizovali v systéme výpožičnú transakciu alebo využili iné služby knižnice. Návštevnosť v knižnici bola 572. Celkový počet výpožičiek realizovaných prostredníctvom

knižnice bol 6 024, z toho absenčných 5 665 a prezenčných 331. Počas výpožičných hodín v knižnici sa zabezpečovala prevádzka v študovni a súčasne aj denná rekatalogizácia.

Pandémia v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 a prijaté prísne opatrenia mali mimoriadne negatívny dopad na návštevnosť múzea a jeho jednotlivých expozícií a výstav. Múzeum bolo niekoľko mesiacov pre verejnosť zatvorené, ako súčasť opatrení proti pandémie. Došlo k obrovskému prepadu návštevnosti v múzeách, najmä v hradných a zámokových múzeách. Výrazný pokles návštevnosti má katastrofálny dopad aj na vlastné príjmy múzea, ktoré sú podstatným zdrojom financií na činnosť múzea.

V roku 2021 múzeum navštívilo 606 776 návštevníkov s celkovým vstupným 2 368 068,09 €.

- **Slovenské technické múzeum (STM)**

STM je špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou. Je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou vykonávajúcou komplexnú múzejnú dokumentáciu v oblasti dejín a vývoja vedy a techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike. Zároveň je ústredným informačným, metodickým, koordinačným, vzdelávacím centrom pre múzejnú činnosť v oblasti svojej špecializácie.

V roku 2021 STM nadobudlo 314 ks zbierkových predmetov (čo predstavuje 279 ev. j.), z toho 73 ks kúpou, 141 ks vlastným výskumom, 100 ks darom. Úbytok v hodnotenom období predstavoval 212 ev. j., tzn. 248 ks zbierkových predmetov. Celkovo bolo k 31. 12. 2021 v databáze ESEZ 4G elektronicky spracovaných 19 225 prvostupňových záznamov k 34 443 kusom predmetov. Druhostupňových – katalogizačných záznamov bolo celkovo spracovaných 19 675, z toho 14 178 s digitálnym obrazovým záznamom zbierkového predmetu. Z daného počtu Databáza ESEZ obsahuje 481 prvostupňových a 475 druhostupňových záznamov k nezbierečným predmetom.

Pokračovalo sa v odbornom spracovávaní zbierkových predmetov formou prvostupňovej a druhostupňovej odbornej evidencie, vrátane ich elektronického spracovania. Zbierkový fond STM obsahoval k 31. 12. 2021 19 148 ev. j., čo predstavuje 36 620 ks zbierkových predmetov.

V hodnotenom období bolo novovytvorených a komplexne spracovaných 517 prvostupňových záznamov o zbierkových predmetoch, v rámci opráv chronologickej evidencie po konverziách z obdobia prechodu z elektronickej evidencie zbierok prostredníctvom AMIS-u na ESEZ bolo upravených a/alebo doplnených 915 prvostupňových záznamov. Nových katalogizačných záznamov bolo vytvorených 400 a v rámci rekatalogizácie bolo zároveň doplnených 2 886 katalogizačných záznamov.

V rámci elektronickej dokumentácie odborného ošetrovania zbierkových predmetov v ESEZ 4G bolo v roku 2021 spracovaných 271 návrhov na konzervovanie a 13 návrhov na reštaurovanie, 251 záznamov o konzervovaní a 13 záznamov o reštaurovaní.

Odborní zamestnanci STM rozšírili v hodnotenom období Múzejný tezaurus o 493 autoritných záznamov, z toho ide o 148 predmetových a 58 pojmových hesiel, 3 geoautority, 284 korporatívnych autorít.

V roku 2021 plynul 3. rok päťročného cyklu komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu v správe STM. V nastavení Plánu komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu Slovenského technického múzea 2019 – 2023 a spresnením podľa Plánu hlavných úloh na rok 2021 prebiehalo 5 čiastkových odborných revízií, v hodnotenom období boli ukončené revízie 4 zbierok – Geodézia a kartografia (riadna), Chémia (mimoriadna), Kováčstvo (riadna), Hutníctvo (mimoriadna) a porovnaný evidenčný a fyzický stav bol celkovo u 3478 ev. j., to predstavuje 4 805 ks zbierkových predmetov. Odbornú revíziu 1 zbierky, konkrétne Foto-kino, sa z dôvodu protipandemických opatrení nepodarilo ukončiť ku koncu roka 2021 a pokračuje v roku 2022. Z dôvodu pandémie Covid-19 došlo k posunu termínov začatia u všetkých odborných revízií – oproti plánovaným termínom o 4 mesiace. Mimoriadne odborné revízie sú realizované z dôvodu sťahovania zbierkových predmetov z nevyhovujúcich depozitárov v sídle STM do novozriadovaného Centrálného depozitára STM.

STM v roku 2021 pracovalo na realizácii projektu Zriadenie Centrálného depozitára a v priebehu roka pokračovalo v procesoch transportov zbierkových predmetov. Do Centrálného depozitára STM bolo v hodnotenom období presťahovaných 3 011 ev. j. zbierkových predmetov, čo okrem samotného transportu zahŕňalo označenie zbierkových predmetov (výrobu a umiestnenie RFID štítkov na ZP), vykonávanie mimoriadnych odborných revízií atď.

Celkovo bolo k 31. 12. 2021 v Centrálnom depozitári presťahovaných 6 481 ev. j. zbierkových predmetov.

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov bolo v priebehu roka 2021 zabezpečované prevažne vo vlastnej réžii, pracovníkmi na pozíciách konzervátor-reštaurátor. Odborne ošetrovaním konzervovaním bolo 377 a reštaurovaním 11 zbierkových predmetov, spolu 388 zbierkových predmetov.

V rámci vedeckovýskumnej činnosti bolo v hodnotenom období riešených 10 vedeckovýskumných úloh; vydaný 1 edičný titul ako výstup VVČ. STM vydalo ako výstup z vedeckovýskumnej činnosti publikáciu "Spálené krídla Košíc. Košické letecké nehody a katastrofy".

STM v roku 2021 vypracovalo 14 článkov v odbornej tlači, 28 popularizačných článkov, 15 recenzií, 10 rukopisov (nepublikované príspevky).

STM v roku 2021 zrealizovalo 1 odborné podujatie určené najmä pre odborných zamestnancov múzeí spravujúcich zbierky dejín techniky, a to k tematike "múzejné expozície po roku 1989", podtéma "múzeá a korona". Podujatie bolo organizované v spolupráci s odbornou Komisiou pre zbierky dejín techniky Zväzu múzeí na Slovensku v termíne 14. – 15. 10. 2021 v Košiciach. V prísnych pandemických opatreniach sa fyzicky podujatia zúčastnilo 28 odborných zamestnancov slovenských múzeí. Z odborného programu STM vydalo online formou zborník, v ktorom je uverejnených 14 príspevkov k téme "expozície po roku 1989" (špecializácia zbierky dejín techniky). V hodnotenom období bola poskytovaná odborná metodická pomoc a konzultačná činnosť dopytovaná múzejným aj nemúzejným inštitúciám a súkromným osobám v rôznych otázkach súvisiacich najmä s identifikáciou, ochranou a sprístupňovaním technického kultúrneho dedičstva.

Zamestnanci STM sa v roku 2021 aktívne zúčastnili na 15 a pasívne na 13 odborných podujatiach. Poskytovali praktickú výučbu, kurzy či konzultácie.

STM je členom Stredoeurópskej únie technických múzeí (MUT), Medzinárodnej rady múzeí (ICOM), Slovenského distribuovaného múzea počítačov pri SAV, Slovenskej železnej cesty.

Zamestnanci STM naďalej aktívne pôsobili v poradných orgánoch a odborných komisiách iných inštitúcií: Múzejná a galerijná rada; Predstavenstvo Zväzu múzeí na Slovensku; Vedecká rada Liptovského múzea v Ružomberku; Vedecká rada Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici; Komisie na tvorbu zbierok – Múzeum Spiša v Sp. N. Vsi, Lesy SR-Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene, Múzeum M. Thegeho Konkolyho v Hurbanove; hodnotiacia komisia FPU; redakčná rada časopisu Múzeum; redakčná rada časopisu; Muzeológia a kultúrne dedičstvo; Komisia pre zbierky dejín techniky ZMS; Odborná komisia pre odborné múzejné činnosti ZMS; Odborná komisia pre výchovu a vzdelávanie ZMS; Literárna a hudobná komisia ZMS; OZ Banícky spolok Spiš; Dozorná rada Slovenská železná cesta; Komisia pre pamätihodnosti mesta Košice.

V rámci edičnej činnosti je vo fáze grafickej prípravy do tlače 1 publikácia ako výstup z vedeckovýskumnej činnosti "Spálené krídla Košíc. Košické letecké nehody a katastrofy". Online formou boli v mesiaci máj 2021 vydané múzejné noviny, STM Aktuálne, 1/2021, roč. XII. Priebežne boli pripravované a distribuované drobné propagačné tlače (plagáty, letáky a programové materiály) ako marketingová podpora plánovaných a realizovaných podujatí v STM. Múzeum pokračovalo v realizácii a hromadnom mailingu Kultúrneho informátora – elektronického spravodajcu STM.

K 31. 12. 2021 STM a jeho pobočky prevádzkovali celkom 31 expozícií, v tom 1 špecializovanú interaktívnu expozíciu – Vedecko-technické centrum pre deti a mládež. V normálnom režime sú expozície, okrem 7 expozícií v STM-Múzeu letectva v Košiciach, sprístupnené celoročne.

V hodnotenom období pribudla 1 expozícia "Skladovanie a distribúcia soli" – dokončená v Múzeu Solivar v Prešove v rámci aktivít mikroprojektu "Kultúrne dedičstvo Solivaru a Krosna v jedinečných

tradíciách", podporeného v rámci programu Interreg V-A Poľsko – Slovensko 2014 – 2020, podľa už spracovaného scenára z roku 2015. Expozícia je umiestnená v objekte Skladu soli.

Od septembra 2021 zahájilo STM deinstaláciou expozície "Oznamovacia elektrotechnika. Záznam a reprodukcia zvuku", ktorá návštevníkom múzea slúžila 30 rokov, jej komplexnú reinstaláciu. Novú expozíciu pod názvom "Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky" múzeum plánuje sprístupniť v apríli 2022.

Realizované boli tiež menšie úpravy expozícií v súvislosti s inštaláciami reštaurovaných zbierkových predmetov, doplnením diorám, repasáciou sprievodných textových častí expozícií, doplnením zobrazovacej techniky a pod.

Dopracovaný bol ideový zámer vybudovania expozície "Múzeum vodnej dopravy" v lokalite Zimného prístavu v Bratislave, následne v II. polovici roka 2021 rozpracovaný do libreta. Spracovaný bol tiež ideový zámer reinstalácie expozície cestnej dopravy v STM-Múzeu dopravy v Bratislave.

V roku 2021 bolo v STM a jeho pobočkách prístupných 31 expozícií technického zamerania (v tom 1 špecializovaná interaktívna expozícia Vedecko-technického centra pre deti a mládež a špecializované zariadenie Planetária), 7 expozícií je návštevníkom prístupných iba sezónne.

18. 5. 2021 bola otvorená špecializovaná interaktívna expozícia Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (VTC).

V roku 2021 STM vo vlastných výstavných priestoroch prezentovalo celkovo 26 výstav, z toho 7 vlastných (v tom 4 pokračujúce z predchádzajúceho obdobia), 13 prevzatých výstav a 5 dovezených zo zahraničia – Česko, Poľsko. 2 výstavy boli prezentované v cudzích priestoroch, a to „100 rokov lodiarstva v Československu“ v priestoroch Vlastivedného múzea v Kráľovskom Chlmci a nová výstava "Skladovanie a distribúcia soli" v Centre dedičstva skla v Krosne. Okrem uvedených výstav, STM realizovalo dňa 12. 6. 2021 na najväčšom zbierkovom predmete múzea – NKP Loď Šturec, umiestnenom v Zimnom prístave v Bratislave výstavnú inštaláciu "História plavidla NKP REMORKÉR ŠTUREC". Uskutočnilo sa tak v rámci podujatia Slnovrat na Dunaji.

Zo zbierkového fondu STM v roku 2021 bolo požičaných a prenajatých spolu 402 ev. j. zbierkových predmetov, z toho 331 ev. j. na prezentačné účely v rámci cudzích projektov.

STM v roku 2021 realizovalo spolu 361 aktivít, z toho bolo 245 lektorátov v expozíciách, 103 vzdelávacích programov/vyučovacích hodín v planetáriu, 5 kultúrnych podujatí, 7 špecializovaných akcií s celkovou návštevnosťou 8 348 osôb.

Počas obdobia zakázanej návštevníckej prevádzky STM pokračovalo v udržiavaní kontaktu s návštevníkmi prostredníctvom komunikačných platforiem on-line priestoru.

Každoročné podujatie Noc múzeí a galérií navštívilo 1 028 individuálnych návštevníkov. STM-Múzeum dopravy v Bratislave sprístupnilo výstavu venovanú histórii spoločnosti Volkswagen Slovensko. Zároveň sa časť aktivít presunula do online priestoru s názvom "Pod rúškom noci", ako pripomienku predošlých ročníkov „Noci múzeí“ v STM. On-line inovovaná webová stránka www.podruskomnocimuzei.sk ponúkla návštevníkom možnosť sledovať multimediálny obsah z expozícií a aktivít STM.

Za rok 2021 navštívilo planetárium 1 350 návštevníkov.

V rámci marketingovej komunikácie STM participovalo na projekte "Prvé nedele zadarmo".

Projekt "sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov" bol v roku 2021 prerušený 16. 6. 2021.

Pri propagácii a marketingu boli tradične využívané existujúce, finančne nenáročné prezentačné možnosti a nadštandardná spolupráca najmä s regionálnymi a verejnoprávnymi médiami. Pravidelne sú aktualizované web stránky STM a sociálne siete, kde sú umiestňované pozvánky, informačné letáky, oznamy a tlačové správy k podujatiam, dopĺňované o fotografie a videá. Pravidelne 1 x mesačne je distribuovaný newsletter Kultúrny informátor. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu v roku 2021 STM výrazným spôsobom posilnilo propagáciu a prácu s verejnosťou na sociálnych sieťach pomocou

pripravených programov a zamerali ich pozornosť na návštevu programov pripravených na letné obdobie "Zaži múzeum". Aj v hodnotenom období pokračovala spolupráca s partnerskými organizáciami, najmä s oblastnými organizáciami cestovného ruchu.

V roku 2021 bolo spustené nové webové sídlo STM, ktoré lepšie vyhovuje technickým štandardom, a zároveň je užívateľsky komfortnejšie.

Vďaka celomúzejnej spolupráci pripravilo STM pre návštevníkov viaceré online programy na sociálnych sieťach. Významnou súčasťou online marketingu STM bola v čase pandémie i sociálna sieť Instagram, kde bol vytvorený pravidelný cyklus publikovania „Kuriozít zo zbierkového fondu STM“. Práve tu mohli návštevníci po prvý raz vidieť unikátne exponáty z depozitárov, ktoré zatiaľ nevideli v expozíciách.

V rámci online marketingu na sociálnych sieťach zaradilo STM prostredníctvom sociálnej siete Facebook nové online programy venované širokej i odbornej verejnosti. V programe pre cieľovú skupinu dospelých a cieľovú skupinu rodiny s detským návštevníkom „Unikáty v zbierkovom fonde“ sme prezentovali unikátne exponáty zo zbierkového fondu, z ktorých boli mnohé publikované pre širokú verejnosť po prvý raz. Snažili sme sa udržať si pozornosť i mladších návštevníkov predstavením technických zaujímavosti programom „Technické kuriozity vo fonde STM“. V programoch „Techno návraty“, „Retro návraty“ a „Techno-retro“ sme návštevníkom ponúkli možnosť vrátiť sa o desiatky rokov do minulosti. Spracovaním starých záznamov z podujatí STM približujeme súčasným návštevníkom, ako to vyzeralo v múzeu v minulosti a aké expozície, výstavy a podujatia múzeum v minulosti pripravovalo.

Aj vďaka cielene nastavenej propagácii a online marketingu sa výrazne zvýšila návštevnosť expozícií počas letných mesiacov, čomu prispela i tvorivá spolupráca v programe „Košický detský pas“, na príprave ktorého STM spolupracovalo s partnermi v rámci OOCR Visit Košice. Rodinám s deťmi boli venované propagačné príspevky „Víkend v Múzeu“, ktoré v čase zmiernenia pandemických opatrení najmä v letnom období propagovali víkendové návštevy našich pobočiek a expozícií.

Význam v oblasti online marketingu malo v období obmedzení pohybu v čase pandémie i uvedenie virtuálnych prehliadok. Zlepšenie služieb najmä návštevníkom so špeciálnymi potrebami prinesie i nová mobilná aplikácia „Sprievodca po STM“, ktorú STM riešilo v roku 2021 v rámci prioritného projektu podporeného MK SR.

Knižnica STM priebežne pokračovala v systematickej katalogizácii kn. j. v novozavedenom systéme Tritius. Bola realizovaná mimoriadna revízia knižničného fondu. V hodnotenom období Knižnica STM poskytovala služby prevažne pracovníkom múzea.

K 31. 12. 2021 obsahovala knižnica STM 19 040 kn. j., z toho 1 712 starších tlačí (3 086 zväzkov) a 912 kn. j. vykazovaných aj v zbierkovom fonde STM. Celkovo za rok 2021 pribudlo 10 kn. j., z toho 5 kúpou, 3 darom, 2 výmenou. Počet titulov dochádzajúcich periodík bol 4. Bola vypracovaná 1 bibliografia. Knižnica eviduje 27 absenčných výpožičiek, 59 registrovaných používateľov a 27 návštevníkov.

Návštevnosť expozícií a výstav STM v roku 2021 dosiahla 42 373 návštevníkov, návštevnosť kultúrno-vzdelávacej činnosti a podujatí ostatnej prezentačnej činnosti dosiahla 8 348 návštevníkov. Celková návštevnosť STM dosiahla 50 721 návštevníkov. Celková tržba z návštevnosti predstavovala sumu 115 289 eur.

- **Múzeum Slovenského národného povstania (M SNP)**

M SNP je špecializovaným múzeom s celoštátnou pôsobnosťou na dokumentáciu dejín 2. svetovej vojny, protifašistického odboja a slovenskej spoločnosti v rokoch 1938 až 1945. Je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou, kultúrno-vzdelávacou inštitúciou v oblasti svojej špecializácie a je ústredným informačným, metodickým, koordinačným a vzdelávacím centrom pre múzejnú činnosť v oblasti predmetnej špecializácie. Zákom č. 505/2021 došlo k presunu zriaďovateľskej pôsobnosti Múzea Slovenského národného povstania od 1. januára 2022 z Ministerstva kultúry SR na Ministerstvo obrany SR.

Z dôvodu prechodu zriaďovateľskej pôsobnosti M SNP na Ministerstvo obrany SR podľa zákona č. 505/2021 Z. z. bola v rámci delimitácie majetku M SNP so stavom k 31. 12. 2021 nariadená komplexná inventarizácia jeho majetku, pre ktorú bola zriadená zmiešaná mimoriadna kontrolno-inventarizačná komisia zo zástupcov oboch ministerstiev.

V roku 2021 bola zrealizovaná komplexná identifikácia, obsahly zápis a zaradenie zbierkových predmetov v digitalizačnom systéme ESEZ s následným prezentovaním predmetov v databáze Slovakia vrátane revízie vybraných skupín predmetov (celkovo v počte 250 ks zbierkových predmetov).

M SNP spracovalo zbierkové predmety v prvostupňovej evidencii získané v roku 2021 v počte 108 (z toho obstaraných kúpou 68 ks, vlastným výskumom 25 ks a darom 15 ks) a zbierkové predmety v druhostupňovej evidencii - katalogizácia 47 ks zbierkových predmetov získaných v r. 2020, t. j. menej o 17 ks oproti plánu (64 ks).

Plánovaná revízia zbierkových predmetov na rok 2021 bola stanovená v celkovom počte 1667 kusov, z toho bola vykonaná revízia v počte 913 kusov.

M SNP zabezpečilo bezpečnosť a všeobecnú ochranu zbierkových predmetov v objektoch múzea a v expozícii Nemecká. Zrealizovalo predsezónne a posezónne konzervovanie veľkorozmerných zbierok v areáli M SNP. Zabezpečovalo trvalé odborné uloženie zbierkových predmetov v depozitároch a pravidelné týždenné monitorovanie klimatických podmienok v jednotlivých depozitároch múzea a realizovalo s tým súvisiace zabezpečenie optimálnych klimatických podmienok na trvalé odborné uloženie zbierkových predmetov. Odborní zamestnanci kontrolovali výpožičky a nájmy zbierkových predmetov a viedli dokumentáciu o pohybe zbierkových predmetov. Pravidelne sa zabezpečovali mesačné kontroly stavu zbierok v expozícii v priestoroch Pamätníka SNP a v skanzene M SNP. Zamestnanci M SNP viedli odbornú sprievodnú dokumentáciu ku konzervovaniu a reštaurovaniu zbierkových predmetov.

V roku 2021 bola zabezpečená ochrana ZP: odborným ošetrovaním formou reštaurovania 3 ks zbierkových predmetov M SNP. V priebehu roka sa začali formou reštaurovania práce na zbierkovom predmete Tank L-38, ktoré budú pokračovať aj v roku 2022. Plán ošetrovania predmetov M SNP nebol splnený z dôvodu ukončenia konzervovania a reštaurovania 340 ks predmetov z múzeí podľa platných uzatvorených zmlúv. Dôvodom nesplnenia plánu odbornej ochrany zbierkových predmetov M SNP bola skutočnosť, že v dôsledku pandémie bola práca odborných zamestnancov konzervátorov a reštaurátorov zameraná na dopracovanie dokumentácie a písomných záznamov jednotlivých ošetrovaných ZP.

M SNP zabezpečovalo priebežne pri novo získaných zbierkach čistenie, dezinfekciu zbierkových predmetov a ošetrovanie zbierkových predmetov ťažkej bojovej techniky v skanzene múzea v otvorených priestoroch, ďalej ošetrovalo zbierkové predmety (čistenie) v rámci repasácie jednotlivých expozícií múzea na Kališti, Nemeckej, v Osvienčime.

M SNP realizovalo správu a údržbu stálych expozícií (expozícia Slovensko v protifašistickom hnutí odporu Európy v rokoch 1939 – 1945 v priestoroch Pamätníka SNP, skanzen ťažkej bojovej techniky pri Pamätníku SNP vrátane lietadla Li-2, expozícia Represálie nacistov a príslušníkov POHG na Slovensku v rokoch 1944 – 1945 v KP Nemeckej, expozícia Partizánska republika v NKP Kališti, expozícia Tragédia slovenských Židov v Štátnom múzeu Auschwitz – Birkenau v Osvienčime, expozícia Fašistické represálie na východnom Slovensku v Pamätníku tokajickej tragédie). Ďalej repasáciu stálych expozícií z dôvodu odborného ošetrovania vystavovaných exponátov, dopĺňanie expozícií o novo získané zbierkové predmety. M SNP taktiež zabezpečovalo obnovu informačných systémov v expozíciách a skvalitnenie informácií o expozíciách určených pre verejnosť; reinštaláciu expozície NKP Kalište (v máji 2021); prevádzku multimediálnej výstavy 75 rokov SNP. V roku 2021 bola uskutočnená repasácia expozícií M SNP – stála expozícia M SNP – priebežne, expozícia v Nemeckej – III, IV. štvrťrok, expozície NKP Kalište – II., IV. štvrťrok, expozícia Tokajík – IV. štvrťrok, národná expozícia v Štátnom múzeu Auschwitz-Birkenau v Osvienčime – I., IV. štvrťrok, expozícia v Li-2 v II. štvrťrok. Lektorské služby boli zabezpečované v slovenskom, anglickom, nemeckom a ruskom jazyku.

M SNP realizovalo v roku 2021 5 výstav (z toho 4 vo výstavných priestoroch M SNP a 1 v Skanzene ťažkej bojovej techniky M SNP), 3 vzdelávacie programy (z toho jeden pre deti posledného ročníka predškolského vzdelávania v materských školách – „Spoznávame múzeum“ a 2 pre žiakov 9. ročníka ZŠ – „Kufor číslo...“, „Slovenské národné povstanie mojimi očami“), 1 interaktívnu výchovno-vzdelávaciu činnosť „Denný detský tábor - Leto v múzeu“, 1 medzinárodnú literárno-vedomostnú súťaž „Lidice pro 21. Století“, zážitkové tréningy prostredníctvom mimoškolskej edukačnej činnosti („Naučme sa robiť seriózne videá“, „Moderní novinári“, „Staň sa dobrým lektorom“). V spolupráci so Zväzom protifašistických bojovníkov realizovalo aktualizáciu vzdelávania pre pedagógov, učiteľov vyučovacieho predmetu dejepis, slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, etická výchova, 1 medzinárodný edukačný projekt „Listy Tisovi“. Súčasťou jednotlivých stretnutí bola i didaktická aplikácia uvedeného tematického okruhu vo vyučovacom procese a praktický workshop. Medzi ďalšie vzdelávacie aktivity patrili aj 2 konferencie a 8 vedľajších pracovných činností, 7 mediálnych výstupov, preklady, korektúra a tlmočenie, 2 recenzie, lektorské služby a medzinárodná spolupráca pri tvorbe nového projektu M SNP s názvom „Vypálené obce“ (podaný v spolupráci s nórskeym partnerom). V procese prípravy je aj tvorba komiksu o Slovenskom národnom povstaní.

M SNP v roku 2021 realizovalo 13. ročník celoslovenskej výtvarnej a literárnej súťaže pri príležitosti 77. výročia SNP a 76. výročia ukončenia 2. svetovej vojny Cesty za poznaním minulosti, 17. ročník podujatia Noc múzeí, 17. ročník podujatia Medzinárodný deň rómskeho holokaustu, 16. ročník podujatia Stretnutie generácií – Kalište 2021, Celoštátne oslavy 77. výročia SNP, podujatie Tryzna pri príležitosti Dňa obetí holokaustu a rasového násillia, Deň vojnových veteránov.

Vedecko-výskumná činnosť M SNP zahŕňala prácu na vedecko-výskumných úlohách a výstupy z edičnej a publikačnej činnosti. V roku 2021 bolo odbornými zamestnancami spracovaných 34 vedecko-výskumných úloh a boli vydané 3 odborné publikácie.

Knižnica M SNP rozšírila knižničný fond v počte 133 kn. j. (z toho získaných kúpou 44 kn. j., darom 38 kn. j., prevodom 22 kn. j. a výmenou 29 kn. j.); do systému BACH-knižnica pribudlo 133 kn. j. a 3 staršie kn. j. (celkom spracovaných bolo 136 kn.j.). V priebehu roka bolo poskytnutých 302 výpožičiek (z toho 174 absenčných a 128 prezenčných) a celkový počet návštevníkov bol 115. Knižnica realizovala ponuky a následnú distribúciu múzeom vydaných publikácií v počte 2 405 ks.

Archív M SNP v roku 2021 zabezpečoval akvizičnú činnosť - do zbierok a fondov archívu bolo získaných celkom 173 dokumentov (z toho kúpou 141 dokumentov a darom 32), ktoré boli zaevidované pod 73 prírastkovými číslami. Svoje služby poskytol 301 návštevám a poskytnutý materiál predstavoval 7 148 arch. jednotiek. V rámci sprístupňovania archívnych súborov bolo spracovaných 9 inventárov. Archív vykonával konzervovanie a reštaurovanie archívnych dokumentov (spevnenie, doplnenie chýbajúcich častí papieroviny 27 listov a vypracovanie protokolov o reštaurovaní archív uskutočnil svojpomocne a 160 listov dokumentov ošetrovaných, dezinfikovaných vykonal konzervátor múzea) a digitalizáciu obrazových archívnych dokumentov (bolo spracovaných 6050 arch. jednotiek negatívov, a to získaných a evidovaných v roku 1984 a starších ročníkov evidencie).

Digitalizačné centrum M SNP ako špecializované pracovisko zabezpečovalo svoje hlavné aktivity a to konzervovanie a reštaurovanie zbierkových predmetov a digitalizáciu zbierkových predmetov. Z dôvodu prechodu zriaďovateľskej pôsobnosti Múzea SNP na Ministerstvo obrany SR podľa zákona č. 505/2021 v rámci delimitácie majetku tohto múzea k 31. 12. 2021 prešlo Digitalizačné centrum pod gesciu Slovenskej národnej galérie.

- **Slovenská národná galéria (SNG)**

SNG je vrcholná štátna zbierkotvorná, vedecko-výskumná, metodická a kultúrno-výchovná inštitúcia s celoštátnou pôsobnosťou. Základným poslaním Slovenskej národnej galérie je cieľavedome a systematicky zhromažďovať, odborne spracovávať, ochraňovať, dokumentovať, sprístupňovať a kultúrno-výchovne využívať diela všetkých disciplín výtvarného umenia domáceho a zahraničného pôvodu jednotlivých historických období a súčasnosti s prihliadnutím na diela národnej kultúry.

V roku 2021 bol zbierkový fond SNG obohatený o 770 diel pod samostatnými prírastkovými a inventárnymi číslami, z ktorých viaceré tvoria súbor predmetov. Z celkového počtu nadobudnutých

diel tvorí 56 kusov zbierkových predmetov získaných kúpou, 692 diel získaných darom a 22 diel získaných prevodom.

V priebehu roka bolo vytvorených 3680 katalogizačných záznamov v Centrálnnej evidencii diel výtvarného umenia (CEDVU) z toho 1641 v rámci SNG a 2039 z iných galérií.

Zrealizovali sa úplne alebo čiastkovo dve revízie.

Reštaurátori SNG ukončili kompletne reštaurovanie 87 ZP, zreštaurovali 14 rámov, ošetrili 35 rámov; v štádiu rozpracovanosti kompletneho reštaurovania je 21 ZP a 4 rámy; bolo realizovaných 537 ošetrení a ďalších reštaurátorských výkonov na jednotlivých ZP v ateliéroch, depozitároch i priamo vo výstavných priestoroch; skrútingom prešlo 4369 diel.

SNG zrealizovala 12 výstav vo vlastných priestoroch, 6 výstav na vysunutých pracoviskách, 1 krátkodobú výstavu v inej inštitúcii a tri výstavy v zahraničí. 5 výstav pokračovalo z prechádzajúceho roku 2020. Celkovo bolo sprístupnených priamo v priestoroch SNG 16 výstav (z toho jedna s obmenami) a 4 stále expozície. SNG vydala 8 edičných titulov a 1 je v príprave na tlač; pripravila a zrealizovala takmer 1 863 výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí.

SNG pracovala na 3 zásadnejších výskumných úlohách, s viacerými formami projektových výstupov (Akcia ZET, Labyrint Erika Bindera, výskum súvisiaci s prípravou akvizície z finančného daru Tatra Banky). Prebieha spolupráca na 3 vedeckovýskumných projektoch (Akcia ZET, APVV s STU projekt Polart, Vyšehradský fond s Muzeom umění Olomouc projekt New Media). Vedeckovýskumné úlohy sú priebežne popularizované prostredníctvom digitálnych výstupov na platformách webumenia, medium, youtube.

V roku 2021 SNG vydala 4 katalógy, 1 katalóg/sprievodcu, 4 publikácie, 8 edičných titulov a 1 je v príprave na tlač. Taktiež vydala tri samostatné výstupy vedecko-výskumnej činnosti (Ztracený Svätý, Slovensko v dielach Slovenskej národnej galérie, Prečo umenie?) a jeden je v príprave na tlač (odborný časopis 365° Magazín o umení, bol sprístupnený v online verzii na SNG issuu). Ďalšie výsledky vedeckovýskumnej činnosti boli vo veľkej miere publikované v online formátoch.

SNG funguje ako metodické centrum priebežne počas celého roka pri zaškoľovaní do CEDVU, správe zbierok, digitalizácii, používaní digitálnych podkladov, ako aj pri vyplňaní štatistických materiálov.

V roku 2021 prebehlo spracovanie archívneho materiálu a vyhotovenie inventárov k 2 osobným fondom (OF Fero Horvát, OF Michal Maximilián Scheer).

SNG v priebehu roka poskytla služby 35 bádateľom (71 bádateľských návštev) v archíve výtvarného umenia; bádateľňa AVU SNG bola fyzicky uzavretá v čase od 1. 1. 2021 do 3. 5. 2021 (aj v tomto čase však boli vybavovaní bádatelia dištančnou formou).

Celkovo bolo poskytnutých z osobných fondov 85 výpožičiek, z fondu SNG a registratúry SNG 35 výpožičiek, z novodobej dokumentácie 13 výpožičiek a z reverzov 19 výpožičiek.

Odborne ošetrené (zabalené a uložené) boli OF Viliam Přibil (283 ks čb fotografií, 117 ks čb kontaktov, 192 ks čb negatívov, 41 ks zvitkov negatívov, 4 ks čb film, 3 ks kinofilm), OF J. Halaša (125 ks fotografií).

Za rok 2021 bolo z archívnych fondov zdigitalizovaných 115 ks archívnych dokumentov.

Od 01. 12. 2021 sa súčasťou SNG stalo Digitalizačné centrum v Banskej Bystrici dovtedy spravované Múzeom SNP v Banskej Bystrici.

K 31. 12. 2021 bolo v CEDVU evidovaných 116 800 záznamov zbierkových predmetov, ktoré majú uložené digitálne reprodukcie z projektu Digitálna galéria.

V roku 2021 bolo zdigitalizovaných 3 899 zbierkových predmetov zo zbierok 5 zbierkotvorných galérií (GMB, Kysucká galéria, Východoslovenská galéria, Šarišská galéria a SNG).

Do fondu Knižnice SNG v roku 2021 pribudlo 174 nových titulov (z toho 68 výmenou). Zrealizovalo sa 2 475 výpožičiek a k tomu 1 739 reprografických služieb, služby boli poskytnuté

minimálne 150 aktívnym používateľom a návštevníkom knižnice, v roku 2021 bola poskytnutá služba 665 používateľom. V priebehu monitorovacieho obdobia bolo spracovaných 1 137 kn. j. Od roku 2021 má knižnica svoju Facebookovú stránku, ktorá slúži na propagáciu fondu a služieb knižnice.

Archív výtvarného umenia (AVU) je špecializovaný verejný archív, ktorý sa zameriava na uchovávanie, spracovávanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov najmä z produkcie SNG, ako aj archívnych dokumentov vizuálnych umelcov, architektov a kunsthistorikov. Za uvedené obdobie boli vybavené požiadavky 35 bádateľov, ktorí v bádateľni uskutočnili 71 návštev.

Celková návštevnosť výstav a expozícií, výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských programov v roku 2021 v SNG v Bratislave spolu s vysunutými pracoviskami predstavuje 61 997 návštevníkov.

Fyzickú návštevnosť vďaka pandemickým opatreniam aj minulý rok značne doplnila „návštevnosť“ online programov a digitálneho obsahu. Webstránku SNG navštívilo 146-tisíc ľudí. Návštevnosť Webu umenia dosiahla číslo 254 276.

KULTÚRNO - OSVETOVÁ ČINNOSŤ

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti. V zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva sú Národné osvetové centrum (kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so všeobecným zameraním) a Slovenská ústredná hviezdáreň v Hurbanove (kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so špecializovaným zameraním).

• Národné osvetové centrum (NOC)

NOC zabezpečuje funkciu celoslovenského odborného-metodického pracoviska pre kultúrno-osvetovú činnosť (KOČ). NOC podporuje rozvoj kultúrnych a kultúrno-osvetových aktivít v miestnych a regionálnych podmienkach, a to najmä prostredníctvom teoreticko-koncepcnej činnosti, poradensko-vzdelávacej činnosti, informačno-dokumentačnej činnosti, záujmovej umeleckej činnosti (ZUČ), edičnej a vydavateľskej činnosti, činnosti v oblasti výskumu a štatistiky kultúry a činnosti v oblasti kreatívneho priemyslu. Činnosť NOC zahŕňa aj pôsobenie Európskeho kontaktného bodu, multifunkčného kultúrneho centra V-klub a aktivity vyplývajúce z udržateľnosti troch národných projektov digitalizácie.

NOC v roku 2021 v nadväznosti na kontrakt zabezpečovalo kultúrno-osvetovú činnosť, profesijné a občianske vzdelávanie a aktivity v oblasti prevencie negatívnych sociálno-patologických javov, edičnú a vydavateľskú činnosť, výskumnú činnosť a štatistiku kultúry, vzťahy s verejnosťou a zahraničnú spoluprácu, Európsky kontaktný bod, multifunkčné kultúrne centrum NOC – V-klub a udržateľnosť projektov v rámci OPIS PO2.

V rámci ZUČ a neprofesionálnej umeleckej tvorby (NU) NOC poskytuje metodické poradenstvo v oblasti KOČ, podporuje činnosť kolektívov a jednotlivcov v rôznych oblastiach NU, zabezpečuje postupové súťaže a prehliadky NU, realizuje vzdelávacie, prezentačné a súťažné podujatia v nasledujúcich oblastiach: divadlo a umelecký prednes, scénický folklorizmus, hudba (inštrumentálna, populárna a dychová hudba), zborový spev, filmová, fotografická, výtvarná a literárna tvorba. Vyhľadáva, uchováva, ochraňuje, sprístupňuje, dokumentuje, inventarizuje a tvorivo využíva nehmotné kultúrne dedičstvo. V roku 2021 NOC vyhlásilo, odborne garantovalo a spoluorganizovalo z pôvodne plánovaných 13 len 7 postupových súťaží a prehliadok ZUČ v súvislosti s protipandemickými opatreniami (Belopotockého Mikuláš, Hviezdoslavov Kubín 2021, Jazykom tanca 2021, Viva il canto, CINEAMA 2021, AMFO 2021, Výtvarné spektrum), zabezpečilo prípravu a realizáciu 2 celoštátnych festivalov (66. ročník FF Východná 2021 – online verzia, Scénická žatva), zabezpečilo monitoring krajských a regionálnych kôl vyhlásených súťaží a prehliadok ZUČ, vyhlásilo, odborne garantovalo a spolupracovalo pri realizácii nepostupovej literárnej súťaže Literárny Zvolen vrátane zabezpečenia rozborového seminára a vyhodnotenia, odborne zabezpečilo a spolupracovalo pri príprave 4 nepostupových celoštátnych súťaží, pripravilo 1 výstavu víťazov AMFO 2021, uskutočnilo 61 pracovných porád s odbornými pracovníkmi kultúrnych inštitúcií a organizácií a s členmi poradných zborov, zabezpečilo 28 vzdelávacích podujatí v rôznych žánroch NU, vytvorilo 1 268 vizuálnych/audiovizuálnych/súborných diel na účely dokumentácie a propagácie svojej činnosti,

pripravilo 8 metodických videí zameraných na hlasovú výchovu spevákov, realizovalo vzdelávacie podcasty (séria 10 častí o divadle V prvom rade), metodický vlog na výučbu umeleckého prednesu (5 metodických videolekcií), v rámci Encyklopédie scénického folklorizmu pracovalo na editácii, aktualizácii, korektúrach a sprístupňovaní hesiel v rámci lexikálnych skupín: folklórne súbory, osobnosti, folklórne skupiny a detské folklórne súbory (heslá sú dostupné v NOC a pripravené na online sprístupnenie na novovytváranom webe), spolupracovalo na príprave a realizácii Medzinárodného festivalu poézie vo Valašskom Meziříčí, priebežne spolupracovalo s medzinárodnými a zahraničnými organizáciami zaoberajúcimi sa NU (najmä NIPOS Artama, AMATEO, AITA/IATA, CIOFF, UNICA, FIAP, NÚLK, Ústavom pre kultúru vojvodinských Slovákov), sprístupňovalo, prevádzkovalo a priebežne dopĺňalo bádatelňu a knižnicu NOC, ktorá bola od októbra 2021 spustená ako STUDEO.NOC.

V rámci profesijného a občianskeho vzdelávania a edukačných aktivít v oblasti prevencie negatívnych sociálno-patologických javov v roku 2021 NOC realizovalo odborné vzdelávacie a metodicko-poradenské aktivity smerujúce k zvyšovaniu kľúčových kompetencií riadiacich pracovníkov a manažerov miestnej a regionálnej kultúry v oblasti sociálnej prevencie a problematiky vedenia obecných kroník. Vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19 sa aktivity v oblasti profesijného, sociokultúrneho a občianskeho vzdelávania uskutočňovali online formou prostredníctvom platformy ZOOM (webináre, online workshopy, tréningy a semináre). V sledovanom období sa pozornosť sústredila najmä na nové témy a oblasti, lepšie využívanie online priestoru a rozvoj digitálnych zručností zamestnancov, skvalitňovanie procesuálnej stránky vzdelávania a získavanie nových cieľových skupín. V roku 2021 NOC realizovalo 6 tréningov v oblasti rozvoja manažérskeho zručností, 2 vzdelávacie programy na rozvoj zručností pracovníkov sociálnej prevencie, 1 výcvik zameraný na rozvoj sociálnych zručností, 1 vzdelávací program na rozvoj odborných zručností pracovníkov sociálnej prevencie, 2 odborné semináre k problematike sociálnej prevencie, 10 aktivít v oblasti rozvoja odborných zručností (digitálne zručnosti a ovládanie online vzdelávacích platforiem, lektorské zručnosti, strategické plánovanie, riešenie konfliktov, komunikačné zručnosti), 4 aktivity občianskeho vzdelávania (v záujme zvyšovania občianskej participácie a angažovanosti v spoločnosti na miestnej a regionálnej úrovni), 1 vzdelávaciu aktivitu v rámci Týždňa celoživotného učenia 2021, 7 online výstupov na vybrané témy neformálneho vzdelávania, celoživotného vzdelávania a sociálnej prevencie (2 video rozhovory s odborníkom, 5 videozáznamov z webinárov), 1 vzdelávaciu aktivitu pre mládež zameranú na nežiaduce sociálne a sociálno-patologické javy, 1 vzdelávaciu aktivitu zameranú na rozvoj zručností tvorcov obecných kroník a zostavovateľov obecných monografií, poskytlo 50 metodických a poradenských služieb v oblasti KOČ a celoživotného vzdelávania, pripravilo 1 vzdelávací program z oblasti divadelného umenia a predložilo ho na akreditáciu MŠVVŠ SR.

NOC ďalej v roku 2021 vydalo 3 čísla časopisu Javisko, 2 čísla odborného časopisu Sociálna prevencia, pripravilo 2 odborné publikácie z oblasti vzdelávania a sociálnej prevencie (metodická príručka Prevencia v praxi – vydaná v tlačenej forme aj online, elektronické vydanie publikácie Kultúra bez bariér), vydalo Situačnú správu domov kultúry miest a obcí Slovenska (prístupná online aj v tlačenej verzii), zverejnilo 37 metodických príspevkov z oblasti NU v časopise Javisko a na svojom webovom sídle, ďalej pripravilo Zborník Literárny Zvolen 2021, zbierku piesní pre detské spevácke zbory Belo Felix: Voláme vás! a staralo sa o funkčné nastavenia svojho webového sídla, jeho ďalších domén a sociálnych sietí (aktualizovalo a dopĺňalo obsahy svojich portálov www.nocka.sk, www.mojeumenie.sk, www.v-klub.sk, www.festivalvyhodna.sk, www.scenickazatva.sk a www.tvor-ba.sk).

V rámci výskumu a štatistiky kultúry pripravilo 2 výskumné projekty pre jednotlivé parciálne oblasti kultúry (na témy štruktúra účastníkov súťaží NU a záchranná teréna a archívna dokumentácia umeleckých prejavov tradičnej kultúry), realizovalo 1 výskumnú úlohu Pozícia kultúry v hodnotovom systéme obyvateľov SR, popularizovalo a sprístupňovalo výsledky štatistického zisťovania a výsledky výskumu v oblasti kultúry prostredníctvom dostupných kanálov NOC, participovalo na príprave satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu, zabezpečovalo funkcionálnosť elektronického systému štatistického zisťovania MK SR, pripravilo a zabezpečilo zber a spracovanie údajov štátneho štatistického zisťovania za oblasť kultúry za rok 2020, odovzdalo údaje za rok 2020 Štatistickému

úradu SR, vypracovalo správu o výsledkoch štátneho štatistického zisťovania, zabezpečilo zverejnenie správy a výsledkov na webovom sídle MK SR, poskytovalo údaje zo štátneho štatistického zisťovania žiadateľom zo Slovenska a zahraničia.

NOC v roku 2021 tiež zabezpečovalo udržateľnosť 3 národných projektov OPIS PO2 (Centrálna aplikačná infraštruktúra a registratúra, Harmonizácia informačných systémov a Digitalizácia a multimediálne prezentačné produkty NOC) - prevádzkovalo výstupy, pokračovalo v činnosti v období udržateľnosti (zaviedlo 273 915 digitálnych objektov do národných registrov a zdigitalizovalo 559 objektov), pokračovalo v digitalizácii kultúrnych objektov a všetkých s tým súvisiacich aktivít, hľadalo nové možnosti na ďalší rozvoj a nadväzovalo spoluprácu. Realizovalo aj projekt Online živé umenie, ktorý prinášal živé umenie formou záznamov alebo live streamov (bolo uskutočnených 522 termínov vysielania, 17 live streamov, 22 000 predaných vstupeniek).

V multifunkčnom kultúrnom centre V-klub NOC v roku 2021 uskutočnilo 43 podujatí (12 podujatí zameraných na prezentáciu profesionálnej umeleckej tvorby, 6 podujatí zameraných na prezentáciu NU, 12 vzdelávacích aktivít, 4 podujatia s medzinárodnou účasťou, 1 podujatie určené pre osoby patriace k znevýhodneným skupinám obyvateľstva, 6 prednášok a diskusií edukačného zamerania, 2 výstavy výtvarného umenia).

V rámci Európskeho kontaktného bodu boli zrealizované 2 podujatia pre 29 účastníkov, poskytnutých 128 individuálnych konzultácií, vydané 3 newslettery, vydaný 1 edičný titul o výsledkoch programu a vyhotovená záverečná správa. Projekt bol úspešne ukončený 31. marca 2021.

NOC v roku 2021 udelilo ocenenie Pocta Národného osvetového centra 7 osobnostiam NU.

- **Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove (SÚH)**

SÚH patrí medzi historicky najstaršie a najvýznamnejšie inštitúcie vedecko-kultúrneho charakteru na Slovensku. Poslaním SÚH je cieľavedomou činnosťou zhromažďovať, vedecky a odborne spracovávať poznatky z astronómie a príbuzných prírodných vied za účelom ich sprístupňovania širokej verejnosti. SÚH v roku 2021 v súlade s predmetom svojej činnosti priebežne zabezpečovala svoje hlavné činnosti a úlohy v oblasti múzejnej činnosti (Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho), expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti, v oblasti poskytovania metodicko-odborných, poradenských, konzultačných a vzdelávacích činností, v oblasti edičnej a vydavateľskej činnosti, v oblasti zahraničnej spolupráce a medzinárodných vzťahov a v oblasti vedecko-výskumnej činnosti.

SÚH v rámci múzejnej činnosti v roku 2021 zaradila do zbierkového fondu 33 zbierkových predmetov, vytvorila 8 záznamov v druhom stupni evidencie, odborne ošetrila formou konzervovania 3 zbierkové predmety, sfinalizovala zakonzervovanie Uhorského hviezdneho glóbusu, 4 sád okulárových výťahov, 4 sád prírub, 4 ďalšie prídavné zariadenia pre ďalekohľady, ktoré boli zaradené do zbierkového fondu v predošlých obdobiach, sprístupnila 2 expozície, stálu expozíciu v priestoroch prevádzkovej budovy a dočasnú expozíciu Šternberk – Pluto pri príležitosti 90. výročia prvého astrometrického pozorovania planéty Pluto krátko po jej objave v r. 1930 v historickej budove SÚH, novovytvorenú výstavu k 150. výročiu založenia hvezdárne v Hurbanove a zorganizovala konferenciu k 150. výročiu založenia hvezdárne v Hurbanove.

V rámci expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti zrealizovala 5 výstav, 2 medzinárodné fotografické súťaže (Astrofoto, Svietme si na cestu, nie na hviezdy), 4 postupové súťaže určené pre predškolskú, školopovinnú a stredoškolskú mládež (Čo vieš o hviezdach, Vesmír očami detí, Astronomická olympiáda, účasť na medzinárodnej astronomickej a astrofyzikálnej olympiáde online formou), 1 medzinárodný filmový festival Astrofilm (cca 350 návštevníkov).

Ďalej SÚH pripravila 2 odborné semináre pre pracovníkov hvezdární a planetárií a učiteľov základných a stredných škôl (spolu 37 návštevníkov), zrealizovala 15 odborných konzultácií zameraných primárne na prípravu žiakov a študentov na postupové súťaže (pre 42 osôb), 3 podujatia k významným medzníkom vo vývoji astronómie, vedy a techniky (slávnostné uvedenie poštovej známky vydané k 150. výročiu založenia SÚH s návštevnosťou 35 návštevníkov, verejné pozorovanie čiastočného zatmenia Slnka s návštevnosťou 35 účastníkov a podujatie k Európskej noci výskumníkov s návštevnosťou 25 účastníkov), 4 prednáškové cykly pre školskú mládež vrátane verejných

pozorovaní oblohy, zabezpečila 217 hodín prednášok v spolupráci so SPŠŠ Hurbanovo v rámci pomaturitného štúdia astronómie, uviedla 3 programy v planetáriu v dvoch jazykových mutáciách (k jednému z programov vydala reklamnú brožúru a poster), pripravila 2 pobytové sústredenia pre mládež (33 účastníkov), 4 dni denného letného tábora pre deti základných škôl v Hurbanove, ktorého sa zúčastnilo 154 účastníkov a stretnutia astronomického krúžku Astroklub (10x s návštevnosťou cca 10 žiakov základných škôl). Celkovo sa uskutočnilo 72 hromadných exkurzií (2090 účastníkov) a 98 programov pre individuálnych návštevníkov (pre 1498 návštevníkov v planetáriu, 1501 návštevníkov v stálej expozícii múzea a 1449 návštevníkov v historickej budove).

V rámci edičnej a vydavateľskej činnosti zabezpečila SÚH účasť na vedeckých konferenciách a publikovala príspevky v zborníkoch a časopisoch (22 publikovaných prác, 3 práce zaslané do tlače), vydala 6 čísel vedecko-populárneho časopisu Kozmos (v náklade 4 200 ks), realizovala 6 zasadnutí Redakčnej rady, vydala 5 neperiodických publikácií a obohatila knižničný fond o 8 jednotiek.

V oblasti zahraničnej spolupráce a medzinárodných vzťahov sa 1 zamestnanec zúčastnil 16th European Solar Physics Meetingu, bolo realizovaných 12 workshopov pre spolupracovníkov hvezdárne v Tate v Maďarsku on-line formou, SÚH participovala na 3 medzinárodných projektoch, zamestnanci absolvovali 5 zahraničných ciest a zúčastňovali sa rôznych on-line zahraničných vzdelávaní.

Tiež realizovala 10 vedecko-výskumných aktivít (zakresľovanie Slnka, pozorovanie a zaznamenávanie slnečných spektier, sledovanie úrovne EUV žiarenia Slnka, sledovanie variácií magnetického poľa Zeme, pozorovanie a digitálne záznamy slnečnej chromosféry a protuberancií, pozorovanie slnečných rádiových vzplanutí, nepretržité rádiové pozorovanie meteorov a videoregistrácia bolidov, astrometrické a fotometrické pozorovanie, fotografovanie objektov nočnej oblohy a vyhotovovanie videozáznamov bolidov, pravidelné verejné pozorovania pre exkurzie a pozorovania aktuálnych astronomických úkazov).

Celkovo SÚH v roku 2021 realizovala 455 podujatí pre verejnosť, ktoré navštívilo viac ako 15 000 návštevníkov. Do tohto počtu nie sú započítaní účastníci celoslovenských postupových súťaží v okresných a krajských kolách, ktorých bolo na základe kvalifikovaného odhadu viac ako 25 000 a bolo v rámci týchto aktivít realizovaných 48 podujatí.

ĽUDOVÁ UMELECKÁ VÝROBA

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany a rozvoja ľudovej umeleckej výroby ako zložky kultúrneho dedičstva. Ministerstvo je zriaďovateľom Ústredia ľudovej umeleckej výroby.

• Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Hlavné činnosti, ktoré ÚĽUV vykonáva v rozsahu zákona SNR č. 4/1958 Zb. a štatútu ÚĽUV vydaného ministerstvom, sú ochrana a rozvoj ľudovej umeleckej výroby, jej výskum, dokumentácia a monitorovanie, starostlivosť o uchovávanie tradičných remeselných zručností. ÚĽUV tieto činnosti vykonáva formou vzdelávania, edičnej a knižničnej činnosti, propagáciou ľudovej umeleckej výroby, výstavnou činnosťou, organizovaním vývoja nových výrobkov a ich výroby a zabezpečovaním odbytu ľudových umeleckých výrobkov. Organizácia vykonáva tiež múzejnú činnosť v rámci pôsobenia odborného pracoviska ÚĽUV– Múzea ľudovej umeleckej výroby (MĽUV).

ÚĽUV ako národná kultúrna inštitúcia s celoštátnou pôsobnosťou je inštitucionálnym vykonávateľom ochrany národného kultúrneho dedičstva. Zodpovedá za kontinuitu v uchovávaní poznatkov, zručností, kultúrnych a estetických hodnôt reprezentovaných ľudovými umeleckými výrobami. Podiel ÚĽUV na propagácii najhodnotnejších prejavov tradičného remesla a ľudovej umeleckej výroby znamená pre celé odvetvie trvalú garanciu utvárania kritériálneho prostredia, ktoré nemá alternatívu v regulácii daného odvetvia trhom. Z tohto pohľadu je pôsobenie ÚĽUV v kultúrnom prostredí SR výnimočné, merateľné a celospoločensky dlhodobý prínosný. Predmetom ochrany sú: nehmotné kultúrne dedičstvo v podobe vedomostí a zručností uplatňovaných ľudovými výrobcami a ich súčasnými pokračovateľmi a estetické bohatstvo vzorov využívaných v práci s prírodnými materiálmi, hmotné kultúrne dedičstvo v zbierkovom fonde MĽUV.

V ÚĽUV bol na riadenie projektov v roku 2021 využívaný overený systém projektového riadenia, ktorý sa v organizácii uplatňuje kontinuitne už od roku 2009. Katalóg projektov ÚĽUV na rok

2021 definoval celkovo 8 hlavných činností v zmysle kontraktu: múzejná činnosť, výstavná a prezentačná činnosť, vedecko-výskumná činnosť, knižničná činnosť, starostlivosť o ľudovú umeleckú výrobu, výchova a vzdelávanie, edičná a vydavateľská činnosť, propagačná činnosť, správa a prevádzka (prevádzková a riadiaca činnosť), sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

V rámci múzejnej činnosti bolo do zbierkového fondu múzea nadobudnutých spolu 81 predmetov (67 kúpou a 14 darom), vykonala sa chronologická evidencia 53 záznamov, vytvorilo sa 107 záznamov katalogizácie zbierkových predmetov, rekatalogizovalo sa 400 záznamov, vytvorilo 59 záznamov II. st. evidencie a bolo zaevidovaných 285 ks digitálnych obrazových záznamov, 2 nosiče obrazových a zvukových záznamov a 13 záznamov z kvalifikačných komisií (roky 1954 a 1955), naskenovaných a upravených 5 716 dokumentačných fotokariet, vytvorených 370 životopisov výrobcov. Odborne ošetrovaných bolo 54 zbierkových predmetov, formou konzervovania bolo ošetrovaných 51 predmetov a 3 predmety boli reštaurované. Múzeum tiež zabezpečovalo bádateľské vstupy a poskytovalo odbornoporadenské služby (32 bádateľov prezenčne a 17 konzultácií inou formou). Zamestnanci múzea sa zúčastnili 3 konferencií s príspevkom.

ÚĽUV realizoval 6 výstav, z toho 3 nové a 1 z nich - Slovenské kroje/Tvorivé synergie, bola inštalovaná v Rakúsku na zámku Schloss Hof od októbra do decembra 2021. ÚĽUV tiež pripravoval súťaž Kruhy na vode 2022, bol schválený štatút súťaže a v decembri 2021 bola súťaž vyhlásená.

V rámci vedecko-výskumnej činnosti pokračoval výskum v dvoch témach (Paličkovaná čipka v zbierkach MEUV a Technika vybíjania dreva), boli natočené 2 videodokumenty zachytávajúce postupy výroby pletenia slamených ozdôb a pletenia ľubových košov, formou ročenky bola spracovaná tvorba výrobcov ocenených titulom Majster ľudovej umeleckej výroby za rok 2020 a písomne spracovaný terénny výskum v obciach Dolné a Horné Plachtince na tému Pletenie na ihliciach v oblasti Hontu. Pre elektronickú encyklopédiu tradičných remesiel a domácich výrob boli spracované heslá hračkárstvo a pradenie.

V roku 2021 bolo do knižničného fondu zaradených 297 knižničných dokumentov (173 kn. j. a 124 periodík), realizovaných 2 622 výpožičiek (1 550 absenčných a 1 072 prezenčných), knižnica evidovala 943 návštev, zaregistrovala 37 nových používateľov (počet aktívnych používateľov bol spolu 196). Bolo spracovaných formou článkovej bibliografie 9 ročníkov časopisu Umění a řemesla (1980 – 1988) a 2 čísla RUD, zdigitalizovaných 35 starších publikácií, aktualizovaných 20 a spracované 3 nové rešerše.

V rámci starostlivosti o ľudovú umeleckú výrobu bolo poskytnutých 290 konzultácií v oblasti netextilnej výroby a 163 konzultácií v oblasti textilnej výroby, posúdených 215 návrhov nových prototypov výrobkov, z ktorých výtvarná komisia ÚĽUV odporučila na zaradenie do sortimentu 154 nových návrhov, bola realizovaná textilná výroba (zhotovených 512 ks), doplnených 21 nových profilov výrobcov do elektronickej encyklopédie, vyvzorovaných 11 návrhov podľa archívnych záznamov ÚĽUV, zrealizovalo sa zasadnutie Komisie pre udelenie titulu Majster/Majsterka ľudovej umeleckej výroby, ktorá posúdila a schválila 5 nominácií na udelenie titulu, boli vytvorené krátke videoprofily nominovaných výrobcov a 10. septembra 2021 boli tituly generálnou riaditeľkou ÚĽUV a ministerkou kultúry majstrom slávnostne odovzdané. ÚĽUV tiež realizoval odbyt ľudových umeleckých výrobkov v 5 predajniach a prostredníctvom online predaja.

ÚĽUV realizoval 12 hospitácií záujmových kurzov pre dospelých, 3 metodické dni formou webinárov. ÚĽUV zriaďuje tri regionálne centrá remesiel (RCR ÚĽUV) v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach, ktoré vo vymedzenej spádovej oblasti pôsobia ako vzdelávacie, poradenské a informačné centrá ľudovej umeleckej výroby. Ich činnosť bola roku 2021 ovplyvnená nepriaznivou pandemickou situáciou a prijatými protipandemickými opatreniami. V RCR ÚĽUV Banská Bystrica bolo realizovaných 30 kurzov pre 125 dospelých, 3 kurzy pre deti a mládež pre 16 účastníkov, 7 turnusov denného letného tábora Prázdniny s remeslom pre 168 detí, 55 tvorivých dielní pre 352 žiakov a 4 odborné online prednášky (185 účastníkov). V RCR ÚĽUV Bratislava bolo realizovaných 60 kurzov pre 256 dospelých účastníkov, 7 kurzov pre deti a mládež s 39 účastníkmi, 7 turnusov denného letného tábora Prázdniny s remeslom pre 193 detí, 49 tvorivých dielní pre školy (264 žiakov) a 3 exkurzie (pre 35 osôb). V RCR ÚĽUV Košice bolo realizovaných 28 kurzov pre dospelých so 116 účastníkmi,

12 kurzov pre deti s počtom 51 účastníkov, 7 turnusov denného letného tábora Prázdniny s remeslom pre 181 detí, 19 tvorivých dielní pre 111 detí, 4 exkurzie (90 detí), 3 odborné prednášky prezenčne a 4 online (860 účastníkov). Spolu regionálne centrá pripravili 140 kurzov pre 603 záujemcov (118 pre dospelých/497 účastníkov a 22 pre deti/106 účastníkov), 123 tvorivých dielní a 7 exkurzií spolu pre 817 návštevníkov, 11 prednášok pre verejnosť s účasťou 1 045 záujemcov. V obmedzenej miere kvôli pandémie sa stretávali kluby remesiel (8 stretnutí v priebehu roku 2021).

ÚĽUV ďalej zorganizoval 8. ročník súťaže V krajine remesiel, do ktorej bolo zaslaných 169 súťažných prác. Z víťazných prác bola pripravená výstava, inštalovaná v RCR Košice, ako aj vyhotovený katalóg. Odovzdávanie ocenení sa konať online formou 3. decembra 2021. Počas Radvanského jarmoku (10. – 11. septembra 2021) ÚĽUV zorganizoval podujatie Dvor remesiel ÚĽUV, na ktorom predstavil 15 remeselníkov. 15. decembra 2021 pripravil odborný webinár o ochrane a udržateľnom rozvoji remesla a ľudovej umeleckej výroby v súčasnosti (106 účastníkov).

V roku 2021 ÚĽUV spustil novú edíciu Poznávajme remeslá – vydal 1. diel Textilné techniky I., ďalej vydal publikáciu Tradičné medovníky, katalóg produktov Darček s príbehom a 2 čísla odborného časopisu RUD.

V dňoch 4. – 5. septembra 2021 sa uskutočnil 30. ročník festivalu Dni majstrov ÚĽUV 2021, avšak kvôli pandemickej situácii len ako jarmok remesiel bez sprievodných aktivít.

UMELECKÉ SÚBORY

V oblasti tradičnej ľudovej kultúry a jej interpretácie pôsobia v rámci rezortu kultúry tri organizácie, ktoré sa zameriavajú na jej scénické a umelecké spracovanie – Slovenský ľudový umelecký kolektív, Tanečné divadlo Ifjú Szivek a Umelecký súbor Lúčnica.

• Slovenský ľudový umelecký kolektív (SEUK)

SEUK je štátna profesionálna umelecká inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru, ako aj v oblasti starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru Slovenska. Prostredníctvom Centra pre tradičnú ľudovú kultúru plní funkciu kompetenčného centra vo vzťahu k implementácii Dohovoru UNESCO na ochranu nemotného kultúrneho dedičstva a štátnej kultúrnej politiky v oblasti tradičnej ľudovej kultúry pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, iné štátne organizácie, ako aj neštátne subjekty zaoberajúce sa tradičnou ľudovou kultúrou. V Divadle SEUK, mimo neho, doma i v zahraničí organizuje kultúrno–spoločenské podujatia, ktoré propagujú jeho činnosť a ktoré sú zamerané na ochranu, šírenie, dokumentáciu, propagáciu, sprístupnenie a umelecké spracovanie tradičnej ľudovej kultúry Slovenska, vyvíja ďalšie významné kultúrne aktivity v oblasti svojej činnosti, spolupracuje s verejnoprávnymi médiami a inými štátnymi inštitúciami pri napĺňaní základných účelov a predmetu svojej činnosti, pripravuje a vydáva printové, zvukové, obrazové a iné multimediálne nosiče, ktoré rozširuje za účelom dokumentácie a propagácie svojej činnosti, ako aj za účelom výchovy a vzdelávania, vykonáva sprostredkovateľskú, agentúrnu, reklamnú a propagačnú činnosť v rámci predmetu činnosti, vyrába scénické dekorácie a kostýmy pre vlastnú umeleckú činnosť, prenajíma nebytové priestory, alebo ich časti, prípadne iný majetok štátu, ktorý má vo svojej správe a dočasne ho nevyužíva. SEUK je prevažne zájazdovým telesom. Ťažisko jeho prezentačnej činnosti tak spočíva vo vystupovaní v teréne.

V rámci tvorivej, umeleckej a prezentačnej činnosti bolo hlavnou dramaturgickou náplňou pre 1. polrok 2021 reprízovanie premiérového programu Triptych a detských predstavení Gašparko a Zvuky nie sú muky. Kvôli protipandemickým opatreniam sa však až do mája žiadne predstavenia nemohli realizovať, preto sa organizácia sústredila najmä na online nácviky pre tanečný súbor a ľudovú hudbu. Okrem toho uviedol SEUK cez portál navstevnik.online 2 reprízy programu Genesis. V 1. polroku stihol SEUK odohrať len 14 predstavení naživo. V 2. polroku bola dramaturgickou náplňou príprava nového programu Balet&SEUK/Tancom k sebe (koprodukčný projekt s Baletom SND). Program bol odpremiérový 2. októbra 2021 v SND, ale kvôli protipandemickým opatreniam sa do konca roku 2021 odohrala len 1 repríza. Prostredníctvom portálu navstevnik.online odohral SEUK 2 vianočné programy – Pastorále a Slovenské Vianoce. Spolu počas roku 2021 SEUK odohral 32 predstavení so živým publikom a 6 predstavení online, z toho 27 predstavení na Slovensku a 5 v zahraničí (ČR, Maďarsko, Srbsko) pre viac ako 11 000 divákov. Tiež zorganizoval 11. ročník podujatia Deň detí

v SEUK-u, v priestoroch Divadla SEUK slávnostne odovzdal veľvyslanec Poľskej republiky Jurajovi Kubánkovi Zlatý kríž za zásluhy, ktorý mu udelil prezident Poľskej republiky, ďalej pripravil exkurziu pre žiakov z Bratislavy, realizoval festival tradičného bábkového divadla Bábky v Parku s medzinárodnou účasťou (ČR, Maďarsko, Taliansko), s odevnou značkou Abraka pripravil špeciálnu edíciu legín so vzorom inšpirovaným vizuálnymi motívmi, ktoré používa SEUK. V kine SEUK odohral v roku 2021 spolu 66 filmových projekcií pre 1021 divákov.

Činnosť Centra pre tradičnú ľudovú kultúru (CTEK) sa riadi najmä Zriaďovacou listinou SEUK-u, vládnu Konceptiou starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru a Dohovorom UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva. Jednou z hlavných činností je dokumentovanie, spracovanie, archivácia a sprístupňovanie javov tradičnej ľudovej kultúry. Prostredníctvom webového sídla www.fondtlk.sk (od roku 2017) bolo k 31. decembru 2021 dostupných on-line 8 480 digitálnych objektov. Stránku v roku 2021 navštívilo 25 615 používateľov a priemerná mesačná návštevnosť bola 2 135 návštevníkov. V roku 2021 CTEK realizovalo fotodokumentáciu odevov z 2 zbierok – Stanislava Talapku a súkromného etnografického múzea Za krakovskú bránu a dokumentáciu insitného maliarstva Slovákov v Srbsku ako pilotný projekt a medzinárodnú pomoc pri založení a budovaní Digitalizačného centra pre slovenské naivné maliarstvo v Kovačici v Srbsku. Ďalšou významnou úlohou je koordinácia a administrácia procesu tvorby Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku. V roku 2021 bol ukončený proces hodnotenia nominovaných prvkov z roku 2020, z ktorých komisia na zápis navrhla 6 a tie ministerka kultúry 30. júna 2021 slávnostne zapísala a na základe výzvy pre rok 2021 bolo zaslaných 5 nominácií, ktoré boli v priebehu roka 2021 spracovávané. CTEK pripravilo a vydalo dvojjazyčnú publikáciu v slovensko-anglickej mutácii k propagácii prvkov a aktivít zapísaných v zoznamoch, tiež publikáciu k novým zapísaným prvkom a publikáciu pre deti – Šlabikár TLK 2 fujara. Ďalej sa CTEK spolupodieľalo na príprave medzinárodnej nominácie prvku Sokoliarstvo – živé dedičstvo ľudstva, ku ktorej bolo 14. decembra 2021 úspešne zapísané aj Slovensko, realizovalo 2 online semináre s predkladateľmi prvkov a aktivít, pripravilo a zverejnilo na svojom webovom sídle informácie o kandidatúre SR do Medzivládneho výboru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO na roky 2022 – 2026, vydalo dvojjazyčnú publikáciu vo francúzsko-anglickej mutácii o nehmotnom kultúrnom dedičstve Slovenska, realizovalo 3 výstavy a v spolupráci s Oddelením živého dedičstva UNESCO realizovalo 24. septembra 2021 online webinár venovaný vzdelávaniu.

Významnú časť činnosti organizácie tvorila udržateľnosť aktivít v rámci projektu Digitálny fond tradičnej ľudovej kultúry v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti a jej sprístupnenie verejnosti. V roku 2021 dodalo CTEK do CAIR 200 nových digitálnych objektov (celkovo dodaných 2 460 digitálnych objektov), všetky dostupné na www.slovakiana.sk. V roku 2021 dodalo CTEK do CDA 203 digitálnych objektov (celkovo dodaných 2 453 digitálnych objektov). 30. novembra 2021 bola schválením monitorovacej správy ministerstvom ukončená fáza udržateľnosti projektu.

• **Tanečné divadlo Ifjú Szivek (TDISZ)**

TDISZ je štátnou, profesionálnou umeleckou inštitúciou s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru. Tvorivá, umelecká, prezentačná činnosť TDISZ je zameraná na: vytváranie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov, ktoré nadväzujú na tradičnú kultúru občanov maďarskej národnosti žijúcich na území SR, zachovávanie, rozvoj a interpretáciu ľudových tancov, piesní, hudby, ako i vokálnych a inštrumentálnych diel klasického dedičstva európskej hudobnej a tanečnej kultúry, verejné predvádzanie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov na vlastnej umeleckej scéne, mimo nej doma i v zahraničí, zachovávanie, dokumentáciu a prezentovanie prejavov tradičnej ľudovej kultúry Maďarov a iných národností, prípravu a vydávanie printových, zvukových, obrazových a iných multimediálnych nosičov a ich rozširovanie za účelom dokumentácie a propagácie svojej činnosti, ako aj za účelom výchovy a vzdelávania, organizáciu festivalov, prehliadok a výskum v oblasti tradičnej kultúry a tanečného umenia.

TDISZ v rámci svojho poslania a predmetu činnosti plní tieto úlohy: pestuje živé i oživené ľudové tradície Maďarov žijúcich v SR, národov a národností strednej Európy, ich integrovanie do súčasných

kultúr v rámci zachovania continuity, na báze týchto tradícií vykonáva tanečno-divadelnú prax, scénické spracovanie folklórnej tradície, v prvom rade s využitím vlastných kapacít, poskytuje možnosť prezentácie významným ľudovoumeleckým aj inožánrovým telesám na vlastnej scéne, tiež poskytuje odbornú pomoc v tvorivej aj umeleckej rovine pre potreby profesionálnej i amatérskej scény.

V roku 2021 bolo vykonávanie hlavnej, scénickej činnosti TDISZ v značnej miere obmedzené protipandemickými opatreniami, napriek tomu organizácia v roku 2021 realizovala 55 prezenčných predstavení (35 na Slovensku a 20 v zahraničí) a 14 online predstavení cez portál navstevnik.online svojich 7 programov. Predstavenia si pozrelo 7 852 divákov, z toho 200 žiakov a 412 divákov v online priestore. TDISZ sa opätovne úspešne zúčastnilo Festivalu Off d'Avignon vo Francúzsku s tanečno-divadelnou inscenáciou Allegro Molto Barbaro vo francúzskej mutácii (20 predstavení) a pokračovalo v rekonštrukcii sídelnej budovy. V roku 2021 organizácia zverejnila vyše 270 postov na sociálnych sieťach, ktoré mali výnimočne vysoký dosah (viaceré presiahli 200 000 dosah a 50 000 pozretí).

TDISZ v roku 2021 doplnilo svoj archív videozáznamami tradičnej tanečnej kultúry Rómov z Moldavy nad Bodvou v trvaní vyše 60 minút a notovými zápismi vyše 100 tradičných inštrumentálnych skladieb z výskumov autentickej hudby na území južného Slovenska. Organizácia pripravila Plán práce s detským divákom na roky 2022 – 2023 a Plán debariérizácie organizácie a jej služieb pre verejnosť na roky 2022 – 2023 (po dokončení rekonštrukcie sídelnej budovy v roku 2022, bude budova bezbariérová pre telesne znevýhodnených návštevníkov).

TDISZ je jediný maďarský umelecký kolektív na Slovensku s profesionálnou základňou a celoštátnou pôsobnosťou.

• **Umelecký súbor Lúčnica (US Lúčnica)**

US Lúčnica má významné postavenie v oblasti slovenskej kultúry. Jeho poslaním je vytvárať umelecké programy, ktoré rôznymi úrovňami štylizácie, spôsobmi interpretácie a umeleckého spracovania nadväzujú na folklórne prejavy a ktoré pristupujú k tradičnej ľudovej kultúre a národnej kultúre Slovenska ako k svojmu hlavnému inšpiračnému zdroju. V súlade so zriaďovacou listinou sa v roku 2021 inštitúcia zamerala na realizáciu nasledovných činností: tvorivú umeleckú a prezentačnú činnosť tanečného súboru a orchestra na Slovensku a v zahraničí, koncertnú činnosť speváckeho zboru – prezentáciu na Slovensku a v zahraničí a výstavnú a prezentačnú činnosť Domu umenia Piešťany (DU Piešťany).

Činnosť tanečného súboru bola v roku 2021 ovplyvnená protipandemickými opatreniami, mnohé predstavenia boli zrušené alebo presunuté a činnosť vo veľkej miere prebiehala online. Po uvoľnení opatrení pokračovalo uvádzanie programu Z tvorby prof. Štefana Nosáľa a začal nácvik nového programu tanečného súboru (bol vytvorený 9,5 minútový blok novej choreografie, vyrobené kulisy k programu, nová scéna, dva bloky novej autorskej hudby v dĺžke 9,5 minúty a 8 minút). Tiež bola dokončená prvá časť rekonštrukcie Hurbanových kasární, vďaka ktorej mohol tanečný súbor sálu využívať na nácviky od novembra 2021. US Lúčnica v roku 2021 zrealizoval 18 predstavení tanečného súboru a orchestra, 1 predstavenie s komorným programom spolu pre viac ako 11 000 divákov. US Lúčnica tiež pripravil 3 prezentačné videá Srdcom Lúčnica, pripravoval archív krojov do digitálnej podoby, zrealizoval sériu Denných tanečných táborov s Lúčnicou (4 týždňové turnusy pre takmer 200 detí).

Činnosť Speváckeho zboru Lúčnica v roku 2021 tiež výrazne ovplyvnila pandémia COVID-19 a s ňou súvisiace opatrenia na zamedzenie šírenia tohto ochorenia. Viaceré plánované koncerty boli presunuté na rok 2022. Skúšky prebiehali často online formou. Zrealizovať sa podarilo 15 vystúpení, nahrávky na CD nosiče v rozsahu 6 nahrávacích frekvencií, naštudovanie 4 skladieb slovenských autorov.

DU Piešťany ako organizačná zložka US Lúčnica je centrom kultúrneho a spoločenského života kúpeľného mesta, prispieva k významnému obohateniu života jeho obyvateľov ako i návštevníkov. Dramaturgia zahŕňa aktivity mestského, regionálneho, celoštátneho a medzinárodného významu. V roku 2021 boli realizované nasledovné programy: MUSIC FESTIVAL PIEŠŤANY (MFP) – 66. ročník medzinárodného hudobného festivalu (4. jún - 5. júl 2021), v rámci ktorého sa realizovalo 15 podujatí pre 2 710 návštevníkov, ďalej ORGANOVÉ DNI V PIEŠŤANOCH 2021 – 22. ročník

medzinárodného festivalu organovej hudby (7. august – 7. september 2021) – spolu 6 koncertov pre 250 návštevníkov, MEDZINÁRODNÝ FILMOVÝ FESTIVAL CINEMATIK (MFF) 2021 – 16. ročník (14. – 19. september 2021), počas ktorého sa premietlo 96 filmov s návštevnosťou 9 738 divákov, Piešťanské rendezvous – 23. ročník česko-slovenského festivalu (október – november 2021), na ktorom boli v rámci hudobnej sekcie odohraté 2 koncerty, v rámci činohernej sekcie 4 predstavenia, v rámci filmovej sekcie sa uviedlo 5 filmov, v rámci výtvarnej sekcie 6 výstav, celkovo sa uskutočnilo 17 podujatí s návštevnosťou 2 542 divákov. V roku 2021 sa v DU Piešťany vo vlastnej réžii realizovalo 47 podujatí s návštevnosťou 3 497 divákov, 4 podujatia v spolupráci s návštevnosťou 6 366 divákov, 13 výstav s návštevnosťou 3 390 návštevníkov – spolu 64 podujatí s návštevnosťou 13 253 návštevníkov.

D.3. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V OBLASTI UMENIA

DIVADLÁ A DIVADELNÁ ČINNOSŤ

V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR vyvíjali svoju činnosť 4 divadlá s vlastnými umeleckými súbormi (Slovenské národné divadlo, Divadlo Nová scéna, Štátna opera v Banskej Bystrici a Štátne divadlo Košice). V dôsledku pandémie COVID-19 a následného zákazu organizovania verejných kultúrnych podujatí museli organizácie rušiť svoju činnosť, utlmila sa aj práca v umeleckých súboroch na domácom pódium, ako aj výjazdy súborov. Tieto skutočnosti treba brať do úvahy, ako aj limitované obsadenie kapacity sál divákmi. Divadlá uviedli v premiére spolu 27 inscenácií (17 inscenácií v roku 2020), odohrali spolu 354 predstavení (v roku 2020 to bolo 456 predstavení), z toho 351 na domácich scénach (v roku 2020 to bolo 425), na scénach v SR 4 (24 v roku 2020) a 2 v zahraničí (7 v roku 2020). Predstavenia uvedených štátnych divadiel navštívilo spolu 63 913 divákov (138 870 divákov v roku 2020), tento počet však bol oveľa vyšší pri zarátaní divákov online prenosov. V online priestore sa odohralo spolu 126 predstavení, ktoré mali 475 054 videní. Do pôsobnosti MK SR patrí aj Divadelný ústav ako odborné pracovisko v oblasti divadla, ktoré organizačne a produkčne zabezpečuje prevádzku Štúdia 12. V roku 2021 uviedlo 27 predstavení naživo, ktoré videlo 600 divákov a 33 online podujatí, ktoré mali 4 908 videní.

- **Slovenské národné divadlo (SND)**

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Postavenie a povinnosti SND upravuje Štatút Slovenského národného divadla č. MK-2245/2014-110/12966 zo dňa 23. 7. 2014 a jeho Dodatok č. 2 č. MK-7446/2021-110/22742, ktorý nadobudol účinnosť 1. 11. 2021. Svoje činnosti SND vykonáva aj v zmysle Vyhlášky MK SR č. 230/2014 Z. z. o rozsahu vybraných informácií požadovaných od divadiel a hudobných inštitúcií. SND je štátna príspevková organizácia MK SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

Do chodu SND aj v roku 2021 výrazne zasiahla pandémia COVID-19. Fungovanie divadla sa celý rok podriaďovalo platným protipandemickým opatreniam. Prvýkrát sa pre divákov mohlo otvoriť až v máji. S príchodom leta však začalo naplno hrať a v snahe aspoň trochu kompenzovať pandemický výpadok hrala Činohra SND pre divákov aj počas augusta, ktorý je za normálnych okolností ešte obdobím divadelných prázdnin. Jeseň priniesla opäť dvíhajúcu sa vlnu pandémie, no ešte predtým, ako sa koncom novembra brány divadla pre verejnosť opäť zatvorili, sa v SND stihlo odohrať aj niekoľko premiér - medzi nimi napríklad dva roky odkladaná baletná premiéra Prokofievovej *Popolušky*. Napriek ďalšiemu lockdownu ku koncu roka sa chod divadla vnútri nezastavil a všetky súbory pracovali aj naďalej za prísnych protipandemických opatrení. Divadlo zabezpečilo pravidelné testovanie svojich zamestnancov niekoľkokrát do týždňa. Vďaka tomu bolo možné pre divákov odohrať živé streamy predstavení či nakrútiť záznam novej opery *La traviata*. Prvé i posledné mesiace kalendárneho roka sa divadlo presunulo najmä do online priestoru. Reprízy a online premiéry inscenácií na navstevnik.online mali veľký úspech. Činohra SND získala veľmi priaznivé ohlasy na inscenácie v zahraničí. V tomto období sa tiež podarilo v spolupráci s denníkom SME rozbehnúť projekt divadelných novín *SME Národné*, ktoré od marca 2021 vychádzajú pravidelne na mesačnej báze ako príloha tlačeneho denníka SME v posledný štvrtok v mesiaci. SND sa zároveň podarilo

nastaviť a výrazne zlepšiť komunikáciu s divákom na sociálnych sieťach, kde aktívne na dennej báze spravuje až 8 profilov (4 profily na sociálnej sieti Facebook a 4 profily na sociálnej sieti Instagram). SND v roku 2021 prvýkrát hralo pred živým publikom až 10. mája - operné štúdio uviedlo opernú monodrámu *Denník Anny Frankovej*. Chvíľkové letné a jesenné obdobie medzi dvoma pandemickými vlnami sa SND však snažilo využiť čo najlepšie, aby prilákalo divákov späť do svojich sál. Činohra preto o mesiac skrátila svoje divadelné prázdniny a začala hrať už v auguste. Jeseň priniesla znížené kapacity, ale aj výborné nové premiéry. Kým prišlo na konci novembra opätovné zatvorenie divadiel, stihli svoje premiéry v plánovaných termínoch uviesť všetky súbory SND. Balet SND vzbudil záujem médií aj verejnosti projektom *Umenie pre život*, ktorým sa v spolupráci s Národným onkologickým ústavom snaží upozorniť na problematiku prevencie a liečby onkologických ochorení. Októbrovú opernú premiéru *La traviata* niektoré osobnosti kultúrneho a umeleckého života označili v novinárskej ankete za kultúrnu udalosť roka. V roku 2021 uviedlo SND spolu 9 premiér a 1 obnovenú premiéru. Z celkového počtu uviedla činohra 4 premiéry, opera 1 premiéru, operné štúdio 2 premiéry, balet 2 premiéry a 1 obnovenú premiéru.

SND v zmysle predmetu Kontraktu s MK SR v priebehu roku 2021 uviedlo 9 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia. Odohralo sa 198 predstavení. Vyššie uvedený počet predstavení videlo 38 248 divákov a SND dosiahlo tržby v sume 808 663 eur. Percentuálna obsadenosť povolenej predajnej kapacity sál bola 85 - 90 %, vždy podľa aktuálneho nariadenia Úradu verejného zdravotníctva. Od januára sa prostredníctvom platformy navstevnik.online realizovali online prenosy vybraných predstavení – 22 činoherných, 2 operné, 3 baletné, celkom 27 online predstavení. Celková tržba dosiahla 82 639 eur.

Činohra SND sa rovnako ako iné divadlá snažila reagovať na situáciu ohľadom pandémie Covid-19. Počas prvých i posledných mesiacov kalendárneho roka sa v zhoršujúcej situácii presunula najmä do online priestoru. Reprízy a online premiéry nových inscenácií na navstevnik.online mali svoj veľký úspech. Činohra opätovne získala veľmi priaznivé ohlasy na inscenácie v zahraničí. Premena jazyka divadla do jazyka filmu inšpirovala aj k vzniku projektu *SND v SNG*. Bola to možnosť, ako pracovať s divadelným textom, alebo časťami inscenácie v priestoroch galérie počas inštalácie repliky obrazu *Akcia ZET*. Divadelný tvar sa postupne premieňal na filmový, v ktorom divadelný text naberal nové kontexty a vyznenia. Vznik troch krátkometrážnych filmov *Leni*, *Ruské denníky* a *Milada* mohli diváci vidieť na sociálnych sieťach Youtube. Doplnením tvorby v online priestore bol aj vznik, príprava a realizácia podcastov *Sme národné - s témou Kým som, keď nie som hercom*. Dramaturg a moderátor Daniel Majling viedol rozhovory s členkami a členmi Činohry SND, ktorí sa venujú hudbe, literatúre, či maľbe. V druhej polovici kalendárneho roka sa Činohra v podcastoch venovala reflexii nových premiérových inscenácií s moderátorom Máriom Drgoňom. Uvoľnenie situácie umožnilo najmä návrat do skúšobných procesov a realizáciu štyroch premiér: *Scény zo života režiséra (Ingmara Bergmana)*, *Čaj a apokalypsa*, *Glengarry Glen Ross*, *Matka*.

Činohra SND sa aktívne zapájala do projektov *ETC*. Každý mesiac sa počas stretnutia Coffeek break diskutovalo o situácii v Európe, prístupoch jednotlivých krajín i nových projektoch a spolupráci. Zapojila sa do projektu *Enage* a získala tak grant na preklad pôvodnej súčasnej hry *Ostrov*, ktorú uvedie v sezóne 2021/2022. Dôležitým medzinárodným signálom bol projekt *Renaissance*, v ktorom 22 divadiel z 18 krajín realizovalo krátke filmy inšpirované témou renesancie. Vo výsledku to bola neuveriteľne široká prehliadka repertoárov európskych divadiel, estetik a práce s publikom. Činohra SND využila dokumentárny prístup, konceptuálnu skladačku obrazov a text autora workshopu tvorivého písania. Zúčastnila sa medzinárodnej konferencie ETC v Grazi, kde uzavrela projekt Young Europe III. Na ETC konferencii na Malte sa Činohre SND otvorilo niekoľko spoluprác. Prihlásila sa do Young Europe IV. Práca s mladým publikom je jednou z ciest divadla súčasnosti. Pôsobenie v silnej zahraničnej organizácii sa ukázalo ako výborný kontakt pri získavaní informácií o postupoch a prístupoch v čase pandémie. Dôležité boli i vzdelávacie aktivity. *Workshop kreatívneho písania* mal takmer osemdesiat účastníkov z celého Slovenska, hoc prihlásených ich bolo viac ako sto. Zrodili sa štyri lektorské dielne pod vedením dramaturgov a lektora dramaturgie Činohry SND. Každá postupovala individuálne, s prihliadnutím na iné estetiky i podoby dramatického, či literárneho textu. Aj vďaka NOS sa Činohra dostala do školy a zážitkovým čítaním sa dotkla dramatickej tvorivosti

v praxi pri čítanom texte. Kontakt s detským čitateľom, potenciálnym publikom ukázal ďalšie možnosti pre divadlo v online svete.

Činohra SND pokračovala v roku 2021 aj v živote v online priestore na navstevnik.online a zvolila rôzne stratégie nasadzovania inscenácií. Uviedla inscenácie, ktoré diváci ešte nevideli na navstevnik.online (*Rivers of Babylon, Bratia Karamazovovci, Modrý Fabry, Nevina, Mojmír II. Alebo súmrak riše, Labyrinty a raje Jana Amosa, Bačova žena, Sissi - úteky Alžbety Rakúskej, Nevesta hôľ, Invázie barbarov/Úpadok amerického impéria*), reprízovala (premiérové) inscenácie (*Kubo, Polnočná omša, Pred západom slnka, Mercedes Benz, Fanny a Alexander*). Činohra SND realizovala aj 4 live streamy pre navstevnik.online: *Hriech/Její pastorkyňa, Ako sa Lomidrevo stal kráľom, Ruské denníky, Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch*. V rámci sociálnej dostupnosti umenia Činohra realizovala aj live stream na platforme YouTube a to inscenáciu *Deklarácia závislosti*. V rámci podpory profesií Činohra SND niektoré inscenácie uviedla na navstevnik.online bezplatne špeciálne pre učiteľov (*Labyrinty a raje Jana Amosa, Sissi*), vedcov (*Mercedes Benz, Bratia Karamazovovci*), zdravotníkov (*Bál*), ľudí pracujúcich v službách (*Kubo*). Táto akcia sa stretla s veľkým záujmom. Pokračovala aj v uvádzaní inscenácií v rámci projektu Dramox. V roku 2021 Činohra SND doplnila ponuku o inscenácie *Labyrinty a raje Jana Amosa, Polnočná omša, Bačova žena a Mercedes Benz*. Rovnako pokračovala v komunikácii s vybranými inscenáciami aj cez platformu Vimeo – *Rivers of Babylon* pre Gymnázium v Rožňave spojenú so ZOOM diskusiou so študentmi po predstavení, *Bál a Kubo* pre Slovenskú komoru advokátov, či pre Orange Slovensko.

Na možné otvorenie divadiel sa Činohra chystala už od apríla. V momente otvorenia tak bola pripravená takmer okamžite hrať naživo. Máj a jún tak patrili živému kontaktu s divákmi a potvrdili, že sila divadla je najmä v sprostredkovaní zážitku naživo. Záver sezóny patril spoločnému trojsúborovému *Letnému Gala*. Činohra sa zhostila moderátorských vstupov počas koncertu Opery a Baletu SND a následne Richard Autner s kapelou a Orchester Jeana Valjeana rozprúdili záverečný koncert v dekorácii inscenácie *Vysoká škola diváckeho umenia*. Činohra SND pokračovala vo svojej činnosti netradične aj počas augusta – letným hraním. Z začať sezónu skôr sa ukázalo ako dobré rozhodnutie, pretože sa to stretlo s veľkým diváckym ohlasom. V lete Činohra SND uviedla inscenácie aj s anglickými titulkami a odvtedy pravidelne každý mesiac prináša vybrané inscenácie s titulkami. Spolupracovala aj na príprave programu *Biela vrana* v novembri 2021, kde odzneli texty z inscenácií v repertoári Činohry SND (*Polnočná omša, Antigona, Divadlo Zrakáč*). V októbri 2021 sa podaril zrealizovať aj zájazd na medzinárodný festival Divadelná Nitra, i hostovanie s inscenáciou *Milada* vo Zvolene. Činohra vo svojich sálach hostila *Bratislavu v pohybe, festival Nová dráma, festival Be2Can*.

Opera SND sa snažila od nástupu nového vedenia zastabilizovať vnútorné administratívne a umelecké procesy tak, aby sa mohol rozbehnúť plynulý chod od nastávajúcej sezóny 2021/2022. Dilatácie spôsobené časom, kedy nebol priestor na zmeny, sa museli začať riešiť intenzívnejšie ako počas bežných sezón. Pandémia poukázala na nedostatky, ktoré počas bežnej prevádzky nie sú viditeľné, alebo boli pre nedostatok času odsúvané do úzadia. Tvorba hracieho plánu sa zintenzívnila na základe núteného odstavenia Historického budovy SND z technických príčin. Pre divadelnú činnosť a koordináciu technických zložiek prechádzala viditeľnou obmenou a zmenou systému nastavenia pracovného času. O výhodu dvoch budov, ktoré mohli využívať Opera a Balet SND, obralo zatvorenie HB zamestnancov a divákov o desiatky predstavení. Dôraz na umeleckú kvalitu sa zintenzívnil a priniesol mnoho otázok ohľadne dofinancovania zo strany zriaďovateľa, ale aj zabezpečenia vnútornej kvality umeleckého ansámbľu. Reštrukturalizačné mechanizmy pokračovali ruka v ruke s prípravou nastávajúcej sezón a dogmou kvalitného umeleckého zážitku, ktorý chce vedenie ponúkať divákovi a fanúšikom operného umenia nielen v Bratislave, ale aj vychádzajúc zo svojho mena, celému národu.

Okrem repertoárových inscenácií ako *Rigoletto, Denník Anny Frankovej, Rusalka* uviedla Opera SND premiéru *La traviata* (Giuseppe Verdi, 29. a 30. októbra 2021). Novú inscenáciu operného evergreenu pripravila vo hviezdnom sólistickom obsadení pod taktovkou dirigenta Roberta Jindru a v atraktívnej scénickej koncepcii talianskeho tímu pod vedením režiséra Roberta Catalana. Novú inscenáciu Opera SND venovala pamiatke nedávno zosnulej svetoznámej slovenskej sopranistke Edite Gruberovej. Ďalšími premiérovými titulmi boli v rámci Operného štúdia SND *Zuzanka Hraškovie* (Jozef Grešák, 9. a 10. októbra 2021) - Jozef Grešák sa podujal zhudobniť básnický text známej slovenskej balady P. O. Hviezdoslava a *Dido a Aeneas* (Henry Purcell, 9. a 10. októbra 2021). Táto

téma ponúka otázku, prečo nie je ľudom daná nesmrteľnosť a aké ťažké je zmieriť sa so stratou milovanej osoby. Za ťažisko dramaturgie hry považujú tvorcovia jej silný odkaz sebaobetovania a sebadarovania sa z lásky pre lásku.

SND pripravilo počas ostatného polroka niekoľko inovatívnych projektov, ktorými chcelo oslovit' svojich divákov a tiež získať nových. Jedným z nich bolo podujatie *Letné Gala SND*, ktoré sa stalo nasledovateľom, resp. prvým ročníkom novej, divadelnej tradície. Účinkovali sólisti Opery a Baletu SND: Jolana Fogašová, Adriana Kohútková, Mariana Sajko, Andrea Vizvári, Ondrej Šaling, Richard Šveda, Dalibor Jenis, Tomáš Juhás, Michal Lehotský, Olga Chelpanova, Konstantin Korotkov, spoluúčinkoval orchester Opery SND pod taktovkou Martina Leginusa. Moderovali členovia Činohry SND Anežka Petrová a Daniel Fischer. V druhej časti programu pri fontáne pred novou budovou SND vystúpili Richard Autner s kapelou a Orchester Jeana Valjeana s frontmanom Danielom Fischerom. Spoluúčinkovali Marek Žilínek, Milan Koyš, Vladimír Nikulin, Martin Christov, Daniel Žulčák, Lukáš Dóza, Juraj Varga, Vojtech Geleta.

Presne v deň 70. narodenín tenoristu Petra Dvorského (25. september 2021) sa Opera SND, jeho dlhoročná domovská scéna, rozhodla usporiadať výnimočný slávnostný koncert na jeho počesť *Peter Dvorský 70*. Pozvanie na účinkovanie prijali svetové operné hviezdy Piotr Beczała, Jorge de León, Pavol Bršlík, Adriana Kučerová, Miroslav Dvorský, Petr Nekoranec a ďalší sólisti a hostia Opery SND. Nekončiaci potlesk zaznamenali aj televízne kamery, a tak sa galakonzert vysielať v live streame a zo záznamu sa dostal na televízne obrazovky RTVS. Dirigoval Ondrej Lenárd, účinkovali Piotr Beczała, Jorge de León, Pavol Bršlík, Adriana Kučerová, Jolana Fogašová, Eva Hornyáková, Michal Lehotský, Miroslav Dvorský, Petr Nekoranec, Tomáš Juhás a Daniel Čapkovič a orchester Opery SND.

Aj počas divadelnej prestávky spôsobenej pandemiou prinášala Opera SND projekty, ktoré boli zachytené na kameru a mohli tak byť odprezentované verejnosti prostredníctvom portálu Návštevník Online alebo verejnoprávnej televízie RTVS: *Dvořákové piesne – kúsok ticha v hudbe*, v spojení cyklov *Písne milostné*, *Cigánské melodie* a *Biblické písne*, v hudobnom filme účinkovali sólisti Opery SND Eva Hornyáková a Peter Mikuláš, s klavírnym sprievodom Andrey Báležovej. Hostia programu boli Anežka Petrová a Margaréta Spišáková. Online predstavenie sa uskutočnilo 13. 6. 2021 od 20:00 hod. Projekt bol nominovaný v rámci súťažného výberu festivalu hudobných filmov *Zlatá Praha 2021*. Opera SND vyhotovila záznamy inscenácií *Rigoletto*, *Rusalka*, *La traviata* a zaznamenala aj koncert *Peter Dvorský 70* pre odvysielanie v roku 2022. 9. septembra 2021 sa predstavilo Operné štúdio SND s inscenáciou *Denník Anny Frankovej* v Martine na festivale Dotyky a spojenia 2021.

Balet SND - hlavným zámerom nového vedenia baletu, ktoré začalo svoju činnosť v prvom polroku 2021, bolo vrátiť tanečníkov späť do divadla, umožniť tréningový proces, nastaviť systém fungovania v rámci opatrení súvisiacich s pandemiou, príprava hracieho plánu do konca prebiehajúcej sezóny, príprava dramaturgického plánu na ďalšiu sezónu a prioritou bolo pripraviť tanečníkov na predstavenia po takmer ročnej pauze. V prvom polroku inscenoval Balet SND obnovenú premiéru pôvodného detského baletu *Narodil sa chrobáček* v choreografii Igora Holováča, z ktorej sa vytvoril filmový záznam. Ďalej uviedol online inscenácie: *Luskáčik* (Piotr Il'jič Čajkovskij), *Angelika* (Eugen Suchoň) a *Narodil sa chrobáček* (Tibor Frešo). V druhom polroku sa realizovali dve premiéry. Komponovaný program *Balet&SEUK*, ktorý je výberom z fragmentov diel repertoáru Baletu SND a úspešných choreografií z tvorby SEUK-u. Ambíciou programu je snaha budovať a rozširovať baletné publikum a zviditeľňovať balet a tanečné umenie. Vrcholom sezóny bola premiéra Prokofievovho baletu *Popoluška* v choreografii významného britského choreografa Michaela Cordera. V náročnej sezóne prerušovanej opatreniami, ktoré ohrozovali a komplikovali skúšobný proces, bola premiéra tejto inscenácie, náročnej z pohľadu naštudovania choreografie, hudby ako aj výpravy, obrovskou výzvou. Počas roka rozvíjal Balet SND edukačné projekty a spolupracoval s oboma hlavnými tanečnými vzdelávacími inštitúciami. Obnovil tradíciu benefičného podujatia *Umenie pre život* a v spolupráci s Národným onkologickým ústavom pripravil exkluzívny večer za účasti baletných hviezd z európskych baletných scén 22. októbra 2021. V galaprograme vystúpili renomované osobnosti tanečného umenia zo siedmich európskych baletných súborov. Na programe boli časti choreografií alebo nové diela, ktoré divák Baletu SND nemal doposiaľ možnosť vidieť, duetá od ikonických svetových choreografov, akými sú Roland Petit, Rudolf Nurejev, Kenneth MacMillan, John Cranko či Mauro Bigonzetti, prezentovali sa baletné súbory: Ballet de l'Opéra national de Paris, Stuttgarter

Ballett, Het Nationale Ballet, Wiener Staatsballett, Balet Národného divadla Brno, Balet Štátneho divadla Košice a Balet SND. Baletný súbor sa v roku 2021 rozrástol aj o nových tanečníkov. V rámci *Gala Opery a Baletu* 26. júna 2021 sa na námestí pred novou budovou SND Balet SND predstavil tromi novými choreografiami na hudbu Prokofieva, Dvořáka a Masseneta. Umelecká šéfka Baletu SND Nina Poláková vytvorila na *Meditáciu z 2. dejstva Massenetovej opery Thais dueto* pre prvých sólistov Baletu SND Olgu Chelpanovú a Konstantina Korotkova, sólo na husliach hrala Lucia Harvanová. Peter Dedinský sa uviedol choreografiou *Pekelný tanec z Dvořákovskej opery Čert a Káča*. Reona Sato uviedla valčík z Prokofievovho baletu *Popoluška*. Baletné čísla sprevádzal orchester Opery SND pod taktovkou Martina Leginusa. Účinkovali sólisti a zbor Baletu SND.

Večer tanečného umenia, ktorý sa konal 29. júna 2021, je výsledkom projektu *Choreografický ateliér a spolupráce VŠMU a Baletu SND*, ktorá prebieha už siedmy rok. Je prezentáciou prác študentov Katedry tanečnej tvorby VŠMU a absolventov choreografie v rámci rôznych tanečných žánrov. Hlavnou časťou programu bola prezentácia záverečnej práce absolventa choreografie Adriana Ducina, sólistu Baletu SND. Svoje štúdium choreografie na KTT VŠMU uzavrel choreografiou kultového diela *Bolero* od Mauricea Ravela. Choreograf v ňom reflektoval posledný rok lockdownu, počas ktorého zasiahla pandémia do našich životov a poznačila ich. V rámci večera uviedol aj trio *Mare* na Klavírny koncert G Dur Mauricea Ravela. Predstavitel' strednej generácie choreografov Igor Holováč, ktorý má na konte niekoľko celovečerných aj komorných diel, doplnil program o duo *Quiet in my soul* na hudbu Lajka Félix. Absolventka choreografie a sólistka baletu Reona Sato predstavila svoje nové duo *A useless matter* na hudbu Ryuichi Sakamota. Program bol doplnený bakalárskou prácou *tRi* študentkou choreografie Hanou Vidovou. V štyroch nových tanečných dielkach sa predstavili sólisti a členovia Baletu SND, piatu choreografiu interpretovali študentky KTT VŠMU.

Balet SND sa v septembri 2021 zúčastnil na Medzinárodnom festivale v Egeri. Predstavil nové komorné dielo mladého choreografa a sólistu Baletu SND Adriana Ducina *Bolero* na hudbu Mauricea Ravela.

- **Divadlo Nová scéna (DNS)**

DNS v roku 2021 fungovalo s výraznými obmedzeniami, zapríčinenými šírením koronavírusu Covid-19, s rešpektovaním vládnych nariadení, ako aj vyhlášky ÚVZ, reflektujúce aktuálnu pandemickú situáciu na území SR. Napriek tomu DNS prostredníctvom online priestoru a sociálnych sietí vyvíjalo množstvo umeleckých aj edukatívnych aktivít s cieľom nestratiť kontakt s divákmi. DNS pripravilo sériu online koncertov *Malá nočná hudba*, v ktorých sa profilovo predstavili protagonisti hereckého, ale aj tanečného súboru divadla. Programy boli obohatené o atraktívnych hostí. Piesne boli interpretované so živou kapelou. Jednotlivé koncerty využívali prvky interaktivity, priamej komunikácie účinkujúcich s divákmi. Celý projekt vyvrcholil *Vianočným koncertom* – akýmsi *Best of* z daného formátu.

V roku 2021 uviedlo divadlo 2 premiéry inscenácií (o 1 viac ako v roku 2020). Prvou premiérou bola komorná komédia *Výstup* (14. 5.) renomovaného britského dramatika Petra Quiltera. Táto chlpská komédia je prvým dielom voľnej trilógie komorných komédií DNS. Je to príbeh o troch kamarátoch, ktorí sa ocitli na úpätí hory. Čaká ich dvojdňová túra. Hrdinovia počas horského výstupu na počesť zosnulého kamaráta sebaironicky a s vtipom rekapitulujú vlastné životy. Druhou premiérou, ktorú uviedlo DNS, bol pôvodný slovenský muzikál *Jánošík* (16. 9.). Muzikál je vybudovaný na mimoriadne emotívnom a metaforicky bohatom librete, ideálnych predstaviteľ'och hlavnej postavy, silnej súhre a monumentalite kolektívneho výkonu súboru DNS. Ide o veľkolepú muzikálovú fresku. Obrazy života a skutkov jedného hrdinu. Toho, ktorý v nás tak veľa zanechal. DNS v letnom čase po prvýkrát zrealizovalo koncom augusta 2021 outdoor aktivitu: *Letnú scénu na Bratislavskom hrade*, kde uviedli slovenské muzikály *Mária Terézia#posledná milosť*, *Cyrano z predmestia* (koncertná verzia) a dva koncerty *Hviezdy muzikálov* (výber z úspešne uvádzaných diel DNS) v sprievode 20-členného živého orchestra. DNS v novembri 2021 oslávilo 75. výročie vzniku divadla, ktoré zavŕšilo slávnostným galavečerom *Divadlo Nová scéna 75* (20. 11. a 21. 11.). Protagonistov divadla, tanečníkov a hostí sprevádzal 25-členný orchester. Vo foyeri divadla zároveň otvorili výstavu k 75. výročiu. Divadlo *uviedlo* po prvýkrát divadelné predstavenie, ktoré bolo tlmočené do posunkového jazyka, komédiu *Aj muži majú svoje dni* (24. 10.). DNS odohralo na domácej scéne 52 predstavení

(o 6 viac ako v roku 2020), z toho pre deti a mládež 2 predstavenia (o 1 viac ako v roku 2020), ktoré navštívilo celkovo 13 608 divákov (o 4 300 menej ako v roku 2020). Mimo domovskej scény divadlo neodohralo žiadne predstavenie v mestách SR ani v zahraničí. Na scénach DNS hosťoval súbor – OZ Divadlo ART s predstavením pre deti – rozprávka s pesničkami *Kozliatka a vlk* a Štátne divadlo Košice s multižánrovým divadelným predstavením *Milada Horáková*, ktoré odohrali spolu 2 predstavenia. V priestoroch DNS sa odohrala v spolupráci s veľvyslanectvom Maďarskej republiky monokomédia v podaní herca Sándora Csányiho *Ako neporozumieť ženám?*.

- **Štátna opera v Banskej Bystrici (ŠO)**

Rok 2021 sa v ŠO niesol v znamení udržiavania aktívneho repertoáru, zvýšenej koncertnej činnosti, jednej opernej premiéry a aktívnej komunikácie s divákmi v online priestore. Tento netradičný režim bol spôsobený pretrvávajúcou pandémiou, opakujúcimi sa lockdownami a neustálym menením režimu fungovania divadla. So živou produkciou sa začalo až v máji a júni, pričom ako najvhodnejšia sa ukázala forma organizovania komornejších koncertov tak, aby nebol ohrozený nikto zo zúčastnených. Po úvodných koncertných podujatiach sa pokračovalo uvádzaním operných, operetných a multižánrových inscenácií. Podobný model bol zvolený aj v novej sezóne, v rámci ktorej sa podarilo uviesť i dlho prekladanú veľkovýpravnú operu G. Pucciniho *Turandot*.

Počas roka 2021 sa podarilo odohrať aspoň jedenkrát takmer všetky inscenácie. Pestrá dramaturgická ponuka teda ostala zachovaná a tvorili ju žánre opery, operety, muzikálu, tanečné a hudobno-dramatické a činoherné inscenácie. Aj v mimoriadne sťažených podmienkach sa snažila ŠO osloviť čo najširšie divácke zázemie v diferencovanom vekovom a preferenčnom spektre.

Zazneli talianske opery *Don Pasquale*, *Rigoletto*, *La traviata*, *Tosca*, multižánrové dielo *Verdi*, Dvořáková opera *Rusalka* i Mozartova opera *Čarovná flauta*. Zo zábavnejšieho žánra boli uvedené operety *Hrnčiarsky bál*, *Čardášová princezná*, *Grófka Marica a Slečna vdova*. Dvakrát odohraný bol muzikál *Hello, Dolly!*

Z hľadiska repríz bolo najviac opakované komornejšie hudobno-dramatické a tanečné dielo Dany Dinkovej *Édith Piaf*, ktoré bolo uvedené osemkrát. Z repertoáru boli bez dníer stiahnuté staršie inscenácie *Eugen Onegin* P. I. Čajkovského a multižánrové dielo Dany Dinkovej inšpirované Bizetom a Ščedrinom *Carmen*. Dniéru malo aj dielo Milana Sládka *Dubčekova jar*.

Mimoriadne veľa úsilia sa venovalo už spomínanej pripravovanej premiére – umelecky aj technicky náročnému titulu *Turandot*. Toto dielo malo mať premiéru už v roku 2020, v ktorom sa však skúšobný proces musel zastaviť. Kvôli mimoriadne dlhej dobe útlmu divadla, z dôvodu jeho uzavretia a lockdownov, sa v roku 2021 celý proces prípravy premiéry musel zopakovať. Opäť sa stretol medzinárodný slovensko-český umelecký tím. Hudobné naštudovanie bolo zverené domácemu dirigentovi Igorovi Bullovi, réžia oceňovanému českému režisérovi Dominikovi Benešovi, s ktorým Štátna opera už viackrát spolupracovala v minulosti. Sólisti aj kolektívne umelecké telesá pracovali mnoho mesiacov individuálne ako samostatné zložky. Na jeseň sa dielo podarilo úspešne doštudovať a pripraviť na uvedenie. *Turandot* je posledným dielom hudobného velikána a patrí k jeho najvyhľadávanejším a zároveň najmagickejším dielam. Z premiérových koncertných podujatí sa podarilo uviesť viaceré veľké i komornejšie podujatia: *Svet operných duet*, *Večer hudobných šlágrov a Srdcovky sólistov*, *Slávnostný koncert pri príležitosti osláv 77. výročia SNP*, či koncert *Pocta Štefanovi Babjakovi*. Všetky tieto koncerty boli ideovo aj z hľadiska hudobnej dramaturgie koncipované tak, aby motivovali divákov opäť navštíviť prostredie ŠO, aby získala nových divákov, ktorým by strednoprúdová operná, či operetná produkcia mohla imponovať.

Rok 2021 sa niesol v znamení neustáleho reagovania na opatrenia súvisiace s pandémiou Covid-19. Z tohto dôvodu bolo znemožnené dlhodobé a systematické plánovanie hracieho plánu a odborných činností v divadle. Prvý polrok poznačil dlhý lockdown, ktorý sa uvoľnil len dva mesiace pred skončením divadelnej sezóny. Druhý polrok začal uvoľnenými opatreniami, no ukončil sa obmedzením prevádzky, až zavretím všetkých kultúrnych stánkov v krajine. V októbri tohto roka sa konečne podarilo zrealizovať viackrát prekladanú premiéru Pucciniho opery *Turandot*. Jej 1. aj 2. premiéra boli, napriek všetkým ťažkostiam súvisiacim s pandémiou, mimoriadne dobre prijaté divákmi a inscenáciu veľmi pozitívne hodnotila aj odborná verejnosť. Uvedené boli viaceré repertoárové predstavenia, avšak

vo výrazne zredukovanej podobe. Prím v obdobiach obmedzenej prevádzky preberali komornejšie podujatia (koncerty) a online priestor. Na platformách navstevnik.online a na svojom youtubovom kanáli uvádzala ŠO svoje inscenácie zo záznamu. Novinkou sa stal pravidelný podcast s názvom *Opera Viva!*, ktorý sa začal vysielat' začiatkom februára v pravidelných dvojtýždenných intervaloch. Od začiatku zaznamenal množstvo vypočítaní a zdieľaní, ktorých priemerný počet neklesol ani v časoch plnej divadelnej prevádzky.

Z uvedeného je zrejmé, že úlohy stanovené kontraktom neboli v zmysle dodatku č. 1 a dodatku č. 2 podľa možnosti vyplývajúcej z pretrvávajúcej pandémie COVID-19 úplne splnené. V zmysle dodatku č. 2 bol počet predstavení upravený. Z dôvodu pretrvávajúcej pandémie a uvoľneniu opatrení sa až v mesiaci máj na domácej pôde odohralo pri zníženej kapacite sály (v období od mája do novembra 2021) 29 hudobno-dramatických podujatí vrátane koncertných a tanečných diel, z toho pre mládež 10 predstavení. Podujatia navštívilo spolu 4 323 návštevníkov. V online priestore na platforme navstevnik.online bolo zverejnených 41 archívnych predstavení, ktoré videlo 619 divákov. Z nich bolo 11 predstavení určených pre deti a mládež. V ŠO sa v tomto roku nepredstavil ani jeden hosťujúci súbor. Celkom si všetky podujatia (aj online) pozrelo 4 942 návštevníkov.

• **Štátne divadlo Košice (ŠDK)**

ŠDK uviedlo v roku 2021 spolu 9 premiér inscenácií (o 5 viac ako v roku 2020), z toho 5 činoherných, 3 operné a 1 baletnú inscenáciu. Divadlo v rámci kovidovej dramaturgie pripravilo inscenácie, ktoré mali počas lockdownu v prvej polovici roka 2021 premiéry v online priestore (inscenovaný piesňový cyklus *Zimná cesta (Winterreise)*) a dve baletné produkcie (*Malakhov – nesmrteľnosť tanca* a *Večer moderného tanca*). Súbory ŠDK odohrali spolu 75 predstavení (o 43 menej ako v roku 2020), z toho pre deti a mládež 3 predstavenia (o 11 menej ako v roku 2020), ktoré navštívilo celkovo 7 734 divákov. Na domácej scéne odohrali súbory ŠDK 69 predstavení pre 7 105 divákov (o 15 268 menej ako vlani). Pokles návštevnosti bol zapríčinený pretrvávajúcou pandemiou koronavírusu, ktorá zapríčinila dlhodobé zastavenie prevádzky divadla. V rámci projektu MK SR „Online živé umenie“ uviedlo ŠDK prostredníctvom portálu navstevnik.online 58 záznamov predstavení, videlo ich 1 697 divákov.

V roku 2021 zrealizovalo ŠDK niekoľko podujatí určených pre širokú verejnosť, ktorých cieľom bola propagácia divadla ako inštitúcie a zároveň zvyšovanie povedomia verejnosti o divadle. Výrazná bola aj komunikácia divadla prostredníctvom sociálnych sietí (Facebook, YouTube, Instagram a iné).

Balet ŠDK uviedol 1 nový titul: svetovú premiéru nového autorského baletu Ondreja Šotha *Nureyev* (17. 9.). Ide o biografický príbeh umelca, ktorý zmenil svet tanca. Je to príbeh o neslobode. Rudolf Nureyev patril medzi najvýznamnejšie tanečné osobnosti 20. storočia. Napriek zložitej situácii baletný súbor v rámci projektu „*Svedectvo MMXX*“ pokračoval v „kovidovej“ dramaturgii a vytvoril niekoľko nových baletných projektov: *Večer moderného tanca* mal premiéru (4. 1.) na portáli navstevnik.online, *Malakhov – nesmrteľnosť tanca* mal premiéru (22. 1.) na portáli navstevnik.online, *Večer ľudového tanca* mal premiéru (1. 3.) na portáli navstevnik.online. Baletný súbor ŠDK pri príležitosti výročia Nežnej revolúcie úspešne hosťoval s inscenáciou *Milada Horáková* v Prahe a Bratislave. Sólisti Baletu ŠDK sa v októbri 2021 zúčastnili na oficiálnom otvorení slovenskej expozície na svetovej výstave EXPO v Dubaji a na medzinárodnom baletnom galaprograme Umenie pre život v SND v Bratislave. Umelecká činnosť baletu sa v roku 2021 niesla v znamení celosvetovej krízy spojenej s pandemiou Covid-19. Bežná prevádzka baletného súboru bola obmedzená. Umelecká činnosť baletu v čase uvoľnených opatrení pokračovala v reprízovaní repertoárových titulov Baletu ŠDK, ktorý odohral spolu 22 predstavení, z toho 20 na domácej scéne a 2 mimo domovskej scény (1x Bratislava a 1x Praha – Česká republika). Balet ŠDK zrealizoval 23 streamovaných predstavení na portáli navstevnik.online.

Činohra ŠDK uviedla 5 premiér inscenácií. Prvou úspešnou premiérou bola inscenácia románu Stefana Zweiga *Netrzeplivosť srdca* (14. 5.), nesentimentálny príbeh o osobnej a spoločenskej skúsenosti. Hra zobrazuje intímny príbeh medzi chromou Editou a jej potenciálnym nápadníkom, poručíkom Tonim Hofmillerom, ktorý sa odohráva na začiatku prvej svetovej vojny. Druhá premiéra inscenácie F. M. Dostojevského *Besy* sa konala 24. 9. 2021. Adaptácia jedného z najvýznamnejších románov modernej doby. Hra je sociálnou a politickou satirou, psychologickou drámou a alegóriou

vykresľujúcou katastrofálne dôsledky politického a morálneho nihilizmu. Inscenácia bola uvedená pri príležitosti 200. výročia narodenia F. M. Dostojevského. Ďalšiu premiéru mal tragikomický príbeh z mestskej periferie autora Ferenc Molnára *Liliom* (15. 10.), v ktorom sa prelína niekoľko línií: spoločenská, vzťahová, psychologická. Poslednou a zároveň prvou stand-up premiérou Činohry ŠDK bola inscenácia Martina Čičváka *Navekyamen (Stand-up Stana P.)*. Texty M. Čičváka sú zamerané na situáciu, v ktorej sa ocitne kňaz, ktorý ide dať posledné pomazanie, a zablúdi do divadla. Navyše do košického divadla. Napokon, je to kňaz z košickej „okolice“. Odpusteniu však predchádza spoveď. Nakoľko je úprimná? V online priestore uviedla Činohra ŠDK pôvodnú slovenskú hru autorov: Karol Horák, Michal Baláž, Michal Ditte *Borodáč alebo Tri sestry* (25. 1.), venovanú 100. výročiu slovenského profesionálneho divadla. Každý z autorov je zástupca rôznej generácie i poetiky, a preto prinesú aj rôzne pohľady na osobnosť tak kľúčovú, dramatickú ale i kontroverznú. V hre ide o návrat ku koreňom, bude to návrat k divadlu, bude to návrat k vzťahom. Touto inscenáciou ŠDK pokračuje v dramaturgickej línii, v ktorej skúma dejiny mesta a miesta i osobností Košíc. Okrem toho Činohra ŠDK pokračovala vo svojej činnosti aj na online platformách. Činohra ŠDK odohrala spolu 38 predstavení. Činohra ŠDK zrealizovala 24 streamovaných predstavení na portáli navstevnik.online.

Opera ŠDK uviedla 3 premiéry nových inscenácií. Prvou bola opereta Emmericha Kálmána *Vojvodkyňa z Chicaga* (22. 9.). E. Kálmán siahol na vrchole svojho úspechu po hudobne a dramaturgicky netradičnom diele. Charleston a slowfox tu súťažia s viedenským valčíkom a maďarským čardášom, tak ako postavy starej Európy s postavami z Nového sveta. Produkcia predstavuje ďalšiu spoluprácu všetkých súborov ŠDK – opery, činohry aj baletu. Druhú uviedla operu Gaetana Donizettiho *Roberto Devereux* (30. 9.) Opera čerpá námet z anglických dejín a je Donizettiho tretím operným portrétom kráľovnej Alžbety I. Treťou bola opera Julesa Masseneta *Werther* (29. 10.) J. Massenet vo svojej hudbe strhujúcim spôsobom vyjadril extázu ľúbostného opojenia i beznádejný smútok nenaplnenej túžby. Prvú premiéru v online priestore uviedla Opera ŠDK 22. 3. 2021, keďže divadlo bolo pre pandémiu koronavírusu zatvorené, bol odvysielaný záznam scénického stvárnenia piesňového cyklu Franza Schuberta *Zimná cesta (Winterreise)*. Opera ŠDK odohrala 15 predstavení. Opera ŠDK zrealizovala 11 streamovaných predstavení na portáli navstevnik.online.

- **Divadelný ústav (DÚ)**

DÚ, založený v roku 1969 (od roku 1961 detašované pracovisko Divadelného ústavu Praha), je celoslovenskou odbornou inštitúciou v priamom riadení ministerstva, ktorá sa zaoberá komplexným výskumom, dokumentáciou a poskytovaním informácií vo vzťahu k divadelnej kultúre na Slovensku od vzniku prvej profesionálnej scény v roku 1920. Vo svojej odbornej činnosti systematicky zhromažďuje, vedecky spracováva a sprístupňuje zbierkové, archívne a dokumentačné fondy z histórie a súčasnosti slovenského profesionálneho divadla a zabezpečuje komplexný informačný systém o profesionálnom divadle na Slovensku. Vydáva odbornú pôvodnú a svetovú teatrologickú literatúru a divadelné hry slovenských i zahraničných autorov, spolupracuje s partnerskými inštitúciami na Slovensku aj v zahraničí, najmä s partnermi krajín V4. Vo vzťahu k zahraničiu je DÚ členom medzinárodných mimovládnych organizácií ITI, ENICPA, IETM, SIBMAS a ICOM, prostredníctvom ktorých sa zapája do medzinárodných odborných teatrologických aktivít a projektov a v rámci tejto spolupráce i svojich ďalších pravidelných aktivít napomáha prezentácii slovenského divadla v zahraničí. V roku 2007 rozšíril DÚ svoje aktivity o činnosť *Centra výskumu divadla*, ktoré vytvára platformu pre vedeckú a výskumnú činnosť v oblasti divadelnej histórie, teórie a kritiky, sústreďuje sa na oblasť dejín slovenského divadla a drámy, vytvára moderné metódy pre ich analytické spracovanie, spresňuje terminológiu divadelných reálií a postihuje pozíciu slovenského divadla a drámy v stredoeurópskom kontexte. Od marca 2007 vydáva mesačník o divadelnom dianí a umení na Slovensku *kod – konkrétne o divadle*, obsahujúci recenzie aktuálnych divadelných inscenácií slovenských divadiel, rozhovory o divadle, portréty slovenských tvorcov, profily a programy slovenských divadiel, informácie o divadelných festivaloch, knihy o divadle, nové divadelné hry a preklady. DÚ je zakladateľom projektu *Nová dráma/New Drama* a už niekoľko rokov hlavným organizátorom *Festivalu inscenácií súčasnej drámy Nová dráma/New Drama*, spoluvyhlasovateľom súťaže pôvodnej dramatickej tvorby *DRÁMA a Dramaticky mladí*. V rámci priestoru *Štúdio 12 – štúdia* pre novú drámu – prezentuje súčasnú slovenskú a európsku drámu i divadlo, usporadúva semináre, workshopy, scénické čítania; vo svojich ďalších aktivitách zabezpečuje domáce a zahraničné výstavy a

ponúka služby knižnice, videotéky, fonotéky, prezentačné štúdio fondov a zbierok, rešeršné služby, reprografické služby, výstrižkovú službu, predaj domácej a zahraničnej divadelnej literatúry v *Informačnom centre PROSPERO*. Za svoju vydavateľskú a výstavnú činnosť získal DÚ viacero významných ocenení.

Inštitúcia predložila v januári 2021 na MK SR interný dokument: *Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu 2021 – 2026*, keďže k 31. 12. 2020 ukončením Roku slovenského divadla 2020 sa naplnili strategické ciele inštitúcie v oblasti základných a prioritných činností. Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu vznikol ako štúdia, ktorej cieľom je nadviazať na predchádzajúce predložené a schválené stratégie, dokument Návrh na vyhlásenie roka 2020 za *Rok slovenského divadla* a jeho organizačné a finančné zabezpečenie, Implementačný plán revízie výdavkov na kultúru 2021 – 2025, aktuálnu Stratégiu rozvoja kultúry Slovenskej republiky, *Koncepciu udržateľného rozvoja kultúry 2030 hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy*, ciele udržateľného rozvoja SDGs – Sustainable Development Goals.

V prvom polroku 2021 bola vypracovaná interná rámcová PR a marketingová stratégia inštitúcie zameraná na posilnenie nákupu produktov inštitúcie, ktoré sa pri jednotlivých produktoch líšia a vyžadujú si osobitný prístup. Sprístupnením *Virtuálnej databázy* slovenského divadla na stránke *etheatre.sk* sa DÚ zaradil k inštitúciám s virtuálnym prístupom k uchovávaným dátam a digitalizovaným dokumentom. Uvedená databáza je v oblasti scénických umení európskym unikátom, keďže na jednom mieste zoskupuje a najmä prepája vyše milión dát a viac než 50 tisíc digitálnych dokumentačných materiálov.

DÚ nadviazal dlhodobú zmluvnú spoluprácu so spoločnosťou Google. Prvým výstupom bolo zverejnenie nasnímanej výstavy *Divadelné storočie – stopy a postoje* formou street view. Zároveň spolupráca pokračovala vytvorením profilu DÚ na online platforme *Google Arts & Culture*. Profil inštitúcie obsahuje nasnímanú výstavu *Divadelné storočie – stopy a postoje* s prepojením na vybrané exponáty. Súčasťou profilu je aj priebežne sa rozširujúca zbierka digitalizovaných exponátov zo zbierok a fondov DÚ.

1. apríla 2021 DÚ zaznamenal šesťdesiat rokov nepretržitej činnosti. Vzhľadom na ukončenie dynamickej dekády (2011 – 2020), počas ktorej inštitúcia realizovala zásadné vedecko-výskumné, dokumentačné, edičné, vzdelávacie či prezentačné aktivity, jubileum inštitúcia využila na ich intenzívnejšiu medializáciu. Z toho dôvodu boli naplánované počas celého roka aktivity, ktoré sa modifikovali podľa aktuálnej bezpečnostnej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19: vydanie publikácie *Žijeme divadlom. Divadelný ústav 11/21*; v spolupráci s RTVS príprava koprodukčného dokumentárneho filmu o Divadelnom ústave; oficiálne spustenie *Virtuálnej databázy* slovenského divadla na *etheatre.sk*; diskusné panely o projektoch DÚ v jednotlivých divadlách, počas festivalov, na umeleckých školách, spojené s vernisážou dokumentačnej výstavy *theatre.sk* (o slovenskom divadle, jeho histórii a súčasnosti, ktorá vznikla ako jeden z vlajkových projektov v *Roku slovenského divadla 2020*); prezentácia publikácie *Dejiny slovenského divadla II*.

V roku 2021 prebiehali v Špecializovanom verejnom Archíve DÚ popri spracovávaní archívnych jednotiek a naplňaní databázy BACH aj práce súvisiace s ukončenou odbornou revíziou archívnych fondov a zbierok, a to snahou o naplnenie záverov a odporúčaní výsledkov danej odbornej revízie. Zbierky galerijnej a múzejnej hodnoty tvoria umelecké diela a predmety mimoriadnej historickej a kultúrnej hodnoty viažuce sa k profesionálnemu divadlu na Slovensku. V roku 2021 bola určujúcou činnosťou múzea prebiehajúca odborná fyzická revízia jeho zbierok a fondov spojená s paralelnou kontrolou a opravou záznamov v elektronických evidenciách zbierkových predmetov. Fond špeciálnej knižnice DÚ tvorí teatrologická literatúra, divadelné hry, zborníky, periodiká, záverečné akademické práce a výberovo divadelná zahraničná literatúra.

Knižnica DÚ literatúru získava, spracúva, uchováva a ochraňuje a následne sprístupňuje. Špecializuje sa na literatúru a dokumenty z oblasti dramatického, hudobného a tanečného umenia a taktiež na príbuznú umenovednú literatúru. Prírastky do knižničného fondu sú okrem nákupov a výmenou vo veľkej miere získavané darom. Knižnica odoberá a využíva tuzemské i zahraničné odborné periodiká. V súčasnej dobe knižný fond obsahuje 49 549 kn. j.

DÚ, okrem mnohých iných aktivít participoval aj na medzinárodnom projekte *Reclaimed Avant-garde*, ktorý organizuje a zastrešuje Inštitút teatralny Im. Zbigniewa Raszewskiego (Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewského) vo Varšave. Do projektu sa okrem DÚ zapojili tiež teatrologické a umenovedné inštitúcie z krajín strednej, východnej a južnej Európy (Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Ukrajina, Litva, Lotyšsko, Slovinsko, Chorvátsko, Bulharsko).

V rámci projektu *Fond slovenských umelcov pôsobiacich v zahraničí* Divadelný ústav/Centrum výskumu divadla pripravuje a kompletizuje podklady pre profilový výskum tvorby a interpretačného pôsobenia slovenských tanečných umelcov v zahraničí s paralelným reflektovaním ich pôsobenia na Slovensku. Výskumno-publikačný projekt s pracovným názvom *Slovník divadelných kritikov* prináša prostredníctvom menných encyklopedických hesiel informácie o osobnostiach spätých s existenciou divadelnej kritiky a publicistiky na Slovensku. Projektom s pracovným názvom *Zlatá kolekcia slovenského profesionálneho divadla* chce Divadelný ústav/Centrum výskumu divadla poukázať na obdivuhodné výsledky slovenských inscenátorov prostredníctvom toho najlepšieho, čo vzniklo v slovenských profesionálnych divadlách. Východiskom je snaha o zachytenie inscenácií, ktoré rezonovali nielen v dobe svojho vzniku, ale zanechali trvalé hodnoty v análoch dramatického umenia. Online stránka bola spustená v Roku slovenského divadla 2020. Projekt je viacročný a v roku 2021 bolo komplexne spracovaných ďalších 29 rekonštrukcií s kompletným bibliografickým súpisom článkov, recenzií a odborných publikácií.

V roku 2021 DÚ pripravoval a zrealizoval 17. ročník festivalu súčasnej drámy *Nová dráma/New Drama*. Hlavným spoluorganizátorom festivalu bolo Divadlo P. O. Hviezdoslava a Bratislavské kultúrne a informačné stredisko. V roku 2021 sa konal *12. ročník Noci divadiel*, celoslovenského podujatia, ktoré prezentuje divadlo netradičným spôsobom. Vzhľadom na situáciu ohľadom ochorenia COVID-19, niektoré podujatia sa konali aj v online priestore. Do programu Noci divadiel sa počas tohto roka zapojilo vyše 50 subjektov (divadiel, kultúrnych centier, umeleckých škôl a kultúrnych priestorov) v 24 slovenských mestách pod mottom *Cesta dlhých dní do Noci divadiel*. V roku 2021 DÚ v spolupráci s MK SR vyhlásil výzvu na predkladanie projektov do slovenskej expozície na *Výstave krajín a regiónov v rámci 15. ročníka Pražského Quadriennale scénografie a divadelného priestoru*, ktoré sa bude konať 08. – 18. 06. 2023 v Prahe - ČR. Do 1. výberového kola sa prihlásilo 8 projektov, porota vybrala do 2. kola 4 projekty. Víťazným projektom sa stal projekt architekta Tomáša Boroša a jeho tímu s pracovným názvom *Byť plnom v čase prázdna*, ktorá najviac zodpovedala požiadavkám PQ a ich téme RARE – vzácne, unikátne, jedinečné.

OBLASŤ HUDBY

V oblasti hudby v zriaďovateľskej pôsobnosti oddelenia ministerstva vyvíjali činnosť 3 organizácie s vlastnými umeleckými súbormi – Slovenská filharmónia, Štátna filharmónia Košice a Štátny komorný orchester Žilina, ktoré zabezpečili spolu 185 koncertov, z toho 9 v zahraničí. Údaje pre zastavenie verejných podujatí v dôsledku pandémie koronavírusom nemožno porovnávať s predchádzajúcimi rokmi. Do pôsobnosti MK SR patrí aj Hudobné centrum ako odborné pracovisko v oblasti hudby, ktoré organizačne a produkčne zabezpečilo 88 koncertných podujatí a akcií. Naživo spolu navštívilo hudobné podujatia 24 213 divákov. Na online platforme odznelo 83 koncertov, ktoré mali 111 987 videní.

• Slovenská filharmónia (SF)

V roku 2021 (rozhranie 72. a 73. umeleckej sezóny) bola činnosť SF naďalej výrazne ovplyvnená pandemiou koronavírusu. SF však na meniacu sa situáciu priebežne reagovala hľadaním riešení, ako v rámci aktuálnych možností pokračovať vo svojej činnosti.

SF zastrešuje činnosť troch umeleckých súborov – Orchestra Slovenská filharmónia, Slovenského filharmonického zboru a Slovenského komorného orchestra, SF je tiež hlavným organizátorom festivalu *Bratislavské hudobné slávnosti (BHS)* a od roku 2007 aj *Medzinárodnej klavírnej súťaže J. N. Hummela*, ktorá sa koná ako trienále. SF pokračovala v rámci korona krízy aj počas roku 2021 s organizovaním a vysielaním koncertov. Počas celého roka SF neustále reagovala na oficiálne zverejnené bezpečnostné podmienky a organizovala koncerty či už s prítomnosťou publika alebo podľa situácie aj bez prítomnosti publika – všetky koncerty však vždy prenášala v reálnom čase pre divákov

a poslucháčov v online priestore v priamom prenose prostredníctvom svojej internetovej platformy, alebo koncerty nahrávala a uverejnila v krátkom čase po odznení koncertu vo svojom online archíve.

SF uskutočnila v roku 2021 v rámci svojich abonentných cyklov 56 koncertov, tak ako aj v roku 2020. V roku 2021 všetky tri umelecké telesá SF spolu s hosťujúcimi umelcami uskutočnili 78 koncertov, z nich na domácom pódium 53 koncertov, na Slovensku 18 a 7 koncertov v zahraničí. Z 53 koncertov na domácej scéne v rámci koncertných cyklov vrátane mimoriadnych koncertov, z nich sa konalo 21 za prítomnosti publika a 17 koncertov bolo bez publika. Z uvedeného počtu koncertov boli 3 podujatia zamerané na mladého poslucháča. Z programu 56. ročníka BHS sa pod hlavičkou SF uskutočnilo 18 koncertov. V roku 2021 sa uskutočnil 10. ročník najvýznamnejšej hudobnej súťaže venovanej pamiatke slávneho klavírneho virtuóza J. N. Hummela. Do 1. kola súťaže sa prihlásilo 47 súťažiacich z troch kontinentov, do 2. kola postúpilo 15 uchádzačov a do 3. kola postúpili 3 súťažiaci. Víťazom 10. ročníka Medzinárodnej klavírnej súťaže J. N. Hummela sa stal Robert Bílý z Českej republiky.

Sledovaným ukazovateľom SF je tiež počet koncertov sprístupnených na webovom sídle. SF za rok 2021 zverejnila 59 nových zvukovoobrazových záznamov (12 záznamov koncertov z BHS, 6 záznamov z Medzinárodnej klavírnej súťaže J. N. Hummela). Počas pandémie Covid-19 v priebehu celého roka 2021 bolo v živom prenose odvysielaných 36 orchestrálnych a komorných koncertov vrátane dvoch koncertov 3. kola Hummelovej súťaže. Z toho 12 koncertov s prítomnosťou publika v sále a 24 koncertov bez návštevníkov. Dva koncerty (*Novoročný koncert* a *Koncert k MDD*) boli odvysielané v reálnom čase z archívneho záznamu. Počas roka bolo zaznamenaných 19 komorných a orchestrálnych koncertov. Všetky s prítomnosťou publika. Nevysielali sa (nestreamovali) v reálnom čase, vždy však boli k dispozícii na sledovanie divákom a návštevníkom SF v online archíve SF. Do online archívu SF bolo zaradených 20 súťažných výkonov z Hummelovej súťaže. V čase zatvorených siení SF sa konali koncerty bez prítomnosti publika, publikované boli v online priestore. SF sa cieľenými aktivitami kontinuálne vyše dvadsať rokov venuje výchove mladého poslucháča. V roku 2021 kvôli pandémie Covid-19 uskutočnila SF pre deti a mládež len 3 koncerty (1 koncert cyklu Junior, 1 Hudobná akadémia SF pre jednu triedu a 1 koncert pre rodičov s deťmi z cyklu Rodinné koncerty). Počas uvedeného obdobia boli k dispozícii záznamy koncertov zameraných na detského poslucháča, mládež a záznamy Hudobných akadémií pre školy.

Dramaturgickými akcentmi roku 2021 bolo 75. výročie založenia Slovenského filharmonického zboru, 60. výročie vzniku Slovenského komorného orchestra, 110. výročie narodenia Jána Cikkeru a Mesiac slovensko-českej vzájomnosti. Celková návštevnosť SF (spolu s BHS) bola 13 172 a až 21 942 návštevníkov koncertov na internete. V roku 2021 bolo uvedených 50 diel slovenských skladateľov, z toho 13 v premiére (v tom 5 diel symfonických).

Orchester SF v roku 2021 realizoval 41 výkonov. Okrem šéfdirigenta Daniela Raiskina účinkovali s orchestrom SF ďalší významní hosťujúci domáci i zahraniční dirigenti a sólisti. Napriek nepriaznivej epidemiologickej situácii sa podarilo orchestru SF zabezpečiť umelecky hodnotné a divácky príťažlivé projekty. Orchester SF realizoval na domácej scéne 35 výkonov, 2 výkony na Slovensku a 4 výkony v zahraničí. V rámci svojich koncertných zájazdov účinkoval orchester SF spoločne so SFZ na festivale Divergencie 2021 v Skalici a samostatne na záverečnom koncerte Music Festival Piešťany. SF sa v septembri 2021 predstavila na festivale InClassica v Dubaji, kde vystúpila na štyroch koncertoch. V roku 2021 orchester SF pokračoval v nahrávaní propagačného CD s orchestrálnymi dielami slovenského skladateľa J. L. Bellu. Dokončenie projektu nahrávok je naplánované na rok 2022. Orchester SF uviedol aj 4 premiéry diel slovenských autorov.

Slovenský filharmonický zbor (SFZ) pokračoval v umeleckej práci pod vedením svojho hlavného zbormajstra Jozefa Chabroňa. SFZ v roku 2021 realizoval 11 výkonov, keď účinkoval v rámci 8 vokálno-symfonických koncertov (jeden online koncert), uskutočnil 3 koncerty v slovenských mestách. Plánované koncerty v zahraničí sa v dôsledku protipandemických opatrení neuskutočnili. V júni 2021 sa uskutočnili plánované účinkovania SFZ v slovenských mestách (Piešťany a Skalica). Na domácej pôde vystúpil SFZ spolu so SKO. V septembri 2021 uskutočnil SFZ open air koncert v rámci festivalu Symfónia umenia so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu. V decembri 2021 vystúpil na Silvestrovskom koncerte s opernými a operetnými číslami.

Slovenský komorný orchester (SKO) v roku 2021 uskutočnil spolu 26 výkonov, z toho 10 na domácom pódii, 13 hosťovaní na Slovensku a 3 výkony v zahraničí. V rámci abonentnej koncertnej sezóny orchester spolupracoval s viacerými slovenskými inštrumentálnymi i vokálnymi umelcami, aj so speváckym zborom – SFZ. V rámci Slovenska sa SKO predstavil na Music Festivale Piešťany 2021, taktiež v Banskej Bystrici, Skalici, Nových Zámkoch (Vzdušné zámky – Mesto kultúry), Trenčianskych Tepliciach a Senci, ako aj na koncertoch v rámci Bratislavy (Primaciálny palác, Prievoz). V októbri 2021 SKO absolvoval päťdňové koncertné turné v mestách Liptovský Mikuláš, Kežmarok, Humenné, Michalovce a Nitra. V zahraničí sa SKO predstavil v Nemecku, kde odohral koncert v Berlínskom Dóme. V novembri 2021 SKO uskutočnil zájazd do Poľska, kde účinkoval na koncerte v Krakove a vo Varšave.

- **Štátna filharmónia Košice (ŠFK)**

ŠFK svoju činnosť v roku 2021 realizovala na rozhraní 52. a 53. umeleckej sezóny. Pokračujúca pandémia COVID-19 významne poznamenala koncertnú činnosť ŠFK. Významné obmedzenia hromadných podujatí zasiahli najmä začiatok (január – apríl) a záver roka 2021 (december). V tomto období sa koncertné aktivity ŠFK presunuli do online priestoru. Aj keď v mesiacoch máj – november 2021 ŠFK realizovala svoju činnosť už v interakcii so živým publikom, koncerty boli poznamenané protipandemickými opatreniami. ŠFK zrealizovala v roku 2021 spolu 52 koncertov (vrátane výjazdov a účinkovania hosťujúcich umelcov a telies), pre porovnanie to bolo o 20 koncertov viac ako v roku 2020. Orchester v roku 2021 na domácom pódii i hosťovaním zrealizoval 33 vlastných výkonov (o 5 viac ako v roku 2020). Z uvedeného počtu bolo 25 na domácom pódii, 7 online koncertov, 1 koncert mimo sídla ŠFK a 19 koncertov hosťujúcich telies/umelcov. V roku 2021 odohrala ŠFK 45 koncertov pred publikom, avšak s obmedzeniami rešpektujúcimi aktuálne platný kultúrny semafor. Edukatívne koncerty pre deti a mládež sa konali v Dome umenia v čase školského vyučovania. Pre deti a mládež sa v závere školského roka vďaka zlepšujúcej sa situácii, hoci v obmedzenom režime, mohlo uskutočniť 5 koncertov projektu *Príbeh hudby III.: Opera letí a Spoznaj orchester*.

Cyklus Komorných koncertov bol zostavený z deviatich komorných koncertov v Košiciach. Dva koncerty sa uskutočnili online, sedem koncertov bolo realizovaných naživo s publikom. Dramaturgia cyklu komorných koncertov ponúkla koncerty hudobných telies zložených z hráčov symfonického orchestra ŠFK, koncerty hosťujúcich umelcov a klavírne recitály. Cyklus Komorných koncertov si našiel svoje stále miesto v programovej ponuke ŠFK a postupne si rozširuje okruh stálych návštevníkov. 65. ročník festivalu *Košická hudobná jar* sa netradične konal v júli 2021, ponúkol 4 symfonické a 4 komorné koncerty. Otvárací koncert reflektoval 100. výročie narodenia A. Piazzollu. Ako spomienka na osobnosť skladateľa J. Podprockého bolo do programu tretieho symfonického koncertu zaradené jeho posledné dielo *Premeny spomienok – fantázia* pre symfonický orchester.

Jubilejný 50. ročník najstaršieho organového festivalu *Medzinárodný organový festival Ivana Sokola (MOF)* ponúkol 10 koncertov, na ktorých sa predstavilo 5 organistov. 18. ročník festivalu súčasného umenia *ARS NOVA* mal na prelome novembra a decembra 2021 naplánované 4 podujatia – symfonický koncert a 3 komorné. Náhly lockdown pre hromadné podujatia však znemožnil realizáciu komorných koncertov. ŠFK tak pripravila podujatie, ktoré spojilo súčasnú vážnu hudbu s novomediálnym umením.

Orchester pracoval pod vedením šéfdirigenta Zbyňka Müllera (do 30. 6. 2021) a Roberta Jindru (od 20. 9. 2021) a hosťujúceho dirigenta Leoša Svárovského. Dramaturgická koncepcia koncertov ŠFK v roku 2021 reflektovala 110. výročie narodenia skladateľa Jána Cikkeru a storočnicu Astora Piazzollu. V roku 2021 ŠFK uviedla 26 diel slovenských skladateľov.

Celková návštevnosť v roku 2021 bola 6 740 (menej o 60 ako v roku 2020), pokles bol zapríčinený tým, že z dôvodu pandémie COVID-19 sa nemohli uskutočniť mnohé podujatia, a ak sa aj konali, museli sa realizovať v zmysle kultúrneho semaforu. V máji 2021 sa podarilo zrealizovať hosťovanie ŠFK v Nitrianskej galérii s projektom ŠFK Winds. Kvôli lockdownom realizovala ŠFK významnú časť svojich koncertných aktivít v roku 2021 výhradne v online priestore. Päť zo šiestich online koncertov bolo realizovaných ako vysielanie záznamov v koprodukcii s mestskou organizáciou K13 – Košické kultúrne centrá a s lokálnou televíziou TelKE, tieto koncerty na svojom facebooku vysielalo aj mesto Košice. Vianočný koncert bol prvým koncertom ŠFK vysielaným naživo. Online

koncerty boli divákovi dostupné bezplatne na sociálnych sieťach (Facebook, YouTube). Celkovo vzhľadom na 6 online koncertov v roku 2021 viac než 64-tisíc divákov. Vďaka online koncertom sa filharmónii darilo udržiavať kontakt so svojím publikom a vďaka ním získala aj nových fanúšikov.

- **Štátny komorný orchester Žilina (ŠKO)**

V roku 2021 (rozhranie 47. a 48. sezóny) splnil ŠKO všetky kontraktom stanovené ciele, celkový počet koncertov bol stanovený na 46 koncertov. Vďaka úsiliu celého kolektívu ŠKO, pravidelnému testovaniu na COVID-19 a prísnemu dodržiavaniu hygienických predpisov sa nakoniec podarilo uskutočniť až 55 koncertov (z toho 43 na domácom pódiume a 10 v SR). V zahraničí odohral ŠKO 2 koncerty (Poľsko). Z počtu 43 koncertov na domácom pódiume v Dome umenia Fatra (ďalej „DUF“) sa 17 koncertov uskutočnilo online, pre mladého poslucháča realizoval 10 koncertov. Celkový počet koncertov v roku 2021 sa oproti roku 2020 mierne zvýšil, aj napriek celosvetovej pandémie COVID-19, časť koncertov sa uskutočnila v online priestore alebo pri obmedzenej kapacite poslucháčov. Orchester v roku 2021 uskutočnil 44 vlastných výkonov (v roku 2020 to bolo 35).

V roku 2021 odohral ŠKO Žilina aj napriek zložitej pandemickej situácii až 10 koncertov v slovenských mestách (Piešťany, Nitra, Kremnica, Terchová, Žilina, Gbeľany, Dolný Kubín, Levoča a Bratislava). Všetky uskutočnené koncerty v slovenských mestách boli s účasťou publika.

Pre mladých poslucháčov odznelo spolu 10 koncertov – 4 večerné, 4 nedeľné matiné pre deti a rodičov (z toho 1 online) a 2 online koncerty pre SŠ. Koncerty pre MŠ a ZŠ sa nemohli kvôli lockdownu alebo karanténam uskutočniť, bol im však poskytnutý bezplatný prístup ku všetkým online produktom ŠKO k dištančnému vyučovaniu hudobnej výchovy.

Po letnom uvoľnení protipandemických opatrení sa podarilo ŠKO uskutočniť dva koncerty v Poľsku. Prvý koncert (7. 9.) sa uskutočnil na pozvanie Krakovskej filharmónie a druhý koncert (31. 10.) organizovalo Centrum Kultúry Bielsko- Biala.

V druhej polovici roku 2021 úspešne pokračovala obnova Domu umenia Fatra z fondov EHP pod názvom "Preladme na novú vlnu - Dom umenia Fatra Žilina /Let's turn over a new leaf - Fatra House of Arts Žilina". V prvej fáze dokončenej v auguste 2021 sa obnovilo koncertné osvetlenie a nainštaloval sa nový projektor s projekčným plátnom v koncertnej sále. Celý projekt je plánovaný na štyri roky. V druhej polovici roku 2021 sa uskutočnili v rámci tohto projektu dve podujatia - koncert ŠKO s nórskeho sólistom (21. 10. 2021 klavirista Jan Gunnar Sørbø, dir. Theodore Kuchar) a koncert 11. 11. 2021 „Hudba bez hraníc“ s indickým dirigentom Debashishom Chaudhurim a klarinetistom Kinanom Azmehom zo Sýrie.

Dramaturgia v roku 2021 zohľadnila aktivity reflektujúce významné výročia a celospoločenské udalosti s prihliadnutím na 110. výročie narodenia Jána Cikkeru, ako aj životné jubileá ďalších autorov. V podaní ŠKO odznelo 22 slovenských diel. Výrazne sa zamerala aj na tvorbu Eugena Suchoňa, ktorú prezentovala aj v zahraničí. Tri diela odzneli v svetovej premiére, jedno v slovenskej premiére. K 100. výročiu slovenskej kinematografie ŠKO pripravilo a uskutočnilo viaceré projekty filmovej hudby: Koncert pre mladých poslucháčov Cyklus M – Vážna hudba vo filme; dva koncerty filmovej hudby z filmov Juraja Jakubiska, Martina Šulíka a výberu zo svetovej kinematografie; príprava projekcie filmu Jánošík z roku 1921 so živou hudbou.

Vo funkcii čestného šéfdirigenta pôsobí od sezóny 2018/2019 český dirigent Leoš Svárovský, ktorý už zastával funkciu šéfdirigenta ŠKO aj v minulosti a s telesom intenzívne spolupracuje. Orchester spolupracoval s ďalšími významnými hosťujúcimi domácimi i zahraničnými dirigentmi.

Nutnosť presunúť sa do online priestoru mala aj pozitívne stránky, získaním novej skupiny priaznivcov ŠKO a klasickej hudby, čo sa prejavilo aj v ohlasoch na sociálnych sieťach. Koncerty v koncertnej sieni navštívilo 4 301 poslucháčov (o 2 764 menej ako v roku 2020), v online priestore koncerty vzhľadom na 26 045 návštevníkov (o 5 165 viac ako v roku 2020).

- **Hudobné centrum (HC)**

HC vykonávalo činnosť odborného informačno-servisného a metodického pracoviska s vlastnou edičnou a organizačnou činnosťou v oblasti hudobnej kultúry, je tiež organizátorom pravidelných

i mimoriadnych koncertných podujatí doma i v zahraničí. Činnosť HC bola v roku 2021 opätovne ovplyvnená pandemiou Covid-19 a protipandemickými opatreniami. Výnimočný stav, obmedzené vyučovanie na všetkých typoch škôl počas školského roka, mimoriadny pracovný režim zamestnancov HC, obmedzenia pri cestovaní a limity v počte osôb pri pracovných a kultúrnych podujatiach boli najvýznamnejšími faktormi, ktoré ovplyvnili chod a aktivity organizácie. Napriek tomu sa podarilo v roku 2021 HC zrealizovať v modifikovanej podobe väčšinu verejných podujatí – interpretačnú súťaž, 5 medzinárodných festivalov, sústredenia a vystúpenia SMO a vydať väčšinu plánovaných publikácií a nahrávok. Viacero aktivít HC sa presunulo do prostredia internetu. Na oddelení výchovno-vzdelávacích aktivít pokračoval rozsiahly hudobno-vzdelávací projekt, ktorý prostredníctvom krátkych filmov predstavuje orchestrálne hudobné nástroje. V čase pandémie bola posilnená dokumentačná a edičná činnosť HC. V r. 2021 vydalo, resp. redakčne pripravilo na vydanie viac ako 17 knižných a notových publikácií a CD - albumov.

HC aj napriek pandémie zrealizovalo alebo produkčne zabezpečilo 88 koncertov a podujatí, ktorými sa výrazne podieľalo na šírení a podpore koncertnej činnosti profesionálnych sólistov, komorných telies festivalov i príležitostných podujatí, ako aj výchovno-vzdelávacích aktivít, jazzu a ostatných žánrov (oproti 182 v roku 2020). Jubilejný 30. ročník *stredoeurópskeho festivalu koncertného umenia Allegretto Žilina* sa uskutočnil 20. – 25. septembra 2021 v Dome umenia Fatra v Žiline. Počas šiestich koncertných večerov sa na festivale predstavilo dvanásť interpretov zo siedmich krajín (Kanada, Brazília, Chorvátsko, Moldavsko, Holandsko, Česká republika a Slovensko), z hosťujúcich telies český Kukul Quartet, súbor pre starú hudbu Musica aeterna, holandský súbor Le petit Concert d'Apollon a domáci Štátny komorný orchester Žilina. Medzinárodný hudobný festival *Dni starej hudby* sa konal 15. júna – 5. júla 2021, ktorého ústrednou témou mal byť Beethoven a jeho doba, sa podarilo zachovať len sčasti, napriek tomu návštevníkov čakal sled výnimočných hudobných zážitkov. Tretí ročník medzinárodného festivalu klasickej hudby *Pro musica nostra Thursoviensi* sa konal 13. – 20. júna 2021. Hlavnou ideou festivalu je prepojenie krásy architektúry historických objektov so znejúcou hudbou. V spolupráci so samosprávami sa koncerty konali v ôsmich mestách v krásnych historických pamiatkach v Rajci, Kysuckom Novom Meste, Orlovom, Bytči, Žiline-Trnovom, Kotešovej, Čadci a Gbeľanoch. Medzinárodný festival klasickej hudby *Pro musica nostra Sarossiensi* sa uskutočnil 17. – 23. júna 2021 v historických pamiatkach v Prešovskom kraji v mestách Prešov, Hermanovce, Brežany, Fintice, Petrovany, Fričovce a Hanušovce nad Topľou. Tretí ročník medzinárodného festivalu *Pro musica nostra Nitriensi* sa realizoval 1. – 8. októbra 2021 v Nitrianskom kraji (Beladice, Levice, Belá, Palárikovo, Kostolány pod Trábečom, Komárno, Nitra a Nové Zámky). V roku 2021 HC realizovalo prvý ročník medzinárodného festivalu klasickej hudby *Pro musica nostra Gömöriensi* v regióne Gemera a Novohradu (Lučenec, Kraskov, Kocel'ovce, Štítnik, Ochtiná, Kyjatice, Rimavské Brezovo). Výrazne oklieštené boli aj pravidelné *Koncerty v Galérii mesta Bratislava* (Nedeľné matiné v Mirbachu), kde sa podarilo uskutočniť 10 koncertov (miesto 37 naplánovaných). Finále 24. ročníka *Medzinárodnej speváckej súťaže Mikuláša Schneidera-Trnavského* sa uskutočnilo 8. – 10. júla 2021 v Trnave. Porote sa predstavilo vyše 120 súťažiacich z rôznych krajín sveta. Súťaž bola 10. júla 2021 ukončená slávnostným odovzďávaním cien a koncertom víťazov.

Ťažiskovou a významnou činnosťou HC sú aktivity pre deti a mládež, ktorej súčasťou sú výchovné koncerty pre rôzne vekové skupiny, ako aj aktivity smerujúce na podporu mladých hudobníkov, najmä poslucháčov konzervatórií a vysokých umeleckých škôl, ktorí sa pripravujú na profesionálnu dráhu. HC v I. polroku 2021 zorganizovalo 7 hudobných programov pre školy (plánovaných bolo 60 koncertov). Na koncertoch sa v tomto období zúčastnilo do 450 detí – škôlkari a žiaci I. stupňa ZŠ. Realizácia ďalších koncertov bola zastavená 2. vlnou pandémie. Päť hudobných programov sa podarilo zrealizovať ad hoc, vďaka postupnému uvoľňovaniu protipandemických opatrení. Pretrvávajúci neistý vývoj epidemiologickej situácie bol impulzom na vytvorenie nového hudobno-vzdelávacieho projektu šíreného online formou a prostredníctvom televízneho vysielania pod názvom *Hudobná trieda*. Ide o profesionálnu a obsahovo vysoko odbornú sériu 4 – 5 krátkych inštruktážnych filmov pre využitie v rámci výučby hudobnej výchovy predovšetkým na základných školách (*Sláčikové hudobné nástroje, Drevené dychové nástroje*). Filmy jednotlivých sérií sa podľa plánu zverejňujú prostredníctvom internetovej stránky HC a oficiálnych sociálnych sietí inštitúcie bezplatne a časovo neobmedzene. Projekt bude postupne dopracovaný o ďalšie tematické okruhy. HC pokračovalo v projekte na podporu mladých interpretov *Fórum mladých talentov* na podporu ich účasti

na domácich i medzinárodných súťažiach. V roku 2021 sa pre obmedzenia podarilo podporiť 2 účastníčky interpretačných súťaží (v roku 2020 to bolo 6). HC ako kontaktná inštitúcia za členstvo SR v *Orchestrí mladých Európskej únie (EUYO)* každoročne pripravuje prehrávky do tohto prestížneho symfonického telesa. Vzhľadom na protipandemické opatrenia sa prehrávky v roku 2021 uskutočnili v individuálnych režimoch, vo väčšine krajín zostala online forma prehrávok, avšak niektoré štáty, ku ktorým sa zaradilo aj Slovensko, si zvolili možnosť prehrávok naživo. Na prehrávkach sa celkovo zúčastnilo 8 mladých hudobníkov. Mimoriadnu pozornosť HC venovalo pokračovaniu projektu *Slovenského mládežníckeho orchestra (SMO)*, ktorý vznikol z iniciatívy HC v roku 2016 na základe celoslovenského konkurzu zo študentov konzervatórií a vysokých umeleckých škôl s cieľom zlepšovať ich skúsenosti práce v orchestri a pripraviť ich lepšie pre budúcu profesionálnu prax. Databáza členov SMO sa neustále obmieňa a dopĺňa – v súčasnosti ju tvorí vyše 90 mladých hudobníkov. SMO zorganizovalo kurzy zamerané na sláčikové nástroje a prípravu na úspešné účinkovanie na výberových konaniach do orchestrálnych telies (26. 7. – 30. 7. 2021 v Košickom konzervatóriu).

Oddelenie dokumentácie a informatiky HC spracovalo a pripravilo vyhodnotenie štatistických výkazov v oblasti hudby za rok 2020 – KULT (MK SR) 5-01, KULT (MK SR) 16-01 a KULT (MKSR) 19-01 – Ročný výkaz o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel. HC pokračovalo v dlhodobom závažnom projekte zahrnutom do Registra kultúrneho dedičstva – *Prieskum historických organov na Slovensku*. V priebehu roka 2021 pokračovala spolupráca s Pamiatkovým úradom SR, komisia pre historické organy poskytovala konzultácie a stanoviská a rozšíril sa okruh informácií o organoch a organároch sprístupnený na webovej stránke organy.hc.sk. V súčasnosti je v IS registrovaných 3 419 preskúmaných lokalít, 1 864 dokumentovaných organov a 431 organárov. V priebehu roka 2021 sa na pôde HC uskutočnili 4 pracovné stretnutia *Komisie odborníkov pre historické organy*, ktorých predmetom bolo posúdenie organov v databáze HC a revízia zápisov organov v evidencii Ústredného zoznamu pamiatkového fondu (ÚZPF SR). V dôsledku mimoriadnej situácie sa ďalšie plánované stretnutia museli zrušiť a nevyhnutné pracovné konzultácie sa realizovali elektronickou formou. HC budovalo databázový systém *SNORKA*. V priebehu roka 2021 bolo doplnených 18 902 záznamov do IS Snorka, čo predstavuje nárast o 14,25% v porovnaní s počtom záznamov v roku 2015, čo prekročilo kontraktom stanovenú výšku nárastu (8 %). Ide o výrazné prekročenie merateľného ukazovateľa, ktoré je výsledkom jednak efektívnejšieho zhromažďovania údajov v IS a paradoxne výsledkom opatrení súvisiacich s pandémiou, ktoré – obmedzením iných aktivít – HC zameralo činnosť na dostupné dopĺňanie IS. V obmedzených podmienkach sa HC sústredilo na priebežné zhromažďovanie, triedenie, evidovanie prírastkov dokumentačných materiálov, dopĺňanie digitálneho audioarchívu hudobných materiálov.

Významnou aktivitou HC je edičná činnosť, výstupom ktorej sú najmä notové a knižné publikácie, hudobné nosiče a odborný časopis *Hudobný život*. V roku 2021 časopis pokračoval v prinášaní nových formátov: publicista Ján Klíma viedol seriál dialógov realizovaných online. Ďalšou témou hudobného života bol problém dištančného hudobného vzdelávania v čase pandémie – anketa s pedagógmi z celého Slovenska. Aj v roku 2021 pokračoval predaj elektronickej verzie časopisu i priamy predaj tlačenej verzie na e-shope HC. Okrem toho HC pracovalo na príprave vydania ďalších knižných, notových a CD titulov a zrealizovalo reedície vypredaných titulov.

OBLASŤ VÝTVARNÉHO UMENIA, FOTOGRAFIE, ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU

• Slovenské centrum dizajnu (SCD)

SCD je celoslovenská špecializovaná odborná inštitúcia, ktorá skúma, hodnotí a objasňuje pôsobenie dizajnu v spoločnosti, zhromažďuje, ochraňuje, odborne spracúva a sprístupňuje dokumentačné a knižničné fondy a zbierky múzejnej a galerijnej hodnoty z oblasti dizajnu, úžitkového umenia, architektúry a súvisiacich disciplín ako súčasť národného kultúrneho dedičstva. Formou členstva v profesijných organizáciách BEDA (Úrad pre európske asociácie dizajnu) a ICOM (Medzinárodný výbor múzeí) propaguje slovenský dizajn. Od roku 2018 sa SCD zapojilo aj do štatistického zberu údajov BEDA o dizajne.

Počet realizovaných činností vo viacerých prípadoch prekročil plánované hodnoty. Pre odbornú aj širokú verejnosť na Slovensku a v zahraničí realizovalo SCD 45 edičných, výstavných a prezentačných

aktivít alebo cyklov aktivít. Národnú cenu za dizajn (NCD) v spolupráci s MK SR vyhlasuje a organizuje SCD od roku 1993.

Slovenské centrum dizajnu v roku 2021 naplnilo všetky plánované aktivity, ktoré boli predmetom kontraktu SCD a to aj napriek druhej a tretej vlne pandémie Covid-19. Počas rozbehnutých projektov prichádzali nové výzvy, na ktoré SCD pružne reagovalo, a tak sa počet výstupov v rámci Roka slovenského dizajnu 2021 (RSKD) zvýšil. Domáce a zahraničné prezentácie slovenského dizajnu a Národná cena za dizajn sa niesli v nestabilnom pandemickom prostredí. SCD realizovalo online a aj fyzické výstavné projekty v zahraničí aj vďaka spolupráci s MZVEZ SR. Online i fyzické výstavné a prezentačné projekty sa v rámci RSKD objavili v Miláne, Prahe, Frankfurt nad Mohanom, Haagu a Tel Avive. Ako najúspešnejšie slovenské projekty v zahraničí boli MZVEZ SR vyhodnotené *Krehký betón* v Marseille - výstava fotografií Márie Švarbovej + výstava slovenského dizajnu a séria každomesačných online postov na sociálnych sieťach slovenských inštitútov a zastupiteľstiev až v 56 krajinách.

Výstavy s komplementárnymi názvami *Fragile Concrete / Krehký betón* odkazovali k jednotiacej téme - estetike modernistickej architektúry a brutalizmu. Mária Švarbová vo svojej sérii 19 originálnych fotografií reflektovala vzťah medzi ľudskými osudmi a „strojom na bývanie“ (*Machine à habiter*) od LeCorbusiera. Výstava *Krehký betón* reflektovala tému paradoxnej krehkosti betónu ako materiálu a zároveň aj krehkosti modernistickej utópie urbánneho a spoločenského života, ktorá spoluvytvárala vizuál modernej Bratislavy 70. rokov, ale aj ďalších slovenských miest. Projekt *Fragile Concrete / Krehký betón* je jedno z najúspešnejších zahraničných podujatí roka 2021. Mária Švarbová je na medzinárodnej scéne etablovaná autorka a spojenie s LeCorbusierom a jeho *Unitéd'Habitation* ešte viac podporilo viditeľnosť tejto výnimočnej výstavy. Veľký záujem o jej fotografie pritiahol aj návštevníkov na v tom čase prebiehajúci projekt *Krehký betón pop-up shop*, vďaka čomu sa podarilo dosiahnuť veľmi vysokú návštevnosť pop-up shopu a aj samotnej výstavy *Krehký betón* v priebehu septembra. Celková návštevnosť všetkých podujatí presiahla počet 14 000 návštevníkov, dosah online propagácie a výstupov sa ráta v 10 tisícoch. Tieto čísla dokazujú fakt, že išlo o veľmi dôležitý projekt, ktorý výrazne podporil prezentáciu slovenského dizajnu v zahraničí. Úspech a viditeľnosť tohto projektu zároveň podčiarkli dobré meno SCD ako relevantného a spoľahlivého partnera pre medzinárodné spolupráce.

Napriek sťaženým podmienkam SCD spolupracovalo na mnohých úrovniach v rámci bádania a publikačnej činnosti. V máji SCD iniciovalo vznik platformy, ktorá bude v súčinnosti s PÚ, SNG a MK SR zachraňovať a ochraňovať umelecké diela a dizajny vo verejných priestoroch. SCD uzavrelo partnerstvo s Rozhlasom a televíziou Slovenska a v spolupráci so SUPERFILM vyprodukovalo 12 dielov dokumentárnej série *Dizajn doma*, ktorá sa premiérovala začiatkom roka 2022.

V rámci prezentačných a vzdelávacích aktivít je najviditeľnejším pravidelným výstavným programom v Galérii dizajnu Satelit v Bratislave a programy pre verejnosť (akcie – prednášky, workshopy, mini-výstavy, diskusie, videodiskusie, či celé vzdelávacie série) v produkcii SCD, ako aj koprodukované spoločne s ďalšími organizátormi a spájajúce jednotlivé oddelenia SCD do spoločných projektov. Okrem výstavných projektov v Galérii Satelit začalo SCD veľmi aktívne pôsobiť aj v digitálnom – mediálnom priestore, kam sa presunuli diskusie s dizajnéromi v rámci Klubu dizajnu.

Národná cena za dizajn (NCD) je už desiatky rokov ideálnou platformou na pritiahnutie pozornosti médií a verejnosti k téme súčasného dizajnu, ale aj najuznávanejšou selekciou najlepšieho slovenského dizajnu za posledné 2 roky. V roku 2021 bola venovaná produktovému dizajnu. Počet prihlásených prác bol doposiaľ najvyšší v rámci NCD za produktový dizajn. V Roku slovenského dizajnu 2021 bol vyhlásený 18. ročník súťaže, ktorý bol zameraný na hodnotenie a oceňovanie produktového dizajnu. Súťaž bola určená pre profesionálnych produktových dizajnérov, študentov produktového dizajnu a súvisiacich odborných disciplín, iných odborníkov pracujúcich vo sfére produktového dizajnu, firmy a klientov spolupracujúcich s produktovými dizajnéromi. V roku 2021 sa do súťaže prihlásilo rekordných 242 prác v 8 kategóriách. Zasadnutie poroty sa uskutočnilo 20. – 21. júla 2021 v priestoroch Hurbanových kasární. Porota vybrala na výstavu 111 prác a spomedzi týchto prác vybrala a udelila 8 hlavných cien, 4 ceny pre osobnosti dizajnu a 6 špeciálnych uznání. Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo 8. októbra 2021 v MDPOH. V roku 2020 nebol najmä z časových

dôvodov vydaný katalóg k výstave NCD. Štúdio Andrej & Andrej znovu zabezpečovalo vizuál celého ročníka súťaže a tak členovia organizačného a realizačného tímu navrhli, že prvýkrát v dejinách podujatia vznikne dvojkatalóg a zároveň dvojvýstava NCD. Ocenené, nominované, ale aj porotou vybrané diela bolo možné vidieť na webovej stránke ncd.scd.sk a takisto na výstave v Hurbanových kasárňach v Bratislave. Spolu s výstavou NCD21 bola znovu sprístupnená aj výstava NCD20. Na výstave bolo možné vidieť 111 diel celkovo od 74 autorov. Nainštalované boli z väčšej časti fyzicky alebo v prípade nadrozmerných a nedostupných diel v digitálnej podobe. Divák mal možnosť urobiť si prehľad v 8 novovzniknutých kategóriách produktového dizajnu: móda & životný štýl (17 diel), šport & voľný čas (5 diel), domov & verejný priestor (18 diel), práca & mobilita (10 diel), spoločnosť & životné prostredie (2 diela), umenie & dizajn & remeslo (13 diel), nové horizonty (6 diel) a študentský dizajn (40 diel).

Edičná činnosť SCD predstavovala tieto základné okruhy: vydávanie časopisu *Designum*, online časopisu *e-designum* a publikácií o dizajne, do ktorých prispievajú aktívni profesionáli – dizajnéri i teoretici z príbuzných disciplín a články sa stávajú vyhľadávaným zdrojom informácií o dizajne s názorom. Okrem toho táto činnosť obsahovala spoluprácu s oddeleniami SCD na katalógoch a sprievodných materiáloch k NCD, na katalógoch a sprievodných materiáloch k výstavám a k ostatným podujatiam určeným pre verejnosť, a to vo vlastných priestoroch (Galéria dizajnu Satelit, Slovenské múzeum dizajnu) a k podujatiam, ktoré SCD organizovalo v externom a domácom prostredí či v zahraničí.

Knižnica dizajnu SCD je vyhľadávaná medzi odbornou verejnosťou a je známou svojou kvalitou a spektrom publikácií od teoretických po popularizačné. V roku 2021 fungovala v maximálne ústretovom, no obozretnom režime. Naďalej pokračuje v štatistickom zisťovaní, ako aj napĺňaní informačného systému. SCD spustilo nový web scd.sk.

V oblasti dokumentačnej činnosti pokračovalo SCD v napĺňaní elektronickej databázy, ktorá sa orientuje na systematické dopĺňanie informačného systému Dizajn, získavanie a spracovanie dokumentačných materiálov a informácií o dizajne na Slovensku a budovanie špecializovanej knižnice a knižničných služieb pre verejnosť. Cieľom je systematické dopĺňanie Informačného systému Dizajn, získavanie a spracovanie dokumentačných materiálov a informácií o dizajne na Slovensku v IS Dizajn. SCD má zabezpečiť každoročne rozšírenie a aktualizáciu informačnej databázy DIZAJN – Slovenského centra dizajnu o 8 % oproti roku 2015. K 31.12. 2021 bolo vložených 509 záznamov, čo znamená plnenie plánu.

Slovenské múzeum dizajnu (SMD) pokračovalo v roku 2021 v kvalitnej a priekopníckej práci – zameriava sa na zbierkotvornú, výskumnú a prezentačnú činnosť. V spolupráci s ostatnými oddeleniami sa kurátori SMD venujú získavaniu cenných príspevkov do zbierok múzea (a tak i do vlastníctva SR) a venujú sa popularizácii nášho dizajnu. Výstupom ich činnosti, ktorý je oceňovaný verejnosťou i odborníkmi, je stále dlhodobá expozícia *100 rokov dizajnu / Slovensko 1918 – 2018*, ktorá sa neustále rozširuje v digitálnom priestore webu 100.scd.sk. Expozícia inšpiruje mladé generácie, pomáha prideliť príslušný kredit autorom a autorkám dizajnu i výrobcam a SCD pomáha vizualizovať jednu významnú líniu odbornej práce. V priebehu roka 2021 pripravila série videí k expozícii, ktorá slúži ako náhrada za komentované prehliadky a ako propagácia zbierok v online priestore. SMD realizovali revíziu činnosť zbierok a akvizičnú nákupnú komisiu. Celková revízia zbierkového fondu sa týkala zbierok nadobudnutých v rokoch 2014 – 2020. V zbierkotvorných aktivitách SMD sa v roku 2021 podarilo získať do zbierok múzea 101 kusov zbierkových predmetov darom a 130 kusov zbierkových predmetov kúpou. V roku 2021 múzeum prijalo do zbierkového fondu 9 kusov zbierkových predmetov, ktoré svojou povahou a charakterom tvoria základ nového zbierkového fondu v oblasti multimédií, resp. dokumentujú oblasť dejín techniky.

Jedným z hlavných cieľov výskumno-vývojového oddelenia SCD je udržateľnosť výstupov projektu *Dizajn a inovácie, Cezhraničná spolupráca inštitúcií dizajnu v digitálnej dobe* (INTERREG V-A SK-AT). Udržateľnosť je potrebné monitorovať a naplňať do roku 2026. SCD pokračovalo v danom období najmä v príprave publikácie *Výskum dejín Školy umeleckých remesiel*, ktorá spracúva históriu dizajnu na Slovensku a ktorá je povinným výstupom v rámci udržateľnosti projektu. V decembri 2021 boli sfinalizované predtlačové pdf publikácie a uzatvorená zmluva o spolupráci

s vydavateľstvom Slovart ako spoluvydavateľom. V rámci INTERREG sa pokračovalo v ďalších aktivitách – výskume materiálov, prezentácii INOLAB na online podujatí *Nový Európsky Bauhaus – Vízia pre Slovensko* a na podujatí Festival NASUTI v Moravanoch nad Váhom, pokračovali prípravné aktivity na projekte *Softvér H.U.R.B.A.N.* (INTERREG). V januári 2021 pokračovala v rámci udržateľnosti projektu INTERREG rezidenčná aktivita v INOLABe, kde v spolupráci s Goetheho inštitútom a festivalom Sensorium pokračovala rezidencia s názvom *YOUTH AND A.I. (UN)LEARNING WITH ROBOTS*. V rámci RSKD pokračovalo SCD v prípravných prácach na sprístupnenie databázy online hier pre širokú verejnosť.

Ako odborný garant a partner bolo SCD pri vypísaní a hodnotení súťaže na nové logo a vizuálnu identitu Úradu na ochranu oznamovateľov a tiež partner pri hodnotení novej vizuálnej identity obce Ivanka pri Dunaji a mesta Trnava.

V spolupráci s Francúzskym inštitútom na Slovensku sa pri príležitosti festivalu Digitálny November 2021 realizovala výstava venovaná koncepcii videohier *Fázy a koncepty*: výtvarné návrhy v súčasných slovenských digitálnych hrách.

Ministerstvo poverilo SCD zabezpečiť štatistické zisťovanie KULT 21-01 za účelom získavania informácií o špecializovaných dizajnerských činnostiach a KULT 20-01 o multimediálnom priemysle. Toto zisťovanie je súčasťou Programu štátnych štatistických zisťovaní schváleného na roky 2018 – 2020 vydaného v Zbierke zákonov SR. Cieľom je získať potrebný sumár informácií, urobiť prieskum trhu a zvýšiť povedomie o dôležitosti dizajnerských činností na domácom trhu, prezentácia doma i v zahraničí, spolupráca s agentúrami. Ministerstvo poverilo SCD zabezpečiť druhé štatistické zisťovanie KULT 21-01 za účelom získavania informácií o špecializovaných dizajnerských činnostiach a KULT 20-01 o multimediálnom priemysle. Aj naďalej vykonáva SCD, resp. ODÍS na základe poverenia ministerstva každoročné štatistické zisťovanie prostredníctvom výkazov KULT 21-01 o špecializovaných dizajnerských činnostiach a KULT 20-01 o multimediálnom priemysle. Toto zisťovanie je súčasťou Programu štátnych štatistických zisťovaní schváleného na roky 2018 – 2020 (neskôr predĺžené na ďalšie roky) vydaného v Zbierke zákonov SR. Cieľom je získať potrebný sumár informácií, urobiť prieskum trhu a zvýšiť povedomie o dôležitosti dizajnerských činností na domácom trhu, prezentácia doma i v zahraničí.

- **BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti (BIBIANA)**

BIBIANA je kultúrna inštitúcia s celoslovenskou a medzinárodnou pôsobnosťou. Svoju činnosť koordinuje s príslušnými organizáciami na Slovensku i v zahraničí – UNESCO, UNICEF, IBBY (International Board on Books for Young People), Hands On! Europe (Európska asociácia organizácií zaoberajúcich sa tvorbou pre deti), Európska asociácia múzeí pre deti (European Children's Museum Network), ASIFA (Association internationale du film animation), CIFEJ (Centre internationale du film pour l'enfance et la jeunesse), BARFIE Network (Books and Reading for Intercultural Education).

Orientuje sa na umeleckú tvorbu určenú všetkým vekovým kategóriám detí a mládeže, ktorých rozvoj podporuje. Sprístupňuje deťom umenie netradičnými, experimentálnymi formami práce. Do nových kontextov spája dostupné informácie, poznatky a skúsenosti s modernými spôsobmi, ktorým dieťa rozumie a ním komunikuje. Pri tvorbe programových plánov prihliada na potreby všetkých detí a za pomoci širokého okruhu profesionálnych spolupracovníkov – profesionálnych umelcov a odborníkov, ktorí sa napriek všetkým súčasným problémom súvisiacim s pandemiou COVID-19, ktorá zasiahla do činnosti a aktivít organizácie, neprestali tejto dôležitej a nedocenennej oblasti venovať.

Najvýraznejšiu časť nosných činností BIBIANY tvoria vlastné programy, medzi nimi umelecké výstavy, interaktívne expozície, doplnkové vzdelávacie a zábavné programy, kultúra čítania, ako aj tvorivé dielne, pôvodné a hosťujúce predstavenia. Základným predmetom činnosti je rozvíjať a šíriť umeleckú tvorbu – umenie, divadlo a hudbu pre deti, knižnú ilustračnú tvorbu pre deti a aktívne podporovať skvalitňovanie detskej literatúry určenej všetkým vekovým kategóriám detí a mládeže doma aj v zahraničí v bohatom spektre druhov a žánrov.

Prakticky celý prvý polrok 2021 bola BIBIANA z dôvodu protipandemických opatrení zatvorená. I keď organizácia takmer celú činnosť v roku 2021 presunula do online priestoru, zrealizovala aj klasické výstavy, tvorivé dielne, divadielka a rôzne iné podujatia. Pokračovala v programoch v rámci

cyklu *DOMA S BIBIANOU*, každú stredu priniesla nový, inšpiratívny projekt pre deti, ktorý mohli realizovať v domácom prostredí. Svojimi online programami prispela aj k úspešnému podujatiu *Noc múzeí a galérií 2021*, ktoré sa konalo 15. 5. 2021. Uviedla 9 divadelných predstavení a 62 programov a tvorivých dielní. Napriek komplikovanej situácii, aj keď s časovým posunom, predsa sa podarilo zabezpečiť zasadnutie poroty súťaže *Najkrajšie knihy Slovenska*. Na základe jej výsledkov pripravila aj slávnostný akt odovzdávania cien a pripravila výstavu *Najkrajšie knihy Slovenska*, ktorá sa konala v mesiaci júl 2021. BIBIANA pripravila nominačnú výstavu BIB – *Súčasná slovenská ilustrácia – slovenských ilustrátorov na BIB 2021*, kde Výkonný výbor vybral 15 ilustrátorov, ktorí napokon reprezentovali Slovensko na BIB 2021. Výstavy sa zúčastnilo 34 ilustrátorov, čo bolo viac ako v predchádzajúcom ročníku.

Dve výstavy *B ako BIBIANA* a *Posvietme si na divadlo*, ktoré boli pripravené už v min. roku a sprístupnené iba niekoľko týždňov z dôvodu pandémie, znovu zrenovovala a pripravila pre návštevníkov v roku 2021.

Zrealizovala *Bienále ilustrácií Bratislava 2021* (15. 10. 2021 – 9. 1. 2022). Táto svetovo uznávaná výstava sa udiala na Bratislavskom hrade, toto miesto sa už pomaly stáva tradíciou – je dôstojné a mimoriadne vhodne podčiarkuje význam Bienále ilustrácií Bratislava. Prvýkrát v histórii sa stala aj aktívnym účastníkom 19. ročníka *Detskej univerzity Komenského*.

Organizácia v roku 2021 pripravila 32 výstav, z toho bolo v BIBIANE 6, na rôznych miestach Slovenska 15 a v zahraničí 11. Ďalej sa uskutočnilo v online priestore 62 programov, tvorivých dielní, seminárov a konferencií pre deti v iných kútoch Slovenska a v cudzine, vzhľadom na pandémiu žiadne programy.

Ako v každom roku konania Bienále ilustrácií Bratislava sa Sekretariát BIB zaoberal v prvej polovici roku 2021 prevažne prípravami na 28. ročník *Bienále ilustrácií Bratislava 2021*.

Po rokovaniach s riaditeľom Historického múzea v Bratislave Petrom Bartom bolo dohodnuté, že kvôli pandemickým obmedzeniam a zatvoreným galériám sa BIB 2021 predĺži do 28. februára 2022. Držiteľkou Grand Prix BIB sa stala Elena Odriozola zo Španielska, cena Zlaté jablko BIB putovala do Kórejskej republiky – Myung Ae Lee, do Mexika – Amanda Mijangos, Armando Fonseca, Juan Palomino, do Francúzska – Sylvie Bello, Ruska – Anna a Varvara Kendel a do Číny – Chao Zhang. Plaketu BIB získali dvaja ilustrátori z Iránu – Ghazal Fatollahi a Mohammad Baranghi Fashtami, ilustrátorka Mamiko Shiotani z Japonska, ilustrátor Dale Blankenaar z Južnej Afriky a Armando Fonseca z Mexika. Porota tiež odovzdala Čestné uznanie vydavateľstvu – vydavateľom zo Španielska, Talianska a Českej republiky. Udelené boli aj neštátutárne ceny – Cena detskej poroty, Cena primátora mesta Bratislava a Cena Poštovej banky. Už tradične boli realizované sprievodné výstavy priamo na Bratislavskom hrade – držiteľ a ceny Grand Prix BIB 2019 Hassana Moussaviho (Irán), držiteľky Ceny H. Ch. Andersena 2020 za ilustrácie Albertine (Švajčiarsko), držiteľky Ceny H. Ch. Andersena za literatúru Jacqueline Woodson (USA) a významného slovenského ilustrátora – tentokrát ilustrátorky Boženy Plochánovej za výnimočný prínos v ilustrátorskej tvorbe. Organizácia sa dohodla s Kanceláriou NR SR o prenajatí priestorov Západnej terasy Bratislavského hradu (ktorá spadá pod ich správu) na výstavu neštátutárnych držiteľov cien – Miroslava Cipára (Cena Poštovej banky 2019), Svetozára Košického (Cena Detskej poroty 2019), Borisa Šimu (Cena primátora mesta Bratislava 2019). Sprístupnenie výstavy Traja bolo 13. 10. 2021. BIBIANA v rámci možností pracovala aj na propagačných výstavách BIB doma i v zahraničí, ktorých bolo menej, ako predpokladali.

Sekretariát BAB (Bienále animácie Bratislava) sa v roku 2021 venoval svojim aktivitám v obmedzenom režime v dôsledku pretrvávajúcej pandémie COVID-19, väčšinu aktivít a projektov presunul do online priestoru. Pokračoval aj s prácou s fanúšikmi na sociálnych sieťach (Facebook, Instagram), pripravil množstvo súťaží pre deti aj rodičov - súťaž o krásne knižky slovenských animovaných seriálov *Drobcí*, *Websterovci* a *Mimi a Líza*. Prípravy na 16. ročník Festivalu BAB sú tiež v plnom prúde. Oslovil slovenskú ilustrátorku a animátorku Kris Saganovú, ktorá bude zodpovedná za celú vizuálnu stránku festivalu BAB 2022. Rovnako bola naplánovaná spolupráca s mnohými organizáciami a združeniami ako UNICEF, Pravda, Umelka, Kino Lumière, Funder, RTVS a mnohými ďalšími.

Aj v roku 2021 pokračovala BIBIANA v online programoch v rámci cyklu *DOMA S BIBIANOU*. Svojimi online programami prispela aj k úspešnému podujatiu „Noc múzeí a galérií 2021“, ktoré sa konalo 15. 5. 2021.

Viaceré sprievodné podujatia boli venované 28. ročníku BIB (*Ilustrátor na panvici, Včelár Jožko, V ateliéri s ilustrátorkou H. Gutierrez, V ateliéri s ilustrátorom Matúšom Maťátkom, Jedným ťahom*). V priebehu roka BIBIANA uviedla 9 divadelných predstavení, 53 programov a tvorivých dielní (vrátane programov Noci múzeí). Z toho bolo mnoho programov online. Taktiež zintenzívnila akvizičné a katalogizačné práce, ktoré boli zbrzdené lockdownami v rokoch 2020 a 2021 (knihy Čestná listina IBBY 2018, Bienále ilustrácií Bratislava 2019, Najkrajšie knihy Slovenska 2020). Pokračovalo sa v odbere a centrálnej evidencii odborných a detských periodík. V roku 2021 zrealizovali 538 výpožičiek kníh pre interných a externých používateľov.

Uskutočnila sa celoslovenská súťaž *Najkrajšie knihy Slovenska* hodnotiaca výtvarnú úroveň a kvalitu polygrafického spracovania knižnej produkcie za uplynulý rok. Vyvrcholením súťaže bolo slávnostné odovzdávanie ocenení tvorcom 20 víťazných titulov, označených ako Najkrajšie knihy Slovenska. Zasadnutie 15-člennej poroty súťaže *Najkrajšie knihy Slovenska 2020* bolo 1. a 2. 6. 2021 v BIBIANE. V tomto ročníku bolo zaradených do súťaže 137 kníh, za predsedu poroty bol zvolený ilustrátor Igor Piačka. Porota zhodnotila prihlásené tituly a podľa určených kritérií im pridela body. Do kolekcie Najkrajšie knihy Slovenska 2020 vybrala 20 kníh a 9 študentských prác, taktiež určila nositeľov 8 hlavných cien. 15. 7. 2021 za obmedzenej účasti – len organizátorov súťaže a ocenených – v Dvorane MK SR odovzdali ceny a diplomy tvorcom 20 Najkrajších kníh Slovenska. Následne sa uskutočnila vernisáž výstavy *Najkrajšie knihy Slovenska 2020* vo výstavnej sieni Univerzitnej knižnice v Bratislave.

BIBIANA vydáva aj *Revue BIBIANA*, ktoré predstavuje jediné periodikum na Slovensku, ktoré sa zaoberá umením pre deti a mládež (literatúra, výtvarné umenie, rozhlas, televízia...). Obsahuje štúdie, eseje, rozhovory, recenzie a polemiky.

Súčasťou BIBIANY je od jej vzniku *Sekretariát Slovenskej sekcie IBBY* (International Board on Books for Young People). Medzinárodná únia pre detskú knihu má v súčasnosti národné sekcie v 77 krajinách sveta.

- **Kunsthalle Bratislava (KHB)**

KHB je nezberateľná štátna príspevková organizácia výstavného, dokumentačného a vzdelávacieho typu s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti súčasného vizuálneho umenia. Hlavným poslaním organizácie je odborne a cieľavedome prezentovať súčasné vizuálne umenie v celej jeho šírke a rozmanitosti, systematicky ho mapovať, odborne reflektovať a sprístupňovať domácemu, ako aj zahraničnému publiku. Jedným z cieľov činnosti KHB je aj medzinárodná podpora a zviditeľnenie slovenského umenia v zahraničí. KHB vznikla z rozhodnutia MK SR k 1. januáru 2014 ako výsledok dlhoročných iniciatív výtvarníkov a teoretikov, ale aj širšej kultúrnej verejnosti na vytvorenie reprezentatívneho výstavného priestoru v hlavnom meste Slovenska. Pôvodne bola KHB založená ako Slovenské centrum vizuálnych umení (SCVU) a organizačne spadala do štruktúry Národného osvetového centra (NOC). Od júla 2016 bola úsekom Slovenskej národnej galérie (SNG) s osobitným štatútom. K 1. januáru 2020 bola KHB vlastnou zriaďovacou listinou založená ako samostatná štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR pod oficiálnym názvom Kunsthalle Bratislava.

KHB ponúka výstavy súčasného umenia, ktorých témy majú ambíciu aktivizovať verejnú diskusiu, otvárať aktuálne spoločenské či kultúrne otázky, alebo tiež vo všeobecnosti prezentovať a reflektovať aktuálne tendencie súčasného vizuálneho umenia. Participatívne metódy pri tvorbe výstav a snahu zapojiť sa do širšej spoločenskej diskusie sprevádza zámer medzinárodne kontextualizovať a etablovať súčasnú tvorbu autorov a autoriek. Jednu z hlavných priorít odborných činností organizácie tvorí dokumentácia. Cieľom širokospektrálnych dokumentačných aktivít a projektov je odborné mapovanie, systematizácia a uchovávanie súčasného slovenského vizuálneho umenia v jeho medzinárodnom kontexte. Medzi dôležité poslanie KHB patrí tiež vzdelávacia funkcia organizácie v oblasti súčasného umenia. Poskytuje metodickú pomoc, sprístupňuje galériu návštevníkom a výrazne napomáha vytváraniu komunitného prostredia v rámci širokej verejnosti. Realizuje vzdelávacie aktivity

a sprievodné odborné programy pre rôzne cieľové skupiny. Súčasťou modelu vzdelávania je otvorený prístup k návštevníkom prostredníctvom mediátorov.

Aj v čase pandemických obmedzení sa ukázalo ako viac než nevyhnutné posilnenie pôsobenia inštitúcie v online prostredí. KHB sa preto zamerala na plánovanie a rozvoj nových, rôznorodých konceptov komunikácie v online priestore, či už vo forme dopĺňania a budovania databázy súčasného slovenského vizuálneho umenia ARTBASE, alebo v podobe naratívnych videosprievodcov viažúcich sa priamo k výstavám, či kratších, instantných vzdelávacích formátov, prednášok, artist talk-ov, ako aj oslovovaním divákov prostredníctvom newslettera, sociálnych sietí a iných elektronických kanálov. V súčinnosti s novou víziou smerovania pod vedením Jena Kratochvila KHB 26. 5. 2021 vyhlásila neanonymnú súťaž oslovených autorov a autoriek na návrh novej vizuálnej identity. Oslovení autori a autorky v súťaži predstavili návrh nového loga, prezentáciu koncepcie vizuálnej identity a návrh experimentálnej koncepcie komunikácie inštitúcie. Hodnotiacia komisia vybrala na spoločnom zasadaní v júli 2021 víťazný návrh koncepcie — jeho autorkou je Ľubica Segečová. Koncepcia rebrandu identity id designérky Ľubice Segečovej pritom počíta i s fungovaním v digitálnom priestore a so spracovaním novej webovej stránky inštitúcie.

Medzinárodný výstavný projekt *NA HRANE / AT THE LIMIT / AM LIMIT* pripravila KHB ešte v roku 2020 v spolupráci s kurátormi Martinom Juefom a Zorkou Lednárovou. Celok výstavy vzišiel z ich aktívneho dialógu a otvorenej komparácie osobných skúseností. Kurátori pre projekt vybrali diela od 16 autorov a autoriek, ktorí pochádzajú zo 6 krajín sveta a v rámci medzinárodnej umeleckej scény ich spája mesto Berlín ako ich súčasné pôsobisko. KHB ponúklo mnohé ďalšie expozície domácich aj zahraničných autorov: Igor Eškinja - *Expozície* (Kurátor: Tevž Logar), *Možné agrarizmy. Bude aj po revolúcii cukor?* (Kurátori: Maja a Reuben Fowkes), *Cena Oskára Čepana All In. At Least, A Possibility* (Kurátori: Lucia Gavulová a Jen Kratochvil). Umelci*kyne v Cene Oskára Čepana 2021 prostredníctvom svojich projektov na výstave budovali nové systémy rezistencie, resp. načrtli možné súčasné i budúce naratívy po vlastných osiach. Každý z nich ponúkol svoju alternatívu k celospoločenskému stavu, či už formou analýzy a kritického myslenia, direktívnej polemiky, konkrétnych foriem odporu alebo prostredníctvom sebazáchovného odstupu.

Priestor Kunsthalle LAB prezentoval projekty: *RADOVAN ČEREVKA - Budovanie skutočného tela* (Kurátor: Áron Fenyvesi), *GROSSI MAGLIONI - Zvieracia matka* (Kurátorka: Lýdia Pribišová), *Scripts of the Shifting Bodies* (Kurátorská spolupráca: Lýdia Pribišová). Iniciatíva výstavy diplomových prác Katedry intermédií VŠVU 2020 vznikla ako prvý krok dlhodobej spolupráce KHB a Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave. Prezentovali sa na nej diela minuloročných absolventov, ktoré z dôvodu pandemickej situácie nemali možnosť byť predstavené verejnosti v minulom roku. Eva Košťátková - *Zvyknite si na moje telo, mne sa v ňom žije dobre* (Kurátor: Jen Kratochvil), *Čím chceš byť? Umelec? Detská tvorba umelcov* (Kurátorky: Daniela Čarná, Lucia Kotvanová). Výstava bola sondou do témy detskej tvorby 26 domácich umelcov a umelkýň rôznych generácií, tak ako sa zachovala v ich rodinných archívoch. Katarzyna Krakowiak: *Toto nie je ešte noc* (Kurátorka: Lýdia Pribišová) - projekt bol site specific zvukovou inštaláciou znejúcou cez fasádu KHB na Námestie SNP, ako aj vo výstavnom priestore na prízemí Kunsthalle. Projekt bol realizovaný s podporou Nadácie SPP, Inštitútu Adama Mickiewicza, Poľského inštitútu v Bratislave a Akadémie výtvarných umení vo Varšave, v spolupráci s Galériou mesta Bratislavy, s Akadémiou umení v Banskej Bystrici, so Školou umeleckého priemyslu Josefa Vydra a so Súkromnou školou umeleckého priemyslu Bohumila Baču v Bratislave a s festivalmi Biela noc a Jeden svet. Denisa Lehocká - *Bez názvu* (Kurátor: Boris Ondreička).

V rámci **plochy exteriéru pred budovou KHB** sa konali pozoruhodné projekty: *ROMAN ONDAK - SK Parking* (kurátorka: Lýdia Pribišová). Roman Ondak po dvadsiatich rokoch reinstaloval svoje kultové dielo *SK Parking*, konšteláciu siedmich škodoviek. Zaparkoval ich v slepej ulici vedľa KHB. Nikola Čižmárová - *Spomínaš si, ako sme sa stretli?* (kurátorka: Katarína Jankechová), dielo inštalované v priestore Treskoňovej ulice sa zaoberalo témou individuálnej pamäte, prvými stretnutiami a spomienkami autorky a jej priateľov či priateľiek. Ruben Montini - *Questo Anonimato È Sovversivo/Táto anonymita je subverzívna* je medzinárodný putovný projekt talianskeho umelca Rubena Montiniho, ktorý realizuje s fotografkou Elou Bialkowskou. Matej Gavula – *Promenáda* (kurátorka: Lýdia Pribišová), intervencia do verejného priestoru *Promenáda*, inštalovaná na

Treskoňovej ulici oproti KHB, bola zostavená z kamenných prvkov odstránených z dunajského nábrežia v Bratislave.

KHB v roku 2021 napriek pandemickým limitom odprezentovala 36 zahraničných umelcov, umelkyní a umeleckých skupín a 7 slovenských kurátorov a kurátoriek. Počet návštevníkov výstav bol v roku 2021 celkom 7 636.

KHB v rámci svojej činnosti realizuje aj dokumentačnú, publikačnú a vzdelávaciu činnosť, uskutočňuje vzdelávacie programy pre školy (MŠ, ZŠ, ZUŠ, SŠ, VŠ, na objednávku počas celého roka), vzdelávacie programy pre rodiny (rodinné programy a workshopy Kunsthalle KIDS), vzdelávacie programy pre dospelých (školenia, prednášky a teoreticko-praktické workshopy). Počet realizovaných sprievodných a vzdelávacích aktivít v roku 2021: 51 (z toho online 19), počet návštevníkov sprievodných a vzdelávacích aktivít v roku 2021: 698. KHB aktívne komunikuje aj na sociálnej sieti Instagram, kde má aktuálne 3 963 followerov. Prezentuje prebiehajúce výstavy a eventy, bližšie predstavuje aj jednotlivé umelecké diela. Boli vytvorené aj špecifické formáty: *ABC umenia*, *Deti a umenie*, *SK Parking*, *DÁ SA UMENIE (NA)UČIŤ?*. Na platforme Youtube, na vlastnom video kanáli, Kunsthalle Bratislava publikuje video-komentované prehliadky s umelcami a kurátormi, autorské filmy, formáty Kunsthalle KIDS, tiež archivuje videonahrávky z online podujatí.

OBLASŤ LITERATÚRY

Ministerstvo zabezpečovalo hlavné úlohy v oblasti literatúry, umeleckého prekladu a knižnej kultúry v rámci príspevkovej organizácie Literárne informačné centrum. Oblasť literatúry pôsobí vo voľnom konkurenčnom prostredí, nemá vytvorenú širšiu inštitucionálnu bázu a značnú časť činností realizuje prostredníctvom súkromných subjektov a profesijných občianskych združení.

• Literárne informačné centrum (LIC)

LIC má už viac ako štvrtstoročie nezastupiteľné miesto pri rozvíjaní slovenskej literatúry. Činnosť organizácie sa sústreďuje najmä na budovanie dokumentácie o súčasných procesoch prebiehajúcich v slovenskej literatúre, sprístupňovanie informácií o nich širokej slovenskej i zahraničnej verejnosti a propagáciu a šírenie slovenskej literatúry doma i v zahraničí. LIC je momentálne jedinou špecializovanou organizáciou na Slovensku, ktorá sa sústavne a profesionálne zaoberá súčasnou slovenskou literatúrou a jej aktuálnym stavom. Týmto spôsobom organizácia prispieva k obohateniu literárneho života na Slovensku a k zvyšovaniu kvality recepcie slovenskej literatúry doma i v zahraničí. Dokumentačná činnosť LIC pomáha zachytiť dianie v aktuálnom literárnom procese a poskytovať o ňom pohotové informácie odborným inštitucionálnym používateľom a jednotlivcom v medzinárodnom kontexte.

LIC aj v roku 2021 po reorganizácii a revitalizácii webových stránok pokračovalo vo vytváraní elektronickej *databázy slovenských spisovateľov*. Úprava hesiel sa týkala predovšetkým diel súčasných autorov slovenskej literatúry tvoriacich najmä od druhej polovice 20. storočia. O unikátnosti databázy hovorí aj počet ľudí, ktorí ju v priebehu roka 2021 prostredníctvom stránky LIC využili: počet užívateľov stránky narástol na 377 038, počet zobrazení stránky na 1 344 704. V priebehu roka pribudli do databázy komplexné charakteristiky devätnástich autorov a autoriek. V roku 2021 sa uskutočnil jedenásty ročník písania stredoškôľakov o *Esej Jána Johanidesa*, ktoré spolu s LIC vyhlasuje mesto Šaľa a jeho Mestská knižnica Jána Johanidesa. Literárna *Cena René – Anasoft litera gymnazistov* zas podporuje čítanie stredoškôľakov, má v nich vzbudiť záujem o knihy a zoznámiť ich s kvalitnou súčasnou literatúrou. Cenu udeľujú študenti vybraných gymnázií raz ročne za najlepšie pôvodné slovenské prozaické literárne dielo.

Ťažiskom propagačnej činnosti zostala v pandemickom období naďalej webová stránka, sociálne siete spolu s podcastmi, z nich niektoré mali aj podobu videa zverejneného na kanáli Youtube. V roku 2021 na ňom LIC zverejnilo vyše 90 originálnych videí. V prípade podcastov vytvorilo LIC štyri samostatné podcasty (*lit_cast slovakia*, *lit_cast slowakei*, *lit_cast budapest* a *LIC oral history*), v rámci ktorých fanúšikom literatúry ponúklo množstvo epizód. Dobrým propagačným a marketingovým nástrojom je aj výklad *kníhkupectva Knihy LIC*, kde organizácia upozorňuje na najnovšie tituly vydané LIC, ale aj na iné kvalitné pôvodné tituly. V rámci neperiodických titulov bolo v roku 2021 vydaných 9 titulov. LIC je aj vydavateľom dvoch periodík, konkrétne mesačníka o knihách *Knížná revue*

a časopisu pre deti *Slniečko*. *Knižná revue* prináša reflexiu slovenskej knižnej kultúry bez žánrového obmedzenia s dôrazom na pôvodnú slovenskú tvorbu. Časopis v roku 2021 vyšiel 10-krát ako 40-stranový plnofarebný mesačník a 1 raz ako 80-stranové dvojčíslo v letných mesiacoch júl a august. Redakcia *Knižnej revue* propaguje časopis aj prostredníctvom sociálnych sietí facebook a Instagram, kde počet jej fanúšikov postupne rastie. Na Instagrame časopis koncom roka 2021 sledovalo 1 372 ľudí, na facebooku 4 460. V januári 2021 sa redakcii podarilo uviesť technicky, obsahovo aj právne newsletter *Knižnej revue*, ku ktorého odberu sa do konca roka 2021 prihlásilo 176 odberateľov.

Slniečko, najstarší literárno-umelecký mesačník pre žiakov základných škôl, koncepčne vychádza zo svojho historického kultúrneho odkazu a hodnotových tradícií. Vďaka svojej aktualizovanej obsahovej skladbe podporuje kvalitnými literárnymi textami klasických aj súčasných autorov rozvíjanie čitateľskej gramotnosti a formuje etické a estetické vedomie dieťaťa. S týmto zameraním korešpondujú aj ilustrácie najlepších výtvarníkov rôznych vekových kategórií, ktorí významným spôsobom ovplyvňujú vývoj detskej knižnej ilustrácie a sú nositeľmi najprestížnejších ocenení. Priestor dostávajú v časopise aj mladí talentovaní študenti z ateliéru ilustrácie VŠVU. V roku 2021 redakcia uskutočnila 8 čitateľských besied, 1 výtvarný workshop, 2 prezentácie *Slniečka* pre rodičov a učiteľov, 5 mesačných cyklov putovnej výstavy *Slniečkové planéty* (Košice, Michalovce, Humenné, Vranov a Trebišov) a 14 videí – online besied na youtube kanáli LIC. Okrem uvedených neperiodických a periodických titulov LIC v minulom roku vydalo aj niekoľko publikácií, ktoré pomáhajú prezentácii a propagácii slovenskej literárnej tvorby v zahraničí (5 titulov). Prezentácia slovenskej literatúry a spisovateľov sa uskutočňuje v internetovom informačnom systéme LINDA.

Podobne ako v minulých rokoch aj v roku 2021 LIC organizačne pripravilo účasť na ôsmich medzinárodných knižných veľtrhoch: Taipei Book Fair, London Book Fair, Livre Paris, Leipziger Buchmesse, Bologna Children's Book Fair, Svět knihy Praha, Frankfurter Buchmesse a Buch Wien. Nepriaznivá situácia v súvislosti s druhou vlnou pandémie Covid-19 spôsobila už na konci roka 2020 posunutie plánovaných jarných veľtrhov na obdobie neskorej jari a skorého leta 2021. Po rušení všetkých veľtrhov vo fyzickej podobe v roku 2020 boli vkladané veľké nádeje do roku 2021, postupne však boli presunuté veľtrhy prvého polroka vo fyzickej forme zrušené. Niektoré z veľtrhov prvého polroka sa však uskutočnili v digitálnom formáte (Taipei Book Fair, Leipziger Buchmesse, Bologna Children's Book Fair a London Book Fair). Jediný knižný veľtrh – Svět knihy Praha – bol presunutý na septembrový termín.

Ku kľúčovým aktivitám smerom do zahraničia patrí podpora prekladov diel slovenských autorov a autoriek do cudzích jazykov. Podpora sa realizuje prostredníctvom dotačného systému SLOLIA (Slovak Literature Abroad). V priebehu roku 2021 bolo v zahraničí vydaných 56 diel slovenských autorov a autoriek vďaka dotáciám, ktoré v minulých rokoch LIC v rámci systému SLOLIA schválilo. Diela vyšli v nasledovných jazykoch: anglický (4), arabský (1), bulharský (3), český (8), čínsky (2), francúzsky (1), grécky (2), kórejský (2), macedónsky (3), maďarský (5), mongolský (2), nemecký (5), poľský (5), slovinský (1), srbský (5), španielsky (2) a ukrajinský (5). Ku dňu 30. 6. 2021 udelila Komisia SLOLIA spolu 1 098 prísľubov na podporenie vydania diel slovenských autorov v prekladoch do cudzích jazykov, pričom 902 z nich sa zrealizovalo.

Kultúrne centrum Eleuzína v Banskej Štiavnici a LIC vyhlásili koncom roka 2020 novú grantovú výzvu na *rezidenčné pobyty v KC Eleuzína* v trvaní dvoch týždňov, ktoré sú určené pre spisovateľov, prekladateľov umeleckej literatúry zo slovenského jazyka a prekladateľov umeleckej literatúry do slovenského jazyka.

1.1.2. VÝSLEDOK ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA KAPITOLY

Príjmy a výdavky kapitoly MK SR boli schválené zákonom č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2021.

Príjmy boli schválené na rok 2021 v sume 1 500 000 eur a v priebehu roka 2021 upravené na sumu 1 501 579 eur. Rozpočtová kapitola ministerstva dosiahla skutočné príjmy celkom v sume 625 308 eur, z toho príjmy podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. tvoria príjmy z poisťného plnenia v sume 1 579 eur.

Výdavky kapitoly MK SR boli schválené v sume 292 426 175 eur a v priebehu roka upravené rozpočtovými opatreniami na sumu 344 639 332 eur, skutočné čerpanie k 31. decembru 2021 predstavuje sumu 342 073 492 eur. Výdavky kryté prostriedkami z EÚ boli v sume 1 571 962 eur.

(v eurách)

	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% k upravenému rozpočtu
1	2	3	4	5=4/3*100
Príjmy spolu	1 500 000	1 501 579	625 308	41,6
z toho: prijaté z rozpočtu EÚ	0	0	0	0
Výdavky spolu	292 426 175	344 639 332	342 073 492	99,3
z toho: kryté prostriedkami EÚ	0	1 571 962	1 571 962	100
Saldo príjmov a výdavkov	-290 926 175	-343 137 753	-341 448 184	100
z toho: z prostriedkov EÚ	0	-1 571 962	-1 571 962	100

1.1.3. ZHODNOTENIE PLNENIA ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU KAPITOLY

Ministerstvo rozpísalo záväzné ukazovatele rozpočtovej kapitoly na rok 2021 v súlade so zákonom č. 425/2020 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2021 (ďalej len zákon č. 425/2020 Z. z.) a bodom C. 1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 649 zo dňa 14. októbra 2020 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023, ktoré Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“ alebo „ministerstvo financií“) oznámilo listom MF/020484/2020-441 zo dňa 17. decembra 2020.

Príjmy pre rozpočtovú kapitolu boli stanovené v sume 1 500 000 eur, rozpočtovým opatrením boli upravené na sumu 1 501 579 eur, ich plnenie bolo v celkovej sume 625 308 eur (41,6 % plnenia upraveného rozpočtu), z toho príjmy štátneho rozpočtu v celkovej sume 623 729 eur (41,6 % plnenia upraveného rozpočtu). *Príjmy podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. tvoria príjmy z poistného plnenia (zdroj 72e) v sume 1 579 eur.*

Výdavky kapitoly zo zdroja štátneho rozpočtu boli rozpísané v sume 292 426 175 eur (so zdrojom 111), tieto boli rozpočtovými opatreniami upravené na sumu 344 639 332 eur, v tom: bez prostriedkov podľa §17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. a prostriedkov na spolufinancovanie EÚ bol upravený rozpočet na sumu 343 065 791 eur, v tom: zdroj 111 v sume 341 943 525 eur. Úprava rozpočtu zo zdrojov z predchádzajúcich rokov (zdroj 131) v sume 1 122 266 eur a prostriedkov EÚ v sume 1 571 962 eur a spolufinancovania k zdrojom EÚ v sume 504 903 eur. Čerpanie rozpísaných výdavkov kapitoly predstavuje sumu 342 073 492 eur (99,3 % čerpanie upraveného rozpočtu).

Celkové zvýšenie výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom predstavuje sumu 52 213 157 eur. Z toho bežné výdavky boli zvýšené o sumu 40 397 403 eur, v tom je zahrnuté aj zníženie na bežné výdavky rozpočtových organizácií v sume 2 147 632 eur a zvýšenie transferu pre príspevkové organizácie v sume 19 522 359 eur a dotačného systému v sume 17 630 844 eur. Finančné prostriedky v intenciách bežných výdavkov boli navýšené aj Rozhlasu a televízii Slovenska o 9 566 832 eur a Audiovizuálnemu fondu o 1 000 000 eur. V rámci bežných výdavkov došlo v priebehu roka 2021 okrem zníženia bežných výdavkov rozpočtových organizácií aj k zníženiu výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom spolu v sume 5 175 000 eur a to pri výdavkoch súvisiacich s podporou kultúrnych aktivít RO a PO, podporou kultúrnych aktivít v zahraničí, pri projekte akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, výdavkoch na stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva, stratégiu nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty, obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, ako aj stratégiu rozvoja múzeí a galérií.

Skutočné čerpanie bežných výdavkov predstavuje sumu 315 618 660 eur a plnenie je na úrovni 99,2 %. Kapitálové výdavky boli zvýšené v priebehu roka o 11 815 754 eur, z toho kapitálový transfer pre príspevkové organizácie o 4 018 834 eur, kapitálové výdavky pre rozpočtové organizácie o 484 923 eur, v rámci dotačného systému o 4 311 997 eur, na Rozhlas a televíziu Slovenska o 3 000 000 eur. Skutočné čerpanie kapitálových výdavkov bolo v sume 26 454 832 eur, čo predstavuje 99,8 % čerpanie upraveného rozpočtu.

Záväzný ukazovateľ – kapitálové výdavky zo zdroja štátneho rozpočtu (111) bol stanovený v sume 14 700 772 eur, rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 26 516 526 eur, tento bol splnený na 99,8 % v sume 26 454 832 eur.

V rámci záväzných výdavkov kapitoly bol určený záväzný ukazovateľ mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (EK 610) v sume 16 584 638 eur (z toho pre aparát ústredného orgánu v sume 3 799 797 eur), ktorý bol zvýšený na sumu 17 455 589 eur (z toho aparát 4 332 263 eur), čerpanie bolo v sume 17 394 376 eur (z toho aparát v sume 4 271 050 eur) t. j. 99,6 %.

Záväzný ukazovateľ – počet zamestnancov v rozpočtových organizáciách a v aparáte ministerstva kultúry z rozpísaného limitu bol 1 141 osôb, z toho pre aparát ministerstva kultúry 192 osôb, ktorý bol zvýšený o 23 osôb pre aparát ministerstva kultúry t. j. na 215 osôb na zabezpečenie personálneho obsadenia administratívnych kapacít. Záväzný limit 1 188 osôb bol na základe vykázaného prepočítaného počtu zamestnancov plnený na 1 173,30 osôb, t. j. 98,8 %, z toho aparát ministerstva na 212,6 osôb, t. j. 99,7 %.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad príjmov a výdavkov kapitoly za rok 2021 podľa kódov zdroja, programov programovej štruktúry a ekonomickej klasifikácie.

(v eurách)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet k 31. 12. 2021	Skutočnosť k 31. 12. 2021	% čerpania upraveného rozpočtu
Záväzné ukazovatele rozpočtu príjmov a výdavkov na rok 2021				
I. Príjmy kapitoly	1 500 000	1 501 579	625 308	41,6
v tom: príjmy z poistného plnenia	0	1 579	1 579	100,0
II. Výdavky kapitoly spolu (A+B+C)	292 426 175	344 639 332	342 073 492	99,3
A. Výdavky spolu bez prostriedkov podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. a prostriedkov EÚ	292 426 175	343 065 791	340 499 951	99,2
A.1. Prostriedky ŠR (zdroj 111)	292 426 175	341 943 525	339 391 099	99,2
-,,- (zdroj 131)	0	1 122 266	1 108 852	98,8
A.2. Prostriedky na spolufinancovanie	0	504 903	504 903	100,0
A.3. Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania kat. 610 (zdroj 111)	16 584 638	17 455 589	17 394 376	99,6
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	3 799 797	4 332 263	4 271 050	98,6
A.4. Kapitálové výdavky kat. 700 (bez prostriedkov na spolufinancovanie)	14 700 772	26 516 526	26 454 832	99,8
z toho: kód zdroja 111	14 700 772	25 856 831	25 454 832	99,8
kód zdroja 131J	0	0	0	x
kód zdroja 131K	0	659 695	646 280	98,0
Počet zamestnancov rozpočtových organizácií	1 141	1 188	1 173,3	98,8
z toho: aparát ústredného orgánu	192	215	212,6	98,9
v tom: administratívne capacity	30	32	32	100,0
B. Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.	0	1 579	1 579	100,0

C. Prostriedky z rozpočtu Európskej únie	0	1 571 962	1 571 962	100,0
D. Účelové prostriedky				
08S0104 Média a audiovizia	5 343 830	5 561 926	5 561 926	100,0
08S02 Dotačný systém	16 996 097	38 938 938	37 889 394	97,3
08S0303 Rozhlas a televízia Slovenska	31 000 000	43 566 832	43 566 832	100,0
08S0401 Príspevok Audiovizuálnemu fondu	11 720 000	12 720 000	12 720 000	100,0
08S0402 Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva realizovaná SFÚ	1 400 570	1 400 570	1 400 570	100,0
Príspevok Fondu na podporu umenia	20 000 000	20 000 000	20 000 000	100,0
Príspevok Fondu na podporu kultúry národnostných menšín	8 000 000	8 000 000	8 000 000	100,0
E. Rozpočet kapitoly podľa programov				
08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúr. hodnôt	212 793 884	261 032 361	259 973 451	99,6
08T Tvorba a implementácia politík	68 924 539	72 832 306	72 739 260	99,9
06H0A Hospodárska mobilizácia MK SR	2 656	2 656	0	x
0EKOI Informačné technológie financované zo ŠR	10 705 096	9 898 837	8 487 609	85,7
0EJOH Informačná spoločnosť 2014-2020, MF – MK SR	0	873 172	873 172	100,0
Interné ukazovatele kapitoly				
Bežné výdavky spolu kat. 600	277 725 403	318 122 806	315 618 660	99,2
v tom: 1. bežné výdavky rozpočtových organizácií	48 057 044	45 909 412	45 621 716	99,4
2. bežné transfery pre príspevkové organizácie	82 955 824	102 478 183	101 263 225	98,8
- Tlačová agentúra SR	2 200 000	2 200 000	2 200 000	100,0
- Dotačný systém	15 996 097	33 626 941	32 625 449	97,0
- Cirkvi a náboženské spoločnosti	51 976 838	51 976 838	51 976 838	100,0
- Matica slovenská	1 344 600	1 344 600	1 344 600	100,0
- Rozhlas a televízia Slovenska	31 000 000	40 566 832	40 566 832	100,0
- Audiovizuálny fond	11 720 000	12 720 000	12 720 000	100,0
- Fond na podporu umenia	19 300 000	19 300 000	19 300 000	100,0
- Fond na podporu kultúry národnostných menšín	8 000 000	8 000 000	8 000 000	100,0
- Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	3 087 000	0	0	x
- Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí	900 000	0	0	x
- Projekt informatizácie kultúry	0	0	0	x
- Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	270 000	0	0	x
- Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva	135 000	0	0	x
- Stratégia nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty	63 000	0	0	x
- Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok	270 000	0	0	x
- Stratégia rozvoja múzeí a galérií	450 000	0	0	x
Kapitálové výdavky spolu kat. 700	14 700 772	26 516 526	26 454 832	99,8
v tom: 1. kapitálové výdavky pre RO	606 000	1 090 923	1 077 281	98,7
2. kapitálové transfery pre PO	12 394 772	16 413 606	16 413 606	100,0
- Dotačný systém	1 000 000	5 311 997	5 263 945	99,1
- Cirkvi a náboženské spoločnosti	0	0	0	x
- Rozhlas a televízia Slovenska	0	3 000 000	3 000 000	100,0
- Fond na podporu umenia	700 000	700 000	700 000	100,0

1.2. PRÍJMY KAPITOLY

Závazný ukazovateľ príjmov kapitoly bol stanovený v sume 1 500 000 eur. Počas roka bol upravený na 1 501 579 eur. V roku 2021 boli rozpočtovými organizáciami kapitoly a aparátom ministerstva dosiahnuté príjmy v celkovej sume 625 308 eur, z toho príjmy štátneho rozpočtu predstavujú sumu 623 366 eur (41,6 % plnenie upraveného rozpočtu). Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z .z. celkom v sume 1 579 eur boli za prijaté poistné plnenie pre ŠVK KE v sume 414 eur a aparát v sume 1 165 eur. Vratky do rozpočtu z minulých rokov predstavujú sumu 363 eur.

Prehľad dosiahnutých príjmov v roku 2021 podľa rozpočtových organizácií je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eurách)					
Organizácia	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% Plnenie 3:1	% Plnenie 3:2
a	1	2	3	4	5
Aparát ministerstva	495 500	1 072 600	193 707	39,1	18,1
Bibiana	23 500	15 400	15 433	65,7	100,2
PÚ SR	705 000	149 000	150 248	21,3	100,8
SNK	103 500	135 000	135 942	131,3	100,7
ŠVK v Košiciach	42 000	36 500	36 634	87,22	100,4
ŠVK v Prešove	20 500	20 500	20 689	100,9	100,9
UKB	110 000	71 000	71 076	64,6	100,2
Mimorozpočtové príjmy	0	1 579	1 579		100,1
Spolu	1 500 000	1 501 579	625 308	41,6	41,6

Plnenie príjmov v roku 2021 bolo ovplyvnené pandémiou spôsobenou ochorením Covid-19 a prijatými opatreniami na zamedzenie šírenia ochorenia.

Poskytovanie základných knižnično-informačných služieb (výpožičky knižničných dokumentov v knižnici a výpožičky knižničných dokumentov mimo priestorov knižnice, a tiež ústne faktografické a bibliografické informácie) v zmysle príslušnej zákonnej úpravy je bezplatné. Príjmy rozpočtových organizácií (SNK, UKB, ŠVK v Prešove a ŠVK v Košiciach) sú tvorené najmä príjmami za špeciálne knižnično-informačné služby.

SNK okrem poskytovania knižničných služieb získava príjmy z prenájmu nebytových priestorov a príležitostné prenájmy priestorov v Slovanskom múzeu A. S. Puškina v Brodzanoch.

Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti získava príjmy hlavne zo vstupného z výstav a z divadelných predstavení.

PÚ SR zabezpečuje predovšetkým výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu a príjmy z reštaurovania.

Aparát ministerstva získal hlavne príjmy z prenájmu majetku a iných nedaňových príjmov.

Mimorozpočtové príjmy tvoria príjmy z poistného plnenia v celkovej sume 1 579 eur.

Porovnanie dosiahnutých príjmov s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka je uvedené v nasledovnom prehľade:

(v eurách)

Ukazovateľ	1. štvrťrok	2. štvrťrok	3. štvrťrok	4. štvrťrok	Celkom
a	1	2	3	4	5
Príjmy za rok 2020	175 664	83 742	395 521	195 558	850 485
Príjmy za rok 2021	207 270	110 398	116 491	191 149	625 308
Index (2021/2020)*100	118	131,9	29,5	97,7	73,5

Celkové plnenie príjmov je v roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 nižšie o **225 177 eur**.

1.2.1. Príjmy kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

Podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtové organizácie rezortu kultúry vykázali príjmy v oblasti nedaňových príjmov a grantov nasledovne:

V hlavnej kategórii **200 Nedaňové príjmy** dosiahli rozpočtové organizácie rezortu vrátane aparátu ministerstva príjmy v sume **623 366 eur** (zdroj 111), čo predstavuje **41,6 %** plnenia upraveného rozpočtu na rok 2021, príjmy z náhrad z poistného plnenia v sume **1 579 eur** (zdroj 72) a príjmy z vratiek v sume **363 eur** (zdroj 131K). Celkom príjmy predstavujú sumu **625 308 eur**.

V rámci kategórie **210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku** získali organizácie rezortu **194 558 eur** (zdroj 111) za prenájom budov a priestorov.

V rámci kategórie **220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby** boli dosiahnuté príjmy v sume **276 274 eur** (zdroj 111). Na plnení uvedených príjmov sa podieľajú všetky rozpočtové organizácie rezortu. V rámci knižníc sú to predovšetkým príjmy za registráciu čitateľov, za vybrané knižničné služby, reprografické a kopírovacie práce a za nedodržanie výpožičnej lehoty. Bibiana dosiahla príjmy zo vstupného z výstav a divadelných predstavení a PÚ SR príjmy z reštaurovania kultúrnych pamiatok.

V rámci kategórie **230 Kapitálové príjmy** vykázala ŠVK KE príjmy na podpoložke 231 – *Príjmy z predaja kapitálových aktív* v sume **950 eur**.

V rámci kategórie **290 Iné nedaňové príjmy** získali organizácie rezortu celkom sumu **151 584 eur** (zdroj 111). Okrem príjmov zdroj 111 je v rámci kategórie 290 vykázaný zdroj 72 na rozpočtovej podpoložke 292 006 - *Z náhrad z poistného plnenia* v sume **1 579 eur** a zdroj 131K na rozpočtovej podpoložke 292 017 – *Z vratiek* v sume **363 eur**.

1.2.2. Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

V roku 2021 boli poskytnuté ministerstvu finančné prostriedky na refundáciu výdavkov v sume **2 076 865 eur**. Z toho pre aparát MK SR v sume 1 203 693 eur a pre Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v sume 873 172 eur. Rozdelenie na jednotlivé projekty je nasledovné:

- *Projekt Mzdové zabezpečenie AK SO IROP PO3* – prostriedky v roku 2021 boli poskytnuté na technickú pomoc pre sprostredkovateľský orgán Integrovaného regionálneho operačného programu, prioritná os 3 (SO IROP PO3) z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v celkovej sume 703 470 eur. Z toho prostriedky Európskej únie zdroj 1AA1 – Európsky fond regionálneho rozvoja v sume 253 073 eur, zdroje z predchádzajúcich rokov 3AA1 – Európsky fond regionálneho rozvoja v sume 314 250 eur a prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu 3AA2 – Európsky fond regionálneho rozvoja v sume 136 147 eur.

- *Projekt Efektívna verejná správa - Budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy (CREADIS 3)* v celkovej sume 424 960 eur. Z toho prostriedky Európskej únie zdroj 1AC1 – európsky sociálny fond v sume 155 976 eur a zdroje

z predchádzajúcich rokov 3AC1 – európsky sociálny fond v sume 138 987 eur, prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu 1AC3 – európsky sociálny fond – Pro rata v sume 28 526 eur, zdroje z predchádzajúcich rokov 3AC2 - európsky sociálny fond v sume 52 052 eur a 3AC3 - európsky sociálny fond – Pro rata v sume 49 419 eur.

- Projekt *Špičkové vzdelávanie analytických útvarov* v celkovej sume 4 561 eur. Z toho prostriedky Európskej únie zdroj 1AC1 - európsky sociálny fond v sume 3 166 eur, prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu 1AC3 – európsky sociálny fond – Pro rata v sume 836 eur a zdroje z predchádzajúcich rokov 3AC2 - európsky sociálny fond v sume 559 eur.

- Spoluúčasť na *Projekte Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy* v celkovej sume 70 702 eur. Z toho prostriedky Európskej únie 1AC1 európsky sociálny fond v sume 24 688 eur, zdroje z predchádzajúcich rokov 3AC1 – európsky sociálny fond v sume 24 386 eur, prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu 1AC3 – európsky sociálny fond – Pro rata v sume 12 968 eur a zdroje z predchádzajúcich rokov 3AC2 - európsky sociálny fond v sume 8 660 eur.

- *Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS)*, pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII, na obdobie rokov 2014 – 2020, bol schválený vo februári 2019. Jeho realizácia začala 1. 6. 2019 a pokračoval aj v roku 2020 a 2021. Prostriedky z EÚ boli prijaté ako refundácia nákladov v roku 2020 a 2021 v celkovej sume 873 172 eur. Z toho prostriedky Európskej únie – zdroje z predchádzajúcich rokov v sume 657 438 eur (zdroj 3AA1 – Európsky fond regionálneho rozvoja), prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu - zdroje z predchádzajúcich rokov v celkovej sume 215 734 eur, z toho zdroj 3AA2 – Európsky fond regionálneho rozvoja v sume 116 018 eur a zdroj 3AA2 – Európsky fond regionálneho rozvoja – Pro rata v sume 99 716 eur.

1.3. VÝDAVKY KAPITOLY

1.3.1. Výdavky kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

V roku 2021 z celkových vynaložených výdavkov v sume 342 073 493 eur tvoria bežné výdavky (EK 600) sumu 315 618 661 eur, t. j. 92,26 % a kapitálové výdavky (EK 700) sumu 26 454 832 eur, t. j. 7,74 %. Z bežných výdavkov tvorí 99,20 % zdroj štátneho rozpočtu (zdroj 111). Rozhodujúci objem týchto výdavkov je v sume 272 098 460 eur a bol realizovaný formou transferu (kat. 640). Z uvedenej sumy predstavuje transfer pre príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva 101 263 226 eur, RTVS 40 566 832 eur, TASR 2 200 000 eur, Audiovizuálny fond 12 720 000 eur, Fond na podporu umenia 19 300 000 eur, Fond na podporu kultúry národnostných menšín 8 000 000 eur, Maticu slovenskú 1 344 600 eur, cirkvi a náboženské spoločnosti 51 976 838 eur a pre dotačný systém 32 625 449 eur.

Na čerpaní kapitálových výdavkov z celkovej sumy 26 454 832 eur mali rozhodujúci podiel kapitálové transfery v sume celkom 25 377 551 eur, z toho pre príspevkové organizácie v sume 16 413 606 eur, RTVS v sume 3 000 000 eur, dotačný systém – Obnovme si svoj dom v sume 5 143 997 eur, dotačný systém – Kultúra znevýhodnených skupín v sume 119 948 eur a Fond na podporu umenia v sume 700 000 eur.

Kapitálové transfery v roku 2021 pre príspevkové organizácie určené najmä na financovanie rekonštrukcie, modernizácie v organizáciách boli poskytnuté v celkovej sume 14 281 111 eur, a to najmä pre Tanečné divadlo Ifjú Szivek na rekonštrukciu a modernizáciu sídelnej budovy, Slovenské národné múzeum na obnovu Spišského hradu, obnovu hradu a bezprostredného okolia hradu Krásna Hôrka a na obnovu areálu a kaštieľa v Dolnej Krupej formou predfinancovania, pre Slovenskú národnú galériu na rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu areálu. V rámci prioritných projektov boli finančné prostriedky pridelené podriadeným organizáciám najmä na nákup hudobných nástrojov v sume 735 825 eur pre Štátne divadlo Košice, Štátnu operu Banská Bystrica, Slovenskú filharmóniu Bratislava, Štátnu filharmóniu Košice a Štátny komorný orchester Žilina, a na akvizície zbierkových predmetov v sume 58 041 eur.

Kapitálové výdavky pre rozpočtové organizácie (vrátane aparátu ministerstva) vykazujú čerpanie v sume 1 077 281 eur, z nich sa na čerpaní rozpočtu podieľala svojimi výdavkami najmä Štátna vedecká knižnica v Prešove na rekonštrukciu a modernizáciu objektov v správe ŠVK Prešov a na nákup servera s virtualizačnou platformou, Štátna vedecká knižnica v Košiciach na nákup strojov, prístrojov a zariadení a na rekonštrukciu a modernizáciu sídelnej budovy – NKP, na riešenie 2. etapy havarijných stavov, aktuálnych havárií a obnovy NKP v jej správe, Univerzitná knižnica v Bratislave na odstránenie dlhodobého havarijného stavu dátového úložiska zakúpením nového kapacitne a technologicky vyhovujúceho hardvéru, Pamiatkový úrad SR na obstaranie RTG mobilného zariadenia pre potreby Chemicko-technologického laboratória a na obstaranie osobných motorových vozidiel, Bibiana, medzinárodný dom umenia na rekonštrukciu priestorov v podkroví sídelnej budovy.

Čerpanie výdavkov celkom podľa jednotlivých kategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie v roku 2021 je v nasledujúcej tabuľke (všetky zdroje):

(v eurách)					
Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 3:2	% čerpania 3:1
a	1	2	3	4	5
600 Bežné výdavky	277 725 403	318 122 806	315 618 661	99,21	113,64
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	16 584 638	18 912 210	18 850 997	99,68	113,67
620 Poistné a prís. do poisťovní	5 966 538	6 873 816	6 857 728	99,76	114,94
630 Tovary a služby	22 738 726	18 021 662	17 811 275	98,83	78,33
640 Bežné transfery	232 435 501	274 315 118	272 098 661	99,19	117,06
700 Kapitálové výdavky	14 700 772	26 516 526	26 454 832	99,77	179,96
710 Obstarávanie kapitál. Aktív	0	1 090 923	1 077 281	98,75	0,00
720 Kapitálové transfery	14 700 772	25 425 603	25 377 551	99,8	172,63
Celkom výdavky kapitoly	292 426 175	344 639 332	342 073 493	99,26	116,98

(v eurách)						
Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2021	v tom: ŠR 111	EÚ	EÚ - spoluf.	ŠR z r. 2019 – 131K,	§ 17 ods. 4 zák. č. 523/2004 Z. z.
a	1	2	3	4	5	6
600 Bežné výdavky	315 618 661	313 540 217	1 571 962	504 903	0	1 579
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	18 850 997	17 394 377	1 102 468	354 152	0	
620 Poistné a prís. do poisťovní	6 857 728	6 334 712	396 429	126 587	0	
630 Tovary a služby	17 811 276	17 713 668	72 097	23 932	0	1 579
640 Bežné transfery	272 098 660	272 097 460	968	232	0	
700 Kapitálové výdavky	26 454 832	25 808 551	0	0	646 281	
710 Obstarávanie kapitál. Aktív	1 077 281	431 000	0	0	646 281	
720 Kapitálové transfery	25 377 551	25 377 551	0	0	0	
Celkom výdavky kapitoly	342 073 493	339 348 768	1 571 962	504 903	646 281	1 579

Rozpočtové organizácie

Schválený rozpočet výdavkov štátneho rozpočtu pre rozpočtové organizácie a aparát ministerstva bol na rok 2021 stanovený vo výške 48 057 044 eur. Rozpočtovými opatreniami bol upravený na sumu 43 830 968 eur (zdroj 111). Skutočné čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu rozpočtovými organizáciami rezortu kultúry vrátane aparátu ministerstva (zdroj 111) bolo v sume 43 545 157 eur, čo predstavuje 99,3 % čerpanie upraveného rozpočtu. V roku 2021 boli rozpočtovým organizáciám uvoľnené aj rozpočtové prostriedky na realizáciu prioritných projektov v oblasti podpory kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí, akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégie rozvoja slovenského knihovníctva v celkovej sume 445 943 eur.

Čerpanie bežných výdavkov v roku 2021 (zdroj 111) je uvedené v nasledovnej tabuľke.

(v eurách)

Organizácia	Kat. 610	Kat. 620	Kat. 630	Kat. 640	Spolu
Aparát ministerstva	4 271 050	1 644 183	6 598 810	1 765 740	14 279 783
Bibiana	493 513	191 312	637 410	39 011	1 361 246
PÚ SR	4 394 947	1 649 304	2 233 317	128 881	8 406 449
SNK	3 747 633	1 308 488	3 649 734	82 117	8 787 972
ŠVK v Košiciach	937 659	320 812	599 355	12 809	1 870 635
ŠVK v Prešove	533 073	189 909	557 633	11 866	1 292 481
UKB	3 016 501	1 030 704	3 439 293	60 093	7 546 591
Celkom	17 394 376	6 334 712	17 715 552	2 100 517	43 545 157

Bežné výdavky rozpočtových organizácií a aparátu ministerstva (zdroj 111) boli čerpané na financovanie výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kat. 610) v sume 17 394 376 eur, na poisťné a príspevok do poisťovní (kat. 620) v sume 6 334 712 eur, na tovary a služby (kat. 630) v sume 17 715 552 eur a na bežné transfery (kat. 640) v sume 2 100 517 eur. V oblasti bežných transferov boli prostriedky štátneho rozpočtu použité hlavne na úhrady členských príspevkov v tuzemsku, do zahraničia, na výplaty odchodného, odstupného a na nemocenské dávky.

V rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politik a prvku 08T0101 – Koncepcná a riadiaca činnosť (zdroje 3AA1, 3AA2, 3AA3, 3AC1, 3AC2, 3AC3, 1AA1, 1AC1, 1AC3) získal aparát ministerstva sumu 500 223 eur.

V rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politik a prvku 08T 03 – Technická pomoc IROP PO 3 (zdroje 3AA1, 3AA2, 1AA1) získal aparát ministerstva sumu 703 470 eur.

Rekapitulácia: Rozpočtové organizácie a aparát ministerstva čerpali bežné výdavky v roku 2021 celkom v objeme 45 623 601 eur, z toho rozpočtové prostriedky kapitoly rok 2021 v sume 43 545 157 eur (zdroj 111), prostriedky EÚ a na spolufinancovanie v sume 2 076 865 eur a mimorozpočtové výdavky v sume 1 579 eur (zdroj 72).

Rozpočtovými organizáciami a aparátom bolo v roku 2021 realizovaných 33 zahraničných pracovných ciest. Výdavky na tieto cesty boli v celkovej sume 41 425 eur (z toho zdroj 111 v sume 38 589 eur). Členské príspevky v zahraničných inštitúciách boli čerpané rozpočtovými organizáciami a aparátom ministerstva v rámci zdroja 111 celkom v sume 545 259 eur (napr. Medzinárodná organizácia ICOM – Medzinárodná inštitúcia múzeí a múzejných profesionálov, IFLA – Medzinárodná federácia knihovníckych asociácií a inštitúcií).

Rozpočtovým organizáciám boli v roku 2021 v rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politik (ďalej len „program 08T“) poskytnuté finančné prostriedky (zdroj 111) na prioritné projekty realizované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva v sume 445 943 eur (bežné výdavky – upravený rozpočet) podľa jednotlivých prvkov nasledovne:

08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – poskytnuté finančné prostriedky celkom v sume 194 000 eur,

08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí celkom 10 500 eur,

08T 0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov celkom 30 000 eur,

08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva celkom 211 443 eur.

1.3.2. VÝDAVKY KAPITOLY PODĽA FUNKČNEJ KLASIFIKÁCIE

BEŽNÉ VÝDAVKY (podľa organizácií) - zdroj 111

(1) ROZPOČTOVÉ ORGANIZÁCIE

(eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% Čerpanie 4:3	% Čerpanie 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
Aparát ministerstva	14 688 008	16 625 612	14 469 051	14 279 783	98,7	85,9	97
Bibiana	1 539 823	1 277 750	1 361 246	1 361 246	100	106,5	88
PÚ SR	9 099 128	8 227 587	8 424 694	8 406 449	99,8	102,2	92
SNK	11 448 285	10 865 959	8 863 915	8 787 972	99,1	80,9	77
ŠVK v Košiciach	1 734 636	1 633 099	1 872 102	1 870 635	99,9	114,5	108
ŠVK v Prešove	1 192 701	1 252 946	1 292 483	1 292 481	100	103,2	108
UKB	9 144 367	8 174 091	7 547 477	7 546 591	100	92,3	83
Spolu	48 846 948	48 057 044	43 830 968	43 545 157	99,3	90,6	89

0.1 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Prostriedky štátneho rozpočtu (zdroj 111) rozpočtované v tejto triede boli určené na financovanie činnosti dvoch štátnych vedeckých knižníc.

Štátna vedecká knižnica v Prešove

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 292 483 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 1 292 481 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 533 073 eur, poisťné a príspevok do poisťovni sumu 189 909 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 557 633 eur a bežné transfery v sume 11 866 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli čerpané v sume 1 209 651 eur, v programe 08T organizácia čerpala prostriedky v sume 10 000 eur na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov a v programe 0EK 0I v sume 72 830 eur.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 872 102 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 v sume 1 870 635 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 937 659 eur, poisťné a príspevok do poisťovni sumu 320 812 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 599 355 eur a bežné transfery v sume 12 809 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli čerpané v sume 1 631 799 eur, v programe 08T organizácia čerpala prostriedky v sume 219 979 eur, na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 10 000 eur a na projekt stratégie rozvoja slovenského knihovníctva v sume 209 979 eur. V programe 0EK 0I čerpala prostriedky v sume 18 857 eur.

02 Obrana
02.1.0 Vojenská obrana

Rozpočtované finančné prostriedky na rok 2021 v sume 2 656 eur, zdroj 111 (program 06H0A) neboli vyčerpané.

08 Rekreácia, kultúra a náboženstvo
08.2 Kultúrne služby
08.2.0 Kultúrne služby

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj 111) pre štyri rozpočtové organizácie:

Slovenská národná knižnica

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 8 754 062 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 v sume 8 678 119 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 3 731 025 eur, poisťné a príspevok do poisťovní sumu 1 302 656 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 3 583 128 eur a bežné transfery v sume 61 310 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 7 911 850 eur a v programe 0EK 0I organizácia čerpala prostriedky v sume 766 269 eur. V rámci programu 08T organizácii neboli pridelené žiadne finančné prostriedky.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 7 439 477 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 7 438 590 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 3 016 501 eur, poisťné a príspevok do poisťovní 1 030 704 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 3 331 293 eur a bežné transfery v sume 60 092 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 5 925 565 eur, v programe 08T organizácia čerpala rozpočtové prostriedky v sume 10 000 eur na projekt akvizície zbierkových predmetov a v rámci programu 0EK 0I boli čerpané v sume 1 503 025 eur.

Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 361 246 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 1 361 246 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 493 513 eur, poisťné a príspevok do poisťovní sumu 191 312 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 637 412 eur a bežné transfery v sume 39 011 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S celkom boli čerpané v sume 1 271 246 eur. V rámci programu 08T bolo čerpaných 90 000 eur, ktoré boli použité na financovanie podpory projektov kultúrnych aktivít RO a PO v sume 87 000 a na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí v sume 3 000 eur.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 8 424 694 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 v sume 8 406 449 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 4 394 947 eur, poisťné a príspevok do poisťovní sumu 1 649 304 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 2 233 317 eur a bežné transfery v sume 128 881 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 7 909 021 eur, v rámci programu 08T bolo 108 370 eur použitých na financovanie podpory projektov kultúrnych aktivít RO a PO v sume 106 996 eur a na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí bolo čerpaných 1 374 eur. V rámci programu 0EK 0I organizácia čerpala prostriedky v sume 387 173 eur.

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby
08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

Výdavky v rámci vlastných úloh ministerstva kultúry realizuje cirkevný odbor, schválený rozpočet na rok 2021 bol v sume 35 725 eur a upravený rozpočet bol v sume 28 531 eur. Skutočné čerpanie výdavkov celkom za rok 2021 (zdroj „111“) bolo v sume 28 531 eur (100,0 % upraveného rozpočtu).

08.5 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre štyri rozpočtové organizácie:

Slovenská národná knižnica

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 109 853 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 109 853 eur: na mzdy v sume 16 608 eur, poisťné a príspevok do poisťovni v sume 5 832 eur, tovary a služby v sume 66 606 eur a bežné transfery v sume 20 807 eur.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 108 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 v sume 108 000 eur. Uvedené čerpanie v plnej výške predstavovali výdavky na tovary a služby.

Štátna vedecká knižnica v Prešove

Upravený rozpočet organizácie bol 8 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 v sume 7 998 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali výdavky na poisťné a príspevok do poisťovni sumu 669 eur a tovary a služby sumu 7 329 eur.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 0 eur a v skutočnosti neboli čerpané žiadne prostriedky.

08.6 Rekreácia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

08.6.0 Rekreácia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

Schválený rozpočet na rok 2021 v sume 16 564 191 eur pre aparát ministerstva kultúry bol upravený v nadväznosti na rozpočtové opatrenia realizované MF SR na sumu 14 425 519 eur, celkové čerpanie bolo v sume 14 239 109 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 4 271 050 eur, poisťné a príspevok do poisťovni sumu 1 644 183 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 6 558 135 eur a bežné transfery v sume 1 765 740 eur. Z toho v rámci prvku 08T0101 boli čerpané prostriedky štátneho rozpočtu celkom v sume 11 960 833 eur (zdroj „111“) a v rámci podprogramu 0EK 0I Informačné technológie financované zo ŠR boli čerpané finančné prostriedky (zdroj „111“) v celkovej sume 2 278 275 eur v kat. 630 tovary a služby – na úpravu, údržbu, technickú a servisnú podporu informačných systémov a aplikačných programových vybavení, nákup softvérových licencií, výpočtovej techniky a na výdavky na IP Telefoniu.

09 Vzdelávanie

09.8 Vzdelávanie inde neklasifikované

09.8.0 Vzdelávanie inde neklasifikované

Upravený rozpočet bol v sume 12 345 eur. Skutočné čerpanie bolo v sume 12 144 eur, čo predstavuje 98,4 %-né plnenie upraveného rozpočtu (zdroj „111“).

(2) PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE

Príspevkové organizácie podľa vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky z 18. septembra 2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG) majú s účinnosťou od 1. januára 2015 funkčnú klasifikáciu 08.2.0 – Kultúrne služby s výnimkou Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici (01.3.3).

Transfery príspevkovým organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva boli v roku 2021 poskytnuté v celkovej sume 101 263 226 eur a predstavujú zvýšenie v porovnaní so schváleným rozpočtom o 18 307 402 eur, z toho 4 535 229 eur súvisí so sanáciou výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19, ďalej v zmysle plnenia Dodatku č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa boli príspevkovým organizáciám poskytnuté finančné prostriedky v sume 1 647 046 eur, ako aj výdavky na realizáciu prioritných projektov v oblasti kultúrnych aktivít v tuzemsku, v zahraničí, projekt informatizácie kultúry, akvizícií zbierkových predmetov a knižničných

fondov, stratégie rozvoja slovenského knihovníctva, obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, stratégiu nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty a stratégie rozvoja múzeí a galérií v SR a informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – Ministerstva kultúry SR v sume 6 350 414 eur.

01 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Prostriedky štátneho rozpočtu (zdroj „111“) rozpočtované v tejto triede boli určené na financovanie základných činností Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.

KNIŽNICE A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ŠVK BB	1 736 414	1 456 460	1 576 743	1 576 743	100,0	108,2	0,91

Štátna vedecká knižnica

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 120 283 eur. Zo sumy zvýšeného transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 50 363 eur, z toho na COVID-19 12 820 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 32 543 eur, na akvizíciu kníh 5 000 eur a na program 0EK OI 28 920 eur. V programe 08T na úhradu prioritných projektov boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 41 000 eur.

08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre dvadsaťštyri príspevkových organizácií podľa prvkov programov nasledovne:

DIVADLÁ A DIVADELNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SND	21 837 667	16 792 821	23 138 097	23 138 097	100,0	137,8	1,06
DNS	3 521 093	3 111 121	3 826 197	3 826 197	100,0	123,0	1,09
DÚ	1 335 731	1 106 082	1 202 036	1 202 036	100,0	108,7	0,90
ŠO BB	5 465 096	5 171 819	5 083 723	5 083 723	100,0	98,3	0,93
ŠD KE	8 254 283	7 328 652	8 066 249	8 066 249	100,0	110,1	0,98
Spolu:	40 413 870	33 510 495	41 316 302	41 316 302	100,00	123,3	1,02

Slovenské národné divadlo

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 6 345 276 eur. Zo sumy zvýšeného transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 6 073 266 eur, navýšenie pozostáva z výdavkov spojených s pandemiou súvisiacou s ochorením COVID-19 1 660 565 eur, dofinancovaním mzdových výdavkov a zákonných odvodov zamestnancov 1 400 000 eur, dofinancovaním osobných výdavkov a zákonných odvodov v súvislosti s medziročným rastom minimálnej mzdy 580 401 eur, dofinancovaním Slovenského národného divadla na rok 2021 (1 722 720 eur - z toho na mzdy, platy,

služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v sume 1 650 000 eur), výdavkami na energie, obligatórne služby, materiál a na stravné lístky spolu 313 300 eur a odmenou v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 396 280 eur. V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 71 510 eur a v programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 200 500 eur.

Divadlo Nová scéna

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 715 076 eur. Zo sumy zvýšeného transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 645 366 eur, z toho na COVID-19 582 028 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 63 338 eur. V prvku 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO bolo poskytnutých 50 000 eur na projekt „Letná scéna Divadla Nová scéna Bratislava“ a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 19 710 eur.

Divadelný ústav

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 95 954 eur. Zvýšenie transferu pozostávalo z výdavkov na COVID-19 (2 000 eur), z odmeny v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa v sume 19 554 eur, z výdavkov na prioritné projekty v sume 50 000 eur a v programe 0EK 0I v sume 24 400 eur.

Štátna opera

Schválený rozpočet organizácie bol upravený o 352 738 eur. V programe 08S boli zvýšené finančné prostriedky v celkovej sume 223 618 eur, v tom na Covid-19 126 225 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 97 393 eur. V programe 08T bolo poskytnutých 74 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a na obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok a v programe 0EK 0I v sume 55 120 eur.

Štátne divadlo Košice

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 737 597 eur. Zo sumy zvýšeného transferu je určených na Covid-19 144 262 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 158 748 eur a na bežnú opravu centrálného systému 48 851 eur. V programe 08T bolo poskytnutých 367 736 eur (z toho najväčšiu časť tvoria finančné prostriedky v prvku 08T 0103 na naštudovanie baletných, činoherných a operných inscenácií v sume 299 736 eur, na prezentáciu v zahraničí 62 000 eur, na obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok 6 000 eur) a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 18 000 eur.

HUDBA, KONCERTNÁ ČINNOSŤ A UMELECKÉ SÚBORY

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
US Lúčnica	1 413 980	1 113 777	1 273 685	1 273 685	100,0	114,4	0,90
SF	8 180 260	7 448 790	8 496 021	8 496 021	100,0	114,1	1,04
HC	1 505 443	1 249 667	1 403 468	1 403 469	100,0	112,3	0,93
SĽUK	2 967 869	2 333 870	2 611 267	2 611 267	100,0	111,9	0,88
ŠKO Žilina	1 547 061	1 287 466	1 490 325	1 490 325	100,0	115,8	0,96
ŠF Košice	3 594 696	3 163 341	3 438 065	3 438 065	100,0	108,7	0,96
TD Ifjú Szivek	955 894	765 634	887 186	887 186	100,0	115,9	0,93
Spolu:	20 165 203	17 362 545	19 600 017	19 600 017	100,0	112,9	0,97

Umelecký súbor Lúčnica

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 159 908 eur. V programe 08S boli po znížení preklasifikovaním na kapitálové výdavky (37 000 eur) zvýšené finančné prostriedky v celkovej sume 108 758 eur, z toho na Covid-19 72 305 eur, na dofinancovanie bežnej prevádzky 22 000 eur a na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 14 453 eur. V programe 08T boli poskytnuté

finančné prostriedky 81 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku aj v zahraničí a na obnovu nástrojového vybavenia. V programe OEK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 7 150 eur.

Slovenská filharmónia

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 1 047 231 eur. Zo sumy zvýšeného transferu bola časť poskytnutá na Covid-19 (346 845 eur), na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (129 899 eur), na dofinancovanie osobných výdavkov a zákonných odvodov v súvislosti s medziročným rastom minimálnej mzdy (190 449 eur), na materiál OOP, drobné hudobné nástroje, elektroinštalačný materiál, notový materiál, služby, požičovné, opravy hudobných nástrojov (233 030 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 119 688 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v programe OEK 0I v sume 27 320 eur.

Hudobné centrum

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 153 802 eur. Zo zvýšenej sumy bola časť poskytnutá v programe 08S na Covid-19 (34 281 eur) a na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (14 642 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 57 000 eur a v programe OEK 0I 47 879 eur.

Slovenský ľudový umelecký kolektív

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 277 397 eur. Zo zvýšenej sumy bola časť poskytnutá na Covid-19 (31 309 eur), na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (36 038 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 140 250 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí, na obnovu nástrojového vybavenia a v programe OEK 0I v sume 69 800 eur.

Štátny komorný orchester Žilina

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 202 859 eur. Zo zvýšeného transferu boli v programe 08S poskytnuté finančné prostriedky na Covid-19 (80 794 eur) a na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (21 065 eur). V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 100 000 eur a v programe OEK 0I 1 000 eur.

Štátna filharmónia Košice

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 274 724 eur. Zo zvýšeného transferu boli v programe 08S poskytnuté finančné prostriedky v sume 144 724 eur (z toho 87 715 eur na Covid-19 a 57 009 eur na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa). V programe 08T bolo na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku poskytnutých 115 000 eur a v programe OEK 0I 15 000 eur.

Tanečné divadlo Ifjú Szivek

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 121 552 eur. Zo zvýšeného transferu boli v programe 08S poskytnuté finančné prostriedky v sume 55 552 eur (z toho 42 800 eur na Covid-19 a 12 752 eur na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa). V programe 08T bolo na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí poskytnutých 50 000 eur a v programe OEK 0I 16 000 eur.

VÝTVARNÉ UMENIE, FOTOGRAFIA, ARCHITEKTÚRA A DIZAJN

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SCD	785 132	471 913	854 832	854 832	100,0	181,1	1,09
KHB	457 070	360 000	491 937	491 937	100,0	136,6	1,08
Spolu:	1 242 202	831 913	1 346 769	1 346 769	100,0	161,9	1,08

Slovenské centrum dizajnu

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 382 919 eur. V rámci programu 08S po znížení sumy 6 032 eur (z dôvodu navýšenia programu 0EK 0I) boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 31 719 eur (na doplnenie finančných zdrojov na udržateľnosť projektu 22 887 eur a na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 8 832 eur). V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 333 400 eur a v programe 0EK 0I v sume 23 832 eur.

Kunsthalle Bratislava

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 131 937 eur. V rámci programu 08S po znížení o 10 000 eur (presun na program 0EK 0I) boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 41 937 (z toho na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 5 573 eur, na dofinancovanie miezd a odvodov 26 461 eur a na bežnú prevádzku 9 903 eur). V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 90 000 eur a v programe 0EK 0I v sume 10 000 eur.

MÉDIÁ A AUDIOVÍZIA

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SFÚ	5 484 433	4 485 900	4 647 236	4 647 236	100,0	103,6	0,85

Slovenský filmový ústav

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 161 336 eur. V programe 08S boli po znížení preklasifikovaním na kapitálové výdavky (230 400 eur) poskytnuté finančné prostriedky v sume 218 096 eur (z toho 94 954 eur na Covid-19, 40 384 eur na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa a 82 758 eur na havarijný stav). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 146 573 eur (z toho 50 000 eur na 08T 0103, 70 000 eur na 08T 0104 a 26 573 eur na 08T 0105) a v programe 0EK 0I v sume 27 067 eur. Na Systematickú obnovu audiovizuálneho dedičstva realizovanú SFÚ bol schválený rozpočet v sume 1 400 570 eur.

KNIŽNICE A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SKN	1 080 182	948 344	1 107 031	1 107 031	100,0	116,7	1,02

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 158 687 eur. Zvýšené finančné prostriedky v programe 08S boli v sume 113 687 eur (z toho 93 000 eur na zriadenie Slovenskej autority pre Braillovo písmo a 20 687 eur na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa). V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 45 000 eur.

MÚZEÁ A GALÉRIE

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SNM	15 230 826	10 190 926	13 147 504	13 147 504	100,0	129,0	0,86
STM	1 935 945	1 547 605	1 894 613	1 894 613	100,0	122,4	0,98

M SNP	3 390 976	2 721 723	2 918 945	2 918 945	100,0	107,2	0,86
SNG	4 324 435	3 841 717	4 910 234	4 910 234	100,0	127,8	1,14
Spolu:	24 882 182	18 301 971	22 871 296	22 871 296	100,0	125,0	0,92

Slovenské národné múzeum

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 2 956 578 eur. V rámci programu 08S v sume 2 246 693 eur (z toho 1 100 883 eur na Covid-19, 276 452 eur na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa, ďalej na dofinancovanie zimnej prevádzky SNM a odstránenie havarijných stavov 868 730 eur, na základe delimitácie z M SNP boli poskytnuté finančné prostriedky na prevádzku múzea Auschwitz 628 eur). V rámci programu 08T na podporu aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 320 000 eur a v programe 0EK 0I v sume 389 885 eur.

Slovenské technické múzeum Košice

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 347 008 eur. V rámci programu 08S boli zvýšené finančné prostriedky na Covid-19 v sume 40 031 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 35 991 eur a na bežnú činnosť 39 836 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 52 800 eur, na akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 10 000 eur a na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 154 500 eur. V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 13 850 eur.

Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 197 222 eur. V rámci programu 08S boli zvýšené prostriedky na údržbu a servis digitalizačnej technológie v sume 362 476 eur a na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 29 237 eur. Na základe delimitačného protokolu bol rozpočet znížený v programe 08S o 264 958 eur. Na prvok 08T 0103 na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 3 295 eur a na program 0EK 0I v sume 67 172 eur.

Slovenská národná galéria

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 1 068 517 eur. V rámci programu 08S boli zvýšené prostriedky v sume 732 768 a to na Covid-19 (53 240 eur), na krytie prevádzkových nákladov (80 000 eur), na základe delimitačného protokolu (z M SNP 264 330 eur), na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (95 220 eur) a na údržbu a servis skenerov, na akvizíciu časopisov, spotrebu plynu, elektriny, čistiace prostriedky (239 978 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí a na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 198 418 eur. V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 137 331 eur.

OSVETOVÁ ČINNOSŤ A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ÚEUV	2 066 973	1 772 521	1 996 002	1 996 002	100,0	112,6	0,97
NOC	5 203 636	2 346 353	4 663 676	4 663 676	100,0	198,8	0,90
SÚH	681 935	571 136	624 012	624 012	100,0	109,3	0,92
Spolu:	7 952 544	4 690 010	7 283 690	7 283 690	100,0	155,3	0,92

Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 223 481 eur. V rámci programu 08S boli zvýšené finančné prostriedky na odmeny v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 28 481 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí v sume 165 000 eur a v programe 0EK 0I v sume 30 000 eur.

Národné osvetové centrum

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 2 317 323 eur. V rámci programu 08S boli zvýšené finančné prostriedky na postupové súťaže 150 000 eur, na Covid-19 v sume 5 500 eur, na odmeny v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 29 520 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 112 570 eur a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 2 019 733 eur.

Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 52 876 eur. V rámci programu 08S boli zvýšené finančné prostriedky v sume 23 021 eur, z toho na Covid-19 8 372 eur, na dofinancovanie miezd a odvodov 2 699 eur a na odmeny v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 11 950 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 5 855 eur a v programe 0EK 0I v sume 24 000 eur.

LITERATÚRA A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
LIC	1 076 062	848 449	994 404	994 404	100,0	117,2	0,92

Literárne informačné centrum

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 145 955 eur. V rámci programu 08S boli zvýšené finančné prostriedky v sume 23 805 eur, z toho na Covid-19 8 300 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 11 005 eur a na nákup stravných lístkov 4 500 eur. V rámci programu 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 95 500 eur na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí a v programe 0EK 0I v sume 26 650 eur.

08.5 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre jedenásť príspevkových organizácií:

KNIŽNICE A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ŠVK BB	3 000	2 700	2 700	2 700	100,0	100,0	0,90

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 2 700 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 v sume 2 700 eur.

DIVADLÁ A DIVADELNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
DÚ	142 100	127 890	127 890	127 890	100,0	100,0	0,90

Divadelný ústav

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 127 890 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 v sume 127 890 eur.

HUDBA, KONCERTNÁ ČINNOSŤ A UMELECKÉ SÚBORY

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
HC	15 320	13 788	13 788	13 788	100,0	100,0	0,90

Hudobné centrum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 13 788 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 v sume 13 788 eur.

MÉDIÁ A AUDIOVÍZIA

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SFÚ	65 000	58 500	58 500	58 500	100,0	100,0	0,90

Slovenský filmový ústav

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 58 500 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 58 500 eur.

MÚZEÁ A GALÉRIE

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SNM	30 000	27 000	27 000	27 000	100,0	100,0	0,90
STM	9 000	8 100	8 100	8 100	100,0	100,0	0,90
M SNP	88 270	79 443	79 443	79 443	100,0	100,0	0,90
SNG	178 000	160 200	160 200	160 200	100,0	100,0	0,90
Spolu:	298 270	274 743	274 743	274 743	100,0	100,0	0,92

Slovenské národné múzeum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 27 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 27 000 eur.

Slovenské technické múzeum Košice

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 8 100 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 8 100 eur.

Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 79 443 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 79 443 eur.

Slovenská národná galéria

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 160 200 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 160 200 eur.

OSVETOVÁ ČINNOSŤ A TRADIČNÁ EUDOVÁ KULTÚRA

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ÚEUV	7 296	6 566	6 566	6 566	100,0	100,0	0,90
NOC	34 500	31 050	31 050	31 050	100,0	100,0	0,90
SÚH	5 000	4 500	4 500	4 500	100,0	100,0	0,90
Spolu:	46 796	42 116	42 116	42 116	100,0	100,0	0,90

Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 6 566 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 6 566 eur.

Národné osvetové centrum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 31 050 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 31 050 eur.

Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 4 500 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2021 bolo v sume 4 500 eur.

(3) VEREJNOPRÁVNE INŠTITÚCIE

08.2.0 Kultúrne služby

Účelová dotácia na podporu kultúrnych služieb Matice slovenskej (MS) bola poskytnutá v súlade so zmluvou (upravený počet projektov dodatkom č. 1) v rozsahu 9 projektov v sume 1 344 600 eur. Oproti roku 2020 bola znížená o 10 %. Rozhodujúca suma 449 009 eur bola určená na aktivity Členského ústredia a oblastných stredísk MS a Strediska národnostných vzťahov MS, suma 323 191 eur bola určená na finančné vzťahy a technickú prevádzku. Na vydavateľské aktivity MS bola stanovená suma 248 321 eur.

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

Tlačová agentúra Slovenskej republiky

Tlačová agentúra Slovenskej republiky je verejnoprávnou inštitúciou, ktorej je uvoľňovaný transfer zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva kultúry od roku 2004. V roku 2021 mala schválený príspevok na bežnú činnosť v sume 2 200 000 eur.

Rozhlas a televízia Slovenska

Účelová dotácia pre RTVS bola schválená na rok 2021 v sume 31 000 000 eur. V priebehu roka bol upravený bežný transfer na sumu 40 566 832 eur, na tvorbu seriálu s environmentálnou tematikou v rámci projektu „Eko ďalej“ (64 000 eur), na výrobu a vysielanie publicistických relácií „Cesty pomoci“ (57 600 eur), na výrobu televíznej relácie „Robin“ (75 000 eur), na žrebovanie a propagáciu protipandemických opatrení (1 800 000 eur), na realizáciu audiovizuálneho projektu „Misie: novodobí veteráni“ (10 000 eur), na výrobu programov v súvislosti s návštevou sv. Otca na Slovensku (540 348 eur), na projekt „Vojenský čin roka 2020“ (55 000 eur), na kompenzáciu výpadku úhrad v dôsledku legislatívnych zmien (5 551 324 eur), na dofinancovanie televíznej programovej štruktúry (1 100 000 eur), na oslavy „Nežnej revolúcie“ (157 560 eur) a na zabezpečenie marketingových aktivít (36 000 eur), na podporu projektu „Koncerty komornej kultúry“ (120 000 eur).

Audiovizuálny fond

Účelová dotácia pre Audiovizuálny fond na rok 2021 bola schválená v sume 11 720 000 eur. V priebehu roka bol transfer upravený o 1 000 000 eur na odstraňovanie následkov v audiovizuálnom sektore v súvislosti s pandemiou COVID-19.

Fond na podporu umenia

Fondu na podporu umenia bol na rok 2021 schválený bežný transfer v sume 19 300 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a zákonom o fonde na podporu umenia vo forme príspevku fondu.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín

Fondu na podporu kultúry národnostných menšín bol na rok 2021 schválený bežný transfer v sume 8 000 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a zákonom o fonde na podporu kultúry národnostných menšín vo forme príspevku fondu.

(4) CIRKVI A NÁBOŽENSKÉ SPOLOČNOSTI

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

(v eurách)

Kategória	Skutočnosť € 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť € 2021	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 21/20 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
Cirkvi a náboženské spoločnosti	51 697 671	51 976 838	51 976 838	51 976 838	100,0	100,0	1,00

Na základe zákona č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom v znení neskorších prepisov boli za rok 2021 poskytnuté finančné prostriedky pre cirkvi a náboženské spoločnosti v celkovej sume 51 976 838 eur, čo je na úrovni schváleného rozpočtu.

(5) DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA

V roku 2021 boli v rámci dotačného systému ministerstva kultúry poskytované dotácie prostredníctvom troch programov (v programovej štruktúre definovaných na úrovni prvkov) vo forme bežných alebo kapitálových výdavkov. Predmetom podpory bola široká škála aktivít zahŕňajúca obnovu národných kultúrnych pamiatok, podporu aktivít znevýhodnených skupín obyvateľstva a odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry.

Celkový rozpočet finančných prostriedkov alokovaných v rámci dotačného systému v roku 2021 predstavoval sumu 16 996 097 eur. Úpravami rozpočtu v roku 2021 bol pôvodne schválený rozpočet upravený na celkovú sumu 38 938 938 eur. Skutočné čerpanie bolo na úrovni 37 889 394,12 eur, čo predstavuje 97,31 % upraveného rozpočtu.

V rámci jednotlivých programov a podprogramov dotačného systému bolo predložených cca 2 494 žiadostí, podporených bolo viac ako 2 200 projektov.

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 21/20 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
DS MK SR spolu	15 808 420	16 996 097	38 938 938	37 889 394	97,31	223	239,68
Obnovme si svoj dom (08S0203)	11 736 259	12 016 097	12 016 097	11 815 513	98,3	98,3	100,7

Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí (08S0207)	1 824 511	3 000 000	30 000	0	x	x	x
Kultúra znevýhodnených skupín (08S0209)	876 684	980 000	1 120 000	1 034 044	92,3	105,5	117,9
Podpora miestnej a regionálnej kultúry (08S020F)	525 326	1 000 000	0	0	x	x	x
Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry (08S020G)	845 640	0	25 772 841	25 039 837	97,2	x	2961,1

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0203 Obnovme si svoj dom

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 21/20 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Obnovme si svoj dom spolu	11 736 259	12 016 097	12 016 097	11 815 513	98,3	98,3	100,7
z toho:							
bežné výdavky							
Verejná vysoká škola (641 008)	40 300	0	50 500	48 800	96,6	x	121,1
Obec (641 009)	1 232 659	0	1 203 400	1 170 659	97,3	x	95,0
Vyšší územný celok (641 010)	147 918	0	207 500	207 500	100,0	x	140,3
Občianske združenie, nadácia (642 001)	618 499	11 016 097	617 300	581 299	94,2	2,8	94,0
Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (642 002)	41 200	0	77 500	77 500	100,0	x	188,1
Cirkev, náboženská spoločnosť a cirkevná charita (642 007)	2 745 008	0	2 846 800	2 795 657	98,2	x	101,8
Nefinančná právnická osoba (642 009)	62 500	0	63 500	63 500	100,0	x	101,6
Jednotlivec (642 014)	975 075	0	1 227 300	1 184 300	96,5	x	121,5
Ostatná právnická osoba (644 002)	368 300	0	542 300	542 300	100,0	x	147,2
Fyzická osoba – podnikateľ (644 003)	0	0	0	0	x	x	x
kapitálové výdavky							
Obec (721 006)	2 514 800	0	1 650 497	1 650 497	100,0	x	65,6
Vyšší územný celok (721 007)	0	0	64 000	64 000	100,0	x	x
Občianske združenie, nadácia (722 001)	0	1 000 000	715 000	715 000	100,0	71,5	x
Cirkev (722 002)	2 181 900	0	1 396 500	1 390 500	100,0	x	63,7
Ostatným neziskovým právnickým osobám (722 003)	34 000	0	69 000	69 000	100,0	x	203,0
Jednotlivec (722 004)	358 300	0	596 000	566 000	94,9	x	158,0
Ostatná právnická osoba (723 002)	405 800	0	671 000	671 000	100,0	x	165,4
Fyzická osoba – podnikateľ (723 003)	10 000	0	8 000	8 000	100,0	x	80,0

Verejná vysoká škola (721 003)	0	0	10 000	10 000	100,0	x	x
-----------------------------------	---	---	--------	--------	-------	---	---

Program Obnovme si svoj dom patril aj v tomto roku medzi priority. Zo 650 podaných žiadostí o poskytnutie dotácie bolo podporených 524. Okrem podpory obnovy národných kultúrnych pamiatok boli podporené aj projekty z oblasti kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu.

Dlhodobou ambíciou programu je vytvorenie komplexného rozvojového systému zameraného na podporu obnovy národných kultúrnych pamiatok s cieľom umožniť systémovú podporu revitalizácie národných kultúrnych pamiatok v jednotlivých fázach procesu ich záchrany, obnovy, prezentácie a interpretácie, či už ako solitérov, alebo súčastí osobitne chránených lokalít a aktivít zainteresovaných subjektov v procese ochrany pamiatkového fondu s cieľom zvýšenia ich odbornej, personálnej a technickej kapacity, koordinácie a spolupráce.

K prioritám programu patrili:

- obnova národných kultúrnych pamiatok realizovaná na základe medzinárodných dohôd a tých, ktoré sú zapísané v Zozname svetového dedičstva alebo nominované na zápis do tohto zoznamu,
- záchrana a obnova autentických pamiatkových hodnôt, cielená obnova, koncové využitie, sprístupňovanie a interpretácia pamiatok alebo ich častí,
- budovanie odbornej, personálnej a technickej kapacity, mobility organizácií a expertov, zvyšovanie dostupnosti služieb v oblasti poskytovania poradenstva, informácií, konzultácií, tréningov a špecializovaného vzdelávania, výskumu a vývoja prostredníctvom siete spolupracujúcich inštitúcií a expertov a mnohé iné.

V roku 2021 sa v rámci programu Obnovme si svoj dom pokračovalo v obnove pamiatok cez podprogram 1.5 Komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy. Podprogram bol určený pre projekty obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sa súčasne nachádzajú v Zozname národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy k 31. 12. 2020. V roku 2021 bolo v rámci podprogramu podporených 7 projektov v celkovej hodnote 4 104 097 eur.

Schválený aj upravený rozpočet programu predstavovala suma 12 016 097 eur. Poskytnuté finančné prostriedky boli celkovo čerpané na úrovni 98,6 % upraveného rozpočtu.

Dňa 9.12.2021 bola vrátená dotácia poskytnutá v roku 2019 vo výške 30 000 Ján Maník MK-3825/2019/1.1 Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie je uvedený v prílohe č. 5.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0207 Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 21/20 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí spolu	1 824 511	3 000 000	30 000	0	x	x	x
z toho:							
Obec (641 009)	170 029	0	0	0	x	x	x
Vyšší územný celok (641 010)	320 997	0	0	0	x	x	x
Občianske združenie, nadácia (642 001)	1 034 818	3 000 000	30 000	0	x	x	x
Nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby (642 002)	6 277	0	0	0	x	x	x

Jednotlivec (642 014)	0	0	0	0	x	x	x
Ostatná právnická osoba (644 002)	130 232	0	0	0	x	x	x
Fyzická osoba - podnikateľ (644 003)	162 158	0	0	0	x	x	x

Dotačný program Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí bol určený pre žiakov základných a stredných škôl a pre pedagogických zamestnancov týchto škôl, ktorým by umožnil prístup do divadiel, múzeí, galérií, knižníc a niektorých ďalších kultúrnych inštitúcií poskytujúcich kultúrne podujatia a aktivity, avšak v roku 2021 nebol vyhlásený.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0209 Kultúra znevýhodnených skupín

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 20/19 x100 4 : 1
A	1	2	3	4	5	6	7
Kultúra znevýhodnených skupín spolu	876 684	980 000	1 120 000	1 034 044	92,3	105,5	117,9
z toho							
bežné výdavky							
Verejná vysoká škola (641 008)	0	0	0	0	x	x	x
Obec (641 009)	83 345	0	84 500	81 390	96,3	x	97,7
Vyšší územný celok (641 010)	44 851	0	120 500	100 464	83,4	x	224,0
Občianske združenie, nadácia (642 001)	689 388	980 000	712 200	676 442	95,0	69,0	98,1
Nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby (642 002)	42 800	0	22 300	17 800	79,8	x	41,6
Cirkev, náboženská spoločnosť a cirkevná charita (642 007)	0	0	0	0	x	x	x
Nefinančná právnická osoba (642 009)	0	0	5 000	5 000	100,0	x	x
Ostatná právnická osoba (644 002)	11 300	0	14 500	11 500	79,3	x	101,8
Fyzická osoba - podnikateľ (644 003)	5 000	0	4 500	4 500	100,0	x	90,0
Jednotlivci (642 014)	0	0	24 500	17 000	69,4	x	x
kapitálové výdavky							
Obec (721 006)	0	0	122 000	109 948	90,1	x	x
Vyšší územný celok (721 007)	0	0	10 000	10 000	100,0	x	x

Program Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva je určený predovšetkým na podporu kultúrnych potrieb znevýhodnených skupín obyvateľstva, najmä na podporu kultúrno-spoločenských projektov, ktoré vedú k potlačaniu rasizmu, xenofóbie a všetkých prejavov diskriminácie, vychovávajú k tolerancii, prijímaniu inakosti, a prispievajú k integrácii jednotlivých skupín do spoločnosti, k duchovnému a etickému rozvoju, k pochopeniu a prijatiu multikultúrnej dimenzie slovenskej spoločnosti, ako aj k posilneniu sociálnej súdržnosti.

Oblasť živej kultúry bola zameraná na vytváranie rovnosti príležitostí v oblasti kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva (festivaly, prehliadky, výstavy, koncerty, umelecké tvorivé dielne, besedy, prednášky, odborné semináre, konferencie, sympóziá, atď.); na podporu kultúrnych

aktivít, ktoré prispievajú k potieraniu diskriminácie, výchove k tolerancii, rozvoju kultúrnej diverzity a multikultúrneho chápania spoločnosti.

Oblasť periodickej tlače bola určená na vydávanie literárnych, vedeckých a detských časopisov a zo spoločenského hľadiska významných periodík, ktoré prispievajú k rovnosti príležitosti, potieraniu diskriminácie, výchove k tolerancii.

V oblasti neperiodickej tlače bolo podporované vydávanie pôvodných publikácií na tému znevýhodnených skupín obyvateľstva a podpora edičnej činnosti, vydavateľských a publikačných aktivít v oblasti pôvodnej, krásnej, odbornej a vedeckej literatúry a prekladateľskej činnosti.

Upravený rozpočet vo výške 1 120 000 eur bol vyčerpaný na 92,3 %.

V rámci programu bolo podaných 210 žiadostí, podporených bolo 205 projektov.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie je uvedený v prílohe č. 6.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S020F Podpora miestnej a regionálnej kultúry

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 21/20 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Podpora miestnej a regionálnej kultúry spolu	525 326	1 000 000	0	0	x	x	x
z toho:							
bežné výdavky							
Obec (641 009)	73 361	0	0	0	x	x	x
Vyšší územný celok (641 010)	83 301	0	0	0	x	x	x
Občianske združenie, nadácia (642 001)	235 299	0	0	0	x	x	x
Jednotlivec (642 014)	53 099	0	0	0	x	x	x
kapitálové výdavky							
Obec (721 006)	16 642	0	0	0	x	x	x
Vyšší územný celok (721 007)	2 124	0	0	0	x	x	x
Občianske združenie, nadácia (722 001)	43 500	0	0	0	x	x	x
Jednotlivec (722 004)	18 000	0	0	0	x	x	x

Program Podpora miestnej a regionálnej kultúry je určený na podporu miestnych umeleckých a iných kultúrnych zoskupení, subjektov a jednotlivcov pôsobiach v oblasti tradičnej kultúry, folklóru, folklorizmu, záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby (tanec, spev, hudba, divadlo, remeselná a ľudová umelecká výroba, výtvarné umenie, fotografia, literatúra, prednes a i.). Podpora spočíva v pridelení finančných prostriedkov uvedeným subjektom a jednotlivcom napríklad na účel zakúpenia alebo výroby (resp. úpravy originálnych) tradičných odevov a scénických kostýmov, výroba a nákup hudobných nástrojov, nákup hudobnej aparatury, obstaranie nástrojov a prístrojov na tvorbu remeselných a ľudovo umeleckých výrobkov alebo prostriedkov potrebných pre výtvarníkov, fotografov a i.

Program v roku 2021 nebol ministerstvom vyhlásený.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S020G Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry (v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 21/20 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry spolu	845 640	0	25 772 841	25 039 837	97,2	x	29,6
z toho:							
Občianske združenie, nadácia (642 001)	0	0	5 582 812	5 582 812	100,0	x	x
Jednotlivec (642 014)	561 060	0	1 651 280	1 651 280	100,0	x	294,3
Fyzická osoba – podnikateľ (644 003)	284 580	0	1 814 000	1 814 000	100,0	x	637,4
Ostatné právnické osoby (644 002)	0	0	16 406 087	15 673 083	95,5	x	x
Neziskové organizácie (642 002)	0	0	318 662	318 662	100,0	x	x

Program 6 Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry/podprogram 6.2 Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry a 6.2.1 Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry – jednoosobovky boli určené na znižovanie ekonomických dopadov vyhlásenia mimoriadnej situácie zo dňa 11. marca 2020 v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19. Štátne orgány prijali viaceré opatrenia vo forme zákazov a odporúčaní pre fyzické a právnické osoby, vrátane vyhlásenia núdzového stavu, čím obmedzili resp. pozastavili podnikateľské činnosti, zakázali uskutočňovanie hromadných podujatí, pohyb a zhromažďovanie osôb s cieľom obmedziť šírenie ochorenia COVID-19.

Upravený rozpočet vo výške 25 772 083 eur bol vyčerpaný na 97,2 %.

V rámci programu bolo podaných 1 634 žiadostí, podporených bolo 1 487 žiadostí.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie je uvedený v prílohe č. 7.

(6) KAPITÁLOVÉ AKTÍVA ČLENEJ PODĽA FUNKČNEJ KLASIFIKÁCIE

Zdroje štátneho rozpočtu: (111) zdroj roku 2021, (111K) zdroj roku 2020, (111J) zdroj roku 2019, (131I) zdroj roku 2018.

Použité skratky: Zákon č. 523/2004 Z. z. – Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, NKP – Národná kultúrna pamiatka, Ministerstvo kultúry SR – ministerstvo.

Prvky programovej štruktúry: 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO, 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva, 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR, 08S0105 Knižnice a knižná činnosť, 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov 0EK0I03 - Podporná infraštruktúra.

08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

08S0102 Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory

08S0104 Média a audiovizia

0EK0I03 Podporná infraštruktúra

Pre aparát ministerstva bol stanovený limit kapitálových výdavkov na rok 2021 v sume 606 000 eur. Finančné prostriedky boli určené na obnovu spoločného výstavného pavilónu súčasného českého a slovenského umenia v rámci medzinárodných výstav v Benátkach po prírodnej katastrofe.

Pre rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva limit kapitálových výdavkov na rok 2021 nebol určený. Po rozpočtových opatreniach v priebehu roku je upravený rozpočet ku koncu roku 2021 v sume 1 090 923 eur, z toho so zdrojom 111 v sume 431 228 eur a so zdrojom 131K v sume 659 695 eur. Čerpanie kapitálových aktív je v celkovej sume 1 077 281 eur. Sumu upraveného a skutočného čerpania rozpočtu ovplyvnili aj rozpočtové opatrenia súvisiace s uvoľnením kapitálových výdavkov z minulých rokov v sume 1 132 846 eur a súčasne viazanie výdavkov ku koncu roku v sume 2 410 582 eur v zmysle §8 zákona č. 528/2004 Z. z.

Prehľad čerpania kapitálových výdavkov za rok 2021 podľa rozpočtových organizácií rezortu kultúry (schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutočné čerpanie vrátane mimorozpočtových zdrojov, prostriedkov z minulých rokov) v členení podľa funkčnej klasifikácie:

(v eurách)

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Kapitálové aktíva (710)	784 546	606 000	1 090 923	1 077 281	98,75	177,77	1,37
Z toho:							
01.3.3	78 902	0	509 909	507 588	99,54	-	6,43
08.2.0	475 207	0	424 228	424 120	99,97	-	0,89
08.6.0.1	230 437	606 000	156 786	145 573	92,85	24,02	0,63

01 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Štátna vedecká knižnica Prešov (ŠVK Prešov)

Rozpočtovými opatreniami počas roku došlo k úprave rozpočtu na celkovú sumu 308 748 eur. Rozpočet ovplyvnili rozpočtové opatrenia so zdrojom 111 v sume 30 000 eur (08T0109) na prioritný projekt „Implementácia RFID technológie v knižnici – nové služby (sprístupnenie objednaných dokumentov používateľom knižnice s využitím moderného a účelného technologického vybavenia)“.

V zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. boli organizácií uvoľnené kapitálové výdavky z minulých rokov so zdrojom 131K v sume 265 248 eur (08T0109) na rekonštrukciu a modernizáciu objektov v správe ŠVK Prešov a v sume 13 500 eur (08S0105) na nákup servera s virtualizačnou platformou. Čerpanie rozpočtu organizácia k 31. 12. 2021 vykázala v sume 308 378 eur.

Štátna vedecká knižnica Košice (ŠVK Košice)

Upravený rozpočet organizácie k 31. 12. 2021 je v celkovej sume 201 161 eur, z toho so zdrojom 111 120 351 eur a so zdrojom 131K 80 810 eur.

Počas roku boli organizácii v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. Z. uvoľnené finančné prostriedky v sume 57 520 eur (08S0105) na nákup strojov, prístrojov a zariadení a v sume 23 290 eur (08S0105) na rekonštrukciu a modernizáciu sídelnej budovy – NKP. Upravený rozpočet ovplyvnili výdavky na podporu prioritných projektov v sume 181 779 eur (08T0109) na riešenie 2. etapy havarijných stavov, aktuálnych havárií a obnovy NKP v správe ŠVK v Košiciach a v sume 6 688 eur na predfinancovanie projektu „Vizolyiská biblia v rámci Podpory cezhraničnej spolupráce – spoluúčasť na projekte v rámci programu Interreg SK-HU“.

Na konci roku 2021 bol organizácii znížený rozpočet v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. Z. v sume 68 116 eur (08T0109). Finančné prostriedky so zdrojom 111 boli viazané na použitie v roku 2022 na pokračovanie v realizácii odstránenia havarijných stavov, aktuálnych havárií a obnovu NKP v správe ŠVK v Košiciach.

Celkové čerpanie je v sume 199 210 eur, z toho so zdrojom 111 v sume 120 351 eur a so zdrojom 131K v sume 78 859 eur.

08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

Slovenská národná knižnica v Martine (SNK)

Upravený rozpočet a čerpanie rozpočtu organizácia vykazuje v sume 13 600 eur (08T0106). Finančné prostriedky boli vyčerpané na akvizíciu zbierkových predmetov do fondu Slovanského múzea A. S. Puškina a Literárneho múzea SNK.

V priebehu roku rozpočet organizácie ovplyvnili ďalšie rozpočtové opatrenia. Organizácii boli v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. Z. uvoľnené a následne na konci roku viazané prostriedky v sume 1 000 000 eur (08S0105) na projekt „Digitálna knižnica a digitálny archív“. Prostriedky sú určené na posilnenie hardvérovej infraštruktúry digitálnej knižnice SNK, implementáciu nových/upgrade niektorých súčasných softvérových modulov a celkovú rekonfiguráciu a optimalizáciu systému s cieľom rozsiahleho sprístupnenia výsledkov digitalizácie písomného kultúrneho dedičstva pre verejnosť, vedu, výskum a vzdelávanie. V roku 2021 bola spracovaná kompletná špecifikácia pre verejné obstarávanie, príprava pre určenie predkladanej hodnoty zákazky, a príprava pre vypracovanie CBA analýzy. Čerpanie týchto výdavkov bude realizované do konca roku 2022.

Celkovú sumu upraveného rozpočtu a jeho čerpanie ovplyvnili rozpočtové opatrenia v sume 80 592 eur (08T0109). Organizácii bol rozpočet v uvedenej sume zvýšený na realizáciu prioritného projektu „Dofinancovanie projektovej dokumentácie pre objekt č.1 Detašovaného pracoviska SNK vo Vrútkach na rozšírenie úložných kapacít pre depozity“. Z dôvodu negarantovania splnenia predmetu zmluvy č. 14/2021/SaP zhotoviteľom do konca roku 2021 organizácia celú sumu viazala na použitie v roku 2022.

Univerzitná knižnica Bratislava (UKB)

V priebehu roku 2021 bol rozpočtovým opatrením upravený rozpočet UKB v sume 125 000 eur so zdrojom 111 (0EK0I03). Finančné prostriedky boli určené na odstránenie dlhodobého havarijného stavu dátového úložiska zakúpením nového kapacitne a technologicky vyhovujúceho hardvéru. Ku konci roku je upravený rozpočet a čerpanie rozpočtu v sume 77 278 eur. UKB čerpala prostriedky na uvedený účel. Z dôvodu pokračujúcej pandemickej situácie nebolo možné dodávateľom dodať komplet dodávku hardvéru do konca roka z dôvodu čipovej krízy a z nedostatku súčiastok na výrobu komponentov do diskového poľa. Z tohto dôvodu boli UKB v zmysle §8 ods. 6 Zákona č. 523/2004 Z. z. viazané výdavky v sume 47 722 eur na použitie v roku 2022.

Bibiana, medzinárodný domu umenia pre deti (BIBIANA)

V roku 2021 organizácia vykazuje upravený rozpočet a čerpanie rozpočtu v sume 190 000 eur (08T0103) so zdrojom 111 použitých na rekonštrukciu priestorov v podkroví sídelnej budovy.

Pamiatkový úrad SR (PÚ SR)

V priebehu roku došlo rozpočtovými opatreniami k úprave rozpočtu v sume 143 350 eur (08S0108) na zdroji 131K. Na obstaranie RTG mobilného zariadenia pre potreby Chemicko-technologického laboratória v sume 59 591 eur, na obstaranie licencií v sume 26 152 eur, na obstaranie osobných motorových vozidiel pre krajské pamiatkové úrady na výkon ich odbornej činnosti v sume 57 499 eur. Celkovú sumu upraveného rozpočtu ovplyvnilo viazanie kapitálových výdavkov na konci roku v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. v celkovej sume 36 650 eur, z toho na Obstaranie osobných motorových vozidiel pre krajské pamiatkové úrady na výkon ich odbornej činnosti v sume 7 501 eur, na obstaranie licencií v sume 4 149 eur a na spracovanie projektovej dokumentácie, inžiniering, autorský dozor pri vybudovaní nového podkrovia pre NKP sídlo KPU v Žiline v sume 25 000 eur.

08.6 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované**08.6.0 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované****08.6.0.1 Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky - aparát****Ministerstvo kultúry SR – aparát**

V roku 2021 boli ministerstvu rozpisom kapitálových výdavkov poskytnuté prostriedky štátneho rozpočtu na obnovu spoločného výstavného pavilónu súčasného českého a slovenského umenia v rámci medzinárodných výstav v Benátkach po prírodnej katastrofe v sume 606 000 eur.

Rozpočtovými opatreniami v priebehu roku došlo k úprave rozpočtu na celkovú sumu 156 786 eur s kódom zdroja 131K, ktoré boli čerpané v celkovej sume 145 573 eur, v prvku programovej štruktúry OEK 0I03 Podporná infraštruktúra, nasledovne na úhradu výdavkov na COVID semafor - aplikáciu pre kultúru, na úhradu výdavkov na komponenty sieťovej infraštruktúry a Runtime Softip Profit.

Upravený rozpočet ovplyvnili rozpočtové opatrenia súvisiace s § 8 zákona ods. 6 č. 523/2004 Z. z. V priebehu roku boli ministerstvu uvoľnené viazané kapitálové výdavky z roku 2020 v sume 545 288 eur na obstaranie komponentov sieťovej infraštruktúry pre Datacentrá MK SR, v sume 48 000 eur na obstaranie vysokokapacitných tlačiarň a v sume 55 000 eur na obstaranie motorového vozidla.

Koncom roku ministerstvo viazalo kapitálové výdavky na použité v nasledujúcom rozpočtovom roku v sume 1 097 502 eur. Z dôvodu procesu verejného obstarávania HW a SW komponentov sa čerpanie výdavkov v sume 436 502 eur (OEK0I03) presunulo na 1. polrok 2022. Súčasťou celkovej sumy boli kapitálové výdavky na obstaranie motorového vozidla v sume 55 000 eur a výdavky na obnovu spoločného pavilónu v Benátkach v sume 606 000 eur (08T0101).

Kapitálové transfery členené podľa funkčnej klasifikácie

(v eurách)

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Kapitálové transfery (720)	36 113 308	14 094 772	25 425 603	25 377 551	99,81	180,05	0,70
príspevkovým organizáciám spolu:	27 079 542	12 394 772	16 413 606	16 413 606	100,00	132,42	0,61
01.3.3	1 500	0	3 000	3 000	100,00	-	2,00
08.2.0	27 078 042	12 394 772	16 410 606	16 410 606	100,00	132,40	0,61
08.6.0	0	0	0	0	-	-	-
Ostatné subjekty	9 033 766	1 700 000	9 011 997	8 963 945	99,47	527,29	0,99
08.2.0.9 Dotačný systém, z toho	5 585 066	1 000 000	5 311 997	5 263 945	99,10	526,39	0,94
Obnovme si svoj dom	5 504 800	1 000 000	5 179 997	5 143 997	99,31	514,39	0,93
Kultúra znevýhodnených skupín	0	0	132 000	119 948	90,87	-	-
Podpora miestnej a regionálnej kultúry	80 266	0	0	0	0	0	-
Fond na podporu umenia	110 000	700 000	700 000	700 000	100,00	100,00	6,36
08.3.0 TASR	0	0	0	0	0	0	0
08.3.0 RTVS	3 038 700	0	3 000 000	3 000 000	100,00	100,00	0,99
08.4.0 Cirkvi	300 000	0	0	0	0	0	-

VŠEOBECNÉ VEREJNÉ SLUŽBY

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica (ŠVK BB)

Organizácii boli poskytnuté v roku 2021 kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu v sume 3 000 eur na akvizíciu zbierkových predmetov (08T0106).

REKREÁCIA, KULTÚRA A NÁBOŽENSTVO

08.3 Kultúrne služby

08.3.0 Kultúrne služby

Slovenské národné divadlo Bratislava (SND)

SND boli poskytnuté kapitálové výdavky v priebehu roku na realizáciu prioritných projektov na prípravu a naštudovanie nových divadelných titulov (08T0103) pre Operu v sume 36 000 eur, pre Balet v sume 22 500 eur a pre Činohru v sume 41 000 eur. V rámci prioritných projektov boli poskytnuté finančné prostriedky na obstaranie úžitkového vozidla na prepravu kostýmov a menších dekorácií v sume 27 510 eur, na malotraktor v sume 30 000 eur a na stroj pre Umelecko-dekoračné dielne na zefektívnenie výroby v sume 12 490 eur.

Divadlo Nová Scéna (DNS)

DNS v roku 2021 nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Divadelný ústav (DÚ)

Organizácii bol poskytnutý kapitálový transfer so zdrojom 111 na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry 08T0106 v sume 9 500 eur na akvizičné nákupy zbierkových predmetov a v prvku programovej štruktúry 08T0105 v sume 25 800 eur na nákup knižničného systému, technické zhodnotenie Informačného systému Theatre.sk a obstaranie diskového poľa.

Štátne divadlo Košice (ŠD KE)

ŠD KE boli poskytnuté kapitálové transfery na realizáciu prioritných projektov v rámci v prvku programovej štruktúry 08T0103 v sume 20 500 eur na naštudovanie a prípravu operných inscenácií, v sume 13 000 eur na naštudovanie a prípravu baletných inscenácií, v sume 54 000 eur na nákup mikrobusu a v sume 8 545 eur na rekonštrukciu ústredne EPS v historickej budove divadla. V rámci prvku 08T010B v sume 14 000 eur na nákup príslušenstva k hudobným nástrojom a spotrebného materiálu a v sume 88 590 eur na nákup hudobných nástrojov.

Štátna opera Banská Bystrica (ŠO BB)

Kapitálové transfery boli ŠO BB poskytnuté v roku 2021 v celkovej sume 857 764 eur. Z toho na prioritné projekty v prvku 08T010B v sume 109 290 eur na obnovu a doplnenie nástrojového vybavenia, údržbu a opravy hudobných nástrojov, v prvku 08T0103 v sume 23 000 eur na svetelné zariadenia a v sume 9 600 eur na kúpu špeciálnych mikrofónov na nahrávanie a ozvučenie predstavení. V prvku (08S0101) v sume 385 984 eur na obstaranie dlhodobého hmotného majetku a jeho technické zhodnotenie.

Slovenská filharmónia (SF)

SF bol poskytnutý kapitálový transfer na prioritný projekt v prvku programovej štruktúry 08T010B v sume 15 000 eur na nákup hudobných nástrojov.

Štátna filharmónia Košice (ŠF ZA)

Organizácii bol poskytnutý kapitálový transfer na prioritný projekt v prvku programovej štruktúry 08T010B v sume 163 000 eur na nákup hudobných nástrojov a príslušenstva a v prvku programovej štruktúry 08T0103 v sume 103 000 eur na rekonštrukciu toaliet v budove Domu umenia.

Hudobné centrum (HC)

Organizácii v roku 2021 nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Štátny komorný orchester (ŠKO)

ŠKO bol v roku 2021 poskytnutý kapitálový transfer v prvku programovej štruktúry 08T010B v celkovej sume 345 945 eur na obnovu nástrojového vybavenia.

Umelecký súbor Lúčnica (US Lúčnica)

Organizácii boli v roku 2021 poskytnuté kapitálové transfery na prioritné projekty v prvku programovej štruktúry 08T0103 v sume 15 800 eur na stolárske práce v Hurbanových kasárňach, v sume 31 400 eur na stavebné a upratovacie práce Hurbanových kasární, v sume 15 000 eur na výrobu sklenenej steny v B časti Domu umenia Piešťany, v sume 4 600 eur na obstaranie reproboxov, v sume 15 200 eur na dofinancovanie scény nového programu. V prvku programovej štruktúry 08S0102 boli poskytnuté transfery v sume 30 500 eur na návrh a výrobu scény pre tanečný súbor a v sume 6 500 eur na obstaranie zvukovej techniky.

Slovenský ľudovo-umelecký kolektív (SEUK)

V roku 2021 bol organizácii poskytnutý kapitálový transfer v sume 101 157 eur na modernizáciu a ozvučenie divadla, a to na mikroporty pre účinkujúcich, ťahové motory, nástrojové mikrofóny a nákup hardware (pracovné stanice, ntb, multifunkčné zariadenia).

Tanečné divadlo Ifjú Szivék (TD IS)

V roku 2021 boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v prvku programovej štruktúry 08T0103 v sume 718 000 eur na dofinancovanie nepredvídateľných výdavkov vyplývajúcich z prebiehajúcej celkovej rekonštrukcie a modernizácie sídelnej budovy a v sume 18 000 eur na výmenu historických okien v divadelnej sále.

Slovenské centrum dizajnu (SCD)

V prvku programovej štruktúry 08T0106 boli organizácii poskytnuté kapitálové výdavky v sume 5 000 eur na akvizície zbierkových predmetov.

Slovenský filmový ústav (SFÚ)

SFÚ boli v roku 2021 poskytnuté kapitálové výdavky v celkovej sume 305 994 eur. Z toho v prvku programovej štruktúry 08S0104 v sume 129 600 eur na obstaranie referenčného štúdiového digitálneho projektora pre farebné korekcie a v sume 100 800 eur na obstaranie pracovných staníc pre digitálne obrazové retuše. V prvku programovej štruktúry 08T0103 v sume 75 594 eur na obstaranie klimatizačných zariadení vrátane nových rozvodov, montáže do depozitu filmových materiálov v sídelnej budove.

Slovenská knižnica pre nevidiacich, Levoča (SKN)

V prvku programovej štruktúry 08T0109 boli knižnici poskytnuté výdavky v sume 56 000 eur na prioritný projekt Inovácie technického zariadenia v nahrávacích štúdiách SKN.

Slovenské národné múzeum (SNM)

SNM boli v roku 2021 poskytnuté rozpisom kapitálových výdavkov finančné prostriedky v sume 5 130 000 eur na obnovu hradu Krásna Hôrka a v sume 1 934 882 eur na rekonštrukciu Spišského hradu. Rozpočet bol upravený počas roku rozpočtovými opatrenia na prioritné projekty, z toho v prvku programovej štruktúry 08T010E v sume 871 000 eur formou predfinancovania na obnovu Kaštieľa Dolná Krupá – Interreg V/A SK-AT (TREASURES), v 08T 0106 v sume 5 000 eur na nákup zbierkových predmetov do zbierkových fondov múzeí národnostných a etnických menšín SNM, v sume 5 000 eur na nákup zbierkových predmetov do zbierkových fondov špecializovaných a hradných múzeí SNM.

Slovenské technické múzeum (STM)

STM boli poskytnuté finančné prostriedky na prioritný projekt v prvku programovej štruktúry 08T0106 v sume 25 430 eur na akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov – budovanie zbierkového fondu STM.

Múzeum Slovenského národného povstania (M SNP)

V rámci prioritných projektov bol organizácii poskytnutý kapitálový transfer v prvku programovej štruktúry 08T010E v sume 80 000 eur na realizáciu novej expozície v Osvienčime.

V roku 2021 na základe Memoranda o spolupráci medzi Ministerstvom kultúry SR a Ministerstvom obrany SR, v súvislosti s pripravovanou zmenou zákona č. 206/2009 o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v roku 2021 s účinnosťou od roku 2022 a Príkazu ministerky č. 14/2021 o mimoriadnej inventarizácii majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov, personálnej, mzdovej, spisovej, zmluvnej a ostatnej agendy MSNP k 30. 9. 2021 prechádza MSNP od 1. 1. 2022 do zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva obrany SR.

K 31.11.2021 Digitalizačné centrum M SNP prešlo do majetku Slovenskej národnej galérie a Slovenská národná expozícia v Štátnom múzeu Auschwitz-Birkenau v Osvienčime na Slovenské národné múzeum.

Slovenská národná galéria (SNG)

SNG boli rozpísom kapitálových výdavkov na rok 2021 poskytnuté finančné prostriedky na prebiehajúcu rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu areálu SNG v sume 5 000 000 eur. Počas roka sa rozpočet upravil o sumu 22 000 eur určenú na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry 0EK0I03 na projekt „Interaktívne aplikácie pre nové expozície a priestory SNG // Digitálne vzdelávanie“.

Národné osvetové centrum (NOC)

Organizácii bol poskytnutý kapitálový transfer v prvku programovej štruktúry 08T0103 v sume 30 000 eur na prioritný projekt „obnovu zastaraného základného technického a materiálneho zabezpečenia V-klubu“.

08.2.0 kultúrne služby

Dotačný systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

V rámci schváleného rozpočtu boli pre Dotačný systém ministerstva poskytnuté finančné prostriedky na program „Obnovme si svoj dom“ (08S0203) v sume 1 000 000 eur. V priebehu roka sa rozpočet pre Dotačný systém zvýšil na celkovú sumu 5 311 997 eur, z toho na programe „Obnovme si svoj dom“ v sume 4 179 997 eur a na programe „Kultúra znevýhodnených skupín“ (08S0209) v sume 132 000 eur.

Fond na podporu umenia (FPU)

FPU bol schválený kapitálový transfer v sume 700 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a Zákonom o fonde na podporu umenia.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín (FPKMN)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Audiovizuálny fond (AVF)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

08.3 Vysielacie a vydavateľské služby

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

Tlačová agentúra Slovenskej republiky (TASR)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Rozhlas a televízia Slovenska (RTVS)

Na základe Zmluvy MK-57/2017/M o zabezpečení služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania na roky 2018 – 2022 a dodatku č. 4A na rok 2021 bol poskytnutý kapitálový transfer RTVS na uskutočňovanie investičných účelových projektov v celkovej sume 3 000 000 eur, z toho na televíznu a rozhlasovú štúdiovú techniku RTVS v sume 1 002 000 eur, na mediálne systémy v sume 458 000 eur, na IT technológie v sume 340 000 eur, na obnovu televíznych a rozhlasových produkčných štúdií v sume 1 200 000 eur.

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

Cirkvi

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

1.3.3 VÝDAVKY KAPITOLY HRADENÉ Z EURÓPSKÝCH PROSTRIEDKOV A SPOLUFINANCOVANIA K NIM

Prehľad výdavkov kapitoly hradených z európskych prostriedkov na spoločné programy SR a EÚ zaradené do výdavkov štátneho rozpočtu je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eurách)

ZDR OJ	Popis/organizácia	EKR K	Program	SUMA	
	SPOLU za všetky zdroje		SPOLU	2 450 316,75	
1AA1	Európsky fond regionálneho rozvoja		SPOLU	253 072,97	
1AA1	Ministerstvo kultúry SR – aparát	600	08T03	253 072,97	
		610	08T03	Technická pomoc IROP PO3	155 893,31
		620			65 150,62
		630			32 029,04
		640			4 608,61
1AC1	Európsky sociálny fond		SPOLU	183 829,24	
1AC1	Ministerstvo kultúry SR aparát	600	08T0101	Koncepčná a riadiaca činnosť	183 829,24
	Ministerstvo kultúry SR aparát	610			119 451,36
		620			49 133,49
		630			15 244,39
		640			0
1AC2	Európsky sociálny fond		SPOLU	6 113,71	
1AC2	Slovenská knižnica pre nevidiacich	610	08S0105	Knižnice a knižná činnosť	6 113,71

1AM 1	Európska územná spolupráca (Interreg V-A SK-AT, Interreg V-A SK-CZ)			SPOLU	818 715,57
1AM 1	Slovenské národné múzeum	600+7 00		Spolu	809 588,46
		610	08S0106	Múzeá a galérie	3 608,64
		620	08S0106	Múzeá a galérie	895,64
		630	08S0106	Múzeá a galérie	23 268,00
		640	08S0106	Múzeá a galérie	104 823,14
		710	08T0103	Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	578 787,80
		710	08T010E	Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR	98 205,24
1AM 1	Slovenské centrum dizajnu	600+7 00	08S0103	Výtvarné umenie, fotografia architektúra a dizajn	3 196,10
		630			3 196,10
		710			0,00
1AM 1	Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo	630	NEALOK		5 931,01
3AA1	Európsky fond regionálneho rozvoja			SPOLU	1 025 212,3 9
3AA1	Európsky fond regionálneho rozvoja				
	Ministerstvo kultúry SR - aparát	600	08T03	Technická pomoc IROP PO 3	314 249,45
		610			232 150,90
		620			81 130,16
		630			0
		640			968,39
3AA1	Slovenské národné múzeum	600	08S0106	Múzeá a galérie	40 244,95
		610			17 933,52
		630			4 039,83
		640			18 271,60
3AA 1	Pamiatkový úrad SR	600	0EJ0H01	PAMIS	657 437,51
		610			478 211,52
		620			

					166 667,12
		630			12 558,87
3AA 1	Národné osvetové centrum	600	08S 0107	Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	13 280,48
		610			13 280,48
3AC1	Európsky sociálny fond			SPOLU	163 372,87
3AC 1	Ministerstvo kultúry SR - aparát	600	08T0101	Riadiaca a koncepcná činnosť	163 372,87
		610			116 761,27
		620			34 347,25
		630			12 264,35

Ministerstvo kultúry SR – aparát: čerpanie výdavkov na Technickú pomoc IROP PO 3, na budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy, čerpanie výdavkov na špičkové vzdelávanie pre zamestnancov analytických útvarov a zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy.

Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo, so zdrojom 1AM1: SÚH Hurbanovo realizuje od 1. januára 2021 v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko, Budujeme partnerstvá, projekt „Hviezdy nás spájajú – astronómia bez hraníc“ (STARS CONNECT US, SKHU/1902/4.1/050). Projekt je financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRD), štátneho rozpočtu SR i Maďarska a z vlastných zdrojov partnerov projektu. Hlavným cezhraničným partnerom je TIT Posztócky Károly Csillagvizsgáló és Múzeum, Tata (Maďarská republika), SÚH je slovenským partnerom projektu.

Slovenské centrum dizajnu, so zdrojom 1AM1: čerpanie výdavkov na udržateľnosť projektu v roku 2021 z refundovaných finančných prostriedkov za obdobie 1. 5. 2020 – 30. 8. 2021, výdavky na služobné cesty súvisiace s výskumnou činnosťou, dovybavenie serverovne VVO klimatizáciou a zakúpenie nového notebooku pre vedúcu výskumnú pracovníčku, realizáciu odborného workshopu VVO Inolab-u, vratku v rámci korekcie vyúčtovania projektu na MIRRI SR v rámci udržateľnosti projektu INTERREG V-A, SK-AT Dizajn a inovácie.

Slovenské národné múzeum so zdrojom 1AM1: čerpanie v rámci spolupráce Gemeinde Leithaprodersdorf a Archeologického múzea na projekte „Po stopách legionárov“: Zriadenie archeologicko-historickej náučnej bicyklovej cesty medzi predsunutým rímskym táborom v Iži okr. Komárno a vidieckym sídlom z doby rímskej v Leithaprodersdorfe.

Čerpanie na projekte „Poklady strednej Európy. Kultúra, príroda, hudba / TREASURE“ s cieľom realizácie putovnej výstavy „Poklady strednej Európy“ v zrekonštruovaných priestoroch kaštieľov Dolná Krupá a Marchegg s partnerom projektu Rakúskym národopisným múzeom vo Viedni a obcou Marchegg. Celkovú sumu výdavkov ovplyvnili kapitálové výdavky, ktoré boli financované z refundovaných finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov.

Slovenské národné múzeum so zdrojom 3AA1: Čerpanie výdavkov v rámci spolupráce SNM – Prírodovedného múzea, Enviromental Institute, s. r. o. a Ústavom zoológie SAV na projekt "DNA barcoding Slovenska (SK-BOL), súčasť medzinárodnej iniciatívy International Barcode of Life" s cieľom zvýšenia výskumnej aktivity BSK prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave.

Pamiatkový úrad SR so zdrojom 3AA1: Výdavky na realizáciu národného projektu „Pamiatkový informačný systém“ (PAMIS) ako súčasť Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, prioritná os 7 - Informačná spoločnosť. V roku 2021 prebiehala realizácia hlavných aktivít projektu: Analýza a dizajn za oblasť zberu a napĺňanie dát internými pracovníkmi za oblasť realizácie integrovaného informačného systému PAMIS. V rámci podporných aktivít projektu PAMIS boli v roku 2021 zabezpečené činnosti súvisiace s projektovým a finančným riadením projektu, s personálnou a účtovnou agendou príslušných zamestnancov podieľajúcich sa na danom projekte.

Národné osvetové centrum, so zdrojom 3AA1: Čerpanie na personálne výdavky v rámci projektu „Management údajov v neprofesionálnom umení“.

Prehľad výdavkov kapitoly hradených z prostriedkov na spolufinancovanie na spoločné programy SR a EÚ zaradené do výdavkov štátneho rozpočtu je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eurách)

ZDROJ	Popis/organizácia	EKR	Program	SUMA
SPOLU za všetky zdroje			SPOLU	727 731,66
1AA2	Európsky fond regionálneho rozvoja		SPOLU	38 029,95
1AA2	Slovenské národné múzeum	600	08S0106 Múzeá a galérie	38 029,95
		610		17 933,49
		630		4 039,83
		640		16 056,63
1AC2	Európsky sociálny fond		SPOLU	6 114,00
1AC2	Slovenská knižnica pre nevidiacich	610	08S0105 Knižnice a knižná činnosť	6 114,00
1AC3	Európsky sociálny fond – pro rata		SPOLU	42 331,62
	Ministerstvo kultúry SR - aparát	600	08T0101 Konceptná a riadiaca činnosť	42 331,62
		610		26 898,77
		620		9 806,83
		630		5 626,02
3AA2	Európsky fond regionálneho rozvoja		SPOLU	254 508,99
	Ministerstvo kultúry SR – aparát	600	08T03 Technická pomoc IROP PO 3	136 147,02
		610		93 124,83
		620		35 103,25
		630		7 686,56
		640		232,38
3AA2	Pamiatkový úrad SR	600	0EJ 0H01 PAMIS	116 018,36
		610		84 390,26
		620		29 411,83
		630		2 216,27
3AA2	Národné osvetové centrum	610	08S0107 Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	2 343,61
3AA3	Európsky sociálny fond – pro rata		SPOLU	101 730,59
3AA3	Pamiatkový úrad SR	600	0EJ0H01 PAMIS	99 716,28
		610		72 532,32
		620		25 279,10
		630		1 904,86
3AA3	Národné osvetové centrum	610	08S0107 Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	2 014,31
3AC2	Európsky sociálny fond		SPOLU	61 270,96
	Ministerstvo kultúry SR – aparát	600	08T0101 Konceptná a riadiaca činnosť	61 270,96

		610			41 684,59
		620			14 731,88
		630			4 854,49
3AC3	Európsky sociálny fond - pro rata				49 419,02
	Ministerstvo kultúry SR - aparát	600	08T0101	Koncepčná a riadiaca činnosť	49 419,02
		610			35 521,54
		620			12 253,99
		630			1 643,49
1AM2	Európska územná spolupráca (Interreg V-A SK-AT, Interreg V-A SK-CZ)			SPOLU	174 326,53
1AM2	Slovenské národné múzeum	600+700		Spolu	174 227,71
		610	08S0106	Múzeá a galérie	40 828,47
		620	08S0106	Múzeá a galérie	1 853,83
		630	08S0106	Múzeá a galérie	1 002,87
		640	08S0106	Múzeá a galérie	0,00
		710	08T0103	Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	113 212,20
		710	08T010E	Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR	17 330,34
1AM2	Slovenské centrum dizajnu	630	08S0103	Výtvarné umenie, fotografia, architektúra a dizajn	49,41

Prehľad výdavkov kapitoly z iných prostriedkov zo zahraničia na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi SR a inými štátmi je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eurách)

ZDR OJ	Popis/organizácia	EKR K	Program	SUMA
SPOLU za všetky zdroje			SPOLU	882 305,31
1AJ1	Európska územná spolupráca, programy nadnárodnej spolupráce a programy medzinárodnej spolupráce		SPOLU	65 830,63
1AJ1	Ministerstvo kultúry SR - aparát		08T0101 Koncepčná a riadiaca činnosť	65 830,63
		610		38 442,54
		620		14 550,67
		630		12 453,07
		640		384,35
11E1	Finančný mechanizmus EHP		SPOLU	595 794,27
11E1	Slovenské národné múzeum	600+700	08S0106 Múzeá a galérie	59 284,74
		610		717,87
		620		3 805,67
		630		15 754,52
		640		15 726,00
		700		23 280,68

11E1	Pamiatkový úrad SR	600+7 00	08S010 8	Ochrana pamiatkového fondu	536 509,53
		610			194 011,89
		620			71 653,02
		630			268 495,74
		640			224,73
		700			2 124,15
11O5	Vzdelávanie a sociálne veci			SPOLU	3 863,83
11O5	Štátna vedecká knižnica v Košiciach	600	NEAL OK		3 863,83
		630			3 863,83
11P3	Kultúra a médiá			SPOLU	70 785,85
11P3	Divadelný ústav	600	08S010 1	Divadlá a divadelná činnosť	3 125,20
		630			3 125,20
11P3	Slovenský filmový ústav	600	08S010 4	Kultúra a médiá	62 660,65
		610			36 278,36
		620			10 081,32
		630			16 300,97
11P3	Národné osvetové centrum	600	08S010 7	Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	5 000,00
		610			5 000,00
35	Iné zdroje zo zahraničia z programov mimo EÚ			SPOLU	146 030,26
	Slovenské národné múzeum	600+7 00		Spolu	117 014,95
		600	08S010 6	Múzeá a galérie	21 394,33
		630			21 394,33
		700			95 620,62
35	Univerzitná knižnica v Bratislave	600	NEAL OK		109,41
		630			109,41
35	Štátna vedecká knižnica v Košiciach	600	NEAL OK		14 799,68
		610			1 110,00
		620			481,35
		630			13 208,33
35	Literárne informačné centrum	600	08S010 9	Literatúra a knižná kultúra	14 106,22
		630			14 106,22

Ministerstvo kultúry SR aparát, zdroj 1AJ1: Realizácia projektu CREADIS3 v rámci programu spolupráce Interreg Europe za obdobie január až október 2020 v sume 9 614,64 eur a realizácia projektu A.L.I.C.E., ktorý je financovaný z programu Interreg Europe a EÚ/ERD, za obdobie január až december 2020 v sume 56 215,99 eur.

A.L.I.C.E. – je európska iniciatíva v oblasti podpory animovanej tvorby. Lídrom projektu je Regionálny audiovizuálny fond Wallimage. Projekt A.L.I.C.E. je financovaný z programu Interreg Europe a EÚ/ERDF. Projekt bude trvať do 31. 7. 2022. Má naplniť cieľ podprogramu Rozvoj ekonomiky založenej na vedomostiach a inováciách cez prioritnú os Zvýšenie politiky konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. Projekt sa zameriava na podporu v sektore animácie.

CREADIS3 – je európska iniciatíva v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Projekt bude trvať do 31. decembra 2021.

Slovenské národné múzeum, zdroj 35: Čerpanie v rámci spolupráce SNM – MUK Svidník/Župného múzea v Satu Mare (RO), Zakarpatského múzea ľudovej architektúry a bývania v Užhorode (UA) na projekte HUSKROUA /17020/ 3.1. /0040 s cieľom odborného výskumu – ZSC, vydanie zbierkových katalógov, brožúr, Workshop, recepcie, v rámci implementácie projektu, nákupu notebookov, tlačiarne, fotoaparátu, externých harddiskov a osobného vozidla. V rámci zdroja sú aj výdavky, ktoré boli financované z refundovaných finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov – Múzeá v Martine, SNM – Spišské Múzeum v Levoči, SNM – Múzeum Maďarov.

Slovenské národné múzeum, zdroj 11E1: Čerpanie v rámci spolupráce SNM – Múzea E. Štúra v Modre, Telemark Museum a Mesta Modra na projekte „Deň hlíny – Čaro hlíny“ s cieľom vytvorenia novej expozície. Čerpanie na udržateľnosť projektu „HraMoKaPlus – Obnova priestorov barokového kaštieľa na hrade Modrý Kameň pre tradície slovenského hračkárstva a bábkarstva v remeselných dielňach, na výrobu a predaj regionálnych produktov“, v rámci ktorého bola sprístupnená nová historická expozícia „História hradu Modrý Kameň a rodu Balašovcov“ (2017), spolupráca SNM – Múzea bábkarských kultúr a hračiek, hradu Modrý Kameň a partneri: Kulturproduksjoner, VŠMU – Divadelná fakulta – Katedra bábkarskej tvorby, ÚĽUV - Ústredie ľudovej umeleckej výroby.

Pamiatkový úrad SR, zdroj 11E1: Čerpanie výdavkov na implementáciu medzinárodných projektov Pamiatkového úradu SR a Riksantikvaren „PRO MONUMENTA II.“ a „Červený kláštor – znovuzrodený“ v spolupráci s Norsk Kulturvav a National Trust of Norway, financovaných z EEA Grants. KPU Košice realizoval projekt návratu repliky kláštorného zvona, podklady a konzultácie pre nové expozície a spoluprácu a s Univerzitou Palackého v Olomouci v rámci projektu ARTECA – pokročilé fyzikálno-chemické metódy vo výskume a ochrane kultúrneho a umeleckého dedičstva – II. etapa.

Divadelný ústav, zdroj 11P3: Na realizáciu schváleného projektu zo zdrojov EÚ (Kreatívna Európa – Podpora projektov európskej spolupráce 2019) pod názvom Classics in The Graphic Novel/Klasika v grafickom románe. Projekt je zameraný na študentov stredných škôl k vytvoreniu vzťahu k divadlu prostredníctvom grafických románov.

Slovenský filmový ústav, zdroj 11P3: Výdavky čerpané na projekt Creative Europe desk Slovakia na činnosť Kancelárie Creative Europe Desk. Z dôvodu pandemických opatrení a schválenia programu na obdobie rokov 2021 – 2027 pristúpila dočasne k rozpočtovaniu na obdobie 18 mesiacov, ktoré nastalo od júla 2021. K stálym činnostiam patrí distribúcia aktuálnych výziev a informácií o programe Kreatívna Európa (podprogramy Kultúra a MEDIA), informovanosť o výsledkoch jednotlivých grantových výziev.

Národné osvetové centrum, zdroj 11P3: Čerpanie v rámci projektu Európsky kontaktný bod na mzdové výdavky do ukončenia projektu 31. 3. 2021.

Univerzitná knižnica v Bratislave, zdroj 35: Čerpanie prostriedkov na úhradu faktúr za knihy z prijatého grantu z U. S. Embassy Bratislava – Projekt – Books Acquisition.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach, zdroj 35: Čerpanie výdavkov na činnosť Amerického centra z grantu U. S. Embassy Bratislava v rámci programu ERASMUS+.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach, zdroj 1105: Čerpanie výdavkov poskytnutých Slovenskou akademickou asociáciou pre medzinárodnú spoluprácu Národnou agentúrou programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu.

Literárne informačné centrum, so zdrojom 35: Čerpanie výdavkov v rámci Vyšehradského literárneho rezidenčného programu na financovanie štipendijných pobytov spisovateľov, básnikov, esejistov, literárnych kritikov, umeleckých prekladateľov či novinárov zo všetkých štyroch vyšehradských krajín z prostriedkov Medzinárodného vyšehradského fondu.

Prehľad výdavkov kapitoly hradených z prostriedkov na spolufinancovanie k zahraničným grantom a prostriedkov poskytnutým na základe medzinárodných zmlúv je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eurách)

ZDROJ	Popis/organizácia	EKRK		Program	SUMA
SPOLU za všetky zdroje					100 835,10
11E2	Finančný mechanizmus EHP			SPOLU	100 835,10
11E2	Slovenské národné múzeum	600		spolu	6 156,95
		610	08S0106	Múzeá a galérie	126,69
		620	08S0106	Múzeá a galérie	1 242,17
		630	08S0106	Múzeá a galérie	2 012,92
		640	08S0106	Múzeá a galérie	2 775,17
11E2	Pamiatkový úrad SR	600+700	08S0108	Ochrana pamiatkového fondu	94 678,15
		610			34 237,40
		620			12 644,62
		630			47 381,62
		640			39,66
		700			374,85

FINANČNÉ OPERÁCIE

1.4.1. Príjmové finančné operácie

V rámci príjmových finančných operácií rozpočtové organizácie rezortu a aparát v roku 2021 vykázali spolu príjmové finančné operácie v sume 3 043 297 eur. Z uvedenej sumy kat. 453 – prostriedky predchádzajúcich rokov predstavuje spolu 3 038 297 eur (aparát ministerstva 1 086 019 eur, Pamiatkový úrad SR 764 641 eur, Slovenská národná knižnica 579 823 eur, Štátna vedecká knižnica v Košiciach 7 131 eur, UKB 600 683 eur) a kat. 456 – prijaté finančné zábezpeky sumu 5 000 eur (Pamiatkový úrad 5 000 eur).

1.4.2. Výdavkové finančné operácie

Rozpočtové organizácie rezortu kultúry a aparát ministerstva vykázali v roku 2021 výdavkové finančné operácie v sume 55 000 eur v kat. 819 – vrátené finančné zábezpeky (aparát ministerstva 50 000 eur a Pamiatkový úrad 5 000 eur).

1.5. PRÍJMY, VÝDAVKY, FINANČNÉ OPERÁCIE SÚVISIACE S OPATRENAMI PRIJATÝMI NA ZMIERNENIE NEGATÍVNYCH NÁSLEDKOV COVID-19 A OPATRENIA PRIJATÉ NA ZABRÁNENIE JEHO ŠÍRENIA

Rok 2021 bol ovplyvnený pandemiou spôsobenou ochorením COVID-19. Štátne orgány prijali viaceré opatrenia vo forme zákazov a odporúčaní pre fyzické a právnické osoby, vrátane vyhlásenia núdzového stavu, čím obmedzili resp. pozastavili podnikateľské činnosti, zakázali uskutočňovanie hromadných podujatí resp. ich povolili s obmedzenou kapacitou, s limitmi na pohyb a zhromažďovanie osôb s cieľom obmedziť vznik a šírenie ochorenia COVID-19. Tieto opatrenia mali vplyv na príjmovú aj výdavkovú časť rozpočtu kapitoly ministerstva. Na zmiernenie negatívnych vplyvov prijatých opatrení boli kapitole poskytnuté finančné prostriedky spolu v sume 34 535 229 eur. Uvedená suma bola v priebehu roka upravená formou rozpočtového opatrenia na 30 308 070 eur.

1.5.1. Príjmy

Na kompenzáciu výpadku príjmov a zvýšených výdavkov v súvislosti s opatreniami prijatými na zabránenie vzniku a šíreniu COVID-19 pre príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva boli kapitole pridelené finančné prostriedky formou úprav rozpočtu v celkovej sume 4 535 229 eur zo ŠR SR.

Na finančnú pomoc pre sektor kultúry a kreatívneho priemyslu boli kapitole pridelené finančné prostriedky v sume 30 000 000 eur, ktoré v priebehu roka boli upravené na sumu 25 772 841 eur (na základe reálne podaných žiadostí, ktoré splňali podmienky výzvy a boli schválené).

Ministerstvo poskytuje pridelené prostriedky formou dotácie na základe výzvy v dotačnom programe č. 6 Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí, Schémy minimálnej pomoci na podporu kultúry a kreatívneho priemyslu v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 DM-15/2020 v znení dodatku č. 1 a zákona č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

1.5.2. Výdavky

Ministerstvo pridelo na zabezpečenie výdavkov negatívne ovplyvnených pandémiou pre príspevkové organizácie sumu 4 535 229 eur, čo tvorí 100 % prijatého príspevku. Finančné prostriedky boli uvoľňované na základe zberov údajov od organizácií v priebehu roka.

Prehľad poskytnutých finančných prostriedkov príspevkovým organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva v rokoch 2020 a 2021 je uvedený v nasledujúcej tabuľke (zdroj 111).

(v eurách)

Organizácia	Rok	
	2021	2020
Slovenská národná galéria	53 240	90 428
Divadelný ústav	2 000	32 640
Divadlo Nová scéna	582 028	144 888
Hudobné centrum	34 281	114 361
Literárne informačné centrum	8 300	53 730
Múzeum Slovenského národného povstania	0	14 728
Národné osvetové centrum	5 500	311 500
Slovenská filharmónia	346 845	362 497
Umelecký súbor Lúčnica	72 305	98 390
Slovenská ústredná hviezdáreň	8 372	13 600
Slovenské centrum dizajnu	0	4 900
Slovenské národné divadlo	1 660 565	1 533 000
Slovenské technické múzeum	40 031	60 906
Slovenský filmový ústav	94 954	270 448
Slovenský ľudový umelecký kolektív	31 309	80 886
Štátna filharmónia Košice	87 715	203 999
Štátna opera	126 225	237 684
Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici	12 820	40 856
Štátne divadlo Košice	144 262	455 194
Štátny komorný orchester v Žiline	80 794	129 511
Ústredie ľudovej umeleckej výroby	0	17 735
Slovenské národné múzeum	1 100 883	2 417 272
Tanečné divadlo Ifjú Szivek	42 800	100 148
Kunsthalle Bratislava	0	7 070
Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu	0	3 000
SPOLU	4 535 229	6 799 371

Na znižovanie ekonomických dopadov súvisiacich s pandémiou ochorenia COVID-19 bol určený program Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí v oblasti kultúry s prideleným rozpočtom po úprave v sume 25 772 841 eur. Skutočné čerpanie je v sume 25 039 837 eur, čo predstavuje 97 %-né čerpanie upraveného rozpočtu. V rámci programu boli vyhlásené 3 výzvy (Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry – COVID-19 – pre neziskové organizácie s termínom predkladania žiadostí do 31. marca 2021, Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť

kultúry – COVID-19 – pre profesionálky a profesionálov pôsobiacich v kultúre a kreatívnom priemysle s termínom predkladania žiadostí do 30. júna 2021, Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry – COVID-19 – „jednoosobovky“ s termínom predkladania žiadostí do 31. októbra 2021). V rámci programu bolo podaných 1 634 žiadostí, podporených bolo 1 487 žiadostí.

1.5.3. Finančné operácie

V rámci zabezpečenia znižovania dopadov prijatých opatrení na zamedzenie šíreniu ochorenia COVID-19 kapitola nevykazuje v sledovanom období žiadne príjmy ani výdavky finančných operácií.

1.6. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

(1) Rozpočtové organizácie

Záväzný ukazovateľ – počet zamestnancov rozpočtových organizácií a aparátu ministerstva kultúry bol stanovený v počte 1 141 osôb, z toho pre aparát ministerstva 192 osôb, z toho administratívne kapacity aparátu v počte 30 osôb. Rozpočtovými opatreniami bol upravený na 1 188 osôb.

Plnenie záväzného limitu k 31. 12. 2021 bolo na základe vykázaného prepočítaného počtu zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu, vrátane aparátu ministerstva v počte 1 173 osôb, z toho aparát ústredného orgánu 213 osôb, z toho administratívne kapacity ústredného orgánu v počte 32 osôb, čo je v porovnaní s upraveným rozpočtom k 31. 12. 2021 obsadenosť miest na úrovni 98,7 %, čo predstavuje neplnenie celkom v počte 15 osôb, z toho za oblasť rozpočtových organizácií ministerstvo vykazuje neplnenie v počte 12 osôb a za aparát ústredného orgánu v počte 3 osoby.

Záväzný ukazovateľ – schválený rozpočet finančných prostriedkov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (mzdové výdavky) bol na rok 2021 pre rozpočtové organizácie, vrátane aparátu ministerstva, stanovený v sume 16 584 638 eur, z toho pre aparát ministerstva v sume 3 799 797 eur. Po realizácii rozpočtových opatrení bol rozpočet upravený na sumu 18 912 210 eur (z toho zdroj 111 v sume 17 455 589 eur, zdroj 1AA1 v sume 155 893 eur, zdroj 1AC1 v sume 119 451 eur, zdroj 1AC3 v sume 26 899 eur, zdroj 3AA1 v sume 710 363 eur, zdroj 3AC1 v sume 116 761 eur, zdroj 3AA2 v sume 177 515 eur, zdroj 3AA3 v sume 72 532 eur, zdroj 3AC2 v sume 41 685 eur, zdroj 3AC3 v sume 35 522 eur), z toho aparát ministerstva v sume 5 153 750 eur (z toho zdroj 111 v sume 4 332 263 eur, zdroj 1AA1 v sume 155 893 eur, zdroj 1AC1 v sume 119 451 eur, zdroj 1AC3 v sume 26 899 eur, zdroj 3AA1 v sume 232 151 eur, zdroj 3AC1 v sume 116 761 eur, zdroj 3AA2 v sume 93 125 eur, zdroj 3AC2 v sume 41 685 eur, zdroj 3AC3 v sume 35 522 eur).

Úprava rozpočtu mzdových prostriedkov pre aparát ústredného orgánu v rámci zdroja 111 v celkovej sume 532 466 eur bola realizovaná formou rozpočtových opatrení, ktorými sa zabezpečili mzdové výdavky pre zamestnancov aparátu Ministerstva kultúry SR a analytické kapacity na zabezpečenie ich činnosti. Úprava rozpočtu mzdových prostriedkov – viazanie mzdových výdavkov v kategórii 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania na zdroji 111 pre rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva bolo realizované v celkovej sume 40 000 eur formou rozpočtového opatrenia – úprava záväzných ukazovateľov v rámci kapitoly.

V rozpočtových organizáciách rezortu kultúry, vrátane aparátu ministerstva boli k 31. 12. 2021 čerpané prostriedky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania celkom v sume 18 850 997 eur (z toho zdroj 111 v sume 17 394 376 eur, zdroj 1AA1 v sume 155 893 eur, zdroj 1AC1 v sume 119 451 eur, zdroj 1AC3 v sume 26 899 eur, zdroj 3AA1 v sume 710 362 eur, zdroj 3AC1 v sume 116 761 eur, zdroj 3AA2 v sume 177 515 eur, zdroj 3AA3 v sume 72 532 eur, zdroj 3AC2 v sume 41 685 eur, zdroj 3AC3 v sume 35 522 eur), čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavuje plnenie 99,7 %. V rámci štátneho rozpočtu boli čerpané finančné prostriedky v sume 17 394 376 eur, čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavuje plnenie na úrovni 99,6 %.

Aparátu ministerstva boli poskytnuté prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie spoločných programov Európskej únie v celkovej sume 1 203 693 eur, z toho

na mzdové výdavky v sume 821 487 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 301 657 eur, v tom:

- v rámci podprogramu 08T03 – Technická pomoc Integrovaný regionálny operačný program Prioritná os 3 v sume 703 469 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 481 169 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 181 384 eur,

- v rámci podprogramu 08T 01 – Koncepcia kultúrnej politiky, riadenie a koordinácia programov presunom z kapitoly MV SR na projekt Budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy v sume 424 960 eur, z toho na mzdové výdavky v sume eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 9 041 eur.

Súčasne boli na mzdy čerpané aj prostriedky zo samostatného účtu Dary a granty v sume 38 443 eur formou refundácie výdavkov súvisiacich s realizáciou projektu CREADIS3 v rámci programu spolupráce Interreg Europe v sume 3 628 eur a s realizáciou projektu A.L.I.C.E., ktorý je financovaný z programu Interreg Europe a EÚ/ERDF v sume 34 815 eur.

V rámci rozpočtových organizácií boli čerpané prostriedky zo samostatného účtu 194 012 eur na refundáciu miezd na projekt Pro Monumenta II.

Priemerná mesačná mzda v roku 2021 vypočítaná z celkového skutočného čerpania mzdových prostriedkov za oblasť rozpočtových organizácií dosiahla 1 194 eur.

Mimorozpočtové prostriedky nečerpala žiadna rozpočtová organizácia.

Čerpanie finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu kultúry z prostriedkov štátneho rozpočtu a ostatných zdrojov uvádza nasledovný prehľad:

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	3 770 587	4 003 178	4 003 178	4 003 178	100,0	100,0	1,06
UK v Bratislave	2 942 283	3 273 581	3 273 581	3 273 581	100,0	100,0	1,11
ŠVK v Prešove	529 150	575 770	575 770	575 770	100,0	100,0	1,09
ŠVK v Košiciach	870 791	1 059 073	934 073	883 049	94,5	83,4	1,01
Bibiana	457 853	534 523	534 523	534 523	100,0	100,0	1,16
PÚ SR	4 529 304	4 750 493	4 695 138	4 695 138	100,0	98,8	1,04
MK SR	5 033 835	4 235 964	5 416 150	5 379 470	99,3	127,0	1,07
Celkom	18 133 803	18 432 582	19 432 413	19 344 709	99,5	104,9	1,07

Čerpanie finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu kultúry z prostriedkov štátneho rozpočtu uvádza nasledovný prehľad:

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	4 003 178	3 605 083	3 747 633	3 747 633	100	104	93,6
UK v Bratislave	3 273 581	2 948 041	3 016 501	3 016 501	100	102,3	92,1
ŠVK v Prešove	575 770	518 513	533 073	533 073	100	102,8	92,6
ŠVK v Košiciach	883 048	953 754	937 659	937 659	100	98,3	106,2
Bibiana	534 523	481 368	493 513	493 513	100	102,5	92,3

PÚ SR	4 570 493	4 278 082	4 394 947	4 394 947	100	102,7	96,2
MK SR	4 754 733	3 799 797	4 332 263	4 271 050	98,6	112,4	89,8
Celkom	18 595 326	10 031 514	10 691 455	10 630 242	99,4	106	57,2

Vývoj počtu zamestnancov v jednotlivých organizáciách rezortu dokumentuje nasledovná tabuľka:

(prepočítané osoby)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	303	287	287	288,6	100,6	100,6	95,2
UK v Bratislave	209	214	202	193,7	95,9	90,5	92,7
ŠVK v Prešove	43	40	40	41,5	103,8	103,8	96,5
ŠVK v Košiciach	72	73	73	68,4	93,7	93,7	95
Bibiana	35	35	35	34,9	99,7	99,7	99,7
PÚ SR	333	300	336	333,6	99,3	111,2	100,2
MK SR	218	192	215	212,6	98,9	110,7	97,5
Celkom	1 213	1 141	1 188	1 173,3	98,8	102,8	96,7

Podľa štruktúry odmeňovania sa v roku 2021 na celkovom počte zamestnancov najväčšou mierou podieľali zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme a to vo výške 70,6 %, podiel štátnych zamestnancov predstavoval 29,4 %.

V roku 2021 skutočnosť plnenia zamestnancov v štátnej službe za rok 2021 bola celkom v počte 344 osôb (z toho aparát ministerstva 178 osôb).

Skutočnosť plnenia zamestnancov vo verejnej službe za rok 2021 bola celkom v počte 828 osôb (z toho aparát 34 osôb).

Hlavnou príčinou neplnenia upraveného limitu zamestnancov bol odchod zamestnancov z verejnej služby – neobsadenosť z dôvodu existencie výhodnejších ponúk na trhu práce voľných pracovných miest, ukončenie pracovného pomeru na dobu určitú, ukončenie pracovného pomeru dohodou, odchod do starobného dôchodku.

(2) Príspevkové organizácie

Počet zamestnancov príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva bol aj v roku 2021 stanovený ako orientačný ukazovateľ v počte 3 275 osôb. V priebehu roka 2021 bola realizovaná úprava, ktorej dôsledkom bolo zníženie celkového počtu zamestnancov na 3 221 osôb. Plnenie počtu zamestnancov predstavovalo 3 478 osôb, t. z., že príspevkové organizácie naplnili stanovený orientačný ukazovateľ, čím došlo k zvýšenému plneniu v porovnaní s upraveným rozpočtom (plnenie na úrovni 108,0 %), čo predstavuje prekročenie v počte 257 osôb.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené počty zamestnancov stanovené zriaďovateľom – ministerstvom kultúry – ako orientačný ukazovateľ rozpočtu podľa jednotlivých organizácií.

(prepočítané osoby)

Organizácia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
ŠVK, B. B.	72	61	61	69,1	113,3	113,3	96
SND, BA	879	898	839	831,9	99,2	92,6	94,6
DNS, BA	133	110	110	134,6	122,4	122,4	101,2
ŠO, B. B.	209	188	188	205,5	109,3	109,3	98,3
ŠD, Košice	335	279	279	336,3	120,5	120,5	100,4

Lúčnica, BA	31	28	28	30,4	108,6	108,6	98,1
SF, BA	281	276	276	274,3	99,4	99,4	97,6
SĽUK, BA	83	73	73	76,4	104,7	104,7	92
TD Ifjú Szivek	31	20	20	26,7	133,5	133,5	86,1
ŠKO Žilina	46	44	44	45	102,3	102,3	97,8
ŠF Košice	122	105	105	120,5	114,8	114,8	98,8
SÚH, Hurbanovo	25	25	25	25,2	100,8	100,8	100,8
HC, BA	32	28	28	30,7	109,6	109,6	95,9
SCD, BA	20	16	18	18,4	102,2	115	92
SFÚ, BA	86	77	77	85,8	111,4	111,4	99,8
DÚ, BA	43	36	36	41	113,9	113,9	95,3
NOC, BA	67	72	72	63,1	87,6	87,6	94,2
LIC, BA	26	25	25	23,4	93,6	93,6	90
SKN, Levoča	44	44	46	43,8	95,2	99,5	99,5
SNM, BA	581	503	503	582,3	115,8	115,8	100,2
STM, Košice	83	75	75	76,1	101,5	101,5	91,7
MSNP, BB	84	76	53	82,2	155,1	108,2	97,9
SNG, BA	177	149	172	184,5	107,3	123,8	104,2
KHB	11	9	10	11,2	112	124,4	101,8
ÚĽUV, BA	64	58	58	59,6	102,8	102,8	93,1
Celkom	3 565	3 275	3 221	3 478	108	106,2	97,6

Priemerná mesačná mzda v príspevkových organizáciách rezortu v roku 2021, určená z celkových zdrojov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania dosiahla 1 326 eur, čo je v porovnaní s rokom 2020 nárast o 70 eur (o 5,6 %).

1.7. PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE V PÔSOBNOSTI KAPITOLY

Celkovo boli k 31. 12. 2021 uvoľnené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu v sume 101 263 226 eur podľa prvkov nasledovne: v programe 08S v sume 94 912 812 eur, v programe 08T 3 134 085 eur a v programe 0EK 3 216 329 eur. V roku 2021 boli príspevkovým organizáciám uvoľnené rozpočtové prostriedky na realizáciu projektov v oblasti kultúrnych aktivít v tuzemsku, v zahraničí, na informatizáciu, akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva, obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, na stratégiu nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty, na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR a na podpornú infraštruktúru.

Príspevkové organizácie za rok 2021 dosiahli z hlavnej činnosti kladný hospodársky výsledok v sume 80 251 eur ako rozdiel medzi dosiahnutými výnosmi 125 530 273 eur a nákladmi v sume 125 357 991 eur, po zohľadnení dane v sume 92 030 eur. Z podnikateľskej činnosti bol vykázaný kladný hospodársky výsledok v sume 75 853 eur. Hospodársky výsledok z hlavnej, ako aj z podnikateľskej činnosti dosiahol kladnú hodnotu v sume 156 104 eur. Z celkového počtu 25 príspevkových organizácií vykázalo kladný hospodársky výsledok 17 organizácií a 8 organizácií vykázalo záporný hospodársky výsledok. Divadlo Nová scéna vykázalo záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 329 959 eur. Záporný hospodársky výsledok bol ovplyvnený nižšími tržbami pri nižšom počte predstavení. Celková činnosť divadla bola ovplyvnená dlhodobo trvajúcou mimoriadnou pandemickou situáciou. Slovenská filharmónia vykázala záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 168 638 eur, strata vznikla predovšetkým z dôvodu Covid-19 nemožnosťou získavania vlastných príjmov zo vstupného, z prenájmov krátko- i dlhodobých, znížením bežného transferu na rok 2021 o 10 % vrátane mzdových prostriedkov. Čiastočne tiež účtovnou nákladovou operáciou odpisov majetku obstaraného z vlastných zdrojov, nekrytých výnosmi. Štátne divadlo Košice vykázalo záporný hospodársky výsledok v sume 297 819 eur, nejde o finančnú stratu, iba účtovnú, čo je v súlade s platnou metodikou účtovania v danom období a vyplýva najmä z nákladov na tvorbu rezerv na súdne spory, na tvorbu odpisov majetku nadobudnutého z vlastných zdrojov a z nákladov, ktorých úhrada sa zrealizuje v nasledujúcom účtovnom období z vlastných zdrojov organizácie. Štátna opera Banská

Bystrica vykázala záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 145 554 eur. Vykázanie záporného hospodárskeho výsledku k 31. 12. 2021 je ovplyvnené aj dosiahnutím nižších skutočných tržieb a vlastných výnosov v porovnaní s upraveným rozpočtom na rok 2021. Kompenzácia výpadku príjmov za IV. štvrťrok 2021 nebola realizovaná. Tanečné divadlo Ifjú Szivek vykázalo záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 20 210 eur. Záporný hospodársky výsledok vznikol z dôvodu výpadku príjmov. Slovenské národné múzeum vykázalo záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 614 901 eur. Činnosť SNM bola v sledovanom období čiastočne, alebo úplne zastavená v dôsledku pokračovania štátom vyhlásenej karantény z konca roka 2020, čo trvalo takmer do mája 2021 a nepriaznivo ovplyvnilo jeho hospodárenie vo všetkých jeho organizačných zložkách. Karanténne opatrenia obmedzujú tvorbu príjmov z vlastných zdrojov a to zasiahlo múzeá, ktoré väčšinu svojich príjmov majú z vlastných zdrojov. Po uvoľnení opatrení návštevnosť v SNM bola spočiatku minimálna, jej rast bol veľmi pozvoľný a tak dosiahnuté tržby zo vstupného sú v porovnaní s rokom 2020 mierne vyššie, avšak nie v takej výške, aby úplne zabránili negatívnemu hospodáreniu SNM. S ohľadom na uvedenú situáciu, ako aj na krátenie rozpočtu zo štátnych zdrojov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi muselo SNM vo väčšej miere použiť vlastné zdroje, ktoré boli ušetrené z minulých období. V roku 2020 SNM vykázalo celkový zisk 1 057 659,54 eur, preto stratu v roku 2021 treba vnímať v nadväznosti na predchádzajúci rok. Strata v roku 2021 predstavuje účtovnú stratu a SNM ku koncu roku nemalo problémy s úhradami svojich záväzkov. Slovenská knižnica pre nevidiacich MH v Levoči vykázala záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 3 510 eur. Hospodársky výsledok ovplyvnilo predovšetkým zapojenie mimorozpočtových prostriedkov na spolufinancovanie projektov ÚPSVaR do rozpočtu, a to: projekt „Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím“ a projekt „Poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska“. Slovenské technické múzeum v Košiciach vykázalo záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 614 901 eur. Faktor, ktorý ovplyvnil hospodársky výsledok na oblasť tvorby vlastných výnosov, bol predovšetkým pandémie ochorenia COVID-19, ktorá zapríčinila nižšie príjmy zo vstupného a predaja propagačného materiálu, nižšie príjmy z krátkodobých prenájmov a dlhodobých prenájmov, zvýšené výdavky na protipandemické opatrenia, nárast cien médií, služieb a ostatných nákladov.

Na výnosoch sa podieľali najmä tržby z predaja služieb v sume 7 658 186 eur a výnosy z transferov a rozpočtových príjmov príspevkových organizácií v sume 115 750 604 eur.

Najvyšší podiel na celkových nákladoch predstavovali najmä osobné náklady v sume 79 803 267 eur, služby v sume 20 239 994 eur, spotrebované nákupy v sume 7 940 647 eur, odpisy dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku v sume 14 427 896 eur.

Príjmy

Schválený rozpočet celkových príjmov príspevkových organizácií za rok 2021 bol 107 716 214 eur. Najväčší podiel na celkových príjmoch predstavujú granty a transfery, a to 95 685 296 eur, z toho tuzemské bežné granty a transfery 83 185 824 eur, v nich príjmy zo štátneho rozpočtu v podpoložke 312 001 - bežné transfery zo štátneho rozpočtu v sume 83 185 824 eur. Tuzemské kapitálové granty a transfery boli rozpočtované na rok 2021 v sume 12 394 772 eur a v nich podpoložka 322 001 – kapitálové príjmy zo ŠR v sume 12 394 772 eur. Upravený rozpočet celkových príjmov príspevkových organizácií bol 127 511 986 eur, z toho v bežných transferoch zo štátneho rozpočtu v sume 101 545 648 eur a v kapitálových transferoch zo štátneho rozpočtu v sume 16 433 338 eur. Skutočnosť celkových príjmov od začiatku roka 2021 bola 129 380 506 eur, granty a transfery dosiahli 119 084 619 eur. Bežný transfer zo ŠR dosiahol 101 655 374 eur a kapitálový transfer zo ŠR dosiahol 16 472 822 eur. Druhú časť príjmov príspevkových organizácií rezortu kultúry tvoria nedaňové príjmy, ktoré k 31.12.2021 dosiahli celkový objem 10 295 886 eur. Sem patria príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku, administratívne poplatky a iné poplatky, kapitálové príjmy a iné nedaňové príjmy.

Prehľad príjmov príspevkových organizácií

(v eurách)

Kategória	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	1 235 187,10	1 564 044,00	1 377 179,00	1 065 687,83	77,4	68,1	0,86
220 administratívne poplatky a iné poplatky a platby	7 849 825,97	10 271 211,00	7 710 241,99	8 601 455,68	115,6	83,7	1,10
230 kapitálové príjmy	177 107,00	0,00	2 562,09	9 955,09	388,6	0,0	0,06
240 úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných fin. výpomocí	214,12	70,00	70,00	187,89	268,4	268,4	0,88
290 iné nedaňové príjmy	429 701,70	195 593,00	226 444,64	618 599,85	273,2	316,3	1,44
200 Nedaňové príjmy	9 692 035,89	12 030 918,00	9 316 497,72	10 295 886,34	110,5	85,6	1,06
310 tuzemské bežné granty a transfery	105 982 219,35	83 185 824,00	101 647 350,01	102 502 193,64	100,8	123,2	0,97
320 tuzemské kapitálové granty a transfery	27 460 716,21	12 394 772,00	16 433 338,50	16 472 821,63	100,2	132,9	0,60
330 zahraničné granty	187 658,13	104 700,00	114 800,00	109 604,21	95,5	104,7	0,58
300 Granty a transfery	133 630 593,69	95 685 296,00	118 195 488,51	119 084 619,48	100,8	124,5	0,89
200 a 300 spolu	143 322 629,58	107 716 214,00	127 511 986,23	129 380 505,82	101,5	120,1	0,90

Príjmové finančné operácie v kategórii 400 predstavujú sumu 44 725 911 eur a z toho na položke 453 sumu 44 436 534 eur predstavujú zostatok finančných prostriedkov príspevkových organizácií z predchádzajúcich rokov na bežnom účte, účte sociálneho fondu a v pokladnici.

Výdavky

V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR bolo v roku 2021 celkom 25 príspevkových organizácií, ktorým bol schválený štátny rozpočet na rok 2021 v sume 82 955 824 eur a po úprave bol príspevkovým organizáciám poukázaný bežný transfer (zdroj 111) v sume 101 263 226 eur. Financovanie v príspevkových organizáciách do určitej miery ovplyvňuje zákon o rozpočtových pravidlách, poskytnuté finančné prostriedky po 1. 8. 2021 mohli byť čerpané až do 31. 3. 2022.

V bežných výdavkoch má z hľadiska čerpania (zdroj 111) najväčší podiel, t. j. 65 %, kategória 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a osobné vyrovnania (48 503 708 eur) vrátane kategórie 620 Poistné a príspevok do poisťovní (17 624 206 eur). Kategória 630 Tovary a služby tvorí 27 %.

V roku 2021 čerpali príspevkové organizácie aj vlastné zdroje na dofinancovanie kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z.

o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré predstavovali sumu 3 449 546 eur, (v porovnaní s rokom 2020 o 639 720 eur viac).

V roku 2021 sa zrealizovalo 1 265,50 zahraničných pracovných ciest v celkovej sume 155 388 eur, z toho zo ŠR bolo čerpaných 94 474 eur.

Na transfery do zahraničia predovšetkým ako príspevky do medzinárodných organizácií, odvody do rozpočtu EÚ a pod. bolo použitých 19 145 eur, z toho zo ŠR 16 407 eur.

Podrobnejšie informácie o hospodárení jednotlivých štátnych príspevkových organizácií prezentujú ich výročné správy, ktoré sú zverejnené na webovom sídle ministerstva a na webových sídlach organizácií.

Zhodnotenie majetkovej pozície príspevkových organizácií

Príspevkové organizácie rezortu kultúry vykazujú k 31. 12. 2021 neobežný majetok v zostatkovej hodnote 298 117 844 eur a obežný majetok v hodnote 49 300 465 eur. V rámci neobežného majetku mali organizácie k dispozícii na zabezpečenie plnenia svojich úloh dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 2 370 844 eur, z čoho časť tvoril softvér. Dlhodobý hmotný majetok je vykazovaný v sume 295 747 000 eur.

Príspevkovým organizáciám boli v roku 2021 v rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politik a v rámci programu 0EK 0I – Informačné technológie financované zo ŠR – MK SR poskytnuté finančné prostriedky na prioritné projekty realizované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva celkom v sume 6 350 414 eur (bežné výdavky), z toho v rámci prvků:

8T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	2 363 262 eur
08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí	408 750 eur
08T 0105 – Projekt informatizácie kultúry	26 573 eur
08T 0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	15 000 eur
08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva	19 000 eur
08T 010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok	60 000 eur
08T 010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR	241 500 eur
0EK 0I – Informačné technológie financované zo ŠR – MK SR	3 216 329 eur

Treba uviesť, že úroveň čerpania finančných prostriedkov v príspevkových organizáciách do určitej miery ovplyvňuje iný režim ich čerpania ako v prípade rozpočtových organizácií, čo v konečnom dôsledku môže pôsobiť pri prezentácii ukazovateľov skresľujúco.

(v eurách)

Katégorieia	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	% čerpania	% čerpania	Index 21/20
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	53 736 988,09	49 932 851,00	54 790 715,36	54 055 542,24	98,7	108,3	1,01
620 Poistné a príspevky poisťovní	19 194 672,86	17 537 343,00	19 831 226,79	19 386 065,48	97,8	110,5	1,01
630 Tovary a služby	36 934 717,21	27 115 023,00	35 804 898,05	35 179 622,94	98,3	129,7	0,95
640 Bežné transfery	1 075 963,41	319 925,00	700 588,03	890 721,19	127,1	278,4	0,83
650 Splácanie úrokov	78,97	0,00	0,00	4,21	0,0	0,0	0,05

a ostatné platby súvisiace s úverom							
600 Bežné výdavky¹⁾	110 942 420,54	94 905 142,00	111 127 428,23	109 511 956,06	98,5	115,4	0,99

Poznámka:

¹⁾ číselné údaje sú vykazované vrátane vlastných a mimorozpočtových zdrojov